

עיר וקדיש מז שמיא נחית

ט"ל תשכ"ח מפי זרעו

ספר
תורת הזוהר

והוא ספר הזוהר שחבר התנא האלוקי
רבן שמעון בר יוחאי זיע"א
בלשון הקודש למען ירוץ הקורא בו
מנוקד ומחולק ללמוד יומי

חלק ל

בזוהר דא יפקון מן גלותא

והמשכילים ייהוו כזוהר הרקיע

עֲזָרֵי מַעַם ה' עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֵּהָר

חֵלֶק ל'

וְהוּא סֵפֶר הַזֵּהָר שֶׁחִבֵּר הַתַּנָּא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
בְּלִשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ לְמַעַן יִרוּץ הַקּוּרָא בּוֹ
מִנְקֵד וּמְחוּלֵק לְלִמּוּד יוֹמֵי
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה

מְזוּהָר פ' פִּנְחָס רֵלֵב עַד זוּהָר פ' פִּנְחָס רֵנו

וּמְצוּרָף: 1. תִּיקוֹן הַכִּלְלִי, 2. תִּפִּילַת הַדֶּרֶךְ 3. תִּפְלַת הוּדִיָּה
לְבוּרָא עוֹלָם, 4. תִּפְלָה לִפְנֵי וְאַחֲרֵי הַלִּימוּד, 5. תִּיקוֹן מַג,
6. תִּיקוֹן מַח, 7. פְּתִיחַת אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא

מוֹפֵץ לְלֹא מְטַרְת רּוּחַ כָּלֵל - לְקִירוּב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים
וְכֵן נְסִיִּים יַחַד שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ שָׁנָה בְּשָׁנָה
בְּהִילוּלַת הַרְשָׁב"

יּוֹצֵא לְאוּר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"
בְּעִיה"ק בֵּית שְׁמַשׁ תּוֹבֵב"א
שֶׁבֶט תִּשְׁע"ד לִפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין-בית שמש
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

מפעל
**הזוהר
העולמי**
סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובשמחות ולכל החברים וידידים לזיכוי הרבים ולזכות ללמוד תורה לשמה, וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים, ועליו נאמר "אם תוציא היקר מזולל כפי תהיה", הוא מברך והקב"ה מסכים אתו אכי"ר.

הרשב"י קובע:

"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"
מחפשים מפיצים למליוני דפי הזוהר בכל העולם
מחפשים תורמים להדפיס מיליוני דפי הזוהר לחלקם
ל-15 מליון יהודים בחנם

האם יש מחשב שיוכל לחשב את הזכות הגדולה שיכולים
לזכות בכסף קטן?

גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות
לדפוס) והיו שותפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר
היומי, ספרים ועלונים בחינם: **0527-651911**

שְׁלוֹ, שְׁהֵם שְׁאָר אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֵלוֹת.
 זֶהוּ שְׁכַתּוֹב, (ויקרא טז) וּנְשָׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל
 עֲוֹנֹתָם. מֵהוּ עֲוֹנֹתָם? עֲוֹנוֹת תָּם, שְׁנֵאמַר בּוֹ
 (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. וְהַחֲבוּת שֶׁל הָעֲמוּד
 (שֶׁל עֲמוֹ) שְׁהֵם עוֹרְקִים וְדֹפְקִים שֶׁל הַלֵּב.

וּמִשּׁוּם זֶה, שְׁחִין וְצָרַעַת וְסַפְחַת שֶׁבְּכֹל אוֹתָם
 אֵיבָרִים, מוֹצֵאִם מִהַכֶּבֶד, מֵאוֹתָם
 לְכֹלּוֹכִים שְׁנֵשְׂאָרוֹ בּוֹ. וּמֵהֵלֶב בָּאָה כָּל הַבְּרִיאוֹת
 לְכָל הָאֵיבָרִים. שְׁכָף הוּא, כִּיּוֹן שֶׁהֵלֶב נוֹטֵל כָּל
 הַזֶּךְ וְהַמְּבָרָר וְהַצַּח. הַכֶּבֶד נוֹטֵל כָּל מֵה שְׁנֵמְצָא
 וּנְשָׂא מֵהַלְּכוּךְ וְהַטְּנֶפֶת, וְזוֹרֵק לְכָל שְׁאָר
 הָאֵיבָרִים, שְׁהֵם שְׁאָר אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמְזֵלוֹת אַחֲרֵים, בְּעַל כְּרָחִם. וּמְפַסְּלוֹת שֶׁל פְּסֻלַּת
 הַכֶּבֶד נוֹטֵל הַטְּחוּל, שְׁנֵאמַר בּוֹ (בראשית א) יְהִי
 מְאֹרֶת. (משלי ג) מְאֹרֶת ה' בְּבֵית רָשָׁע.

רַעְיָא מֵהֵימְנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, וְהָרִי בְּאָרוֹ חֲכָמִים עַל זֶה,
 טְחוּל שׁוֹחֵק. וְזֶהוּ (קהלת ז) שְׁחֵק הַכְּסִיל.
 וּמִשּׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, אוֹי לוֹ לְמִי
 שֶׁהִשְׁעָה מְשַׁחֲקֵת לוֹ. וְקֵהֶלֶת אָמַר, (שם) טוֹב כַּעַס
 מְשַׁחֲוֹק. טוֹב כַּעַס שֶׁל הַכֶּבֶד, שֶׁהִיא מְרָה, רְצוּעָה
 שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְצוּעָה לְהִלְקוֹת בָּהּ

הצדיקים בעולם הזה בחלאים רעים, בנגעים, משחוק ששוחק להם בטחול, בלכלוך של העולם הזה, ששוחקת להם השעה בעשר. ועוד, ארס הטחול שהוא הזוחל בעפר, והוא חזק יותר מארס המרה.

ומי שרוב שערב רב הם שאור שבעסה, ואלו אמות העולם דומים למץ, יותר מעכבים בגלות הערב רב את ישראל מאמות עובדי כוכבים ומזלות. כמו שפרשוהו חכמים, מי מעכב? שאור שבעסה מעכב. שהם דבקים בישראל כשאור בעסה. אבל אמות עובדי כוכבים ומזלות אינם כן, אלא (תהלים א) כמץ אשר תדפנו רוח.

ועוד, (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו, כאשר רצונו לעשות קטרוג להקדוש ברוך הוא עם ישראל, והוא נושא כל החובות שיכול לשאת אותם עד שנעשה כבוד, שנאמר (תהלים לח) כמשא כבוד יכבדו ממנו, חובות על כנפיו. מה עושה? עולה להר עליון, כחמור כאשר הוא רוצה לעלות להר גבוה, כמשא כבוד יכבד עליו. כאשר הוא למעלה ורוצה לעלות עוד לפי המעט שנסאר לו, כבוד עליו משאו, ונופל, ומפיל עצמו

למטה. ובכבוד המשא שהכבד עליו, נעשו כל האיברים שלו חתיכות, שלא נשאר איבר שלם. גם כך נעשה לסמאל ונחש, הכבד ויותרת הכבד, יצר הרע ובת זוגו זונה. משם כל בת אל נכר זונה. (ע"כ רעיא מהימנא).

זָהָר

אָמַר רבי פנחס, דרך זו היתה מתקנת לי לשמע דברים אלו מעתיק הימים, אשרי העולם שאתה נמצא בתוכו. אוי לעולם שישארו יתומים ולא יודעים דברי תורה כמו שצריך. ודאי כך הוא, שהכבד נוטל הכל – טוב ורע. ואף על גב שמשוטט ואוסף כל חובותם של ישראל – כך גם זכיותיהם אוסף כדי להעמיד קטרוגו. והכל, זה וזה מקריב לגבי הלב. ודרך הלב שלא נוטל אלא הזך והמבאר והצח של הלב, כמו שאמרת. ושאר הטנפת והלכלוך מחזיר לכבד, ולוקח הכל בעל כרחו, שנאמר ונשא השעיר עליו וגו'. דבר זה חזרתי כדי שיתמתק לפי כמתיקות הדבש. אשרי חלקי שזכיתי לזה, לראות זה בעיני.

אָף הוא פתח ואמר, (תהלים קלא) ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני וגו'. פסוק זה אמר דוד בשעה

שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ עַל שְׁפַת הַנְּהָר, (וְהִיָּה אוֹמֵר) רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כְּלוּם הִיָּה בֶן אָדָם שֶׁהוֹדָה וְשִׁבַּח לְאֲדוֹנוֹ כְּמוֹנִי?! הַזְדַּמְנָה לוֹ צְפַרְדֵּעַ, אָמְרָה לוֹ: דָּוָד, לֹא תִתְנַאֲף, שְׁאֲנִי עָשִׂיתִי יוֹתֵר מִמֶּךָ, שְׁמִסְרִיתִי גּוֹפִי עַל דְּבַר קוֹנִי, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת ז) וְשֵׁרֶץ הַיָּאֵר צְפַרְדֵּעִים, וְהָרִי פִרְשׁוּהוּ. וְעוֹד, שְׁאֲנִי מְשַׁבַּחַת וּמְזַמְרַת לַיְלָה וַיּוֹם בְּלִי הַפְּסָקָה. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר דָּוָד, ה' לֹא גָבַהּ לְבִי וְלֹא רָמוּ עֵינָי. ה' לֹא גָבַהּ לְבִי.

זֶהוּ קֶרְבֵּן שֶׁבְּכָל יוֹם וּבְכָל זְמַן וּזְמַן אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנִּכְלָלֶת כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל בּוֹ בֵּין כָּל שְׂאֵר חִילוֹתֶיהָ, וְכָל אוֹתָן הָעֲבוֹדוֹת מוֹצִיאִים אוֹתָהּ מִבֵּין הַקּוֹצִים וּמִבֵּין שְׂאֵר הָאֲמוֹת. כִּף יִשְׂרָאֵל, כָּל זְמַן שֶׁהֵם אֲטוּמִי לֵב וְלֹא פוֹתְחִים בְּתִשׁוּבָה, לֹא מַעֲלִים רִיחַ וְלֹא מוֹצִיא אוֹתָם מִבֵּין הַקּוֹצִים. אָבֵל כַּאֲשֶׁר פּוֹתְחִים בְּתִשׁוּבָה, מִיַּד מַעֲלִים רִיחַ, וַיּוֹצִיא אוֹתָם מִבֵּין הַקּוֹצִים, וְתִהְיֶה בָּהֶם כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) פִּתְחֵי לִי אֶחָתִי רַעֲיָתִי. שְׁכָל זְמַן שֶׁהַשׁוֹשְׁנָה אֲטוּמָה, אֵין לָהּ רִיחַ וְלֹא עוֹלָה מִבֵּין הַקּוֹצִים, וְדִירְתָהּ בֵּינֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שִׁלַּח אוֹתָנוּ לְלַכְת דְּרָךְ זֶה אֶלָּא לְלַמַּד דְּבָרִים אֵלוֹ.

עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, בָּא נֶשֶׁר וַיְרֵד, וְנִטַּל שׁוֹשְׁנָה
 אַחַת מִבֵּינֵיהֶם וְהִלֵּךְ. אָמְרוּ, מִכָּאן וְהִלָּאָה
 גִּלְךָ לְדַרְכָּנוּ. קָמוּ וְהִלְכוּ. עַד כָּאן דִּרְכוּ שֶׁל רַבִּי
 פְּנַחֵס, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן הֵלֵךְ לוֹ, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר
 וּשְׂאָר הַחֲבֵרִים, וְרַבִּי פְּנַחֵס וּשְׂאָר הַחֲבֵרִים.

פְּתַח וְאָמַר רַבִּי פְּנַחֵס עַל זֶה, (תהלים ס) לְמַנְצַח עַל
 שׁוֹשֵׁן יְעֻדוֹת מִכְתָּם לְדוֹד לְלַמֵּד. מֵהוּ
 לְלַמֵּד? לְלַמֵּד לְבָנֵי הָעוֹלָם חֲכָמָה. וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ,
 שׁוֹשֵׁן יְעֻדוֹת – אֵלּוּ סִנְהֶדְרֵינִי גְדוֹלָה, שְׁכַתוֹב בָּהּ
 (שיר השירים ז) סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מִכְתָּם לְדוֹד – סִימָן
 שֶׁהָרֵאוּ לוֹ, לְדוֹד, כְּאֲשֶׁר שָׁלַח לְיוֹאָב לְאָרֶם
 נְהָרִים וּלְאָרֶם צוּבָה לְהִלָּחֵם בָּהֶם. אָמַר רַבִּי
 פְּנַחֵס, זֶהוּ שׁוֹשֵׁן יְעֻדוֹת שְׁקִים כָּאֵן. הָרִי הַכּוֹכָבִים
 בְּשָׁמַיִם, שְׁכִינָה עָלֵינוּ, וּמִדְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת עִמָּה,
 וְעֲזָרָה קְדוּשָׁה לְשִׁבְחָה. זֶהוּ שׁוֹשֵׁן בְּשִׁלְמוֹת כְּמוֹ
 שְׁצָרִיךְ. קָמוּ וְהִלְכוּ אֵלּוּ לְכָאֵן וְאֵלּוּ לְכָאֵן. הֵלֵךְ
 לוֹ רַבִּי פְּנַחֵס וְלֵן בְּכֶפֶר עֶקִימִין, וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי
 חִיָּיא עִמוּ.

עַד שֶׁהִקְדִּימוּ לְלָכֶת, יִשְׁבוּ וְחִכּוּ לְאוֹר הַבְּקָר.
 זָקָף עֵינָיו רַבִּי חִיָּיא וְרָאָה אֵלּוּ כּוֹכָבִים שֶׁל
 שְׂרָבִיט שְׂרָצִים וְהוֹלְכִים. אָמַר, וַדַּאי בְּכָמָה
 פְּעָמִים שְׁאַלְתִּי עַל אֵלּוּ הַכּוֹכָבִים.

אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, אֱלוֹ הַכּוֹכָבִים שֶׁל שְׂרָבִיט
 יְדוּעִים בְּהִכָּנָה שֶׁל הַחֲבָרִים, שֶׁהָרִי
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּרָא אֶת כָּל אוֹתָם כּוֹכְבֵי
 הָרְקִיעַ, גְּדוֹלִים וְקֹטְנִים, וְכָלֵם מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים
 לְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שְׁכָתוֹב (תהלים קמז) מוֹנֶה מִסְפָּר
 לְכוֹכָבִים). וְכֹאֲשֶׁר מַגִּיעַ זְמַנָּם לְשַׁבַּח, קוֹרֵא לָהֶם
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁם, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מ) לְכָלֵם
 בְּשֵׁם יִקְרָא. וְאִזְ רָצִים וּמוֹשִׁיטִים שְׂרָבִיט שֶׁל אוֹר
 לְלַכֵּת לְשַׁבַּח לְקוֹנָם, בְּאוֹתוֹ מְקוּם שֶׁנִּצְטוּוּ. זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב (שם) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָּרָא אֶלֶּה
 וְגו' . תוֹךְ כְּדֵי כֶּךָ עָלָה הָאוֹר. קָמוּ וְהִלְכוּ.

סדר הלימוד ליום כה אייר [יום 232 בשנה]

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, בָּא הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל, הִקִּיף עַל
 רֵאשֵׁיהֶם וְעָמַד עֲלֵיהֶם. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס,
 וְדַאי זְמַן רָצוֹן הוּא עֲתָה. אוֹתָהּ שָׁעָה נִפְתָּחוּ
 שְׁעָרֵי רַחֲמִים לְכָל אוֹתָם שְׁבָבִית חֲלָיִם, וְהוּא זְמַן
 לְרַפּוּאָה שְׁלָהֶם. וְאֵף עַל גַּב שֶׁהֵם אֲסוּרֵי הַמֶּלֶךְ,
 שֶׁהָרִי נֶשֶׁר זֶה סִימָן שֶׁל רַחֲמִים הוּא.

פִּתְחָ וְאָמַר, (דברים לב) כִּנְשֵׁר יַעִיר קִנּוּ עַל גּוֹזְלָיו
 יִרְחַף וְגו' . אֵין בְּעוֹלָם מִי שֶׁהוּא בְּעַל
 רַחֲמִים עַל בְּנָיו כִּנְשֵׁר, וְהָרִי פִּרְשׁוּ הַפְּסוּק

שְׁנֵאמַר (משלי ל) וַיֹּאכְלוּהָ בְנֵי נֶשֶׁר, שֶׁהוּא מְרַחֵם
עַל בְּנָיו. וּמִתּוֹךְ שֶׁעֲתָה זְמַן שֶׁל רַחֲמִים, בָּא נֶשֶׁר
זֶה וְסוּבֵב עָלֵינוּ. בְּשַׁעָה זֹו הִיא רַחֲמִים לְכָל
אוֹתָם שְׁבִיבִית חָלִים. וְזֵהוּ שְׁכָתוּב (תהלים ה) ה'
בְּקָר תִּשְׁמַע קוֹלִי. וְזֵה בְּקָר שֶׁל אַבְרָהָם
וְהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁלוֹ.

תוֹךְ כְּדֵי כֶּךָ סִבֵּב הַנֶּשֶׁר וְעִבֵּר לְפָנֵיהֶם. אָמַר רַבִּי
פְּנִיחָס, נֶשֶׁר נֶשֶׁר, מָה אַתָּה אֶצְלָנוּ? אִם
בְּשִׁלְיחוֹת קוֹנֵךְ בָּאת - הֲרִי אָנוּ כָּאֵן. אִם בְּגִלְל
דְּבָר (סימן) אַחַר בָּאת - הֲרִי אָנוּ כָּאֵן מְזַמְנִים
לְשִׁמְעַ. הַתְרוּמָם הַנֶּשֶׁר לְמַעְלָה וְנִתְכַּסָּה מֵהֶם,
וְהֵם יִשְׁבוּ.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, זֶה שֶׁל שְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ קָטָן (תְּמוּנָה)
הוּא, שְׁלֵמְדָנוּ, הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל הִיָּה בָּא אֶצְל
שְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְהִיָּה שְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ
רוֹכֵב עַל כְּנַפָּיו, וּמוֹבִיל אוֹתוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת
פְּרָסָאוֹת בְּשַׁעָה אַחַת. לָאֵן הוֹבִיל אוֹתוֹ? לְתַרְמוֹד
בְּמִדְבָּר בְּהָרִים. מְקוֹם אֶחָד יֵשׁ אֶצְל הֲרִי הַחֲשֵׁף
שְׁנִקְרָא תְרַמוֹד בְּמִדְבָּר, וְאֵין הוּא מְקוֹם שֶׁל אֲנָשִׁי
תְרַמוֹד, אֶלָּא תְרַמוֹד שֶׁהוּא בְּמִדְבָּר בְּהָרִים, וְשֵׁם
מִתְאַסְפִים כָּל הָרוֹחוֹת וְהַצְּדָדִים הָאַחֲרִים. וְאוֹתוֹ
נֶשֶׁר הִיָּה טָס לְשֵׁם בְּשַׁעָה אַחַת.

כִּיּוֹן שְׁהִיָּה עוֹמֵד עַל הַמָּקוֹם הַהוּא, הַגְּבִיָּה
 הַנֶּנְשֵׁר, וְשִׁלְמָה כָּתַב פֶּתַק וְהַשְּׁלִיכוּ לְשָׁם,
 וְנִצּוּל מֵאֵלוֹ הַרוּחוֹת. וְהַנֶּנְשֵׁר הָיָה מְסַתְּפֵל תּוֹךְ
 הַחֶשֶׁךְ שֶׁל הַהָרִים לְמָקוֹם שֶׁשָּׁם נִמְצְאִים עֲזָא
 וְעֲזָאֵל, שֶׁהֵם שָׁם אֲסוּרִים בְּשִׁלְשָׁאוֹת שֶׁל בְּרוּל
 קְבוּעוֹת תּוֹךְ הַתְּהוֹם, וְאֵין יִכְלֹת (רְשׁוֹת) לְאָדָם
 בְּעוֹלָם לְהַכְּנִס לְשָׁם, וְאֶפְלוּ עוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם,
 חוּץ מִבְּלָעִם.

וְכִיּוֹן שֶׁהַנֶּנְשֵׁר מְסַתְּפֵל תּוֹךְ הַחֶשֶׁךְ הַגָּדוֹל, יוֹרֵד
 לְמִטָּה וְלוֹקַח אֶת שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ תַּחַת כְּנָף
 הַשְּׁמַאֲלִי, וּמְכַסֶּה אוֹתוֹ, וְעוֹמֵד עַל אֵלוֹ
 הַשְּׁלֵשָׁאוֹת, וְהוֹלֵךְ וּמִתְקָרֵב אֵלֵיהֶם, וְשִׁלְמָה אֶז
 מוֹצִיא טַבַּעַת (שׁוֹרְטִיגָא) שֶׁחֲקוֹק עָלֶיהָ שֵׁם קְדוֹשׁ,
 וְשֵׁם בְּפִי הַנֶּנְשֵׁר, וּמִיָּד הֵם הָיוּ אוֹמְרִים כָּל מָה
 שֶׁרוּצָה שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, וּמִשָּׁם הָיָה יוֹדֵעַ שְׁלֵמָה
 חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב (מַלְכִים-א ט) וַיְבִין וְגו' אֶת
 תְּדָמַר [תְּרַמּוֹד] בְּאַרְץ. וְכִי בְּנִינִים הָיָה עוֹשֶׂה
 בְּאַרְץ? אֵלָּא מֵהוּ וַיְבִין? הַסֶּתְפֵּל בְּשִׁכְלוֹ וַיֹּדַע
 לְאוֹתוֹ מְקוֹם לְדַעַת בּוֹ חֲכָמָה (עֲלִיוֹנָה. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר נַחֲמִיָּה
 ח) וַיְבִינּוּ בְּמַקְרָא).

עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, אוֹתוֹ נֶנְשֵׁר חֲזַר אֵלֵיהֶם
 וְשׁוֹשְׁנָה אַחַת בְּפִיו, וְהַשְּׁלִיךְ לְפָנֵיהֶם וְהָלַךְ

לו. ראו ושִׁמְחוּ. אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, וְלֹא אָמַרְתִּי
 לָכֶם שְׁנַשְׂרׁ זֶה בְּשְׁלִיחוֹת שֶׁל קוֹנֵי הוֹלֵךְ וּבָא?
 שׁוֹשְׁנָה זוּ הִיא שׁוֹשֵׁן עֵדוֹת שְׁאִמְרַתִּי, וְהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שֶׁלַח אוֹתָהּ אֶצְלָנוּ.

פְּתַח כְּמַקְדָּם וְאָמַר, (תהלים ס) לְמַנְצַח עַל שׁוֹשֵׁן
 עֵדוֹת מַכְתָּם לְדוֹד לְלַמֵּד. וְכִי שׁוֹשֵׁן עֵדוֹת
 אֵיזו עֵדוֹת מַעֲיֵד? אֵלָּא שׁוֹשֵׁן זֶה הִיא עֵדוֹת
 לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהִיא עֵדוֹת לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל,
 עֵדוֹת לְיַחְוֵד הָעֲלִיּוֹן, וְזֶהוּ בְּגַלְל שְׁשׁוֹשְׁנָה זוּ יֵשׁ
 בָּהּ שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עָלִים, וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּשֶׁרֶשׁ
 אֶחָד, וְיֵשׁ בָּהּ חֲמֵשֶׁה עָלִים מִבְּחוּץ חֲזָקִים
 שְׁמַחְפִּים לְשׁוֹשְׁנָה זוּ וּמְגַנִּים עָלֶיהָ.

וְהַכֹּל בְּסוּד הַחֲכָמָה הוּא. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עָלִים
 אֵלוֹ הֵם שְׁלֹשׁ עָשָׂר מִדּוֹת הַרְחָמִים
 שְׁיֹרֶשֶׁת כְּנֻסֵת יִשְׂרָאֵל מִלְּמַעְלָה, וְכֻלָּם אַחוּזִים
 בְּשֶׁרֶשׁ אֶחָד. (שְׁהֵם י"ג תְּקוּנִים שֶׁל הַזְקָן הַתַּחְתּוֹן שֶׁל אַרְיֵה אַנְפִּין,
 שְׁהֵם י"ג תְּקוּנִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל זְעִיר אַנְפִּין) וְהוּא בְּרִית אַחַת
 וְדִגְמַת בְּרִית הַיְסוּד (הַיַּחְוֵד) שֶׁל הַכֹּל. חֲמֵשֶׁה
 חֲזָקִים שְׁסוּבְבִים עָלֶיהָ אֵלוֹ חֲמֵשִׁים שְׁעָרִים,
 חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה (שֶׁל הַיְסוּד, יְסוּד (בְּבֵית הַמַּקְדָּשׁ) בְּרִית
 קֹדֶשׁ) שְׁעַץ הַחַיִּים הוֹלֵךְ בָּהֶם.

עדות למעשה בראשית. כל מעשה בראשית,

כלם (חמש מאות שנה של היסוד ברית קדש, כלם מעשה של

בראשית יושבים וכו') **תבות ידועות בהבנה, ועומדים**

בחשבון, ושם אלהים של מעשה בראשית,

מראה למעלה ומראה למטה. מראה למעלה

בסוד של העולם הבא, ומראה למטה בסוד של

כנסת ישראל.

שושנה – עדות למעשה בראשית, שעומדת

בכל אלו הסימנים, שכתוב (זה)

בראשית ברא אלהים. זו שושנה. שלשה עשר

עלים (הם) **שלש עשרה תבות עד שם אלהים**

השני. ואלו הם: א – את, ב – השמים, ג – ואת,

ד – הארץ, ה – והארץ, ו – היתה, ז – תהו, ח –

ובהו, ט – וחשך, י – על, יא – פני, יב – תהום,

יג – ורוח. הרי שלשה עשר עלים של השושנה.

חמשה חזקים שסוכבים לאלו הם: א – מרחפת,

ב – על, ג – פני, ד – המים, ה – ויאמר. הרי

חמשה אחרים. אחר כך נאמר יהי אור, הרי עקר

ושרש של השושנה שהכל אחוז בה.

עדות ליחוד. חמשה עלים חזקים, השרש

והיחוד שאחוזים בו שלשה עשר עלים

אלו. (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' – הרי

חֲמֵשָׁה עָלִים שֶׁל הַשׁוֹשְׁנָה. אֶחָד – זֶהוּ הָעֵקֶר
וְהַשָּׂרֵשׁ שֶׁהֵכֵל אֶחָזוּ בוֹ. סוּד (עדות ליחוד. חמש תבות שמע
ישראל ה' אלהינו ה' אֶחָד, אלו חמשה עלים חזקים של השושנה. שרש ויסוד
אחוזים בו. זהו אֶחָד. והוא עֵקֶר וְשָׂרֵשׁ שֶׁהֵכֵל אֶחָזוּם בו. שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר עָלִים
שֶׁל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן, חוֹתֵם הַמְּלֶךְ.

בא וְרָאָה, כְּדִגְמַת הַשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, (שיר
השירים ב) כִּךְ הֵם יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַמִּים עוֹבְדֵי
כוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, וְכִךְ כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׂאֵר
הַמוֹנֵי הַשָּׂרִים הַמְּמַנִּים. כָּל זְמַן שֶׁהַשׁוֹשְׁנָה
עוֹמְדַת סְגוּרָה וְאֵינָה פְּתוּחָה, אֵין בָּהּ רִיחַ, וְלֹא
מֵעָלִים אוֹתָהּ וְלֹא מוֹצִיאִים אוֹתָהּ מִתּוֹךְ הַקּוֹצִים.
אֲבָל בְּשַׁעַה שֶׁהַשׁוֹשְׁנָה פְּתוּחָה, מֵעָלָה רִיחַ, וְאִז
מוֹצִיאִים אוֹתָהּ מִתּוֹךְ הַקּוֹצִים, וְנִהְיִית מֵהֶם
כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים ה) פִּתְחֵי לִי אֶחְתִּי
רַעֲיָתִי. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שָׁלַח אוֹתָהּ לָנוּ
אֶלָּא לְלַכֵּת לְדַרְכָּנוּ.

וּבְחִבּוּר קְדָמוֹן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאָבִיו, הֲרִי
שָׁמַעְתִּי עַל אֱלוֹ הָאֵיבָרִים הָאֲטוּמִים
בְּסוּד הַקְּרִבָּנוֹת. אֵיבָרִים אַחֲרִים, הַסוּד שֶׁלָּהֶם
מֵהוּ? אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר, אֶלְעָזָר
בְּנִי, כָּל שְׂאֵר אֵיבָרִים שֶׁמִּבְּפָנִים, סוּד עֲלִיוֹן הוּא.

בא וּרְאֵה, הֲלֵב הָרִי נֶאֱמַר, אֲבָל לֵב זֶה הוּא אֲשֶׁר
שְׁשׂוּרָף, וְאִם לֹא שֶׁהַזְמִין אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ
הָעֲלִיּוֹן אֶת כַּנְּפֵי הָרֵאָה, שְׁמֵבִיאִים לְפָנָיו הָרוּחַ
מֵרוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת מִתּוֹךְ בְּשָׁמַיִם עֲלִיוֹנִים, הִיָּה
שׂוּרָף אֶת הָעוֹלָם בְּרִגְעַ אֶחָד.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית ט) וְהָ הַמְטִיר עַל סֶדֶם וְעַל
עֲמָרָה גְּפְרִית וְאֵשׁ. מִדּוּעַ שָׂרַף אוֹתָם?
מִשּׁוּם שְׁכַנְפֵי רֵאָה לֹא נִשְׁבּוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה. וְהַסּוּד
שֶׁל כַּנְּפֵי הָרֵאָה, זֶה שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים סח) כַּנְּפֵי יוֹנָה
נִחְפָּה בַכֶּסֶף. וְאֵלּוּ הֵם רְפָאֵל וְצַדִּיקֵי־אֵל. וְעֲלִיָּהֶם
נֶאֱמַר (תהלים קד) עֲשֵׂה מְלֶאכֶיךָ רוּחוֹת, לְנִשְׁבַּת תְּמִיד
לְפָנָי הַמֶּלֶךְ (הֵלֵב).

רַעֲיָא מִהִימְנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, כָּל מֵה
שְׁאֲמַרְתָּ – נִכוּן, אֲבָל הַמַּח הוּא מִים, וְהֵלֵב
הוּא אֵשׁ, וְשְׁנֵיָהֶם הֵם רַחֲמִים וְדִין. זֶה כֶּסֶף
רַחֲמִים, וְזֶה כֶּסֶף דִּין. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ,
עוֹמֵד מִכֶּסֶף דִּין, שֶׁהוּא הֵלֵב, וְיוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף
רַחֲמִים, שֶׁהוּא הַמַּח.

וּכְאֲשֶׁר הַחֹבוֹת מִתְּרַבִּים עַל הָאֵיבָרִים וְעַל
הָעוֹרָקִים שֶׁל הֵלֵב, שֶׁהוּא כֶּסֶף שֶׁל

דין, נֹאמֵר בַּלְב, (אסתר ז) וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמַתוֹ
 מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן, שֶׁהוּא יֵינֶה שֶׁל תּוֹרָה. וּבְזַמֵּן
 שְׁכַנְפֵי רֵאָה נוֹשְׁבוֹת עַל הַלֵּב, נֹאמֵר (אסתר ז) וַחֲמַת
 הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה. שֶׁעַל שְׁתֵּי כַנְפֵי רֵאָה נֹאמֵר, (שמות כה)
 וְהָיוּ הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כַנְפִים לְמַעַלָּה סַכְכִים
 בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפֹּרֶת, זֶה הַכַּפֹּרֶת שֶׁל הַלֵּב.

וּבַמָּה חֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה? בַּגִּלְל (שׁוֹאֲשֵׁמֶע אֶת קוֹל
 כַּנְפֵיהֶם) (במדבר ז) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל – זֶה קוֹל
 הַתּוֹרָה, קוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וַיְדַבֵּר אֵלָיו –
 בְּתַפְלוֹת הַפֶּה, שֶׁעָלָיו נֹאמֵר (תהלים נא) אֲדַנִּי שְׁפַתִּי
 תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

וְאוֹתָהּ הָרוּחַ שֶׁנוֹשֶׁבֶת בְּכַנְפֵי הָרֵאָה, הִיא
 מוֹצִיאָה קוֹל בְּקִנְיָה, שֶׁהוּא קִנְיָה חֲכָמָה
 קִנְיָה בִינָה. וְנֹאמֵר בָּהּ, (יחזקאל לו) כֹּה אָמַר ה'
 מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ. שֶׁהֵן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת
 יְהוָה, וְזוֹהֵי רוּחַ שְׁדוּפָקֶת בְּכָל עוֹרְקֵי הַלֵּב,
 שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם (יחזקאל א) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ
 לְלַכֵּת יִלְכוּ.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְדַאי רוּעָה נֶאֱמָן,
 מְדַרְגָּה שֶׁלָּךְ הִיא, שְׁבָה נֹאמֵר וַחֲמַת
 הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה. (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׁכַכָּה,

בְּגִימָטְרִיא מֵשָׂה. אָמַר לוֹ, בְּרוּךְ אַתָּה הַמָּאוֹר
הַקָּדוֹשׁ, נֵר שְׂדוּלֶק לְפָנַי הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה. נֵר ה' –
היא נְשָׂמָה שְׁלֶךְ.

אָמַר לוֹ, הָרִי אֲמַרְתָּ מִחַ וְלֵב וְכַנְפֵי רֵאָה, שְׂתִי
כְּלִיּוֹת מָהֵן? אָמַר הַרוּעָה הַנְּאָמֵן, הָרִי
בְּאַרְנוֹ בְּכַנְפֵי רֵאָה אֶת הַפְּסוּק עֲשֵׂה מְלֶאכִיו
רוּחוֹת. וְהַכְּלִיּוֹת – מְשַׁרְתֵּיו אֵשׁ לוֹהֵט. וְהֵן שְׂתִי
כַנְפֵי רֵאָה וְשְׂתִי כְּלִיּוֹת, כְּנֶגֶד אַרְבַּע חֵיּוֹת שֶׁל
הַכֶּסֶּא. הַכֶּסֶּא הוּא הַלֵּב בְּאֲמֻצָּע.

וְכֵן הַמַּחַ יֵשׁ לוֹ אַרְבַּע חֵיּוֹת, שֶׁהוּא כֶּסֶּא שֶׁל
רַחֲמִים. וּמָהֵן? רֵאָיָה שְׂמִיעָה רִיחַ דְּבוּר.
רֵאָיָה – אֲרִיָּה. שְׂמִיעָה – שׁוּר. רִיחַ – נֶשֶׁר. וְאַרְבַּע
פָּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְכֹל אֶחָד. דְּבוּר – הוּא אָדָם.
אֲחוּזוֹ לְמַעְלָה וְלְמַטָּה, זְרוּעוֹת, שְׁבָהֵן נֹאמַר
וַיִּדְּבֹרוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנֶשְׂרֵי שָׁמַיִם. גּוֹף – אֲרִיָּה,
וְשׁוֹקֵימ, עֲלִיָּהֵן נֹאמַר (יחזקאל א) וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף
רַגְלֵ עֵגֶל. וְעַל הַגּוֹף נֹאמַר (בראשית א) מְרַכְּבַת
הַמְּשָׁנָה. מְשָׁנָה כְּתוּב, לְשׁוֹן הַמְּשָׁנָה. וּבְחֶבְרוֹ
קְדָמוֹן. (ע"כ רעיא מהימנא).

זוהר

מַחֲוֵל, פֶּתַח הַמְּנוּרָה הַקָּדוֹשָׁה וְאָמַר, (קהלת ד)
וְאַרְאָה אֶת כָּל הָעֲשָׂקִים [שְׁנַעֲשׂוּן] אֲשֶׁר

נְעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמַשׁ וְהִנֵּה דַמְעַת הָעֵשְׂקִים. מִי
 אֵלֹה הָעֵשְׂוֹקִים? אֵלֹה תִּינוּקוֹת שֶׁהֵם בְּחִיק
 אֲמוֹתָם, שֶׁמִּסְתַּלְקִים מִהָעוֹלָם עַל יְדֵי מְלֶאךָ
 הַמּוֹת. וְכִי מְלֶאךָ הַמּוֹת הוֹרֵג אוֹתָם שֶׁהוּא
 עוֹשֶׂק? אֵלָּא חֲזֹר וְאָמַר, וּמִיֵּד עֵשְׂקִיהֶם כַּח וְאִין
 לָהֶם מִנְחָם. מִי הוּא אוֹתוֹ כַּח? זֶהוּ שְׁנֵאמַר (בראשית
 א) יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם. וְזֶהוּ מְאֹרֶת חֶסֶד
 וְא"ו, וְזוֹ לִילִית, שֶׁהִיא מְמַנָּה עַל אוֹתוֹ הָעוֹשֶׂק.
וְהִיא נִקְרָאת טְחוּל, וְהִיא הוֹלֶכֶת וּמְצַחֶקֶת
 בְּתִינוּקוֹת, וְאַחַר כֵּן עוֹשֶׂה בָּהֶם רִגְז
 וּדְמָעוֹת, לְבִכּוֹת עֲלֵיהֶם. הַטְּחוּל הוֹלֵךְ אַחַר
 הַכְּבֵד, שֶׁהוּא מִינוּ. זֶה נִבְרָא בַּשָּׁנִי, וְזֶה בְּרִבְעִי
 בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. וּמִשּׁוּם זֶה אֵין סִמָּן טוֹב בַּשָּׁנִי
 וּבְרִבְעִי. כְּבֵד – מִיתָה שֶׁל הַגְּדוֹלִים, טְחוּל –
 מִיתָה שֶׁל הַקְּטָנִים.

רַעְיָא מִהִימָנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, וְדַאי כֵּן הוּא, שֶׁהַכְּבֵד
 הוּא מְדַרְגָּה שֶׁל עֲשׂוֹ. עֲשׂוֹ הוּא אָדוּם.
 הוּא כּוֹנֵס אֶת כָּל הַדָּמִים, בֵּין הַצְּלוּלִים בֵּין
 הָעֵכוּרִים. וְלֹא מִבְּחִין בֵּין טוֹב לְרַע. לֹא עוֹשֶׂה
 הַבְּדֵלָה בֵּינֵיהֶם. הֵלֵב הוּא יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְבַדִּיל בֵּין
 טוֹב לְרַע, בֵּין דָּם טָמֵא לְדָם טָהוֹר, וְלֹא לוֹקַח

אֶלָּא הַמְּבָרָר וְהַנְּקִי שֶׁל אוֹתוֹ דָּם, כְּבוֹרֵר אֶכֶל
מִתּוֹךְ פְּסֻלַּת.

וְאַחֵר שְׁנוּטֵל הַלֵּב, שֶׁהוּא יַעֲקֹב, הַמְּבָרָר
שֶׁבְּדָמִים, שֶׁהוּא לְמַעְלָה, וְנִשְׁאַר כְּבֹד,
שֶׁהוּא עֵשׂוֹ, עִם הַפְּסֻלַּת – הוּא כּוֹעֵס עָלָיו בְּמִרְהָ,
שֶׁהִיא גֵיהֶנָם, שֶׁנִּבְרָאָה בְּיוֹם הַשְּׁנִי, מִיַּתַּת
הַגְּדוֹלִים, וְהִיא נִקְבָּה הָרַעָה, אִשׁ זָרָה, עֲבוּדָה
קָשָׁה, עֲבוּדָה זָרָה קוֹרְאִים לָהּ.

וּמִשּׁוּם שֶׁמִּמֶּנָּה מִתְעוֹרֵר כְּעֵס לְכָבֵד, פְּרִשׁוּנָה
חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הַכּוֹעֵס כְּאִלוֹ עוֹבֵד
עֲבוּדָה זָרָה. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׂאִין שׂוֹרְפָה
וְחֲמִימוֹת בְּכָל הַמַּחֲלוֹת שֶׁל אַבְרָהָם הַגּוֹף אֶלָּא
מִמֶּרְהָ. שֶׁהִיא מְדַלֶּקָה בְּשִׁלְהָבוֹת עַל הָעוֹרְקִים
שֶׁל הַכְּבֹד וְרוֹצֶה לְשׂוֹרֵף אֶת כָּל הַגּוֹף. וְהִיא
כְּדָגְמַת הַיָּם כְּאֲשֶׁר הוּא כּוֹעֵס, שֶׁגְּלִי הַיָּם עוֹלִים
עַד לְרִקִיעַ וְרוֹצִים לְצִאת מִגְּבוּלָם לְשִׁבְרֵי (לְהַחֲרִיב)
הָעוֹלָם. אִם לֹא הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא לְחוּלָה כְּחוּל
הַמְּקִיף אֶת הַיָּם שֶׁלֹּא יוֹצֵא מִשְׁפָּתוֹ – אֵף כִּי
הַשְּׂכִינָה סוֹבֶבֶת לְגוֹף וְסוֹמְכֶת אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(תהלים מא) ה' יסעדנו על ערש דווי.

וּמִשּׁוּם זֶה בְּאֵרוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הַמְּבַקֵּר אֶת
הַחוּלָה לֹא יֵשֵׁב לְמִרְאֲשׁוֹתָיו, מִשּׁוּם

שְׁשִׁינָה עַל רֵאשׁוּ. וְלֹא לְמַרְגְּלוֹתָיו, כִּיּוֹן
 שְׁמֵלֶאךְ הַמּוֹת לְמַרְגְּלוֹתָיו. וְזֶה לֹא לְכָל בֶּן אָדָם,
 אֲלֵא לְבִינוּנִי. אֲבָל לְצַדִּיק גָּמוּר – ה' יִסְעֲדֵנוּ עַל
 עָרֵשׁ דָּוִי, עַל רֵאשׁוּ. וְהַשְׁכִּינָה מְקִיפָה אֶת גּוֹפּוֹ
 עַד רַגְלָיו. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּיַעֲקֹב, (בראשית מט)
 וַיֵּאסֹף רַגְלָיו אֶל הַמְּטָה, וְזוֹ הַשְׁכִּינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ,
 (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלִי. וְלִרְשָׁע גָּמוּר, מִלְּאֲךָ
 הַמּוֹת מְקִיף אוֹתוֹ בְּכָל צְדָדָיו. וְזֶה יֵצֵר הָרַע,
 שְׁמֵלֶאךְ הַמּוֹת מְקִיף אוֹתוֹ בְּכָל צְדָדָיו, חָרֵב שְׁלוֹ,
 שֶׁפָּנָיו מוֹרִיקוֹת בְּטַפָּה אַחַת מֵאוֹתָן שֶׁלֹּשׁ טַפּוֹת
 שְׁזוֹרֵק בּוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (משלי ה) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה
 כְּלַעֲנָה. הַכְּבֵד זֶה הַזְכּוֹר. יוֹתֵרֵת הַכְּבֵד – נִקְבָּה.

(עד כאן).

זָהָר

הַקְּבָהּ הִיא דְרָגָה אַחַת מִשְׁשִׁים מְמִיתָהּ, וְזֶה
 נִקְרָא תְרֻדְמָה. מִלְּאֲךָ עֵסֶטִירָאָה (עֵסִירָטָא),
 דְרָגָה שְׁשִׁית שֶׁל מִלְּאֲךָ הַמּוֹת. וּמִתּוֹךְ שָׂבֵא
 מִרְחוֹק, הוּא מְצַד הַמּוֹת, וְלֹא מוֹת מִמֶּשׁ. וְנִרְמַז
 – אֶחָד מִשְׁשִׁים מְמִיתָהּ.

רַעֲיָא מְהִימָנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנְּאָמָן, מֵאַחַר שֶׁהִגּוּף הוּא מְעַץ
 שֶׁל טוֹב וְרַע, אֵין אֵיבֵר בְּגוּף שְׂאִין בּוֹ יֵצֵר

הָרַע וַיִּצַר הַטּוֹב לְבִינּוֹנִים. וּלְצַדִּיקִים גְּמוּרִים
שְׁתֵּי יִצִירוֹת, שֶׁל זָכָר וּנְקֵבָה, וּשְׁנֵיהֶם טוֹבִים,
כְּדִגְמַת חֶתָן וְכֻלָּה. וְלִרְשָׁעִים גְּמוּרִים שְׁתֵּי יִצִירוֹת
רָעוֹת, זָכָר וּנְקֵבָה, בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר, מִצַּד שֶׁל
סָמָא"ל וְנַחֲשׁ.

וּמִשּׁוֹם זֶה מִצַּד שֶׁל עֵץ טוֹב וְרָע, הִיא הַקֶּבֶה
שֵׁישׁ בָּהּ שְׁתֵּי דְרָגוֹת. שְׁכָף בְּאֵרוֹהוּ
חֲכָמִים, קֶבֶה - יֵשֵׁן. וַיֵּשׁ שְׁנָה אַחַת מִשְׁשִׁים
בְּמִיתָה. וְשְׁנָה, אַחַת מִשְׁשִׁים בְּנִבּוּאָה. וּמִשּׁוֹם זֶה
פָּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים בְּעֲלֵי הַיְשִׁיבָה, כְּתוּב (זְכוּרִיה ^ו)
וְחִלְמוֹת הַשְּׂוֹא יִדְבְּרוּ, וְהָרִי כְּתוּב (בַּמְדַּבְּרִיב) בְּחִלּוֹם
אֲדָבָר בּוֹ? לֹא קָשָׁה. כָּאֵן עַל יְדֵי שֵׁד - כָּאֵן עַל
יְדֵי מְלֶאֶךְ. חִלּוֹם עַל יְדֵי מְלֶאֶךְ - אַחַד מִשְׁשִׁים
בְּנִבּוּאָה. חִלּוֹם עַל יְדֵי שֵׁד הוּא שְׂוֹא, מִצַּד שֶׁל
הַמּוֹת. וְהוּא תִבְּן. שְׁכָף בְּאֵרוֹהוּ, כֶּשֶׁם שְׂאֵי
אֶפְשָׁר לְכַר בְּלֹא תִבְּן, כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְחִלּוֹם בְּלֹא
דְּבָרִים בְּטָלִים.

הַאֲצַטְוִמְכָה זֶה קַרְקֶבֶן נִקְלָף. וּבְאֵרוֹ חֲכָמִים,
קַרְקֶבֶן טוֹחֵן, שֶׁהוּא לוֹקַח הַכֹּל
וְשׁוֹחֵק, וְשׁוֹלַח לְכָל הָאֵיבָרִים. אִם הָאֵיבָרִים בְּלֵי
עֲוֹנוֹת, כְּגוֹן מֵה שְׂאֵמְרוֹ חֲכָמִים, שֵׁישׁ דְּבָרִים
הַמְעַכְּבִים אֶת הַקַּרְבֵּן, שֶׁלֹּא יוֹרֵד לְקַבֵּל אוֹתוֹ

ההוא שְשֵׁלַח הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַבֵּל הַמִּתְנָה שְׁלוֹ. שְׂיִשׁ שְׁמַקְבֵּל אוֹתוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי אַרְיֵה, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּן. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹכֵב עָלָיו, וַיּוֹרֵד בּוֹ לְקַבֵּל אוֹתוֹ דוֹרוֹן.

וַיֵּשׁ דוֹרוֹן שְׁמַקְבֵּל אוֹתוֹ עַל יְדֵי שׁוֹר, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (שם) וּפְנֵי שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאֵל לְאַרְבַּעַתָּן. וַיֵּשׁ דוֹרוֹן שְׁמַקְבֵּל עַל יְדֵי נֶשֶׁר, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (שם) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. שְׁהֵם שְׁתֵּי תוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה. וַיֵּשׁ דוֹרוֹן שְׁמַקְבֵּל אוֹתוֹ עַל יְדֵי אָדָם שְׁכָתוּב בּוֹ (ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לָהּ. בְּדַמּוֹת שֶׁל זֶה שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. שֵׁם יְהוֹ"ה יוֹרֵד עֲלֵיהֶם לְקַבֵּל הַקְרָבָן. וַיֵּשׁ חֵיוֹת טְבָעִיּוֹת מְמַנּוֹת עַל הַגּוֹפִים, שְׁהֵם מְאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, וְהֵן טְהוֹרוֹת. וְלַעֲמֻתָּן יֵשׁ אַרְבַּע חֵיוֹת דּוֹרְסוֹת, טְמֵאוֹת, (מְלֹאכִים מְמַנִּים) עַל אַרְבַּע מְרוֹת, שְׁהֵן: מְרָה לְבָנָה, מְרָה אֲדָמָה, מְרָה יִרְקָה, מְרָה שְׁחָרָה. וַיֵּשׁ חֵיוֹת שְׁכָלִיּוֹת שְׁסוֹכְבוֹת הַכֶּסֶא. וַיֵּשׁ לְמַעְלָה מֵהֵן וּגְבוּהוֹת עֲלֵיהֶן, וְהֵן חֵיוֹת אֱלֹהִיּוֹת, מִצַּד הַקְדָּשָׁה. וַיֵּשׁ חֵיוֹת מֵהַצַּד הָאֲחֵר, וְנִקְרְאוֹת אֱלֹהִים אֲחֵרִים. וְהַחֵיוֹת הָאֱלֹהִיּוֹת מִצַּד הַקְדָּשָׁה נִקְרְאוֹת אֱלֹהִים

חיים. ואלו האלהיות של הקדשה נקראות אלהי האלהיות, ועלת על הכל, אל אדון על כל המעשים. וכל מין הולך למינו. ומשום שיש אלהים אחרים, אמר עליהם, (שמות כב) זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו. כדי שלא יתערב אלהים חיים עם אלהים אחרים. (ובחבור קדמון). (עד כאן).

זֶהר

אצטומכה זו לוקחת ושוחקת, ושולחת לכל הצדדים של מטה, וממנה נזונים התחתונים. ומאלו שותים השמרים למטה כל אותן רוחות וצדדים אחרים שנזונים בליילה מאותם איברים ופדרים. והשאר נוטלים כל האיברים, ונוטל הכל הכבד, ומקריב ללב, כמו שנאמר לעיל. וזהו שכתוב (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין. ועל זה מתראה על המזבח דגמת אריה שאוכל קרבנות. מכאן ולהלאה כל שאר האיברים בסוד של הגוף כדגמא של מעלה.

יְעִיא מְהִימָנָא

אמר הרועה הנאמן, מאור הקדוש, ודאי אצטומכה בראשונה לוקחת הכל עד

שש שעות, ואופה. קרקבן הוא אופה. והראה
 היא משקה. הלב הוא המלך. ואלו השנים הם
 ודאי אופה ומשקה לתת למלך מהטוב של כל
 מאכלים ומשקים, מהראש של כלם, מהמבחר
 של כלם, וזהו שכתוב (שיר השירים ה) אריתי מורי עם
 בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם
 חלבי. אחר כך נאמר אכלו רעים, שהם שאר
 האיברים, שהם חילות ומחנות המלך, שמחלק
 להם מזון על ידי שר האופים. שתו ושכרו
 דודים, על ידי שר המשקים.

והכבוד הוא לימין הבן אדם. ומשום זה, ופני
 אריה אל הימין לארבעתם, לימין
 המלך, שהוא הלב. הטחול לשמאל. אלו הם
 מהצד האחר, ופני שור מהשמאל. משקה יין
 מזוג במים למלך. ואריה אוכל, זה כבוד, שאוסף
 מזון לפני המלך, שהוא הלב.

ויש להקשות על זה: אם כבוד הוא עשו, איך
 הוא מתקן מזון ללב? אלא ודאי הלב הוא
 כדגמתו של יצחק. כבוד – עשו, שהוא הצד
 ציד. ויאמר לו, (בראשית יז) יקום אבי ויאכל מציד
 בנו. אלו הן התפלות שהולכות ומתרחקות
 מעניים, ויצחק בצער וביגון, שלא יכולים לכונן

לְתַפְלָהּ. וּמִשּׁוּם זֶה לֹא אָמַר וַיֹּאכַל מִצִּידֵי, אֲלֵא
וַיֹּאכַל מִצִּיד בָּנוּ, (שמות ד) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל. כְּמוֹ
זֶה אֵין לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מְזוּן בְּגִלוֹת אֲלֵא עַל יְדֵי
אֲמוֹת הָעוֹלָם.

אָבִי כַּאֲשֶׁר הֵם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מְזוֹנוֹתָם עַל יְדֵי
הַשְּׂכִינָה. וַיְהִיו שְׁתֵּי כַּנְפֵי הָרְאָה מְשֻׁקוֹת
אִמָּה, שֶׁר הַמְשָׁקִים. וּשְׁתֵּי הַכְּלִיּוֹת - הָאוֹפִים,
שְׁמֵבְשָׁלוֹת הַזֶּרַע הַיּוֹרֵד מִן הַמַּח, וּמִבְשָׁלוֹת מִים
שְׁמֵקְבָלוֹת מִכַּנְפֵי הָרְאָה. וּלְבִסוּף שְׂיֹאכַל הַמֶּלֶךְ,
שֶׁהוּא הַלֵּב, נֹאמַר בְּשְׁתֵּי הַכְּלִיּוֹת שָׁלוּ אָכְלוּ
רַעִים. וְלִשְׁתֵּי כַּנְפֵי הָרְאָה - שְׁתּוֹ וְשִׁכְרוֹ דּוֹדִים.

הַלֵּב הוּא כֶּסֶף דִּין, אַרְבַּע חֵיּוֹת שְׁלוֹחִים שָׁלוּ.
שְׁתֵּי כַּנְפֵי רְאָה וּשְׁתֵּי כְלִיּוֹת. שְׁעַל כַּנְפֵי
רְאָה נֹאמַר וּפְנִיָהּם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת מְלַמְעָלָה,
לְקַבֵּל עֲלֵיהֶם אֶת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא (ישעיה יא) רוּחַ
חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת
ה'. שְׂיֹשֵׁב עַל כֶּסֶף, שֶׁהוּא הַלֵּב, שְׁכָל אוֹתָם
דְּפָקִים מִתְנַהֲגִים אַחֲרָיו כְּחִילִים אַחַר מְלָכָם.

וְהַרוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת מִכַּנְפֵי הָרְאָה, נוֹשֶׁבֶת עַל שְׁנֵי
נְקֵבֵי הַחֹטֵם, וְהִיא קְרִירָה וְצוֹנְנֶת
מִהַשְּׂמַאל, וְחֲמָה מִיְמִין. וּמִצַּד הַמַּח, שֶׁהוּא כֶּסֶף

שֶׁל רַחֲמִים, הִיא רוּחַ קָרָה לִימִין הַחֹסֵד, וְחִמָּה מְשֻׁמָּאל הַגְּבוּרָה, שְׁשֵׁם הַלֵּב וְהַמַּח מְזוּג בּוֹ, בְּאִמְצַע שֶׁל שְׁנֵיהֶם. אֵף כֵּן הַלֵּב מְמַזְג מְקוֹר וְחֵם. וְהַמַּח גַּם כֵּן, שֶׁמְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה.

וְאֵת הַשְּׁמָרִים שֶׁל הַכֹּל נוֹטֵל הַטָּחוּל וְהַמַּחֲנוֹת שְׁלוֹ, שֵׁהֶם עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת, שֶׁאָמַר עֲלֵיהֶם שְׁלֵמָה, (קהלת ב) קִנִּיתִי לִי עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת. שְׁתִּי כְּלִיּוֹת נִקְרְאוֹת אֲשִׁים, עַל שֵׁם אֲשִׁים שֶׁל מַעֲלָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (דברים יח) אֲשִׁי ה' וְנִחַלְתוּ יֹאכְלוּן.

וּבִקְנָה יֵשׁ שֵׁשׁ טַבְּעוֹת, שֶׁעֲלֵיהֶן נֶאֱמַר (תהלים כט) הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלֹהִים. שֶׁבָּהֶן עוֹלָה הַקּוֹל שֶׁנֶּחֱלַק לְשֵׁשׁ קוֹלוֹת שֶׁל הַשְּׂכִינָה. וְהַשְּׂבִיעִי עוֹלָה לְפָה, שֶׁהוּא כֶּסֶא. וְשֵׁשׁ טַבְּעוֹת שֶׁל קְנָה, שֵׁהֶם כְּדִגְמַת שֵׁשׁ מַדְרָגוֹת שֶׁל כֶּסֶא הַמְּלָךְ. וְקְנָה הוּא סֵלֶם, שָׁבוּ נֶאֱמַר (בראשית כח) מִלֵּאכִי אֱלֹהִים עֲלִים וְיִרְדִּים בּוֹ, שֶׁאוֹתָם הַבָּלִים עוֹלִים בּוֹ הַמְּלָךְ (מהלב), וְהַרוּחוֹת שֶׁבְּאֹוִיר (חורים יוצאים) יוֹרְדוֹת בּוֹ בַּלֵּב לְקַרֵּר חֲמִימוֹתוֹ, שֶׁלֹא יִשְׂרַף הַגּוּף.

וּכְאֲשֶׁר הָרוּחַ יוֹרְדָת, יוֹרְדָת בְּכַמָּה רוּחוֹת, כְּמִלְךְ עִם חִילוֹתָיו. וְכַנְפֵי הָרָאָה מְקַבְּלוֹת לְרוּחַ, שֶׁהוּא מְלָךְ עֲלֵיהֶן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר

(יחזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת, (שמות כה) וְהָיוּ
הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כְנָפַיִם לְמַעַלָּה.

אם זְכָאִים הָאֵיבָרִים שֶׁל הָאָדָם בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה
שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, יוֹרֵד
בְּסֵלֶם, שֶׁהוּא הַגְּרוֹן, בְּכַמָּה רוּחוֹת קְדוֹשׁוֹת,
שֶׁנֶּאֱמַר עֲלִיהֶן (תהלים קד) עֲשֵׂה מִלְּאֲכִיו רוּחוֹת,
וְעוֹלָיִם לְעַמַּת אֵלֹהֵי הַהַבְלִים שֶׁל הַלֵּב, שֶׁנֶּאֱמַר
עֲלִיהֶם מִשְׁרָתָיו אֵשׁ לֵהֵט. וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר (תהלים טט)
קוֹל יְהוָה חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ. מִשּׁוֹם שֶׁהַלֵּב –
אֲדָנִי, שֶׁמִּמֶּנּוּ עוֹלָיִם לְהַבּוֹת אֵשׁ בְּפֹה, שֶׁהוּא
יְהוָה, שִׁיּוֹרְדוֹת עִמּוֹ כַּמָּה רוּחוֹת שֶׁל קֹדֶשׁה
מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהוָה, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלִיהֶן (יחזקאל לו) כֹּה
אָמַר יְהוָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאֵי הַרוּחַ.

קִנְיָה – הוּא קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִינָה. שֶׁהֵם
לִימִין הַחֹסֵד, וְלִשְׂמָאל הַגְּבוּרָה.
תְּפָאֶרֶת, סֵלֶם בְּאִמְצָע, בְּגוּף, כָּלּוּל מִשְׁתֵּי
זְרוּעוֹת וְגוּף וּבְרִית וּשְׁתֵּי (צַדִּיקִים) שׁוֹקִים, כְּנִגְד
שֵׁשׁ הַטְּבָעוֹת שֶׁל הַקִּנְיָה.

וְכֹאֲשֶׁר יוֹרֵד יְהוָה לְלֵב לְגִבֵּי אֲדָנִי,
מִתְחַבְּרִים הַדִּין בְּרַחֲמִים בְּלֵב, שֶׁהוּא
יְאֵהוּדוֹנָהי. וְכֹאֲשֶׁר עוֹלָה שֵׁם אֲדָנִי לְפֹה, שֶׁנֶּאֱמַר

אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, לְקַבֵּל שֵׁם יְהוָה בְּפִהּ,
וּלְהִתְחַבֵּר שֵׁם שְׁנֵי שְׁמוֹת בְּחֵבֶר אֶחָד –
יֵאֱהוּדוֹנָהּ, כְּמוֹ שְׁמֵתְחַבְּרִים בְּלֵב. וּמִשּׁוֹם זֶה
בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, מִי שְׁאִין תּוֹכוֹ כָּבְרוּ אֶל
יִכְנֹס לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, אִם אֵין לָהֶם פֶּה וְלֵב שְׁוִים.

(עד כאן).

זֶהר

קִנְיָה – שֵׁשׁ טַבְּעוֹת בְּקִנְיָה שְׁמֵתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת,
וְהֵן נִקְרְאוֹת בְּנֵי אֱלִים. מוֹצִיאֹת רוּחַ
לְנֹשֵׁב עַל הָעוֹלָם, וּבָאוֹת מִצַּד הַגְּבוּרָה. וְכֹאֲשֶׁר
הֵן מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, הֵן כְּדִגְמַת הַשּׁוֹפָר. וְאֵלוֹ
נִקְרְאוּ שׁוֹפָר, שׁוֹפָר שֶׁל אֵיל שֶׁל יִצְחָק. אֱלִים
– בְּנֵי בִשָּׁן, הָבּוֹ לֵה' בְּנֵי אֱלִים. אֱלִים שֶׁל יִצְחָק.
וּמוֹצִיאֹת רוּחַ וְקוֹל. וְאוֹתוֹ קוֹל יוֹצֵא וּפּוֹגֵעַ
בְּעַנְנֵי גֶשֶׁם, וְנִשְׁמָע לְבָרִיּוֹת שְׁבַחוֹן. וְעַל זֶה
נֶאֱמַר, (איוב כו) וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבוֹנֵן. שְׁוֹדָאֵי
מִצַּד הַגְּבוּרָה הֵם בָּאִים. וּמִשּׁוֹם זֶה (וּמָה אֹמֵר הַקּוֹל
הַהוּא? קוֹל ה' עַל הַמַּיִם אֶל הַכְּבוֹד וְגו') אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים ה'
עַל מַיִם רַבִּים. אֵל הַכְּבוֹד רוֹעֵם לֹא כָּתוּב, אֶלָּא
אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים, עַל יְדֵיהֶם שֶׁל בְּנֵי אֱלִים. וְאֵין
מִי שְׁמִכִּיר בְּשִׁבְחָה שֶׁל הַקּוֹל הַזֶּה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
מִי יִתְבוֹנֵן.

רַעֲיָא מְהִימָנָא

פְּתַח הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן וְאָמַר, אוֹי לָהֶם לְבַנֵּי
 אָדָם, שְׁהֵם אֶטוּמֵי לֵב, סְתוּמֵי עֵינַיִם,
 שְׁלֹא יוֹדְעִים אֲבָרֵי הַגּוּף שְׁלָהֶם עַל מָה הֵם
 מְתַקְנִים, שְׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (הַקְּנִי"ה),
 שְׁלֹשָׁה חִילוֹת כְּלוּלִים בּוֹ: אֶחָד - הַבֵּל, שֶׁהוּא
 לְהַב אֵשׁ, שִׁיּוּצָא מִן הַלֵּב וְנַחֲלָק לְשִׁבְעָה
 הַבָּלִים שְׁאָמַר קֹהֵלֶת. שְׁנֵי - אוֹיֵר שְׁנַכְנַס
 בְּתוֹכּוֹ מִבְּחוּץ. שְׁלִישִׁי - מִים שֶׁל כְּנָפֵי רֶאֶה,
 שְׁהֵם דְּבוּקִים בְּקִנְיָה. וּמְשַׁלֶּשֶׁת אֵלּוֹ נַעֲשֶׂה קוּל
 - מִים וְרוּחַ וְאֵשׁ. וּמִתְחַלֵּק כָּל אֶחָד לְשִׁבְעָה,
 וְהֵם שְׁבַע לְהַבּוֹת, שְׁבַעַה אוֹיֵרִים, שְׁבַעַה
 נְחָלִים.

וְכֹאֲשֶׁר פּוֹגְעוֹת לְהַבּוֹת הַלֵּב בְּעַנְיֵי גֶשֶׁם, שְׁהֵם
 כְּנָפֵי רֶאֶה, דֶּרֶךְ קִנְיָה הַרְאָה - זֶהוּ
 שְׁנֵאמַר וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבוֹנֵן. שְׁבַה הַלֵּב
 מִבֵּין בְּבִינָה, שֶׁהִיא בְּלֵב לְשִׁמְאֵלוֹ, גְּבוּרָה.
 וְחֹסֵד לְיָמִין, מִים שֶׁל כְּנָפֵי רֶאֶה. וְשֵׁם חֲכָמָה,
 הַמַּח, וּמִמֶּנּוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) מַעְיֵן גְּנִים בְּאֵר מִים
 חַיִּים וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן, שֶׁהוּא לְבֵן הַמַּח, נוֹזְלִים
 עַל הַקִּנְיָה שֶׁל הַרְאָה, אַחַר שֶׁעָלוּ עַנְיֵי הַבִּינָה
 לְגַבֵּי הַמַּח.

וְסוּד הַדָּבָר - (שם ג) מִי זֹאת עֲלֶה מִן הַמְדַבֵּר
 כְּתִימְרוֹת עֶשֶׂן. וְזֶה עֶשֶׂן הַמַּעֲרָכָה שְׁעוֹלָה
 מִן הַלֵּב לַמַּח, שְׁפָל הַרוּחוֹת שֶׁל הָעוֹלָם לֹא
 מְזִיזוֹת אוֹתוֹ מִמְקוֹמוֹ. חֲכָמָה - כ"ח מ"ה. כ"ח
 - בַּלֵּב. מ"ה - בַּמַּח. קִנְיָה - תַּפְאֲרַת, כָּלוּל שֵׁשׁ
 סְפִירוֹת. שֵׁשׁ מַדְרָגוֹת הֵן לַכֹּסֵּא, שֶׁהִיא אִמָּא.
 שְׁתַּרְדַּח הַחֲכָמָה אֲצִלָּה מִן הַמַּח לְלֵב, שֶׁבֶה הַלֵּב
 מִבֵּינָן. וּמְשׁוֹם זֶה, (משלי ד) קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה.
 בּוֹ אֲבָא יוֹרֵד, בּוֹ אֲבָא עוֹלָה. וְזֶהוּ סֵלֶם שְׁבוּ (עלים
 וְיֵרֵדִים בּוֹ) עֲלִים - שְׁנַיִם, וְיֵרֵדִים - שְׁנַיִם. וּבַחֲבוּר
 הַקְּדָמוֹן. (ע"כ)

זָהָר

וְשֵׁט - שְׁבֹלַע מֵאֲכָל, וּמְשֵׁם נִכְנָס לְכָל
 הָאֵיבָרִים, שֶׁהִיא (זֶה הוּא סוּד) בְּמַדְרָגָה שֶׁל
 אֲשִׁים. אֲשִׁים הֵם קָרְבִים מִיָּד, וּבּוֹלְעִים וְנוֹטְלִים
 כָּלִיל (הַכֹּל) מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הָעֲלִיוֹנָה, שְׁכָלִיל לְאֲשִׁים.
 וְסוּד זֶה - (דברים יח) אֲשִׁי ה' וְנַחֲלָתוֹ יֹאכְלוֹן. אֵלוֹ
 אוֹכְלִים וּבּוֹלְעִים, וְהַשָּׂאָר לֹא אוֹכְלִים כָּךְ.
 וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם (שְׁבַחוּץ) לְבַד, לֹא יוֹדְעִים אֵיךְ
 אוֹכְלִים וְלֹא הַסוּד שְׁלָהֶם, אֲלֵא מַדְרָגוֹת
 שְׁבַפְנִים הֵם יוֹדְעִים, וְלוֹקְחִים מֵהֶם. וְשֵׁט אֵין לוֹ
 בְּדִיקָה מִבְּחוּץ, שְׁלֵא יוֹדְעִים, אֲלֵא מִבְּפְנִים

יודעים ונוטלים עד שנכנסים לבית הטחינה,
 ונשחק ומתבשל. ולוקח הכל הכבד, כמו
 שנאמר. מאלו האשים יוצאות מדרגות
 שמקדימות ונוטלות מהכבד בראשונה (ומהן? אלו)
 הטוחנות, שאוכלים הקרבנות וטוחנים אותם.
 ועל זה משחרב בית המקדש כתוב, (קהלת יב)
 ובטלו הטוחנות כי מעטו. אלו הטוחנות בתחלה.
 כיון שנטחן, הם שולטים עליהם, בולעים
 ונוטלים, ונקראים וש"ט. מדוע? אלא
 ושט, צורה של אות וא"ו, הוא ושט כפוף.
 ולאחר מכן משויטט לאכל ולשתות יין ומים,
 שנאמר (במדבר יא) שטו העם ולקטו. אכל לאכל,
 ושתיה של יין ומים, נסוף היין ונסוף המים.
 בזה הושט נכנס, ונשאב בראה על ידי אלו
 השרפים (האיברים), בשלהבת שלהם לוקחים
 המשקה, ונקראים ראה בחבור אחד, ונשאב הכל
 בהם. וכל אלו לוקחים כל אחד ואחד כמו
 שראוי להם. ומשחרב בית המקדש נאמר, (קהלת
 יב) ובטלו הטוחנות כי מעטו, כלם. שהמעטו
 דמותם ומזונם, ואין יום שאין בו קללה. הרים
 קולו רבי שמעון ואמר, אוי ירושלים עיר
 קדושה! אוי לעם שכל טובות אלו אבדו! שרים

גבורים ממנים הקטינו דמותם. על זה בוכים החברים. אמרו, אוי רבי! כאשר תסתלק מן העולם, מי יגלה סודות סתומים עמקים כאלו, שלא נשמעו מימיו של שלמה המלך ועד עתה? אשרי הדור ששומעים מלים אלו, ואשרי הדור שאתה בתוכו! אוי לדור שישארו יתומים ממך!

רביא מהימנא

פְּתַח הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן וְאָמַר, וְהָרִי כְּתוּב וּשְׁפֹתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ. וְשִׁבְעָה רְקִיעִים הֵם: וִילּוּן, רְקִיעַ. שְׁחָקִים, זְבוּל. מְעוֹן. מְכוּן. עֲרֻבוֹת. שְׁחָקִים. שְׁבָהֵם רַחִים שְׁטוּחָנִים מִן לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבֹא. וְאֵלּוּ נִקְרָאִים שְׁחָקִים, עַל שֵׁם (שמות ל) וּשְׁחָקָת מְמַנָּה הַדָּק. וְאֵלּוּ נִצַּח וְהוֹד, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (ישעיה מה) וּשְׁחָקִים יִזְלוּ צֶדֶק, שֶׁהִיא שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה.

וִילּוּן, שְׁבוּ מְכַנִּים עֲרֻבֵית וּמוֹצִיא שְׁחָרִית. רְקִיעַ הוּא יְסוּד, שְׁבוּ מְאִירִים הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי וּשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה. זֶהוּ שְׁכַתוּב (בראשית א) וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. וְצַדִּיק הוּא אוֹת בֵּין נִצַּח וְהוֹד, וְעֵדוּת בֵּין תַּפְאָרֶת וּמַלְכוּת.

נִצַּח וְהוֹד – שְׁנֵי חֻצָּאֵי גוֹף הֵם, כְּדָגְמַת שְׁנֵי תַאֲוָמִים. וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאִים שְׁחָקִים. שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד אוֹת וְיָו הֵם, מִן וְשֵׁט, מֵצַד הַשְּׂמָאל. וְהֵם שְׁתֵּי הַטּוֹחֲנוֹת, מֵצַד הַיְמִין.

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמוֹ. עֲצָמוֹת צְדִיק יִסוּד עוֹלָם, מִדְּרָגָה שֶׁל יוֹסֵף הַצְּדִיק. וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר, אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי. וְאֵין לָחֵם אֶלָּא תוֹרָה, שְׁנַאֲמַר (מִשְׁלֵי ט) לָכוּ לַחֲמֵי בְּלַחֲמֵי. וְהֵם אֲשֶׁכּוֹלוֹת שֶׁל הַצְּדִיק. וְצְדִיק עֵץ פְּרִי. וּבִגְלָלוֹ נֶאֱמַר (בַּמִּדְבָּר יג) וַיִּשְׁאַהוּ בַּמוֹט בְּשָׁנִים. וּמִדּוּעַ בַּמוֹט? בְּגִלְלָהּ שֶׁלֹּא הָיָה שָׁם צְדִיק.

וּבִגְלָלָם נֶאֱמַר בּוֹ, (תְּהִלִּים נח) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצְדִיק, שֶׁהוּא עֵץ, שְׁנַאֲמַר בּוֹ (בַּמִּדְבָּר יג) הַיֵּשׁ בָּהּ עֵץ אִם אֵין. עֲקָרוֹ עֵץ שֶׁהוּא צְדִיק, אֵלּוֹ שֶׁהוּצִיאוּ שָׁם רַע עַל הָאָרֶץ, וְגִרְמוּ לָמָּה שְׁנַאֲמַר וַיִּשְׁאַהוּ בַּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

וְעַל הַמְּרַגְלִים נֶאֱמַר, סַחֲטָה עֲנָבִים. צְדִיק שֶׁהוּא יִסוּד, בּוֹ סוּד, שֶׁהוּא יֵין הַמְּשֻׁמֵּר בְּעֲנָבֵיו מִשֵּׁשׁ יְמֵי בְּרֵאשִׁית. שֶׁהֵם שֵׁשׁ מְדָרְגוֹת שֶׁל הָאוֹת ו'. וְהֵם שְׁרָפִים, אוֹתִיּוֹת ו' ו', שְׁנַאֲמַר (ישעיהו ח) שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד. מִהַשְּׂמָאל. וְאֵלּוֹ הַמוֹצִיאִים

מִים - מֵהֵימִין. וְצִמָּאִים בְּשִׁלְהֶבֶת שְׁלָהֶם מִצַּד
הַגְּבוּרָה וְשׂוֹאֲבִים מִצַּד הַחֶסֶד.

וְעֲלִיָּהֶם נֹאמֵר, (תהלים קד) עֲשֵׂה מִלְּאֲכִיו רוּחוֹת,
מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁנוֹשְׁבִים עַל
הַלֵּב, שֶׁהוּא מְדַרְגָּה עֲשִׁירִית בְּרוּחַ הַקֶּדֶשׁ, שֶׁהוּא
בֵּינֵיהֶם. וְהוּא אוֹת ו', אוֹת בְּצַבָּא שְׁלוּ, כָּלוּל ו'
פְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי שׁוֹקִים, שְׁכַתוֹב בְּהֵן (שיר השירים ה)
שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְזֶה צְדִיק אוֹת בְּרִית.

ו' עֲלִיוֹנָה - תְּפֹאֲרֶת. בֵּין שְׁשֵׁה פְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת. וּמִשׁוּם זֶה ו' ו', גּוּף וּבְרִית
שְׁנַחֲשָׁבִים כְּאַחַד. וְהֵם (שמות כה) פְּרֹשֵׁי כְּנָפִים
לְמַעַלָּה, כְּנֻגַד ו' עֲלִיוֹנָה שְׁעֲלִיָּהֶם. וּמִצְדָּה
נִקְרָאִים נְבִיאֵי אֱמֶת. סִכְכִים בְּכְנַפֵּיהֶם עַל
הַבְּרִית, שֶׁהִיא אוֹת ו' שְׁנֵיָה, (משלי י) וְצְדִיק יִסּוּד
עוֹלָם. וּמִשׁוּם זֶה נִצַּח וְהוּד טוֹחָנִים מִן
לְצְדִיקִים, שֶׁהֵם מִצַּד שֶׁל צְדִיק יִסּוּד עוֹלָם,
שֶׁהוּא בֵּינֵיהֶם. וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאִים טוֹחָנוֹת.

וּמִצַּד שֶׁל הוֹשֵׁט נֹאמֵר, (במדבר יא) שָׁטוּ הָעַם
וְלָקְטוּ, אוֹתָם הַמְּלַקְטִים פְּסָקִים שֶׁל
הַמְּשָׁנָה. וְטָחְנוּ בְּרַחֲמִים - מִכָּאן, מִי שְׁמוֹצִיא
דְּבוּרִים שֶׁל תּוֹרָה, צָרִיךְ לְטָחֵנָם בְּשָׁנִים וּלְהוֹצִיא

דבורים שלמים, ואלו הדבורים נקראים שלמים.
 ואחרים, אותם שהם שוטים, שאוכלים דבורים
 בהלעטה ולא טוחנים אותם בטוחנות שלהם
 ובשנים, מה כתוב בהם? (שם) הבשר עודנו בין
 שניהם [וגו'] ואף ה' חרה בעם. שהם משרש של
 מי שנאמר עליו (בראשית כה) הלעיטני נא. ונצח
 והוד נקראים פרוכים.

ישמונה הם: חכמה, בינה, גדלה, גבורה,
 תפארת, מלכות, נצח, הוד. צדיק
 עטרה על ראשו, שהוא אין לו זוג. ומה העטרה
 שלו? כתר עליון. ובגללו פרושוהו בעלי המשנה,
 העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה, אלא
 צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. וזהו
 שבארו, אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא,
 לכל הימים נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג. (ע"כ

רעיא מהימנא).

סדר הלימוד ליום כו אייר [יום 233 בשנה]

זוהר

פתח רבי שמעון ואמר, (דברים ו) שמע ישראל ה'
 אלהינו ה' אחד. אות ע' גדולה, ואות ד'
 גם כן. וסימן זה - עד. וזהו שכתוב (שמואל-א יב) עד

ה' בְּכֶם. נִשְׁאָרוֹ אוֹתִיּוֹת ש"מ. מ' פְּתוּחָה. מֶה
הֵטַעַם לֹא סְתוּמָה? מִשּׁוֹם שֵׁם סְתוּמָה הִיא מְלֻךְ
(עולם) עֲלִיּוֹן. מ' פְּתוּחָה הִיא מְלֻךְ (עולם) תַּחְתּוֹן.
אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת נִשְׁאָרוֹ א' ח', עֲלִיָּהֶן כְּתוּב (משלי
כה) כְּבֹד אֱלֹהִים הִסְתֵּר דְּבַר.

מִצְאָנּוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, כָּל מִי
שֶׁמִּיַּחַד יַחּוּד זֶה בְּכָל יוֹם, שְׂמִיחָה
מְזַמֶּנֶת לוֹ מְלַמַּעְלָה מְסוּד אוֹתִיּוֹת אֵלּוּ – ש"מ
מְצַד זֶה, א"ח מְצַד זֶה. וּמְצַרְף הָאוֹתִיּוֹת –
לְמַפְרַע (שדי) מִתְחִיל, וּבִיָּשֵׁר (חיים) מְסִים.
וְסִימָנָם: אָשֵׁמ"ח, שְׁנֵאמַר (תהלים קד) אָנֹכִי
אָשֵׁמַח בְּה'. מִמֶּשׁ. זֶה יַחּוּד הַקְּדוּשׁ. וַיִּפֶּה
הוּא. וְכַךְ הוּא בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ, שְׂאמַר כְּמוֹ
זֶה, שְׂמִי שְׂמִיחַד יַחּוּד זֶה בְּכָל יוֹם, שְׂמִיחָה
מְזַמֶּנֶת לוֹ מְלַמַּעְלָה.

עוֹד יֵשׁ בּוֹ אוֹתִיּוֹת ש"מ, שְׁנִכְלָל מִן ע' גְּדוּלָּה.
אֵלּוּ שְׁבַעִים שְׁמוֹת בְּסוּד הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים,
וְזֶהוּ שְׂמַע – שֵׁם ע'. יִשְׂרָאֵל, ה', אֱלֹהֵינוּ, ה' –
אֵלּוּ אַרְבַּעָה בְּתֵי הַתְּפִלִּין שְׂמֵאֲחַד אוֹתָם א"ח.
אוֹתוֹ שְׂאמַר (שיר השירים ה) פִּתְחֵי לִי אַחֲתֵי רַעֲיִתִי.
אוֹת ד' – זֶה קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, שֶׁהִיא אַחוּזָה בָּהֶם.
סוּד לַחֲכָמִים נֶאמַר, שֶׁלֹּא לְגִלוֹת. שְׂתַק רַבִּי

שְׁמַעוֹן. בְּכָה וְחִיף. אָמַר, אָמַר, שְׁהָרִי וְדָאֵי עַת
רְצוֹן נִמְצָא, וְאִין כְּדוֹר זֶה עַד שְׁיָבוֹא מֶלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ, שְׁיִהְיֶה לָהֶם רְשׁוּת לְגִלוֹת.

שְׁתֵּי רְצוּעוֹת יוֹצְאוֹת מִצֵּד זֶה וּמִצֵּד זֶה, סוּד שֶׁל
שְׁתֵּי יָרִיכִים שְׁלֵמָטָה שֶׁל זֶה הָא"ח, שְׁנִבְיָאֵי
הָאֵמֶת אַחוּזִים בּוֹ. שְׁהָרִי מְלַמֵּעָלָה יוֹצְאִים שְׁתֵּי
רְצוּעוֹת, סוּד שֶׁל שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, מִיָּמִין וּמִשְׂמָאל.
וְאוֹת דְּל"ת אַחוּזָה בְּהֶן. לְבִסוּף יוֹרְדֵת, וְנִתְפָּשְׁטוּ
שְׁתֵּי הִירְכִים לְמָטָה. כִּיּוֹן שֶׁהִיא אַחוּזָה לְמַעְלָה
כְּמוֹ שְׁצָרִיקָה, יוֹרְדֵת לְמָטָה לְהִתְאַחַד עִם עֲמָה.
וְכַאֲשֶׁר הִיא מִתְאַחַדֵת, נֶאֱחָזֵת בְּסוּף הִירְכִים,
וְסִימָן שֶׁל אוֹת יו"ד בְּרִית קֹדֶשׁ עָלֶיהָ מְלַמֵּעָלָה.
אִז הִיא אַחוּזָה בִּיחּוּד אֶחָד.

יו"ד זֶהוּ סוּד הַבְּרִית, (ועל זה) כָּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר בְּרִית
זוֹ, הוּא נִשְׁמָר לְמַעְלָה, וְנִשְׁמָר לְמָטָה. (מנצח
לנו?) מְפַנְחָס, מְשׁוּם שֶׁהוּא קָנָא עַל בְּרִית זוֹ, נִצּוּל
מִן הַדִּין הָעֲלִיוֹן וּמִן הַדִּין שְׁלֵמָטָה, וּמְשׁוּם זֶה
נִרְשָׁמָה אוֹת יו"ד זוֹ בְּתוֹכוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב פִּינְחָס
בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְגו'.

יו"ד זוֹ צָרִיק שֶׁלֹּא תִפְרֹד כָּלֵל מִתּוֹךְ תְּפִלָּה שֶׁל
יָד, שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה פְרוּד. וְכֹל שֶׁמְחָה שְׁלָהּ

היא בזו האות יו"ד. יו"ד זו היא בזכר, ולא
בנקבה. הוא צדיק, והיא צדק. ומשום זה
מתקרבת אצלה, ומי שמרחיק אותו ממקום זה,
רחוק הוא מהענג של העולם הבא.

בזכר הוא צדיק, והיא צדק בלי אות יו"ד. הוא
איש, והיא אשה, בלי יו"ד. ומשום זה
שמחה (תשובה) שלה להתקרב אליה ולהתענג
עמה. מי שמרחק ענג זה, ירחיקו אותו מענג
של מעלה. ועל זה כתוב, (שמואל-א ב) **כי מכבדי
אכבד וגו'.**

בא וראה, פנחס עמד בפני דין תקיף של יצחק,
וסתם פרצה, בגלל זה השלים לגבי פנחס
סוד של יצחק. עמד בפני פרצה, שכתוב (תהלים קו)
ויעמד פינחס ויפלל. עמד בפרצה לפני דין של
יצחק כדי להגן על ישראל. (פנחס עמד בפני דין התקיף של
יצחק להגן עליהם על ישראל, שכתוב (תהלים קו) ויעמד פינחס
ויפלל. מהו ויעמד? שעמד בפרץ בפני דין של
יצחק, בגלל זה השלים לפנחס סוד של יצחק).
ועל זה כלול זה בזה בחשבון.

ואם תאמר, חשבון זה לא תלוי אלא בעינים
שלה, וכאן החשבון למעלה ביצחק –

אֶלָּא וְדַאי כֶּךָ הוּא, מְשׁוּם שְׂיִצְחָק תְּלוּי וּמִשְׁתַּמֵּשׁ
 (וּנְמָשֶׁךְ) בְּאוֹתוֹ מְקוּם שֶׁהֵם עֵינַיִם, שְׁשֵׁם דְּנַיִם דְּנַיִם
 שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁהָרִי הָעֵינַיִם שְׁלָהּ הֵם שְׁבַעִים
 כְּסָאוֹת, מְקוּם דֵּינֵי הָעוֹלָם, וְנִקְרָאִים סְנֵהְדָרִין.
 וְעַל כֵּן הַכֹּל אֶחָד, מְשׁוּם שְׂיִצְחָק וְאֵלוֹ הוֹלְכִים
 כְּאֶחָד, וְהַכֹּל יָפָה.

פְּנִיחָם זֶה יִצְחָק, וְעַמֵּד פְּנִיחָם וְדָן דֵּין, וּמִתְלַבֵּשׁ
 בְּגִבּוֹרָה חֲזָקָה, שֶׁהוּא שְׁמַאל. וּמְשׁוּם זֶה
 זָכָה לְיָמִין. כָּאֵן נִכְלָל שְׁמַאל בְּיָמִין. הַשֵּׁיב אֶת
 חֲמַתִּי, מֵהוּ הַשֵּׁיב אֶת חֲמַתִּי? אֶלָּא אֵלוֹ הֵם
 שְׁלֹשָׁה מְמַנִּים שֶׁל הַגִּיּוֹנָם: מִשְׁחִית, אָף, וְחַמָּה.
 (אֶחָד עַל שְׂפִיכוֹת דָּמִים, אֶחָד עַל גְּלוּי עֲרִיּוֹת, וְאֶחָד עַל עֲבוּדָה זָרָה).

מְשׁוּם שֶׁרָאָה אוֹתוֹ חַמָּה שֶׁהִיא מִתְפַּשֵּׁט וְנִמְשָׁךְ
 מִצְדוֹ שֶׁל יִצְחָק, מָה עָשָׂה? הַתְּלַבֵּשׁ הוּא בְּיִצְחָק,
 וְאֶחָז בְּאוֹתָהּ חַמָּה כְּמִי שֶׁאוֹחֵז בְּחִבְרוֹ וְהַשֵּׁיב
 אוֹתוֹ לְאַחֲרָיו.

וְאִזּוֹ דָּן דֵּין, וְעָשָׂה דֵּין. דָּן דֵּין – שְׁכָל בּוֹעֵל
 אֲרַמִּית קִנְאִים פּוֹגְעִים בּוֹ. וְעָשָׂה דֵּין –
 שְׁכַתּוּב וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם. וְעַל זֶה כָּתוּב כָּאֵן,
 הַשֵּׁיב אֶת חֲמַתִּי. וְכָתוּב שָׁם (אֵיכָה ב) הַשֵּׁיב אֶחָד
 יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב. מֵה שָׁם לְאַחֲרָיו, כֶּךָ גַּם כָּאֵן
 לְאַחֲרָיו. וְעַל זֶה אוֹת יו"ד שֶׁל פִּינְחָס כָּאֵן, יו"ד

שֶׁל יִצְחָק. וְהַכֹּל הוּא מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁכַאֲשֶׁר
 רָאָה אוֹתוֹ חֲמָה, רָאָה אוֹתוֹ שֶׁהִיא יוֹרֵד עַל
 רְאֵשֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

מָה רָאָה? רָאָה אוֹת מ', אוֹת זוֹ שֶׁהִיָּתָה טָסָה
 בְּרָקִיעַ, וְזֶהוּ סִימָן שֶׁל מְלֶאךָ הַמּוֹת שְׂרוּצָה
 לְהַבְנוֹת בָּאוֹת וְא"ו וְאוֹת ת'. מָה עָשָׂה פְּנִחָס?
 שֶׁהִיא מְתַלְבֵּשׁ בְּיִצְחָק, אֲזוֹ נָטַל מ' הֵיא, וְחָטַף
 אוֹתוֹ, וְחִבֵּר אוֹתָהּ עִמוֹ. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה מְלֶאךָ
 הַמּוֹת שֶׁפְּנִחָס חָטַף לוֹ אוֹת מ' הֵיא עִמוֹ, מִיָּד
 שָׁב לְאַחֲרָיו.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁכַאֲשֶׁר קָנָא פְּנִחָס בְּלָבוֹ,
 הִתְלַבֵּשׁ בְּיִצְחָק, וְהִתְעַלָּה לְהִיּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן
 מְאֵתִים וּשְׁמוֹנֶה, וְכַךְ עוֹלָה שְׁמוֹ בְּמֵאֵתִים
 וּשְׁמוֹנֶה, וְכַךְ עוֹלָה יִצְחָק. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה לְאוֹת מ'
 עָפָה בְּרָקִיעַ, חָטַף אוֹתָהּ וְחִבֵּר אוֹתָהּ עִמוֹ,
 וְנַעֲשֶׂה מִיָּד מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה. זֶהוּ
 שְׁכַתוּב וַיִּקַּח רֵמַח בְּיָדוֹ.

מִשּׁוֹם שֶׁאוֹת מ' הִיָּתָה סִימָן רֵאשׁוֹן לְאָדָם
 הֵרֵאשׁוֹן לְבְנוֹת מוֹת עַל הָעוֹלָם, מִשּׁוֹם
 שֶׁאוֹת זוֹ הִיָּתָה טָסָה עַל רֵאשׁוֹ שֶׁל אָדָם, בְּשַׁעֲהָ
 שְׁכַתוּב (כְּרַאשִׁית ג) וַתִּקַּח מִפְּרִיו, מ' פְּרִיו. וְהִיוּ

מַחְכוֹת אוֹתוֹת ו"ת בְּזִמְן שְׁכָתוּב וְתֹאכֵל, וְתִתֵּן,
וְתִפְקַחְנָהּ. אִזְ נִבְנָה מוֹת עַל הָעוֹלָם.

פְּנֵחָם הִיָּה נִרְאָה לוֹ עֲכָשׁוּ אוֹתָהּ אוֹת מ', עָף
עַל רֵאשִׁיָּהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְאִיךָ רָאָה
אוֹתוֹ? רָאָה צוֹרֵת אוֹת מ' פְּתוּחָהּ, מְלֵאָה דָם.
כִּיּוֹן שְׂרָאָה אוֹתוֹ, אָמַר: זֶה וְדֹאֵי סִימָן שֶׁל
מְלֵאךְ הַמּוֹת. מִיַּד חֲטָף אוֹתָהּ, הַזְכִּיר עֲלֶיהָ שֵׁם
הַמְּפָרֵשׁ, וְהוֹרִיד לְאוֹתָהּ הָאוֹת אֲצֵלוֹ. וְמָה
שְׁהִיָּה בְּגִימְטְרִיא מְאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, הַצְטָרֵף
לְהוֹת מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. וְאִזְ נֶאֱמַר
וַיִּקַּח רִמַּח בְּיָדוֹ. וְעַל זֶה כָּתוּב, מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי. שְׁקִנְא לְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, שְׁהִיָּה
מְחַבְּרִים לוֹ בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת. בְּתוֹכָם, מֵהוּ
בְּתוֹכָם? מְשׁוּם שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ וּבָא בְּתוֹךְ כְּמָה
הַמוֹנִים וְכְמָה חֲשׁוּבִים, וּמִסֵּר עֲצָמוֹ לְמִיתָהּ
בִּינֵיהֶם. אֲבָל בְּתוֹכָם, בְּתוֹךְ מ', בְּתוֹךְ מ' הִיָּה
אוֹתָהּ קִנְאָה שְׁקִנְא.

מָה טַעַם אוֹת מ'? מְשׁוּם שְׁהִיא סִימָן שֶׁל מוֹת,
הִיא סִימָן שֶׁל מ' מְלָקוֹת. הִיא סִימָן שֶׁל ד'
מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמְשֵׁם עֲלָה וַיִּרַד, וַיִּרַד וְעֲלָה.
עֲלָה לְמ', וַיִּרַד לְד'. יִרַד מְד', שְׁהֵם ד' רוּחוֹת
שְׁנִפְרָדוֹת מְתוֹךְ זָכַר וּנְקֵבָה מֵהַטְּמָאָה, וּבְגִלְלוֹן ד'

מיתות בית דין. ומשם עולים למ'. כלומר, מ' סימנים וכלים של מלאך המות. וזה לקח פנחס ועמד בתוך מ', ועל זה נאמר ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי.

וכי איך השיב פנחס את חמתו של הקדוש ברוך הוא, והרי כתוב ויהיו המתים במגפה וגו'? אם לא מת אחד מהם, הייתי אומר השיב חמתי, אבל כיון שכל אלו מתו, מה הטעם השיב את חמתי ולא כליתי את בני ישראל?

אף ודאי ברור הדבר: אוי לו לכן אדם שפוגם זרעו! אוי לו למי שלא שומר זרעו כמו שצריך! חס ושלום שאפלו אחד מישראל מת, אלא שבט שמעון, כאשר באו אותם ערב רב, התערבו בנשים של שבט שמעון לאחר שהתגירו, והולידו בנים – מהם מתו בעגל, ומהם מתו במגפה, ואחרים מתו כאן, אלו שנשארו. זהו שכתוב ויהיו המתים במגפה. אשר מתו לא כתוב, אלא המתים, מתים שכבר היו.

ומשום שנשמרו ישראל וכל אותם זרע קדוש, נמנו כלם, משום שלא חסר אפלו אחד מהם. ועל זה כתוב ולא כליתי את

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִכָּלֵל שְׁאַחֲרִים כָּלוּ. וְכֵן מֶה
 שֶׁנֶּאֱמַר הִשִּׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל –
 מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִשִּׁיב, אָבֵל מֵעַל אַחֲרִים שְׁהִיוּ
 עָרֵב רַב לֹא הִשִּׁיב. וְעַל זֶה כָּתַב הַפְּסוּק וְאָמַר
 מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִשּׁוּם זֶה נִמְנָו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּמִקְדָּם, וְחִבֵּר אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמּוֹ.

כְּדֹגְמַת זֶה בְּמַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ל"ב) וַיִּפֹּל
 מִן הָעֵם וְגו' . כָּל אֵלוּ מֵעָרֵב רַב הָיוּ.
 וְלִהְרָאוֹת שֶׁלֹּא הָיוּ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מֶה כָּתוּב אַחֲרַי
 כִּךְ? (שְׁמוֹת ל"ה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

קָחֻ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה (שְׁמוֹת ל"ה). בֹּא וּרְאֵה,
 בְּרֵאשׁוֹנָה כָּתוּב (שְׁמוֹת כ"ה) מֵאֵת כָּל אִישׁ
 אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ. הַכֹּל בְּכָלֵל. כִּיּוֹן שֶׁאֵלוּ הָעָרֵב רַב
 עָשׂוּ זֹאת וּמִתּוֹ מֵהֶם אוֹתָם שְׁמִתוּ, רָצָה הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְהִתְפַּיֵּס עִמָּהֶם עִם יִשְׂרָאֵל. אָמַר לָהֶם:
 הִתְחַבְּרוּ כָלְכֶם לְצַד אֶחָד. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ל"ה)
 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – לְבָדָם.
 אָמַר לָהֶם: בְּנֵי, בְּכֶם אֲנִי רוֹצֵה לְשַׁכֵּן, עִמָּכֶם
 תִּהְיֶה הַדִּירָה שְׁלִי.

וְעַל זֶה, (ש"ם כ"ה) קָחֻ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה. מֵאֲתָכֶם,
 וְלֹא מֵאַחֲרִים. לֹא רוֹצֵה שְׁתִּהְיֶה שְׁתַּפּוֹת

לְאַחֲרֵים עַמִּי, וְלֹא עִמָּכֶם, וּמִשׁוּם זֶה כָּלֶם נִכְרְתוּ.
 אַף כָּאֵן הָרִי הֵם מֵאלוֹ שְׂרַשׁ הָרַע הָיוּ, וַיְהִיו
 הַמֵּתִים. הַמֵּתִים - וְדַאי מֵתִים, וְלֹא מִיִּשְׂרָאֵל.
 וּמִשׁוּם זֶה מָנָה אוֹתָם, שְׁנֵאֲמַר שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, הָרִימוּ רָאשֵׁיהֶם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, כִּמָּה נֶכוֹן הוּא, אִם לֹא
 מִצָּאֲתֵי חוֹלְקִים עַל זֶה. אָמַר לוֹ, בְּנֵי אָמַר.
 אָמַר לוֹ, וְהָרִי כָתוּב (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל
 לְבַעַל פְּעוֹר, וְלִמְדוֹ שֶׁהִתְחַבְּרוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ.
 כְּצִמִּיד זֶה שֶׁמִּתְחַבֵּר בְּאָדָם בְּקִשׁוּטִיו, כִּף
 הִתְחַבְּרוּ יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר. אָמַר לוֹ, אֶלְעָזָר,
 כִּף הוּא - וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר. אֲלֵא אֲנִי
 לֹא אֲמַרְתִּי שְׁנִטְהָרוּ יִשְׂרָאֵל מֵאוֹתוֹ חוּב, אֲלֵא
 שְׁנִטְהָרוּ מִמּוֹת, שְׁלֹא שָׂרָה עָלֵיהֶם מוֹת.

אָמַר לוֹ, וְהָרִי כָתוּב (במדבר כה) קַח אֶת כָּל רָאשֵׁי
 הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם. אָמַר לוֹ, רָאשֵׁי הָעָם
 וְדַאי, וְלֹא רָאשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִן הָעָם יֵשׁ לָנוּ
 לְלִמְד. כָּתוּב כָּאֵן הָעָם, וְכָתוּב שֵׁם (שמות לב) וַיִּרֹא
 הָעָם. (שם) וַיִּקְהַל הָעָם. (שם) וַיִּפֹּל מִן הָעָם. אֲבָל
 בֵּא וּרְאֵה, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, וְלֹא עֲבָדוּ
 לוֹ. אֲבָל מִסוּף הַפְּסוּק מוֹכַח, שֶׁכָּתוּב וַיֹּאכֵל הָעָם
 וַיִּשְׁתַּחֲווּ, וְלֹא כָתוּב וַיֹּאכֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ יִשְׂרָאֵל. אֲלֵא

הָעַם, כִּיּוֹן שְׁכַתוּב וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל, מֵהוּ וַיֹּאכַל
הָעַם? אֵלָּא אוֹתוֹ זָרַע זָרַע הָיוּ חוֹבָה לְיִשְׂרָאֵל.

מֵהוּ שְׁכַתוּב (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל
פְּעוֹר? בֹּא וּרְאֵה, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל
פְּעוֹר לֹא כְּתוּב, אֵלָּא לְבַעַל פְּעוֹר. קְשׁוּטִים
וְתִקְףָּ נָתְנוּ לְבַעַל פְּעוֹר בְּלִי דַעַת, מִשׁוּם
שְׁעִבּוּדַת פְּעוֹר הוּא לְפָרַע עֲצָמוּ וּלְהוֹצִיא לְפָנָיו
צוּאָה רוֹתַחַת. וְאוֹתָהּ עֲבוּדָה מוֹעִילָה לוֹ
וּמִתְחַזֵּק מִמֶּנָּה. וַיִּשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן שָׂרְאוּ זֹאת, חָשְׁבוּ
שֶׁזֶה זְלוּל שְׁלָה הוּא וְקִלְקוּל שְׁלָה, שְׁהָרִי
בְּעֲבוּדָה זָרָה כְּתוּב, (ישעיה ל) צֵא תֹאמַר לוֹ. וְהִם
בְּגִלְל הַזְלוּל שֶׁל הָעֲבוּדָה זָרָה פָּרְעוּ עֲצָמָם בְּלִי
יְדִיעָה, וְעַל זֶה כָּפַר פְּנַחֵס וּבִטַל הַמַּגֵּפָה, שְׁנֵאמַר
וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

רַעֲיָא מֵהִימְנָא (רוּעָה הַנֶּאֱמָר).

אָמַר הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, הִשִּׁיב אֶת חַמְתִּי. מֵהוּ
הִשִּׁיב אֶת חַמְתִּי? אֵלָּא שְׁלֶשֶׁה מְמַנִּים שֶׁל
הַגִּיהֶנָם: אֶחָד עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְאֶחָד עַל גְּלוּי
עֲרִיוֹת, וְאֶחָד עַל עֲבוּדָה זָרָה. וְהִם: מִשְׁחִית, אָף,
וְחַמָּה. הוּא (רָאָה שִׁיהוּ"ה) (חַמָּה שֶׁהִיא) עָף בְּעוֹלָם. אָמַר
הִשִּׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר מֵעַל
הָעַם, שֶׁהִם עָרְב רַב, שְׁנֵאמַר וַיִּפֹּל מִן הָעַם בְּיוֹם

ההוא כְּשֶׁלֶשֶׁת אֲלֵפֵי אִישׁ, שְׁכָךְ בְּאַרְנוּ וְשָׂאֵלוּ
לְמִנּוּרָה הַקְדוּשָׁה (עד כאן).

וְמָה כָּתוּב? קָחוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה לַה', וְלֹא
מֵעֵרֵב רֵב. שְׁלֹא נִקְרְאִים קֵהֲלָה וְחִבּוּר עַד
שְׁעֵבֵר מֵהֶם עֵרֵב רֵב. כְּבִיכּוֹל בְּזִמְן שְׁמֵתֵעֲרֹבִים
בִּינֵיהֶם, כְּאֵלוּ לֹא הָיוּ גוֹי אֶחָד. וּמִשּׁוּם זֶה קָחוּ
מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה, וְלֹא מִשְׁתַּפּוֹת אַחֶרֶת, שְׂאִינִי
רוֹצֵה לְשַׁתֵּף אַחֵרִים בִּינִי וּבִינֵיכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֹא כַּאֲשֶׁר עֵרֵב רֵב הֵם מֵעֲרֹבִים
בְּיִשְׂרָאֵל, מָה כָּתוּב? (איכה א) הָיוּ צָרִיחָה
לְרֹאשׁ. וַיִּשְׂרָאֵל, אַחַר שְׁעוֹבְרִים מֵהֶם אֵלוּ, מָה
כָּתוּב? שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא
עוֹד, אֲלֹא שְׂאֵמֶר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי רוֹצֵה
לְדוֹר עַמְכֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ
וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֹא כַּאֲשֶׁר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, עָלִיחָם
נֶאֱמַר, מִי מֵעַכְבָּ? שְׂאוּר שְׁבַעסָה. וְהָרִי
בְּאֵרוֹהוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּזִמְן שְׁעֵרֵב רֵב הֵם
רֹאשִׁים עַל יִשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוֹל כְּאֵלוּ (מעבירים שלטון של
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא) עוֹשִׂים שְׁלֵטוֹן בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּנְכַנְסִים בְּמִשְׁפָּטֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וּמִשּׁוּם זֶה

צוֹעֲקִים וְאוֹמְרִים, (ישעיה כו) ה' אֱלֹהֵינוּ בְּעֹלוֹנוּ
אֲדָנִים זוֹלָתָךְ.

דְּבַר אַחַר, פִּינְחָס וְכוּ'. קוּם הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
וּפְתַח בְּדַבְרִים לְפָנַי הַשְׂכִּינָה. קָם הַמְּנוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, בַּחֲבוּר הַקְּדָמוֹן נֹאמַר כָּךְ. בֵּא
וְרֵא, פִּינְחָס עָמַד לְפָנַי הַדִּין הַתְּקִיף שֶׁל יִצְחָק,
וְעָמַד לְפָנַי פְּרָצָה, שְׁכָתוֹב (תהלים קו) וַיַּעֲמַד פִּינְחָס
וַיִּפְלַל וַתַּעֲצֹר הַמַּגְפָּה, כְּדֵי לְהִגֵּן עֲלֵיהֶם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוֹם זֶה כָּלוּלִים זֶה וְזֶה בַּחֲשָׁבוֹן,
פִּינְחָס כְּחֲשָׁבוֹן יִצְחָק, וְכֹאֵן צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים.

פְּתַח וְאָמַר, אֲלֵיהוּ אֶהוּבֹו שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן
רְאֵה מ' מִן מוֹת, עָף בְּאוֹיֵר, חֲטָף אוֹתָהּ
וְשִׁתַּף אוֹתָהּ עִם ר"ח, שֶׁהוּא יִצְחָק, וְהוּא
בַּחֲשָׁבוֹן פִּינְחָס, וְנִשְׁלַם עַל יְדֵה לְרַמ"ח. אַחַר כָּךְ
רְאֵה אוֹת ו' מִן מו"ת, עָף בְּרִקִיעַ וְחֲטָף אוֹתָהּ,
וְשֵׁם אוֹתָהּ בְּרַמ"ח, וְנִשְׁלַם לְרַמ"ח. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ.

וְהוּא, בְּמָה יָכוֹל לְחֲטֹף שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אֵלָיו?
בְּשְׁתֵּי רוּחוֹת שֶׁנִּשְׁמְרוּ (שֶׁהִסְתַּמְרוּ) לְמַעְלָה,
שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ בְּפִינְחָס. פְּנִי" ח"ס. בְּשְׁנֵי פָנִים אֵלָיו
חָס עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא נֶאֱבְדוּ, בַּכַּח שֶׁל שְׁנֵיהֶם,

וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם, בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת – מ"ו. וְזֶהוּ
שְׁנַאמֶר בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאֹתֵי בְּתוֹכְכֶם.

וּמִדּוּעַ הִשְׁתַּתֵּף בְּיִצְחָק? מִשּׁוּם שְׂיִצְחָק מִסֵּר
עֲצָמוֹ לְמִיתָה, וּמִשּׁוּם זֶה שִׁתַּף אֶת
יִצְחָק לְהִיּוֹת לוֹ לְעֹזֵר. שְׂמֵצַד שֶׁל שְׁנֵי עַפְרַי
הָאֵילִים הִשְׁתַּתְּפוּ בּוֹ אַבְרָהָם וַיַּעֲקֹב, שְׂאֲבָרָהֶם
שִׁדְרָגְתוֹ חֶסֶד הִשְׁתַּתְּף בַּח"ס שֶׁל פְּנַח"ס. וַיַּעֲקֹב
שֶׁהוּא פְּנַי" א"ל (יַעֲקֹב הוּא פְּנַי" שֶׁל פִּינַח"ס). שְׂפִנְחָס,
מִשּׁוּם שְׁנַאמֶר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית ל"ב) כִּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנוּאֵל
(שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנַי"), פְּנַי" א"ל. וּמִשּׁוּם שְׂכַאֲשֶׁר הָעוֹלָם
הוּא בְּצַעַר וַיֵּשׂ צְדִיק בְּעוֹלָם הַמְקַנָּא עַל הַבְּרִית,
הָאֲבוֹת מִשְׁתַּתְּפִים עִמּוֹ, וּבִגְלָלָם אָמַר מִשֶּׁה
בְּצַעַרְם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת ל"ב) זָכַר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ. וּבְשֵׁלֶשׁ אוֹתִיּוֹת יֵה"ו מְאֵלֵיהוּ
זָכָה לְאוֹת ה' מִן הַנְּבִיא, וְזֶהוּ אֵלֵיהוּ, ה' נְבִיא (וְזֶה
סוּד אֵל יֵהוּה נְבִיא), וּנְשָׁלָם בּוֹ יֵהוּ"ה.

אוֹת י' שְׂזָכָה בָּהּ פְּנַח"ס מִשּׁוּם שְׂקִנְא עַל הַבְּרִית
– זָכָה לְבְרִית. וּשְׁתֵּי יוֹדֵי"ן הֵן, י' עֲלִיוֹנָה
מִן יֵהוּ"ה, שְׂכַרְתָּ בָּהּ לְאַבְרָהָם בֵּין עֶשֶׂר אֶצְבָּעוֹת
יְדָיו. יו"ד קִטְנָה הִיא מִן אֲדָנִי, שְׂכַרְתָּ בָּהּ בֵּין
עֶשֶׂר אֶצְבָּעוֹת רַגְלָיו, וְהִיא אוֹת קְדוּשָׁה
שְׂמַתְעֻטְרַת בְּרֵשֶׁם הָעֲלִיוֹן.

וְזֶה רְשׁוּם תְּמִיד לְעוֹלָמִים, וְהִיא אוֹת הַשְּׁבֶת,
 אוֹת הַתְּפִלִּין, אוֹת שֶׁל יָמִים טוֹבִים, אוֹת
 שֵׁם שְׁדֵי שְׁרָשׁוּם (דברים יא) עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ
 וּבְשַׁעְרֶיךָ, לְהִיּוֹת בָּהֶם רְשׁוּמִים יִשְׂרָאֵל בְּרַצּוֹעוֹת,
 בְּבִרְיַת שְׁלָהֶם, שֶׁהֵם בְּנֵי הַמַּלְכָּה, בְּנֵי הַהֵיכָל שֶׁל
 הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. וּבַתּוֹרָה הֵם רְשׁוּמִים בְּאוֹת י'
 עֲלִיוֹנָה שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ.
 וְכֵן נֶאֱמַר (דברים יא) בְּנִים אַתֶּם לַיְי אֱלֹהֵיכֶם.

וְאוֹת י' שֶׁל שְׁדֵי הִיא חֲלִיָּה שֶׁל שְׁלֶשֶׁת עַל
 צְוָארוֹ שֶׁל שֵׁד יֵצֵר הָרַע שֶׁלֹּא יִזְיק לוֹ
 לְבֶן אָדָם. שְׁעָלִיו אָמַר דָּוִד, (תהלים כב) הֲצִילָהּ
 מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדִידָתִי. הוּא נֶחֱשׁ, הוּא
 כָּלֵב, הוּא אַרְיָה. שְׁעָלִיו אָמַר דָּוִד, (שם י') יֶאֱרֹב
 בְּמִסְתָּר כְּאַרְיָה בְּסֶכֶה. וְהַנְּבִיא קָרָא לוֹ דָּב. זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב (איכה ג) דָּב אֲרֹב הוּא לִי אֲרִי בְּמִסְתָּרִים.
 (תהלים מט) נִמְשַׁל כְּבַהֲמוֹת. נִמְשַׁל לְכָל חַיּוֹת
 טְמֵאוֹת, שֶׁהֵן דוֹרְסוֹת. נִמְשַׁל לְכָל אָדָם כְּפִי
 חוֹבוֹתָיו, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

וְזֶהוּ כָּלֵב וְנֶחֱשׁ וְחַמּוֹר נוֹעַר, שְׁמֵרְכִיבִים עָלָיו
 נֶפֶשׁ. וּמִיַּד שְׁנוֹדָע זֶה שְׁרוּכֵב עָלָיו שֶׁהוּא
 הַחֲוֹטָא, עָלָיו כָּתוּב (בראשית מט) וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲזוֹר.
 וְסוּד הַדְּבָר – (דברים כב) כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ. וּמִשׁוּם

זֶה אָמַר אִיּוֹב, (אביו יב) לֹא נָפַל אָנֹכִי מִכֶּם. וְצַדִּיק
שְׂרוּכָב עָלָיו, קוֹשֵׁר אוֹתוֹ בְּקִשְׁיָהּ שֶׁל רְצוּעוֹת
הַתְּפָלִין. אוֹת תְּפָלִין שֶׁהִיא אוֹת יו"ד שֶׁל שְׂדֵי,
טְבַעַת עַל צִוָּארוֹ. ש' שֶׁל הַתְּפָלִין הִיא שֶׁלֹּא שֶׁלֹּא
עַל צִוָּארוֹ.

וּבּוֹ רָכַב אֱלֹהֵינוּ וְעָלָה הַשְּׁמַיְמָה. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
(מלכים-ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בַּסַּעֲרָה הַשְּׁמַיִם. וּבּוֹ
(איוב לח) וַיַּעַן יְהוָה אֶת אִיּוֹב מִן הַסַּעֲרָה. וּמִשׁוֹם
זֶה בְּאֵרוֹהוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה עָלָיו, אֵיזֶהוּ גְבוּר?
הַכּוֹבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ. וַיֵּשׁ מִי שֶׁנִּהְפֵּךְ לוֹ לְחִמּוֹר,
שְׂאִינוֹ מְצַטְעֵר רוֹכְבוֹ. וְאֵלוֹ הֵם הַמִּשְׁתַּדְּלִים בְּקַל
וְחֶמֶר. וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר בְּאַבְרָהָם, (בראשית כב)
וַיַּחֲבֵשׁ אֶת חֲמָרוֹ. וּבְגִלְלוֹ נֶאֱמַר עַל הַמְּשִׁיחַ, (זכריה
ט) עֲנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמוֹר.

וּמִשׁוֹם זֶה י' מִן שְׂדֵי, שֶׁהִיא חֲלִיָּה שֶׁל
הַשְּׁלֵשֶׁלֶת, מְמַנָּה (מפחדים) מְפַזְרִים כָּל
שְׂדֵים וּמְזַיְקִים, וּמֵיד שְׂרוּאִים אוֹתוֹ בְּמִזְוִזוֹת שֶׁל
הַפְּתָחִים, בּוֹרְחִים, שְׂבָה נֶאֱמַר (תהלים קמט) לְאֶסֶר
מַלְכֵיהֶם בְּזַקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְּלֵי בְרוֹזַל. כָּל שְׂפָן
כְּאֶשֶׁר רוּאִים אוֹתוֹ בְּאוֹת שֶׁל תְּפָלִין שֶׁעַל הַזְּרוּעַ,
וְרוּשׁוּמִים בָּהּ בְּאוֹת בְּרִית בְּבִשְׂרָם, (במדבר א) וְהִזָּר

הַקָּרֵב יוֹמֵת. אֵין זֶר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, שְׂדוּמָה לְכָל
חַיּוֹת וְעוֹפוֹת דְּוֹרְסִים.

וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר, (איוב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נָקִי
אָבֵד - זֶה פְּנִחָס שְׂקִנָּא עַל הַבְּרִית,
וְנִרְשָׁם בּוֹ שֶׁהוּא בְּנָם שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה. קִנְיָא
בְּמַחֲשָׁבָה, וְזָכָה לְאוֹת י' מִן יְהוָה. וְקִנְיָא
בְּמַעֲשָׂיו, וְזָכָה לְאוֹת י' מִן אֲדֹנָי. וְזוּהֵי חֲכָמָה
בְּרֵאשׁ, וְחֲכָמָה בְּסוּף. וּמִשּׁוּם שְׂאָדָם הָרֵאשׁוֹן
הָיָה רָשׁוּם בְּשִׁנְיָהֶם, בְּאֲרוּהוּ חֲכָמִים שֶׁהוּא
רֵאשׁוֹן לְמַחֲשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה. תוּף כְּדִי
שְׂאָמַר דְּבָרִים אֱלוֹ, נִכְסָה מֵהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
(לַחֲבָרִי), אֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ שְׂזַכִּינוּ לְשִׁמְעַ דְּבָרִים מִבְּנֵי
הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

וּבַחֲבוּר הַקְּדָמוֹן. לְכֵן אָמַר. בְּשִׁבּוּעָה עָלֶיךָ, אִם
הוּא בְּרִצּוֹנָךְ וְאִם לֹא - אָמַר רַבִּי פְּנִחָס
בֶּן יֵאִיר. אוֹתוֹ הֵצִל הִכָּה בְּעֵינָיו שֶׁל רַבִּי אַבָּא. וְכִי
לֹא הָיָה יוֹדֵעַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אִם הָיָה בְּרִצּוֹנוֹ
אִם לֹאוֹ? אָמַר לוֹ, אִם לוֹ גְּלוּי - הָאִם גְּלוּי
לְאַחֲרִים? וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר לְכֵן אָמַר.

וְעוֹד נֶאֱמַר בַּחֲבוּר הַקְּדָמוֹן, (תהלים ט) מִכְּתָם
לְדוֹד - סִימָן שֶׁהָרָאוּ לוֹ לְדוֹד כְּאֲשֶׁר

שָׁלַח לְיוֹאֵב לְאָרֶם נְהָרִים וּלְאָרֶם צוֹכָה לַעֲשׂוֹת
 בָּהֶם קָרָב. אָמַר הַרוּעָה הַנְּאָמָן, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת –
 זוֹ עֵדוּת שֶׁל הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא שׁוֹשֵׁן עֵדוּת. שֶׁהִיא
 עֵדוּת שְׁעוֹמֶדֶת עָלֵינוּ וּמְעִידָה עָלֵינוּ לְפָנֵי
 הַמֶּלֶךְ, וּמְדַרְגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת עִמָּה, וְסִיּוּעַ
 קְדוּשׁ לְשִׁבַּח.

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאָמָן, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת – שֶׁהֵם
 מְעִידִים עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אֵיבָרִים, וְהִיא
 נִשְׁמָה עֲלֵיהֶם, וְהִיא סִיּוּעַ מִשָּׁמַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
 (מלכים א-ח) וְאַתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. הִיא סִיּוּעַ קְדוּשׁ
 (וּמִמְנַה תְּלוּי), שֶׁנֶּאֱמַר עָלֶיהָ, תִּנְיָא הַמְּסִיעַת לָךְ.

אֵיתָן מוֹשֶׁבֶךְ וְשִׁים בְּסַלְעַ קַנְפֵךְ (במדבר כד). אֵיתָן
 – תִּנְיָ"א. שֵׁם הַקֶּן שֶׁל הַנֶּשֶׁר הָעֲלִיּוֹן,
 וְהִיא הַשְּׂכִינָה, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר (דברים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר
 קִנּוֹ עַל גּוֹזְלָיו יִרְחַף, שֶׁהֵם שׁוֹנֵי הַלְכוֹת וּמְשַׁנִּיּוֹת.
 וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שִׁיּוּצָא מִפִּיו שֶׁל זֶה הַתִּנְיָ"א,
 שְׁמוּצִיא אוֹתוֹ לְשֵׁם הַשֵּׁם – בֵּין בְּתוֹרָה, בֵּין
 בְּתַפְלָה, בֵּין בְּבִרְכָה, בֵּין בְּכָל מְצוּהָ וּמְצוּהָ – מֵהַ
 כְּתוּב בּוֹ? יִפְרֹשׁ כְּנַפָּיו, אוֹתוֹ הַנֶּשֶׁר, שֶׁהוּא דְבוּר
 שְׁבוּ יְהוֹ"ה.

יִקְחֵהוּ יִשְׁאַהוּ עַל אֲבָרְתוֹ. מֵהוּ עַל אֲבָרְתוֹ? עַל
 אוֹתוֹ אֵיבָר שֶׁל בֶּן הָאָדָם (שֶׁל אוֹתוֹ נֶשֶׁר) שְׁבוּ

מְצוּה יְהוֹ"ה, וְנִקְרָא אֵיבֵר שֶׁל הַשְּׂכִינָה. וּמְשׁוּם
זֶה נֶאֱמַר יִשְׂאֵהוּ עַל אַבְרָתוֹ. יִשְׂאֵהוּ, כְּמוֹ (במדבר ו)
יִשָּׂא יְהוֹ"ה פָּנָיו אֵלַיָּךְ.

וּמֵהוּ שֶׁכָּתוּב וְשִׁים בְּסַלַע קִנְיָךְ? אֲלֵא אָמַר דָּוִד
עָלָיו, (שמואל-ב כב) ה' סִלְעֵי וּמִצְדָּתֵי. כִּךְ גַּם
הַשּׁוֹנֶה הִלְכָה שָׁבוּ הִלְכָה תְּקִיפָה כְּסַלַע, שְׂאִין
פְּטִישׁ יְכוּל לְפּוּצֵץ אוֹתָהּ בְּכָל קִשְׁיוֹת שְׁבַעוֹלָם.
בְּזֶה הוּא מְקַנֵּן הַנֶּשֶׁר, וְכָל הַתְּנָאִים נִקְרָאִים קְנִים
שְׁלָה. וּמְשׁוּם זֶה נֶאֱמַר, (דברים כב) כִּי יִקְרָא קֵן צְפוּר
לְפָנֶיךָ, בְּדֶרֶךְ מִקְרָה, פְּעַם אַחַת, כְּאוֹרַח וְאַכְסֵנְאֵי
שְׁמֻזְדֵּמָן לְפִי שְׁעָה לְבֵית מְלוֹנוֹ.

וַיֵּשׁ שֶׁהֵם בְּלִמּוּד שְׁלָהֶם נִעְשִׂים דִּירָה לַשְּׂכִינָה.
זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשֶּׁבֶת וְגו', לְדִרְתָּם. לְדִרְתָּם חֹסֵר, לְשׁוֹן דִּירָה.
וַיֵּשׁ בְּעָלֵי מִשְׁנֵה שְׁתוּרְתָם אֲמִנּוּתָם, שְׁלֵא זֹזָה
הַשְּׂכִינָה מֵהֶם כָּל יְמֵיהֶם. אָבָל עַל אֵלוֹ נֶאֱמַר, כִּי
יִקְרָא קֵן צְפוּר לְפָנֶיךָ. בְּהֶם הַשְּׂכִינָה נִמְצָאת
בְּדֶרֶךְ מִקְרָה. פְּעָמִים שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם וְנִמְצָאת
עִמָּהֶם, וּפְעָמִים לֹא נִמְצָאת עִמָּהֶם.

וְסוּד הַדְּבָר - פְּעָמִים שְׁנִמְצָאת עִמָּהֶם, נֶאֱמַר
עֲלֵיהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם. וּפְעָמִים שְׁלֵא

נמצאת עמהם – שלח תשלח את האם. אפרחים – אלו בעלי משנה. או ביצים – אלו בעלי מקרא. ובאלו שלא קובעים את למודם – שלח תשלח את האם. אבל באלו שקובעים למודם – לא תקח האם על הבנים. ויש בעלי הלכות שדומים לכוכבים. זהו שכתוב (דניאל יב) ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד. לא ככוכבים שנאמר בהם (ישעיה לד) וכל צבאם יבול, אלא פאותם כוכבים של העולם הבא, שהם לעולם ועד קימים תדיר. ויאמר אלהים נעשה אדם (בראשית א). אחר שהשלימו את עבודתם כל אמן ואמן, אמר להם הקדוש ברוך הוא: מעשה אמנות אחד יש לי לעשות שיהיה שתף לכלנו. התחברו כלכם כאחד לעשות בו כל אחד ואחד מחלקו, ואני אשתתף עמהם לתת לו מחלקי. וזהו שנאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. ובארוהו חכמים, שאין אדם אלא ישראל. זהו שכתוב (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם. אתם אדם, ולא עובדי כוכבים מזלות. ומשום זה (תהלים קמט) ישמח ישראל בעשיו.

אמר המנורה הקדושה, ודאי אותו תנא שנעלם בסלע של הנחש אמר זאת, שכתוב בו

אֵיתָן מוֹשֶׁבֶךְ וְשִׁים בְּסַלַע קִנְךָ. שְׁשֻׁלְשָׁה אָבוֹת
 נִקְרְאוּ אֵיתָנִים, וְהִרְבִּיעֵי - אֵיתָן מוֹשֶׁבֶךְ. שְׁבוּ
 מִתִּישְׁבַת הַהִלְכָה, שְׁנֹאמַר בָּהּ הִלְכָה לְמֹשֶׁה
 מְסִינֵי. שֶׁהוּא מִתְּפֹשֵׁט עַל שְׁשִׁים רְבוּא שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל וּמְאִיר לָהֶם בַּתּוֹרָה כְּשֶׁמֶשׁ (לִירַח)
 שְׁמִתְכֶסֶה בְּלִילָה וּמְאִיר לְכָל כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת.
 וְאֵין לִילָה אֶלָּא גְלוֹת, וְהִיא (יִשְׁעִיהָ כֹּא) שְׁמֵר מֶה
 מְלִילָה שְׁמֵר מֶה מְלִיל. וּמִתְגַּלֶּה בַּיּוֹם, שְׁנֹאמַר
 (בְּרֵאשִׁית מֵד) הַבֶּקֶר אֹר. הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁנֹאמַר
 בּוֹ (שְׁמוֹת טז) וּבִקֵּר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד ה'. (רוֹת ג) חֵי
 ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

בַּתּוֹךְ כֶּף אוֹתוֹ הִרְוּעָה הַנֶּאֱמָן יֵצֵא מֵאוֹתוֹ סֶלַע
 וְאָמַר, הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מֶה מוֹעִיל לִי
 לְהִסְתַּתֵּר מִפְּנֵיךָ, שֶׁהֲרִי לֹא הִשְׁאֲרֵתִי מְקוֹם שְׁלֹא
 נִכְנַסְתִּי לְהִסְתַּתֵּר מִמֶּךָ וְלֹא מְצֵאתִי. אִם כֵּן, אֵין
 לִי לְהִתְכַּסּוֹת מִמֶּךָ.

אָמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְאַחַר שֶׁאָמַר נַעֲשֶׂה
 אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, מֶהוּ שֶׁאָמַר
 לְבִסּוּף, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ? אָמַר
 לוֹ, מֶה שֶׁבָּאָרוֹ עַל זֶה בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁמֵהֶם
 אָמְרוּ יִבְרָא, וּמֵהֶם אָמְרוּ לֹא יִבְרָא - הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בָּרָא אוֹתוֹ, שְׁכָתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת

הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן הוּא, לֹא נִתֵּן חֵלֶק
 בוֹ אִף אֶחָד מֵהֶם, וְלֹא נַעֲשֶׂה בְּצוּרָה שְׁלָהֶם, אֶלֶּא
 בְּצוּרַת הַמַּלְאָךְ, בְּצַלְמוֹ כְּדַמוֹתוֹ, שֶׁהוּא צֶלֶם דְּמוֹת
 תְּבַנְיָתוֹ. אָמַר, כֶּךָ מִשְׁמַע מִהֲכַתוּב.

אָמַר, חֵס וְשְׁלוֹם! אֶלֶּא אֲנִי אֲמַרְתִּי לָךְ, שְׁנִבְרָא
 בְּכַל וְהַשְׁלִיטוּ עַל הַכֹּל. וְאִם הָיָה נוֹתֵן
 כָּל אֶחָד בוֹ חֵלְקוֹ בְּזִמְן שֶׁהָיָה כּוֹעֵס עָלָיו, כָּל
 אֶחָד הָיָה נוֹטֵל חֵלְקוֹ מִמֶּנּוּ, (ישעיה ב) כִּי בַמָּה
 נִחְשָׁב הוּא.

אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא אוֹתוֹ (כָּל אֶחָד וְאֶחָד)
 בְּצוּרָתוֹ, זֶה הַמַּלְכוּת הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהִיא
 תְּמוּנַת כֹּל, שֶׁבָּהּ הִסְתַּכַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְרָא
 אֶת הָעוֹלָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת שֶׁבְּרָא בְּעוֹלָם, וְכָלֵל בָּהּ
 עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים בְּלִי פְרוּד כֹּלֵל, וְכָלֵל בָּהּ עֶשְׂרֵת
 סְפִירוֹת וְכָל שְׁמוֹת וְכַנּוּיִים וְהַוִּיּוֹת. וְהַעֲלִיזוֹן עַל
 הַכֹּל, שֶׁהוּא אֲדוֹן עַל הַכֹּל, וְאִין אֱלוֹהַּ חוּץ מִמֶּנּוּ,
 וְאִין נִמְצָא בְּעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים פְּחוֹת מִמֶּנּוּ.
 מִשּׁוּם שֶׁהוּא קָשֶׁר שֶׁל כָּלֵם, שְׁלֵמוֹת שֶׁל כָּלֵם,
 לְקַיֵּם בוֹ (תהלים קג) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה. וּמִשּׁוּם
 שֶׁלֹּא נִמְצָא עֲלִיזוֹן עַל הַכֹּל בְּעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
 פְּחוֹת מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ בְּאֶחָד מֵהֶם, נִקְרְאת אֲמוּנַת
 יִשְׂרָאֵל. וּמִצְדוֹ שֶׁל הַעֲלִיזוֹן עַל הַכֹּל נֶאֱמַר בָּהּ

(דברים ד) כִּי לֹא רֵאִיתֶם כָּל תְּמוּנָהּ. אָבֵל מֵצֵד שֶׁל
שָׂאֵר הַבְּרִיּוֹת נֹאֲמַר בָּהּ (במדבר יב) וּתְמוּנַת ה' יִבִּיט.
בא הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּשְׂאֵר הַחֲבָרִים, וְהִשְׁתַּחֲוּ
לְפָנָיו וְאָמְרוּ, וְדַאי עֲתָה אֵין מִי שְׂיִכּוֹל
לְקַחַת מִמֶּנּוּ חֶלְקוֹ, שְׁלֹא נָתַן בּוֹ חֶלְקוֹ אַחַד
בְּעוֹלָם אֶלָּא בּוֹרֵא הָעוֹלָם, עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל, וּבוֹ
תְּלוּי עֲנָשׁוֹ אוֹ שְׂכָרוֹ, וְלֹא בְּמֵלֶאךְ וּשְׂרָף וְלֹא
בְּשׁוּם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם. וּמִשּׁוּם זֶה בְּאָרוֹ חֲכָמֵי
הַמִּשְׁנָה, הִמְשִׁיחַ שֵׁם שְׁמַיִם וְדָבָר אַחֵר, נֶעְקָר מִן
הָעוֹלָם. מִיָּד שֶׁשָּׁמַע דְּבָרִים אֵלוֹ שֶׁאָמַר רַבִּי
שֶׁמֶעוֹן הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁמַּח הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן.
(שֶׁאָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, שֶׁמַּח הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה) וְכָל הַחֲבָרִים בִּרְכוּ
אוֹתוֹ וְאָמְרוּ, רוּעָה נְאֻמָּן, אִם לֹא הָיָה בָּא אָדָם
בְּעוֹלָם אֶלָּא לְשִׁמְעַת זֶה – דִּי.

סדר הלימוד ליום כז אייר [יום 234 בשנה]

אשריו מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בְּגִלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה לְדַעַת
הַשְּׂכִינָה, לְכַבֵּד אוֹתָהּ בְּכָל הַמְצֻוֹת
וְלִסְבֹּל בְּגִלְתָּהּ כַּמָּה צָרוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר, הַשְּׂכָר
עָבוּר שֶׁמַּחַת חֶתֶן וְכֹלָה הוּא הַדַּחֲק. וַיִּשְׁכַּב
בְּמָקוֹם הַהוּא (בראשית כח) – אִם יֵשׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה, הַשְּׂכִינָה שׁוֹכֶבֶת עִמּוֹ.

מדהו יי"ש? חכמה מאין. שבמקום שהשכינה
העליונה שם, חכמה שם. ובגללה נאמר,
 (משלי ח) **להנחיל אהבי יש. וזהו (שמות כ) ועשה חסד**
לאֲלֵפִים לְאֵהֲבֵי – מֵצַד שֶׁל אֵהֲבַת חֶסֶד. וַיֵּשׁ –
שְׁהִיא חֶכְמָה – לְיָמִין. שֶׁכֶּף בְּאֵרוֹהוּ, הַרוֹצֵה
לְהַחֲכִים – יְדָרִים. וּמִשּׁוֹם זֶה נֹאמֵר לְהַנְחִיל
אֵהֲבֵי יֵשׁ.

בא וראה, בסודות הסתומים, במדות של
 הקדוש ברוך הוא, אותה מדה שמשתדלים
 בה וזוכרים אותה, עליה נאמר, במדה שאדם
 מודד, בה מודדים לו. ושבעים פנים לתורה, וזהו
 שנאמר (סו) **בְּכֹל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי.**
תִּזְכֹּר אֶת שְׁמִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת! אֲלֵא בְּאוֹתָהּ מְדָה
שְׁאֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי, בְּאוֹתָהּ מְדָה אָבוֹא אֵלֶיךָ
וּבְרִכְתֶּיךָ. (ע"כ רעיא מהימנא).

זוהר

על פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט (במדבר
 כו). **רבי יהודה פתח ואמר (קהלת א) ידעתי כי**
כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו
אין להוסיף וממנו אין לגרע וגו'. שלמה המלך,
שחכמתו יתרה על כל בני העולם, לא ידענו כי

כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם, וְהוּא
אָמַר יַדְעֵתִי, מֵה שְׁלֵא יֵדַע בֶּן אָדָם אַחֵר?!
אָמַר וַדַּאי שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ חֲכָמְתוֹ עוֹלָה עַל כָּל
בְּנֵי הָעוֹלָם, וּמֵה שֶׁהוּא יֵדַע, לֹא יוֹדְעִים
כָּל שָׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם. בֵּא וּרְאֵה, שָׂאָר בְּעַלְי
אֲמָנוֹת שְׁבַעֵוֹלָם, כְּאֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה,
מִשְׁגִּיחַ בּוֹ וּמְסַתְּכֵל פְּעַם וּשְׁתֵּי פְעָמִים וְעוֹשֶׂה
אוֹתוֹ, וְלִבְסוּף מוֹסִיף עָלָיו אוֹ גּוֹרַע מִמֶּנּוּ.
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא כֵן - מוֹצִיא מַעֲשֶׂה
לְאֲמָתוֹ מִתְּהוֹ, שְׂאִין בּוֹ מִמְּשׁוֹת כָּלֵל, וְהוּא מִמְּשׁ
נִתְקַן כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ, וְלֹא צָרִיךְ לְהוֹסִיף וְלִגְרַע
מִמֶּנּוּ. בְּגִלְל זֶה כְּתוּב, (בְּרֵאשִׁית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת
כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד.

וְעוֹד, כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים, לְתִקּוֹן הָעוֹלָם,
וַדַּאי הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם. רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
אִם כֵּן, מֵהוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שְׁיִירָאוּ
מִלְּפָנָיו? אֵלֵא זֶה הַפְּסוּק כֵּן לְמִדְּנֹו, וְהוּא סוֹד
עֲלִיּוֹן בֵּין חֲבֵרֵינוּ. פְּסוּק זֶה כֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת: כִּי
כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם. מֵהוּ
כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה? וְהִרִי כְּתוּב, מֵה שֶׁהִיא כְּבָר
הוּא וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת כְּבָר הִיא, וְאַתָּה אֲמַרְתָּ כָּל
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה!?

אָפֿאָ מִפֿסוּק אַחַר נִשְׁמָע. כָּתוּב (ישעיה סד) עֵינַי
 לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה
 לוֹ. יַעֲשֶׂה?! עֲשִׂיתָ צָרִיךְ לְהִיּוֹת! לְמַחְפָּה לוֹ?!
 לָךְ צָרִיךְ לְהִיּוֹת! אֲלֵא מְקוֹם עֲלִיּוֹן הוּא,
 שְׁנַמְשָׁךְ וְיּוֹצֵא וּמַדְלִיק גְּרוֹת כָּלֵם לְכָל כּוּוֹן,
 וְנִקְרָא עוֹלָם הַבָּא. וּמִמֶּנּוּ יּוֹצֵא אֵילָן אֶחָד
 לְהַשְׁקוֹתוֹ וּלְתַקְּנוֹ. וְזֶה הָאֵילָן עֲלִיּוֹן וּמְכַבֵּד הוּא
 עַל כָּל שָׂאֵר הָאֵילָנוֹת, וּכְבֵּר בְּאֶרְוַהּ. וְאוֹתוֹ
 עוֹלָם הַבָּא שְׁנַמְשָׁךְ וְיּוֹצֵא, מְתַקֵּן לוֹ לְזֶה הָאֵילָן
 תָּמִיד, מְשַׁקֶּה אוֹתוֹ וּמְתַקֵּן אוֹתוֹ בְּמַעֲשָׂיו,
 מַעֲטֵר אוֹתוֹ בְּעֲטָרוֹת, וְלֹא מִפְּסִיק מְקוּרוֹ
 לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

בְּאוֹתוֹ אֵילָן תְּלוּיָהּ הָאֶמּוּנָה, בּוֹ שׁוֹרֵה מְכַל
 שָׂאֵר הָאֵילָנוֹת, קִיּוּם הַכֹּל בּוֹ. וְעַל זֶה
 כָּתוּב, כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה
 לְעוֹלָם. וְדָאֵי הוּא הָיָה, הוּא הוּוֹה, וְהוּא יִהְיֶה.
 עֲלִיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לְגַרֵעַ. וְעַל זֶה
 בְּתוֹרָה כָּתוּב, (דברים יג) לֹא תִסֵּף עָלָיו וְלֹא תִגְרַע
 מִמֶּנּוּ. שְׂאֵילָן זֶה תוֹרָה הוּא. וּמְקוֹם זֶה מְתַקֵּן
 הָאֱלֹהִים תָּמִיד. הָאֱלֹהִים סֶתֶם, זוֹ גְּבוּרָה מֵאֵין
 סוּף וּמֵאֵין חֶקֶר, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (ישעיה מ) אֵין חֶקֶר
 לְתַבּוּנָתוֹ. הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֱלֹהִים. וְעַל זֶה עֲשֶׂה,

יעשה תמיד, כנביעה שלא פוסקים מימיה לדורי דורות.

בגלגל זה פתוב, והאלהים עשה ששיראו מלפניו. תקן לו לזה האילן בתקון שלם שאחוז לכל צד, עליון ותחתון, כדי ששיראו מלפניו, ולא יחליפו אותו בחלוף אחר לדורי דורות.

אמר רבי אבא, ודאי יפה אתה אומר, אבל שוב יש להסתכל: בתחלה יעשה, ולבסוף – והאלהים עשה. מה בין זה לזה? אלא (תמיד) ודאי יעשה ויתקן לזה האילן שלא יפסקו מימיו לדורי דורות. ולבסוף עשה. מהו עשה? אלא עשה האלהים אילן אחר למטה ממנו. ולא יעשה כמו זה. שזה האילן התחתון עשה אותו והתקין אותו, משום שמי שיכנס לאילן העליון, יכנס ברשות, וימצא לאילן התחתון, ויירא להכנס, אלא כמו שראוי.

בא וראה שזה, שומר הפתח הוא, ועל זה נקרא (תהלים קכא) שומר ישראל. וזה האילן התחתון עשה, ומשקה ונזון מהאילן העליון. ועל זה לא כתוב יעשה, אלא עשה. מה הטעם? ששיראו מלפניו בני העולם ולא יתקרבו אליו אלא אלו

שִׁיְהִיּוּ רֵאוּיִים לְהִתְקַרֵּב, וְלֹא אַחֲרִים, וַיִּשְׁמְרוּ בְּנֵי
הָאָדָם דְּרֻכֵי הַתּוֹרָה וְלֹא יִסְטוּ לְיָמִין וְלִשְׂמָאל.

בא וּרְאֵה, עַל זֶה הָאֵילָן שְׁכָל חִילּוֹ בּוֹ נִמְצְאִים,
אָמַר דָּוִד, (תהלים טז) אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי. מֵהוּ
גּוֹרְלִי? זֶה הַגּוֹרֵל שְׁאוּחַז בּוֹ דָּוִד הַמֶּלֶךְ. וְעַל זֶה
כָּתוּב עַל פִּי הַגּוֹרֵל. וְכֵן הוּא עַל פִּי ה'. וַיָּמַת שָׁם
עַל פִּי ה'. כָּתוּב הַגּוֹרֵל (כֵּן בּוֹ עַל פִּי). אֲשֶׁרִי חֶלְקָם
שֶׁל אֱלֹהִים שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה וַיּוֹדְעִים
דְּרֻכֵּיו, וְהֵם אוֹכְלִים בְּכָל יוֹם מְזוֹן עֲלִיוֹן, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת ז) הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בַעֲלִיָּה. שֶׁהָרִי
הַתּוֹרָה שֶׁל מַעֲלָה מִמָּקוֹם זֶה נִזְדַּנְיַת, וְהָרִי נִתְבָּאֵר
עֲלֵיהֶם, (ישעיה סה) הִנֵּה עֲבָדֵי יֹאכְלוּ.

רבי אבא פִּתַח וְאָמַר, (יחזקאל א) וַיְהִי קוֹל מֵעַל
הָרְקִיעַ. זֶה הַקּוֹל שְׁאוּחַז לְזֶה הָרְקִיעַ
וּמִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ. וְזֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים קיא) זָכַר עֲשֵׂה
לְנַפְלְאוֹתָיו. וְאוֹתוֹ רְקִיעַ עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, עַל אוֹתָן
חַיּוֹת. וְזֶה הוּא שְׁנִבְרָא בְּשָׁנִי, לְהַבְדִּיל (בראשית א)
בֵּין מַיִם לְמַיִם.

וְהָרִי בְּאֵרוֹהָ, שְׁשִׁבְעָה רְקִיעִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה.
וְדָאֵי וַיְלוֹן אֵינּוּ מִשְׁמַשׁ, שֶׁהָרִי אֵין לוֹ
מִשְׁלוֹ, אֶלֶּא מֵה שְׁנוֹתָנִים לוֹ. וְהָעֲנַיִים בּוֹ

אַחוּזִים. זֶהוּ סוּד הַכְּתוּב, (דברי הימים-א כב) (1) בְּעֵנֵי
הַכִּינוּתִי לְבֵית אֱלֹהֵי. וְזֶה מְכַנֵּס שִׁחְרִית וּמוֹצִיא
עַרְבִית. שְׁהָרִי בְּלִילָה מוֹצִיא חִילוּתוֹ לְכָל
הַצְּדָדִים, וְשׁוֹלֵט עַל אוֹתָם חִילוֹת וְהַמוֹנִים.
וּבְשִׁחְרִית מְכַנֵּס לְכָל, וּמְכַנֵּס לְנִקְבָּם וְלֹא
שׁוֹלֵטִים. שְׁהָרִי הַבֶּקֶר כּוֹלֵל אֶת כָּל, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צב) לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חֲסִדְךָ וְאַמוּנָתְךָ
בְּלִילוֹת. וְהָרִי בְּאַרוּהוּ.

וַיֵּשׁ קוֹל עַל זֶה הַרְקִיעַ, מִמְּנוּ נִזּוֹן זֶה הַרְקִיעַ.
בְּשַׁעָה שֶׁקוֹל זֶה מִתְעוֹרֵר, כָּל הַהַמוֹנִים לֹא
נוֹסְעִים, וְאֵין לָהֶם רְשׁוּת אֶלָּא לְעַמֵּד בְּמִקוּמָם,
וּמְקַרְבִּים אֶת חִילוּתֵיהֶם וּמְחַכִּים לְאוֹתוֹ טוֹב
שֶׁנִּמְשָׁךְ לְאוֹתוֹ רְקִיעַ וַיִּתְּבָרְכוּ בְּגִלְלוֹ, וְעַל זֶה
הוּא מֵעַל לְרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ.

בא וּרְאֵה, רְקִיעַ רְקִיעַ אֲשֶׁר עַל אֶבֶן סַפִּיר דְּמוּת
כֶּסֶף, מֵה שֶׁכָּתַב כְּמִרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר – זֹו אֶבֶן
יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב, (בראשית כט) וְגִלְלוּ אֶת
הָאֶבֶן וְגו'. אֶבֶן אַחַת יִרְדֶּה מִלְּמַעְלָה כְּאֲשֶׁר רָצוּ
יִשְׂרָאֵל לְרִשֵּׁת אֶת הָאָרֶץ, וְכָתוּב בָּהּ גּוֹרֵל. וְהִיא
אֲמָרָה: זֶה לְפִלוֹנִי, וְזֶה לְפִלוֹנִי. וְזוֹ הָאֶבֶן הִיא
מִתַּחַת כֶּסֶף הַמֶּלֶךְ יוֹרְדֶת. וְדַאי (שם מט) מִשָּׁם רָעָה

אָבֵן יִשְׂרָאֵל כְּתוּב. וּמְשׁוּם זֶה עַל פִּי הַגּוֹרֵל וְדָאֵי
תַחֲלֵק נַחֲלָתוֹ.

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ הוֹלְכִים מֵאוֹשָׁא
לְלוּד. פָּגַע בָּהֶם רַבִּי אֶלְעָזָר. רָצוּ
אֲחֵרָיו. אָמְרוּ, וְדָאֵי נְרוּץ אֲחֵרֵי הַשְּׂכִינָה. עַד
שֶׁהִגִּיעוּ אֶצְלוֹ, אָמְרוּ, וְדָאֵי נִשְׁתַּתֵּף אֶתְּךָ
וּנְשַׁמַּע דְּבַר חֲדוּשׁ.

פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה נא) שְׁמַעוּ אֵלַי רְדִפֵי צֶדֶק
מִבְּקָשֵׁי וְגו'. שְׁמַעוּ אֵלַי רְדִפֵי צֶדֶק – אֵלוֹ
שֶׁהוֹלְכִים אַחַר הָאֱמוּנָה, רְדִפֵי צֶדֶק, וְדָאֵי אֵלוֹ
מִבְּקָשֵׁי ה'. אִם רְצִיתֶם לְדַעַת הָאֱמוּנָה וְלֶאֱחֹז בְּזֵה
הַצֶּדֶק, לֹא תִסְתַּכְּלוּ בָּהּ לְבִדָּה כְּשֶׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם
שֶׁגָּרְמוּ מִיָּתֵהּ לְעַצְמָם עַל זֶה. אֲבָל (שם) הַבֵּיטוּ אֶל
צוּר חֲצַבְתֶּם וְאֶל מַקְבַּת בּוֹר נִקְרָתֶם.

צוּ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת קִרְבְּנֵי
לְחַמֵּי וְגו'. כְּתוּב (שמואל א טו) הַחֲפֹץ לֵה'
בְּעִלּוֹת וּזְבָחִים כְּשֶׁמַּעַ בְּקוֹל ה' וְגו'. אֵין רָצוֹן
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיתַּחֲיִב בֶּן אָדָם וְעַל חוּבוֹ
יִקְרִיב קִרְבָּן. אֶלָּא קִרְבָּן שֶׁהוּא בְּלֵי חוּבָה, זֶהוּ
קִרְבָּן שְׁלָם, וְנִקְרָא שְׁלָמִים. וְקִרְבָּן תָּמִיד גַּם כֶּן,
וְאֵף עַל גַּב שְׁמִכְפָּר עַל חוּבוֹת.

רבי אבא פתח, (תהלים נא) **זבחי אלהים רוח נשברה וגו'.** פסוק זה פירושו, שרצון הקדוש ברוך הוא, אין רצונו בקרבן של אדם על חטאיו, אלא רוח נשברה. ובני אדם לא יודעים מה אומרים. וכך שמענו מהמנורה הקדושה, שכאשר בא אדם להטמא בחטאיו, ממשיך עליו רוח מצד הטמאה, ומתגאה על האדם ושולט עליו לכל רצונו. ואותו צד הטמאה מתגבר בכחו ומתחזק, ושולט עליו שיעשה רצונו. בא אדם ושולט עליו להטהר – מטהרים אותו.

בזמן שהיה בית המקדש קיים, הקריב קרבנו – כל כפרה שלו תלויה עליו, עד שהתחרט ושבר לאותה הרוח מתוך גאותו והשפיל אותה. וזוהי השבירה של אותה דרגה של טמאה. וכאשר נשברת אותה רוח הטמאה ומקריב קרבנו, זהו שמתקבל ברצון כמו שצריך.

ואם לא נשברת אותה רוח, אין קרבנו כלום, ונמסר לכלבים, שהרי קרבן זה אינו של הקדוש ברוך הוא, אלא מהכלבים. ומשום זה זבחי אלהים כמו שצריך הוא רוח נשברה, שישבר אותה רוח טמאה ולא תשלט. ועל זה מי

שִׁישְׁבֵר אוֹתָהּ כְּמוֹ שְׁצַרְיָהּ, עָלִיו כְּתוּב, (תהלים עח)
רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב. שְׁיִהְיֶה אוֹתוֹ אָדָם בְּהִבְטָחָה
שְׁלֵא יָשׁוּב אֲצִלוֹ לְעוֹלָמִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְלֹא
יָשׁוּב. לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה – אוֹתוֹ אָדָם שְׁלֵא הִתְנַאֲחָה
וְלֹא הִתְעַנְּג בְּתַעֲנוּגֵי הָעוֹלָם – אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה,
בְּכָבוֹד הוּא אֲצִלוֹ.

צִו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר כח). מֵהוּ צִו? זֶה עֲבוּדָה
זָרָה, כְּדִי שְׁלֵא יִכְנִיס עֲצָמוֹ לְהִטְמָא בְּרוּחַ
טְמָאָה, שֶׁהִיא עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח, (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנִּי אַחֲתִי
כֹּלָה וְגוֹ'. פְּסוּק זֶה בְּאֵרוֹהוּ, אָבֵל יֵשׁ דְּבָרִים
נִסְתָּרִים בְּקֶרְבָּן (שְׁשֵׁה סִדְרִים בְּקֶרְבָּן) כָּאֵן, וְהִכַּל נִתְבָּאָר.
אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, יָפָה הוּא שֶׁהִתְחַלְתָּ הַדָּבָר,
וְסִתְמָתָ, תֹּאמֶר. (סִתְמָתָ מְדוּעָ?) אָמַר, מִשּׁוֹם שְׁרָאִיתִי
בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ דָּבָר וְלִמְדָתִי. אָמַר, תֹּאמֶר אוֹתוֹ
הַדָּבָר שְׁרָאִיתָ וְשְׁמַעְתָּ.

אָמַר, הִכַּל דָּבָר אֶחָד, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר
אֶת זֶה, בָּאתִי לְגַנִּי, בְּגִלְל שְׁכָל קֶרְבָּנוֹת
הָעוֹלָם כְּאֲשֶׁר עוֹלִים, כְּלָם עוֹלִים לְתוֹךְ גֵּן עֵדֶן
בְּתַחֲלָה, סוּד כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל. וְכִיצַד? בְּרֵאשׁוֹנָה
וּבְהִתְחַלַּת הַקֶּרְבָּן, בְּשַׁעָה שְׁאָדָם מוֹדָה עַל
חֲטָאִיו, וְשִׁחִיטָתוֹ וְזָרִיקָת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ.

עֲתָה יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, אֵיךְ אוֹתָן רוּחוֹת קְדוֹשׁוֹת
נִהְנוֹת מִזֶּה, וּמָה טַעַם שֶׁל קָרְבֵּן בְּהֵמָה,
וְהָרִי יוֹתֵר הָיָה רָאוּי לְאָדָם לְשֹׁבֵר אוֹתָהּ הָרוּחַ
וּלְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, וּמָה הַטַּעַם שֶׁל שְׁחִיטַת
הַבְּהֵמָה וּלְשֹׁרְפָהּ בְּאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ?

אָלֶּא סוּד הוּא, מִשׁוּם שֵׁישׁ בְּהֵמָה שְׁרוּבֶצֶת עַל
אֶלֶף הָרִים, וְאֶלֶף הָרִים אוֹכֵלֶת בְּכָל יוֹם,
וְכֻלָּם נִקְרָאִים (תהלים ג) בְּהֵמוֹת בְּהָרֵי אֶלֶף. וְעַל
זֶה לְמַדְנֵנו שֵׁישׁ בְּהֵמָה שְׁאוֹכֵלֶת בְּהֵמָה. וּמָמָה
נַעֲשׂוּ? מֵאֵשׁ. וְאֵת כָּלֶם לוֹחֶכֶת אוֹתָם אוֹתָהּ
בְּהֵמָה בְּלִחִיכָה אַחַת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דברים ד) כִּי ה'
אֶלֶהִיךָ אֵשׁ אֹכֵלָה הוּא אֵל קָנָא. וְכֹל מִי הִירְדֵן
שְׁנַתְמֵלֵא בְּשֵׁשׁ שָׁנִים, הִיא שׁוֹתָה אוֹתָם
בְּגִמְיָעָה אַחַת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (איוב מ) יִבְטַח כִּי יִגִּיחַ
יִרְדֵן אֶל פִּיהוּ.

סוּד הַדְּבָר, הַחֲמוּרָה שֶׁל כָּל אֵלוֹ, עֶקֶר וַיִּסוּד
לְאֵלוֹ הַבְּהֵמוֹת שְׁלֵמָטָה, מִשׁוּם שְׁהָרוּחַ
מִתְפַּשְּׁטת מֵהֵן (שְׁרוּחוֹת הַבְּהֵמוֹת מִתְפַּשְּׁטוֹת מֵהֵן) לְמָטָה,
וּמִצְטִיֵּרֶת אוֹתָהּ הָרוּחַ לְמָטָה בְּבֵהמוֹת. וְכֹאשֶׁר
חָטָא הָאָדָם, מִבִּיא בְּהֵמָה לְקָרְבֵּן, וְאוֹתָהּ הָרוּחַ
שֶׁל בְּהֵמָה זֹו עוֹלָה וְחוֹזֶרֶת לְמִקוּמָהּ, וּמִתְפַּשְּׁטת
אוֹתָהּ הָרוּחַ בְּכָלֶם. וְכֹל אֵלוֹ מִסּוּג זֶה מִתְקַרְבִּים

וּבָאִים וְנִהְגִים מֵאוֹתוֹ חֶלֶב וְדָם שֶׁהִיָּה לְבוֹשׁ שֶׁל רוּחַ זוֹ, שֶׁהָרִי מֵצַד שֶׁלָּהֶם הִיָּתָה (בגלל) אוֹתָהּ הַרוּחַ (שֶׁלָּהֶם). וְכֹלֶם נֶהְנוּ וְנִזְוְנוּ וְנַעֲשׂוּ סִגְוּרִים עַל אוֹתוֹ הָאָדָם. וְנִכְנָס דֶּרֶךְ הַיּוֹשֵׁט, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר. וּמִשׁוּם זֶה הַקְּרִבָּן מִן הַבְּהֵמָה.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, בְּרוּךְ בְּנֵי לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עָלֶיךָ נֶאֱמַר (משלי כג) יִשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ. יִשְׂמַח אָבִיךָ – שֶׁלִּמְעַלָּה. וְאִמְךָ – זוֹ כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ – זוֹ בֵּיתוֹ שֶׁל רַבִּי פְּנִיחָס שֶׁל יָאִיר הַחֲסִיד. אֲלַעְזָר בְּנֵי, אָמַר, זֶה קְרִבָּן בַּהֵמָה, קְרִבָּן הָעוֹף מֵהוּ שֶׁכְּתוּב (ויקרא א) וְאִם מִן הָעוֹף עָלָה קְרִבָּנוֹ? אָמַר לוֹ, לֹא רְאִיתִי, אֲבָל הִסְתַּפְּלַתִּי מִדְּבַר זֶה שֶׁל הַבְּהֵמָה, דְּבַר שֶׁל עוֹפוֹת. וְלֹא אַחֵר, וְלֹא אָמַר, מִשׁוּם שֶׁלֹּא רְאִיתִי, וְעַד כָּאן לֹא שִׁמְעָתִי.

אָמַר לוֹ, אֲלַעְזָר, יָפָה אִמְרָתְךָ. אֲבָל סוּד הַקְּרִבָּנוֹת סְתָרִים רַבִּים שָׁם, וְלֹא נִמְסְרוּ לְגִלוֹת חוּץ מִצְדִּיקֵי אֱמֶת, שֶׁסוּד שֶׁל אֲדוֹנָם לֹא נִכְסָה מֵהֶם. סְתָרֵי הַקְּרִבָּנוֹת זֶהוּ סוּד לְאוֹתָם כְּלִים (חיות) הַקְּדוֹשִׁים. אַרְבַּע דְּמִיּוֹת חֲקוּקוֹת בְּכֶסֶף, וְזֶהוּ כֶּסֶף וּפְרָנָס שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ: פְּנֵי שוֹר, פְּנֵי נֶשֶׁר, פְּנֵי אֲרִיָּה, פְּנֵי אָדָם. פְּנֵי אָדָם

שְׂכוּלֵל לְכָלִם. וְכָל הַפְּנִיִּים מִסְתַּכְלִים אֵלָיו בְּאֵלוֹ,
וְנִכְלָלִים אֵלָיו בְּאֵלוֹ, וּמֵהֶם מִתְּפַשְׁטִים לְכַמָּה
צְדָדִים וּרְבֻבּוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׂאִין לָהֶם
שְׁעוֹר וּמִנִּין וְחֻשְׁבוֹן.

מִפְּנֵי הַשּׁוֹר מִתְּפַשְׁטֵת לְבִהְמוֹת רוּחַ מִמְּנוֹ
לְאַרְבָּעָה מִיָּנִים, וְנִכְלָלִים בְּאַחַד. וְאֵלָיו
הֵם: פָּרִים, וְכִבְשִׁים, וְעֵתוּדִים, וְעֵזִים. וְהֵם
עוֹמְדִים לְקֶרְבָּן. וּמִשׁוֹם שְׂמֵהֶם הָיוּ, אֵלָיו חִילוֹת
קְדוּשִׁים שְׂמֵתֶפְשֵׁטִים מֵאוֹתוֹ פְּנֵי שׁוֹר, מִתְּקַרְבִּים
לְיִסוּד שְׂלָהֶם, וְנִהְיִים מֵאוֹתוֹ יִסוּד וּמִלְבוּשׁ
שְׂלָהֶם. וְאִם לֹא שֶׁהָיוּ לָהֶם יִסוּדוֹת שֶׁל עוֹלָם
הַזֶּה, לֹא הָיוּ נִקְרָבִים שָׁם.

בְּדַגְמַת שֵׁישׁ נִחַת לְשִׁכְיָנָה הַקְּדוּשָׁה מִרוּחֹת
הַצְּדִיקִים, וּמִתְּקַרְבַת לְקַבֵּל רוּחַ שֶׁל
אוֹתוֹ צְדִיק וְנִהְיִית מִמְּנוֹ, מִשׁוֹם שְׂמִמְנָה הִיְתָה
אוֹתָהּ רוּחַ – כֶּךָ אֵלָיו נִהְיִים מִצַּד הַיִּסוּד שְׂלָהֶם,
וְנִהְיִים מֵאוֹתוֹ הַלְּבוּשׁ שְׂמֵתֶקְרָבִים אֵלָיו, (שְׁהָרִי)
רוּחַ הַמְּלָבוּשׁ (כֶּךָ אֵלָיו נִהְיִים מֵאוֹתוֹ הַלְּבוּשׁ שְׂמֵקְרִיבִים שְׂמִצַּד הַיִּסוּד
שְׂלָהֶם, שְׁהָרִי חֵלֵב וְדָם מִלְבוּשׁ) שֶׁל רוּחַ שְׂלָהֶם הִיְתָה,
וּמִשׁוֹם זֶה נִהְיִים מֵהֶם.

פְּנֵי נֶשֶׁר מִתְּפַשֵׁט לְעוֹפוֹת רוּחַ מִמְּנוֹ. וְנֶשֶׁר בְּשָׁנָי
צְדָדִים הוּא. וְיִסוּד זֶה (כְּרַאשִׁית א) וְעוֹף יְעוֹפָה,

שְׁתֵּי רוּחוֹת. וּמִשׁוּם זֶה מִתְפַּשֵּׁט וַיּוֹרֵד (וַנִּשָּׂר בְּשָׁנֵי צְדָדִים הוּא, יְמִין וּשְׂמָאל. וְסוּד זֶה (שם) וְעוֹף יְעוֹפֵף, וּמִשׁוּם זֶה שְׁתֵּי רוּחוֹת מִתְפַּשְׁטוֹת מִמֶּנּוּ וַיּוֹרְדוֹת) מִיְמִין וּמִשְׂמָאל קָרְבַּן הָעוֹף.

מִכָּל הַצַּד הַטְּהוֹר לֹא מְקַרִּיבִים אֶלָּא יוֹנָה וְתוֹרִים, שֶׁהֵם נְאֻמָּנִים לְבָנֵי זוּגָם מִכָּל שְׂאֵר הָעוֹפּוֹת. וְהֵם נִרְדָּפִים וְלֹא רוֹדָפִים, וְנְאֻמָּנִים זֶה לְזֶה, הַנִּקְבָּה לְבֵן זוּגָה, וְעַל זֶה הַקָּרְבָּן מֵהֵם. וַיּוֹרְדוֹת וּמִתְקַרְבוֹת אֵלָיו הָרוּחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, וְנִהְנֹת מִסוּד וְעָקַר שְׁלֵהֵם.

וְאִם תֹּאמַר, אֵיךְ מִתְפַּשֵּׁט מִמַּעַט שֶׁל יוֹנָה זוֹ אוֹ מִתּוֹר זֶה לְכַמָּה צְדָדִים וַחֲלִלוֹת שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר? אוֹ מִן בְּהֵמָה אַחַת אֵף כֶּף? בֹּא רְאֵה, נִרְדָּפִים אַחַד דֵּק דּוֹלֵק, וּמִתְמַלֵּא מִמֶּנּוּ כָּל הָעוֹלָם. עוֹד, עֵץ קָטָן מְדַלִּיק לְגָדוֹל.

עַד כָּאֵן קָרְבַּן מִשְׁנֵי צְדָדִים שְׁחֻקוּקִים בְּכַסָּא. וְעַתָּה יֵשׁ לְשָׂאל, אַרְבַּע דְּמִיּוֹת הֵן שְׁחֻקוּקוֹת בְּכַסָּא. מֵה טַעַם אֵין קָרְבָּנוֹת מִשְׁנֵי צְדָדִים אַחֲרִים? אֶלָּא וְדַאי מְכַלְמֵם יֵשׁ קָרְבָּן. אַרְיָה חֻקוּק בְּכַסָּא, וּבִשְׁעָה שְׁקָרְבָּן שְׁלָם, אַרְיָה יוֹרֵד וְעוֹלָה בָּאֵשׁ, וְאוֹכֵל וְנִהְנֶה מִשָּׁם. אָדָם חֻקוּק

בַּכֶּסֶא, אָדָם עֶקֶר הַכֹּל, וּמִקְרִיב שָׁם רוּחוֹ
וְנִשְׁמָתוֹ. וְהָאָדָם הָעֲלִיּוֹן נִהְנֶה מֵהָאָדָם הַתַּחְתּוֹן,
וְכָל מִין מִתְקָרֵב לְמִינוֹ וְנִהְנֶה מִמֶּנּוּ מִשְׁלוֹ מִמַּשׁ
וּמֵהִיסוּד שְׁלוֹ.

וְאִם תֹּאמַר, וְהָרִי אַרְיָה שָׁאִין לוֹ יְסוּד לְמַטָּה
בְּאוֹתוֹ קָרְבָן – אַרְיָה כָּלוּל בְּכֻלָּם, שְׁהָרִי
לְיָמִין הוּא, וּמִשּׁוּם זֶה אוֹכֵל בְּכֻלָּם, וְכָל הַשָּׂאֵר
לֹא אוֹכְלִים (מִמֶּנּוּ) מִמִּינוֹ, מִשּׁוּם שְׁיָמִין הוּא. הָרִי
כָּל אַרְבַּע הַדְּמִיּוֹת הַחֲקוּקוֹת בַּכֶּסֶא נִקְרְבוֹת
לְקָרְבָן, וּמִשּׁוּם זֶה הוּא קָרְבָן שְׁלָם. וְכֹאֲשֶׁר
נִהְנֶים מֵעֶקֶר וְיְסוּד שְׁלָהֶם, אַז נַחַת רוּחַ
לְהַדְּלִיק גִּירוֹת הָעֲלִיּוֹנִים.

כְּהִנִּיּוֹם וְלוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים נוֹתְנִים (הֵם) יְסוּד וְשֶׁרֶשׁ
לְאֵלוֹ הַמְּדַרְגּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת שְׁלָהֶם. וְכָל
מְדַרְגָּה נוֹתֶנֶת לְיְסוּדָהּ אַרְבַּע דְּמִיּוֹת שֶׁל הַכֶּסֶא
בְּרֵאשׁוֹנָה, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ מִן כִּנְגַד מִינוֹ,
וּמִתְקָרְבִים אֵלָיו בְּרֵאשׁוֹנָה מִן לְמִינוֹ. פְּנֵי הַשּׁוֹר,
כָּלֶם פְּנִים שְׁמֵת־פֶּשֶׁטִים לְאוֹתָם מִינִים כְּמוֹ
שְׁאֲמַרְנוּ, כָּלֶם מִתְקָרְבִים לְשֶׁרֶשׁ וְלְיְסוּד שְׁלָהֶם.
פְּנֵי נֶשֶׁר, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. פְּנֵי אַרְיָה, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ.
פְּנֵי אָדָם, שְׁמִקְרִיב רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ מִתְקָרֵב אֶצְלֵ
הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן.

כִּהֵן שְׁמִיחַד שֵׁם הַקְּדוֹשׁ, נִקְרַב לְגִבֵי הַכֹּהֵן
הָעֲלִיּוֹן. אוֹתוֹ שֶׁנִּכְנַס לְבֵית קֹדֶשׁ
הַקְּדוֹשִׁים. וְנִקְרַב זֶה, וּמִדְּלִיק בְּתַקְנוֹנוֹ בְּהֶאֱרַת
הַפְּנִים (שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת) לְקִרְאֵת הַכֹּהֵן שְׁלֵמָטָה. לְוַיִּם
שֶׁמִּנְגְּנִים בְּשִׁמְחָה, אוֹתוֹ צַד שְׁלָהֶם שִׁמְחָה וּמֵאִיר
פְּנִים. יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּקְרִיב, (שְׁעוֹמְדִים) עַל הַקְּרִבָּנוֹת
בְּתַפְלָה, שֶׁהָרִי תַפְלָה עַל הַכֹּל הֵיחָד. הַתְּעוֹרֵר
לְעַמְתָּם יִשְׂרָאֵל סָבָא (הָעֲלִיּוֹן), סְתוּם (חֲטָם) הַקְּדוֹשׁ,
וּמֵאִיר פְּנִים.

כִּי מִיֵּן לְמִינוֹ, וְכֹל דְּבֹר אַחַר יְסוּד שְׁלוֹ הוֹלֵךְ,
וּמְעוֹרְרוֹת מְדַרְגוֹת תַּחְתּוֹנוֹת לְמְדַרְגוֹת
עֲלִיוֹנוֹת, וְאָף עַל גַּב שְׁכָלֶם מְתַעוֹרְרוֹת,
וּמְתַעוֹרְרוֹת מְדַרְגוֹת שְׁחֻקוֹקוֹת בְּכַסָּא לְגִבֵי
מְדַרְגוֹת שֶׁל הָאָרֶץ, יְסוּד שְׁלָהֶן. וְהֵן מְדַרְגוֹת
עֲלִיוֹנוֹת שֶׁנִּסְתָּרוֹת, כִּלְּן מְתַעוֹרְרוֹת וּמְתַקְרָבוֹת
לְסַעוּדָה, וּמְתַעַדְנוֹת. אֲבָל אֵין רְשׁוֹת לְאַחַת
מֵהֵן לְאַכֹּל, לֹא לְמְדַרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת וְלֹא
לְמְדַרְגוֹת תַּחְתּוֹנוֹת, וְלִהְיוֹת שׁוֹם הַנְּאָה, וְלֹא
לְהוֹשִׁיט יָדָה לְקִרְבָּן, עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן אוֹכֵל
וְנוֹתֵן לָהֶן רְשׁוֹת.

וְאַחַר שֶׁנוֹתֵן לָהֶן רְשׁוֹת, כֹּל אַחַת וְאַחַת נִהְיֵית
וְאוֹכֵלָת (כְּמוֹ שְׁצַרִּיף). וְזֶהוּ שְׁכָתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים

(ה) אָרִיתִי מוֹרֵי עֵם בְּשָׁמִי – אֱלוֹ הֵן מְדַרְגוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת. מוֹרֵי עֵם בְּשָׁמִי, אוֹכְלִים וְנַהֲנִים כְּמוֹ
 שְׁצָרִיף. (זו זרוע ימין בִּירֵךְ שְׂמאל). אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי
 – זֶה יַעֲקֹב בְּרַחֵל, זֶה אֲכִילָה כְּמוֹ שְׁצָרִיף. שְׁתִּיתִי
 יַיִנִי עִם חֲלָבִי – זֶה זְרוּעַ שְׂמאל בִּירֵךְ יָמִין. הָרִי
 כֶּלֶן מְדַרְגוֹת (קָרְבָּנוֹת) עֲלִיוֹנוֹת שְׁנַהֲנָה מֵהֵן הַמֶּלֶךְ
 הַקָּדוֹשׁ בְּרֵאשׁוֹנָה, וְזוֹ הָאֲכִילָה שְׁלוֹ וְהַהֲנָאָה
 שְׁלוֹ. עַד כָּאֵן אֲכִילַת הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן בְּרֵאשׁוֹנָה.

מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה נִתֵּן רִשׁוֹת לְאַרְבַּע דְּמִיּוֹת
 שְׁחֻקוֹת בְּכֶסֶף, וְלִכְלֹל אוֹתָם
 שְׂמֵת־פְּשָׁטִים מִמֶּנּוּ, לְהַנּוֹת וְלֶאֱכֹל. זֶהוּ שְׂכַתּוֹב
 אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים. אֲכָלוּ רַעִים – אֱלוֹ
 הֵן אַרְבַּע דְּמִיּוֹת כְּמוֹ שְׂאֲמָרְנוּ. שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ
 דוּדִים – כֹּל אוֹתָם שְׂמֵת־פְּשָׁטִים מֵהֵן, וְכֹלֵם
 אוֹכְלִים וּמְתַפְּשָׁטִים וְנַהֲנִים כְּמוֹ שְׂרָאוּי,
 וּמְאִירִים הַפָּנִים, וְהָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם בְּשִׂמְחָה. וְכֹל
 אֶחָד וְאֶחָד, בֵּין מְדַרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת וּבֵין מְדַרְגוֹת
 תַּחְתּוֹנוֹת, בְּשֵׁרֶשׁ שְׁלֵהֶם מִתְקַרְבִּים וְנַהֲנִים. זֶהוּ
 סוּד וְסִתְרֵי הַקָּרְבָּן כְּמוֹ שְׂרָאוּי.

בְּאוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וּשְׂאָר הַחֲבָרִים
 וְהַשְּׁתַּטְחוּ לְפָנָיו. אָמַר רַבִּי אַבָּא, אִם לֹא
 נִמְסְרָה הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, אֶלֶּא שְׁהִיא אוֹמֵר

הקדוש ברוך הוא, הרי בן יוחאי הוא התורה והסתרים שלי – די לעולם. אוי כאשר תסתלק מן העולם. מי יאיר אורות התורה. הכל יחשף מאותו יום. שהרי עד שיבא מלך המשיח לא יהיה דור כדור זה שרבי שמעון נמצא בתוכו.

אמר רבי שמעון, על סוד זה אסור לו לכן אדם לטעם כלום עד שיאכל המלך העליון. ומה הוא? תפלה. תפלה של בן אדם, כדגמת זה בתחלה מזמנים לדמיות שחקוקות בכסא על אותן הבריות שמתפשטות רוחות שלהן על עופות ובהמות לקרבן, בריות שהרוח שלהן יסוד בעולם הזה מהן, וזהו (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה', שהרי בריות שראויות להקריב, רוח שלהן מתפשטת עליהן, ארבע דמיות מזמנות על קרבנות אלו. וזהו שאנו אומרים, והאופנים וחיות הקדש, וכל אותם חילות אחרים שמתפשטים מהם.

ולבסוף הכהן הגדול שהוא מיחד את השם הקדוש, וזהו שאומרים אהבת עולם אהבתנו וכו'. והיחוד שמיחד, זהו (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ולבסוף הלויים שמתעוררים לנגון, זהו (שם יא) והיה אם שמע

וְגו', הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה וְגו'. זֶה נִגּוּן הַלּוּיִם,
כְּדִי לְהַסְתִּיר סֵתֵר (לְעוֹרֵר צַד) זֶה בְּקִרְבָּן זֶה. וְאַחַר
כֶּךָ יִשְׂרָאֵל, זֶה אֱמֶת וַיִּצִיב וְנִכּוֹן, יִשְׂרָאֵל סָבֵא
שְׁעוֹמֵד עַל הַקִּרְבָּן, (קִרְבָּן עֲלִיּוֹן אֵלֶּי הַמְּדַרְגּוֹת) שְׁהִיא
עֶשֶׂר מְדַרְגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת פְּנִימִיּוֹת שֶׁל הַכֹּל,
עוֹמְדוֹת עַל הַשְּׁלֶחָן.

אָבִי אֵין רְשׁוּת לְאַחַד מֵהֶם לְאָכַל וּלְהוֹשִׁיט יָדוֹ
לְקִרְבָּן עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן אוֹכֵל. וְזֶהוּ ג'
רֵאוֹנוֹת וְג' אַחֲרוֹנוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהוּא אָכַל, נִתֵּן
רְשׁוּת לְאַרְבַּע דְּמִיּוֹת, וּלְכֹל אוֹתָם הַצְּדָדִים
שֶׁנִּפְרָדִים מֵהֶן, לְאָכַל.

וְאִז אָדָם, שֶׁהוּא דְמוֹת שְׁכוּלָלֶת אֶת כָּל שְׂאֵר
הַדְּמִיּוֹת, יוֹרֵד וְנוֹפֵל עַל פְּנָיו, וּמוֹסֵר עֲצָמוֹ
וְרוּחוֹ לְגַבֵּי הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן שְׁעוֹמֵד עַל אוֹתָן
הַדְּמִיּוֹת, שְׁכוּלֵל כָּל הַדְּמִיּוֹת, לְעוֹרֵר אוֹתוֹ עֲלִיוֹ
כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְזֶהוּ שְׁנֵאֲמַר (תְּהִלִּים כה) אֵלֶיךָ ה' נִפְשֵׁי
אֲשָׂא, לְעוֹרֵר (שֶׁלֵשׁ) דְּמִיּוֹת אַחֲרוֹת וְכֹל אֵלֶּי
שְׁמַת־פְּשָׁטִים מֵהֶן. (תְּהִלָּה לְדוֹד) וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב (שֵׁם קִמָּה)
יִבְעוּ. יִרְנְנוּ. יֹאמְרוּ. יִדְבְּרוּ. וְכֻלָּם אוֹכְלִים
וְנִהְנִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי לוֹ.

מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה יֹאמַר אָדָם צְרוֹת שְׁלוֹ בּוֹ (שֶׁל לְבוֹ),
זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שֵׁם כ) יַעֲנֶךָ ה' בְּיוֹם צָרָה. (צָרָה)

כְּעִבְרָה שְׁיוֹשְׁבַת בְּצָרָה, כְּדֵי לְהַפְּךָ אֶת כָּלֶם
לְהִיּוֹת סַנְגוּרִים עַל הָאָדָם. וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים קמד)
אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁפְכָה לוֹ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה הוֹלֵךְ לְטַבְרִיָּה. פָּגַע בּוֹ אֱלִיהוּ,
אָמַר לוֹ, שָׁלוֹם עָלֶיךָ מוֹרִי. אָמַר לוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, בְּמָה עוֹסֵק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרַקִּיעַ?
אָמַר לוֹ, בְּקַרְבָּנוֹת עוֹסֵק, וְאוֹמֵר דְּבָרִים חֲדָשִׁים
מִשְׁמֶךְ. אֲשַׁרְיָךְ! וּבֵאתִי לְהַקְדִּים לְךָ שָׁלוֹם, וְדָבַר
אֶחָד רוֹצֵה אָנִי לְשָׂאֵל מִמֶּךָ לְהַסְכִּים; בִּישִׁיבָה
שֶׁל הַרְקִיעַ שְׂאֵלוֹ שְׂאֵלוֹת: הָעוֹלָם הֵבֵא אֵין בּוֹ
אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, וְהָרִי כָּתוּב (שיר השירים ה) בָּאתִי לִגְנִי
אֶחָתִי כָּלָה וְגו', אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי וְגו'. מִי
שְׂאֵין בּוֹ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, הוּא אוֹמֵר אֲכַלְתִּי יַעֲרִי
עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יֵינִי עִם חֲלָבִי!?

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מָה הֵשִׁיב
לָהֶם? אָמַר לוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הָרִי בֵּר יוֹחֵאֵי יֹאמֵר, וּבֵאתִי לְשָׂאֵל מִמֶּךָ. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה חֲבִיבוֹת חֲבַב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וּמִרְבּוּי הָאֱהָבָה שְׂאוּהֵב
אוֹתָהּ, שְׁנָה מַעֲשָׂיו מִמָּה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה. שְׂאָף עַל
גַּב שְׂאֵין דְּרָכָיו בְּאֲכִילָה וְשִׁתְיָה – בְּגִלְלֵי הָאֱהָבָה
אֲכַל וְשָׁתָה. הוּאֵיל וּבָא אֶצְלָהּ, עָשָׂה רְצוֹנָהּ. כָּלָה

נְכַנְסַת לַחֲפָה וְרוּצָה לְאָכֵל, אֵין זֶה דִּין שְׂיֵאכֵל
 חֲתָנָה עִמָּה אִף עַל גַּב שְׂאִין דְּרָכוּ לַעֲשׂוֹת כֶּךָ?!
 זֶהוּ שְׂכָתוּב בְּאִתִּי לְגַנִּי אַחֲתִי כָּלָה. הוֹאִיל וּבְאִתִּי
 אֶצְלָה וְלַעֲלוֹת עִמָּה לַחֲפָה, אֶכְלֵתִי יַעֲרִי עִם
 דְּבִשֵׁי וְגו'.

וְלִמְדֵנוּ מְדוּד, שְׁהַזְמִין לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְשָׁנָה מִעֲשָׂיו מִמָּה שְׂדַרְכִּיו שֶׁל
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָבֵל וְעָשָׂה
 רְצוֹנוֹ. זִמֵּן לְמֶלֶךְ וְהַמְלִכָה עִמוֹ - זֶהוּ שְׂכָתוּב
 (תהלים קלב) קוֹמָה ה' לְמַנוּחָתְךָ אֶתָּה וְאַרוֹן עֲזָךְ.
 מֶלֶךְ וּמְלִכָה כְּאַחַד, כְּדִי שְׁלֵא לְהַפְרִיד אוֹתָם,
 שָׁנָה כָּלִים וְשָׁנָה מַעֲשִׂים שֶׁל הַמֶּלֶךְ.

זֶהוּ שְׂכָתוּב (שם) כְּהִנֵּיךָ יִלְבָּשׁוּ צְדָק וַחֲסִידֶיךָ
 יִרְנְנוּ בְּעִבּוֹר דָּוִד וְגו'. כְּהִנֵּיךָ יִלְבָּשׁוּ צְדָק?!
 לוֹיִיךָ צְרִיף לְכַתֵּב! שְׁהֲרִי צְדָק מִצַּד הַלְוִיִּם הוּא.
 וַחֲסִידֶיךָ יִרְנְנוּ?! לוֹיִיךָ יִרְנְנוּ צְרִיף לְכַתֵּב! שְׁהֲרִי
 רָנָה וְזַמְרָה הִיא בְּלוִיִּם. וְהוּא שָׁנָה וְאָמַר כְּהִנֵּיךָ
 וַחֲסִידֶיךָ, שְׁהֵם מִצַּד הַיְמִין.

אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דָּוִד, אֵין דְּרָכֵי כֶּךָ.
 אָמַר דָּוִד, בְּעִבּוֹר דָּוִד עֲבַדְךָ אֵל תִּשָּׁב פְּנֵי
 מְשִׁיחֶךָ. תִּקְוֵן שְׂאֲנִי תִקְנֵתִי, אֵל תִּשָּׁנָה אוֹתוֹ. אָמַר

לו, דוד, הואיל וזמנת אותי, יש לי לעשות רצונה, ולא רצוני. ולמדים מכאן דרך העולם, שמי שמזמן לאחר, אותו שבא אצלו יש לו לעשות רצונו אף על גב שאין דרכו בכך.

בך (בראשית כח) ויקח מאבני המקום וגו'. הואיל ובא חתן אצל הכלה, אף על גב שאין דרכו לשכב אלא בכרים וכסתות, והיא נתנה לו אבנים לשכב - הכל יקבל ברצון הלב. זהו שכתוב וישכב במקום ההוא, על אותם אבנים, אף על גב שאין דרכו בכך.

אף גם כאן, אכלתי יערי עם דבשי - אף על גב שאין דרכו בכך, בגלל אהבה של הכלה. ועם כל זה בביתה של הכלה, ולא במקום אחר. במקומו לא אוכל ולא שותה - במקום שלה אוכל ושותה. זהו שכתוב באתי לגני. מלאכים ששלח הקדוש ברוך הוא לאברהם לא אכלו ולא שתו במקומם - בשביל אברהם אכלו ושתו. אמר לו, רבי, חייך דבר זה רצה הקדוש ברוך הוא לומר, ומשום שלא להחזיק טובה לעצמו לפני כנסת ישראל, הביא הדבר לפניך. אשריך בעולם, שאדונה משתבח בך למעלה, ועליך כתוב (שמואל-ב כג) צדיק מושל יראת אלהים.

את קרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו' (במדבר כח). רְבִי יוֹדָאֵי אָמַר, בְּקֶרְבֵּן יֵשׁ עֶשֶׂן, וְיֵשׁ רִיחַ, וְיֵשׁ נִיחוּחַ. עֶשֶׂן – אֵלוֹ בְּעֲלֵי הַרְגֵז, שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כט) כִּי אִזְ יַעֲשֶׂן אֶף ה'. אֵלוֹ נְהַנִּים מִהָעֶשֶׂן, וְעֶשֶׂן רִגֵז בַּחֹטֵם הוּא. רִיחַ – אֵלוֹ שֶׁנִּקְרָאִים תַּפּוּחִים. אָמַר רְבִי אַבָּא, כַּתַּפּוּחִים – זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שיר השירים ז) וְרִיחַ אֶפְךָ כַּתַּפּוּחִים.

את הכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר (במדבר כח). מֵהוּ בַבֶּקֶר? זֶה בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. מִנֵּיִן לָנוּ שֶׁזֶה הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם? אָמַר רְבִי אֶלְעָזָר, מִכָּאן, שֶׁנֶּאֱמַר (שם מד) הַבֶּקֶר אֹר. בֶּקֶר אֹר לֹא כָּתוּב, אֲלֵא הַבֶּקֶר אֹר, וְזֶה אֹר רֵאשׁוֹן שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְעַל זֶה נֶאֱמַר תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר הַיְדוּעַ. וּכְנִגֵּד בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם מִקְרִיבִים קָרְבָּן זֶה. קָרְבָּן שֶׁל בֵּין הָעַרְבִים זֶה יִצְחָק, וּכְנִגֵּד עָרַב שֶׁל יִצְחָק נִקְרָב. מִנֵּיִן לָנוּ? שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂדֵה לְפָנֹת עָרַב. וְעָרַב הוּא שֶׁל יִצְחָק, וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ.

רַעֲיָא מֵהִימְנָא

מִצְוָה זוֹ לְהַקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם וּלְהַקְרִיב קָרְבָּן מוֹסֵף שַׁבָּת. וְאַחֲרָיו לְסִדֵּר לְחֵם הַפָּנִים

וּלְבוֹנָה, וְקָרְבַּן מוֹסֵף בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. הַמְּנוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, בְּכָל יוֹם צָרִיף לְשַׁלַּח דּוֹרוֹן לְמֶלֶךְ בְּיַד
הַמְּלָכָה. אִם הִיא בְּרִשׁוֹת בַּעֲלָהּ, צָרִיף תּוֹסֶפֶת,
כְּמוֹ מוֹסֵף בְּשַׁבָּת וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וּמוֹסֵף שֶׁל כָּל
יָמִים טוֹבִים.

שְׁהִיא רִשׁוֹת הַיְחִיד שְׁלוֹ, וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי הוּא
בַּעֲלָהּ שֶׁל רִשׁוֹת זוֹ. וַיַּעֲקֹב שֶׁתִּקַּן תְּפִלַּת
עַרְבִית, הוּא מְדַרְגָה שְׁלוֹ שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי.
בְּגִלּוֹל זֶה בְּאֵרוֹהוּ בַּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, תְּפִלַּת עַרְבִית
רִשׁוֹת. שְׂאֵף עַל גַּב שְׁבַגְלוֹת, הַדּוּמָה לְלִילָה,
שְׁשׁוֹלְטִים שֶׁם סְמָאֵל וְנַחֲשׁ וְכָל הַמְּמַנִּים שֶׁל
הַהֲמוֹנִים שְׁלוֹ, וְשִׁכְיִנָּה יוֹרֶדֶת בְּגִלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל
– הִיא נִמְצָאת בְּרִשׁוֹת בַּעֲלָהּ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (ישעיה מב)
אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי לֹא אֶחָר לֹא אֶתֵּן.

וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם. אֵין
פְּגִיעָה אֶלָּא פִּיּוּס, כְּמוֹ (רות א) אֵל תִּפְגַּעֵי
בִּי. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מְפִיסֶת לוֹ שְׁלֹא יִזוּז מִמֶּנָּה,
שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם. אֵיזָה
עוֹלָם? זוֹ הַשְּׁכִינָה. תְּרַגּוּם עוֹלָם הוּא עֲלֵמָא,
לְשׁוֹן נַעֲרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ב) הָעֲלֵמָה. וּמָה
כְּתוּב בּוֹ? (בראשית כח) וַיִּלֶּן שָׁם. הַתְּפִיס עֲמָה לְלוּן
שָׁם בְּגִלוֹת עִם הַשְּׁכִינָה. וְאִם תֵּאמַר שֶׁיַּעֲקֹב פִּיס

אוֹתָהּ – נְכוּן. וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא בְּכָל לַיְלָה, שֶׁהוּא הַגְּלוּת, בְּרִשּׁוֹת בַּעֲלָהּ, פָּרְשׁוּ תַּפְלַת עַרְבִית רִשּׁוֹת. וּפְרוּשׁ אַחַר, הוּא תָּבֵן לְאָכַל לַבְּהֵמוֹת חֲמֻרִיּוֹת בְּקָל וְחֻמֵּר. יָרְדוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה וְהִשְׁתַּטְּחוּ לַפָּנִי, וְשָׂמַח בְּדָבָר זֶה, וְקָשְׁרוּ אוֹתָהּ בְּכַמָּה קָשָׁרִים שֶׁל סוּדוֹת סְתוּמִים וְעִטְרוּ אוֹתָהּ, וְהֵעֵלוּ אוֹתָהּ אֶצֶל הַחֲבָרִים שֶׁנִּשְׁאַרוּ שָׁם.

סדר הלימוד ליום כח אייר [יום 235 בשנה]

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּגִלְלָה זֶה בִּשְׁאָר הַתַּפְלוֹת הוּא חוֹבָה, כְּשֵׁטֶר חוֹב שֶׁעָלָיו, לְסַמֵּךְ אוֹתָהּ בְּצַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים, שָׁבוּ כָּל הַסּוּמָךְ גְּאֻלָּה לְתַפְלָה אֵינוֹ נִזּוֹק בְּכָל אוֹתוֹ יוֹם. וּבַמָּה נִסְמַכְתָּ עַל יְסוּד? בְּזִרוּעַ יְמִין. זֶהוּ שְׁכָתוּב (רות ג) חַי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

כַּאֲשֶׁר מְגִיעַ זְמַן תַּפְלַת מִנְחָה, (אסתר ב) בְּעָרֵב הִיא בָּאָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית ח) וַתָּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֵת עָרֵב. מִשּׁוּם שֶׁמִּנְחָה שְׁלוּחָה הִיא לְאֲדוּנִי, (אֲדוּנִי צָרִיף לַהֲיוֹת) בְּגִלוּת שֶׁל עֲשׂוֹ, (שם לב) וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ. וְעוֹד לְאֲדוּנִי (אֲדוּנִי לְאֲדוּנִי), זֶהוּ אֲדוּן כָּל הָאָרֶץ, וְזֶה צַדִּיק, מִשָּׁם יוֹסֵף הַצַּדִּיק, (דברים לג) בְּכוֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ, שֶׁעֲתִיד

לְצֵאת מִמֶּנּוּ מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם. וּבִגְלָלוֹ נֹאמֵר
 (בראשית לו) וְהִנֵּה קָמָה אֶלְמָתִי וְגַם נֹצְבָה וְהִנֵּה
 תִּסְבְּינָה אֶלְמַתִּיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוֶינָה לְאֶלְמָתִי. וּבְצַדִּיק
 נֹאמֵר, כָּל הַכּוֹרֵעַ – כּוֹרֵעַ בְּבִרוֹן.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, רוּעָה נְאֻמָּן, בְּךָ נֹאמֵר
 (שמות יג) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף. מִשּׁוּם
 שְׂגוּף וּבְרִית נִחְשָׁבִים כְּאֶחָד. וּמִשּׁוּם זֶה עָלֶיךָ
 נֹאמֵר, וְהִנֵּה קָמָה אֶלְמָתִי וְגַם נֹצְבָה. שְׂכָךְ תִּפְלָה
 בְּעַמִּידָה. וְכֵן כָּל הַזּוֹקֵף – זּוֹקֵף בְּשֵׁם. וּבְצַדִּיק,
 כָּל הַכּוֹרֵעַ – כּוֹרֵעַ בְּבִרוֹן, וְזֵהוּ וְתִשְׁתַּחֲוֶינָה
 לְאֶלְמָתִי. שְׂאֵתָה אָחוּז בְּיָמַי וּבְשִׁמְאֵל, בְּגוּף
 וּבְרִית. וְאַחַר כֵּךְ תַּעֲלֶה עֲלֵיהֶם לְבִינָה, לִפְתַּח בַּהַ
 חֲמָשִׁים שְׁעָרִים שֶׁל חֲרוֹת לְיִשְׂרָאֵל, לְקַיֵּם (מִיכָה ז)
 כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת. וּמִשּׁוּם
 זֶה תִּפְלַת שְׁחָרִית חוֹבָה, וְתִפְלַת עֲרֹבִית רְשׁוּת.

בְּעֶרְבִית הוּא בְּרַכַּת הַשְּׂכִיבֵנוּ, שְׂשׁוֹכֶכֶת בֵּין
 זְרוּעֵי הַמֶּלֶךְ בְּגִלוֹת. כְּאֲשֶׁר יָבֵא
 הַבֶּקֶר, פֶּסַח אָחוּז בּוֹ בְּיָמַי. אָבֵל בְּזִרוּעַ שְׂמֵאל
 שֶׁל יִצְחָק – חֲדָשׁ תִּשְׂרִי. (בראשית כד) וַיְהִי הוּא טָרָם
 כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְּקָה יֹצֵאת, מִן הַגְּלוֹת. וּמִשּׁוּם
 שֶׁלֹּא יוֹצֵאת מִצַּד הַדִּין, יַעֲקֹב שָׁכַל אֶת יָדָיו, וְשֵׁם
 שׁוֹר בְּיָמַי, אֲרִיָּה בְּשִׁמְאֵל. וּמִשּׁוּם זֶה (תהלים קי)

נָאֵם ה' לְאֲדוֹנָי שָׁב לִימִינִי – זֶה צְדִיק, כְּנִגְדּוֹ
מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְאָמַר לוֹ שָׁב לִימִינִי, זְרוּעַ שֶׁל
אֲבִרְהָם, בְּגָלוֹת שֶׁל יִשְׁמָעֵאל, עַד אֲשֵׁית אִיבִיךָ
הַדּוֹם לְרַגְלֶיךָ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן תִּתְעוֹרֵר רוּחַ יִתְרָה תּוֹסֶפֶת עַל
יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (יִואל א) אֲשֶׁפוּךְ אֶת
רוּחִי עַל כָּל בָּשָׂר. וְיִהְיֶה מְנוּחָה לְיִשְׂרָאֵל מֵאֲמוֹת
הָעוֹלָם, (אסתר ט) וְנוּחַ מֵאִיבֵיהֶם. כְּדִגְמַת הַשְּׁבֵת,
שְׁנוֹסֶפֶת בְּאָדָם נִפְשׁ יִתְרָה בְּשֵׁבֶת וַיֵּשׁ לָהֶם בָּהּ
נַחַת – אִם בְּנִפְשׁ יִתְרָה יֵשׁ לָהֶם נַחַת, שְׁהִיא
נִקְבָּה, כָּל שְׁפָן בְּרוּחַ, שְׁהוּא זָכָר.

וְתַנְאִים וְאֲמוֹרָאִים, נִפְשׁ יִתְרָה לְכָל יִשְׂרָאֵל
כְּאֶחָד – אַחַת הִיא, אֲבָל לְכָל אָדָם
הוּא כְּפִי מַעֲשָׂיו. וְלִמְדָנוּ מִקַּל וְחֹמֶר שֶׁל
הַתְּשׁוּבָה, שְׁכָל יִשְׂרָאֵל כְּאֶחָד, בְּכָל זְמַן
שְׁחוֹזְרִים כָּל־ם – מִתְקַבְּלִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דברים ה)
כֹּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאָנוּ אֵלָיו. שְׁשֵׁם ה' מְכַתֵּר
עֲלֵיהֶם בְּכַתְרוֹ, שְׁהוּא כְּתָר עֲלֵיוֹן. וְזוֹהֵי נִשְׁמָה
יִתְרָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁבֶת וַיָּמִים טוֹבִים. וּמִשׁוֹם
זֶה תִּקְנּוּ בְּכָל יוֹם לְחַתֵּם בְּשֵׁם יְהוָה, שְׁהוּא חוֹתֵם
שֶׁל כָּל הַבְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלוֹת, וְלֹא אוֹמְרִים מוֹסֵף

בְּלִי כְּתָר. וּבִשְׁבֹט תִּקְנֵנוּ לֹאמַר בְּמוֹסָף, כְּתָר יִתְּנוּ
לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ.

אַבָּל לְכֹל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּף יוֹרֶדֶת לוֹ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה כְּפִי מְדַרְגָתוֹ. אִם הוּא חָסִיד –
נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִמֶּדֶת חֶסֶד כְּפִי מְדַרְגָתוֹ;
אִם הוּא גְבוּר, יֵרָא חָטָא – נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה
מִמֶּדֶת הַגְּבוּרָה; וְאִם הוּא אִישׁ תָּם – נוֹתְנִים לוֹ
נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִמֶּדֶת אֱמֶת. וְנֶפֶשׁ יִתְּרָה זֹו מַלְכוּת,
שֶׁהִיא כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וּכְפִי מְדָה שֶׁל בֶּן
אָדָם. אִם נָשִׂיא יִשְׂרָאֵל, אוֹ חָכָם, אוֹ מִבֵּין
בְּחֻכְמָה, אוֹ בַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (מְשִׁלִּי א) לְהַבִּין
מִשָּׁל וּמְלִיצָה, אוֹ בְּנִבְיָאִים, אוֹ בְּכַתּוּבִים – כִּף
נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה שֶׁנִּקְרָאת כְּתָר מַלְכוּת.

וְאִם חָכָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, הַמְּחַכִּים לְכֹל אָדָם,
שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים קד) כֻּלָּם בְּחֻכְמָה עָשִׂיתָ –
נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִשָּׁם. וְאִם הוּא מִבֵּין דְּבָר
מִתּוֹךְ דְּבָר בַּתּוֹרָה – נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה
מִבִּינָה. וְאִם הוּא חָכָם בְּנִבְיָאִים וּבְכַתּוּבִים –
נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִנִּצְחַ וְהוֹד. וְאִם הוּא
צְדִיק גָּמוּר שֶׁשׁוֹמֵר אוֹת בְּרִית, אוֹת שַׁבָּת, אוֹת
יָמִים טוֹבִים, אוֹת תְּפִלִּין – נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה מִצְדִּיק. וּבְכֹל מָקוֹם, נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִמַּלְכוּת.

וְאֵם הוּא אָדָם מְכַל מְדוֹת אֱלוֹ – נוֹתְנִים לוֹ כְּתָר
 בְּשֵׁם יְהוָה, כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרֵאֵנוּ
 אֵלָיו. אֵין קְדוּשׁ כִּי הוּא. מְעוֹלָם הַזְכָּר, שֶׁהוּא
 תְּפֹאֶרֶת, מְלֶךְ מְכַתֵּר בְּכַתֵּר עֲלִיוֹן, שָׁבָה יְמֶלֶךְ
 בְּשִׁכְנֵהָ, שֶׁהִיא נֶפֶשׁ יִתְרָה. וְכַתֵּר נִשְׁמָה יִתְרָה,
 יְהוֹ"ה, רוּחַ, שֶׁנֶּאֱמַר (יִזְאֵל א) אֲשַׁפּוּךְ אֶת רוּחִי עַל
 כָּל בָּשָׂר, וְהוּא כָּלוּל עֶשֶׂר סְפִירוֹת מִמְעַלָּה
 לְמַטָּה, כְּדִגְמַת זֶה: ' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו' כּוֹלֵל
 שֵׁשׁ סְפִירוֹת מִחֶסֶד עַד יְסוּד. ה' מְלָכוּת. כ' מִן
 כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ, כְּתָר עַל רֵאשׁוֹ. וְזוּהִי נִשְׁמָה
 שְׁנוֹסֶפֶת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת.

וּמִשׁוּם שֶׁעֲלֵת הָעֲלוֹת מְפֹלָא וּמְכֹסָה בְּכַתֵּר זֶה,
 וּמִתְפַּשֵּׁט בְּשֵׁם יְהוָה בְּשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים
 טוֹבִים, אֵין שְׁלֵטוֹן לְסַמְאֵל וּלְנַחֲשׁ וּלְכָל הַמְּמַנִּים
 שְׁלוֹ, וְאֵין לוֹ שְׁלֵטוֹן לְגִיְהֵנָם, נִקְבָּה רְעָה שֶׁל
 סַמְאֵל, וְלֹא לְמַחְנוֹת שְׁלוֹ. כָּלֵם נִסְתָּרִים מִלְּפָנֵי
 מַחְנֵה הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁיִּסְתָּרוּ אֲמוֹת עוֹבְדֵי
 כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת שֶׁל הָעוֹלָם כְּאֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה
 הַמְּשִׁיחַ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ישעיה ב) וּבָאוּ בַמְּעֻרוֹת צָרִים
 (שם ז) וּבִנְקִי הַסְּלָעִים.

קָמוּ תַנְאִים וְאִמּוֹרָאִים וְאָמְרוּ, רוּעָה נֶאֱמָן, אֶתְהָ
 הוּא שֶׁשְׁקוּל לְכָל יִשְׂרָאֵל, מְמַלָּא מְכַל

מדות טובות, וְדַאי בְּךָ שׁוֹרָה זֶה שְׁנֵאֲמַר בּוֹ
 (שמואל-א ב) אֵין קְדוֹשׁ כִּיהוּה אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה כְּתַר עַל
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי אֵין בְּלַתְּךָ בֶּן אָדָם
 שְׁיִהְיֶה כְּתַר עָלֶיךָ, לֹא נָשִׂיא, וְלֹא חָכָם, וְלֹא
 מְבִין, וְלֹא חָסִיד, וְלֹא גְבוּר, וְלֹא תָם, וְלֹא נְבִיא,
 וְלֹא צְדִיק, וְלֹא מֶלֶךְ. אַתָּה הוּא בְּדַמּוֹתוֹ שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בֶּן בְּדַמּוֹת אָבִיו, כְּמוֹ יִשְׂרָאֵל
 שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם.
 הַשְּׁלֵם מִצְוֹת שֶׁל אֲדוֹנְךָ, שְׂאִין מִצְוֹת מֵאֵלוֹ
 שְׁלֶךְ שְׁלֹא יִתְעַטֵּר בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֶנְתוּ
 מֵעֵלָה וּמִטָּה בְּכַתֵּר עֲלִיּוֹן בְּכָל מְדָה וּמְדָה.

פְּתַח וְאָמַר, תְּנַאֲיִם וְאִמּוֹרָאִים, שְׁכַאֲשֶׁר הָיָה
 קוֹרָא לְכֻלָּם, לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּכֻלָּל עֲמֵהֶם
 בְּכָל זְמַן, אָמַר לָהֶם, אֲנִי מְשַׁבַּח לָכֶם כְּפִי נְדִיבוֹת
 שְׁלָכֶם, שְׂאֵתֶם בְּנֵי נְדִיבִים אֲבָרְהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב.
 אֵין מִי שְׁיִכּוֹל לְשַׁבַּח לָכֶם אֶלָּא אֲדוֹן הָעוֹלָם,
 שְׂאֵפְלוֹ הַתּוֹרָה כְּלָה עַד אֵין סוּף בְּכֶם הִיא תְלוּיָה,
 כְּמוֹ מַה שְׁנֵאֲמַר בַּתּוֹרָה, אֲרָכָה מֵאֲרָץ מְדָה
 וּרְחֵבָה מִנֵּי יָם. כְּךָ הַשְּׁבַח שְׁלָכֶם. אֲבָל יִתְקִים
 בְּכֶם מַה שְׁהִתְקִים בִּי, שְׁשִׁמַּחְתִּי בְּכַבּוּדוֹ שֶׁל
 אֲהַרֹן אָחִי, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהוּ, הַלֵּב שְׁשִׁמַּח בְּגִדְלַת
 אָחִיו, יִלְבַּשׂ אוֹרִים וְתַמִּים.

וְתַנְאִים וְאִמּוֹרָאִים, כָּל מוֹסָפִים שֶׁל שַׁבָּתוֹת
 וַיָּמִים טוֹבִים, כָּל מוֹסָף שְׁאוּמְרִים בּוֹ
 כְּתָר - מִכָּאן נּוֹדְעִים. וְכָל תְּפִלוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 רִיחַן כְּרִיחַ שֶׁל (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) מוֹר וּלְבוֹנָה וְכָל אַבְקַת
 רוּכַל, בְּשֶׁאֵר יָמִים. אֲבָל בְּשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים
 חָשׁוּב עָלָיו מִיָּנִי בְּשָׂמִים.

מִשׁוּם שְׁבִימִים טוֹבִים עוֹלִים מְכַל אַבְקַת רוּכַל,
 שְׁנֵאמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית ל"ב) וַיֹּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ.
 שֶׁתְּפִלָּה שֶׁהִיא פְּגוּמָה, נֹאבֶק עִמָּה סְמָאֵל,
 לְהַלְחִים עִמָּה בְּאוֹתוֹ פָּגָם שֶׁל עֵבֶרָה שְׁבָאוֹתוֹ
 אֲבָק, שְׁזָה וְזָה עוֹלָה עַד הַשָּׂמִים.

אֲבָק שֶׁל יַעֲקֹב, לְלַמֵּד זְכוּת עַל הַתְּפִלָּה בְּכַמָּה
 מַחֲנוֹת שֶׁל חוֹבוֹת (זְכוּיֹת) שֶׁהֵם (תְּחִלוֹת)
 קְבוּצוֹת וּמַחֲנוֹת, שְׁמַתְאַסְפִים עִמּוֹ לְלַמֵּד זְכוּת
 עָלֶיהָ. וְהָאֲבָק בְּמַדְרָגָה שֶׁל סְמָאֵל עוֹלָה בְּכַמָּה
 מַחֲנוֹת שֶׁל חוֹבוֹת לְלַמֵּד חוֹבוֹת עָלֶיהָ, וְזוֹ תְּפִלַּת
 עֲרִבִית שֶׁנִּקְרָאת סֵלֶם יַעֲקֹב, שְׁבָה (בְּרֵאשִׁית כ"ח) וְהִנֵּה
 מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיִּרְדּוּ בּוֹ. אֵלוֹ שְׁמַעְלִים
 חוֹבוֹת וּמּוֹרִידִים זְכוּיֹת תַּחֲתִיהֶם, וְאֵלוֹ מַעְלִים
 זְכוּיֹת, וַיּוֹרְדִים חוֹבוֹת תַּחֲתִיהֶן, וּמַשְׁפִּילִים לָהֶם
 בְּכַמָּה קְרָבוֹת.

שָׁהִם בְּעֵלֵי מְגִנִּים בְּמִלְחַמְתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה, עַד
 שְׁנִשְׁמַעַת הַמִּלְחָמָה לְהָרִים הַגְּבוּוֹהִים,
 שָׁהִם אֲבָרְהֵם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (מִיכָה ה)
 שְׁמָעוּ הָרִים אֶת רִיב ה'. רִיב הַתְּפִלָּה, וְרִיב
 הַתּוֹרָה. וְזֶה הַקָּרֵב שֶׁל תְּפִלַּת עֲרֻבִית שְׁנִמְשָׁךְ עַד
 עֲלוֹת הַשַּׁחַר. שָׂרְבֵן גְּמְלִיאֵל הַעֲמִיד אוֹתָהּ עַד
 עֲלוֹת הַשַּׁחַר, שְׁתְּפִלַּת עֲרֻבִית זְמַנָּה כָּל הַלַּיְלָה,
 אֲלֹא שְׁחֲכָמִים עָשׂוּ גֵדֵר עַד חֲצוֹת.

וּמִשׁוּם זֶה נֹאמֵר וַיֵּאבֶּק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת
 הַשַּׁחַר. מִהוּ הַשַּׁחַר? תְּפִלַּת עֲרֻבִית,
 שְׁשִׁעוּרָה עַד בְּקָר שֶׁל אֲבָרְהֵם, שֶׁהוּא אֲרַבַּע
 שָׁעוֹת. (בְּרַאשִׁית כב) וַיִּשְׁכַּם אֲבָרְהֵם בְּבִקְרָה. בְּתַחֲלַת
 שָׁעָה רִאשׁוֹנָה בְּסוֹף הַשַּׁחַר, (שְׁהוּא) נִצַּח יַעֲקֹב,
 שָׁשׁ (תְּהִלִּים כב) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשַּׁחַר, לְקַחַת
 נִקְמָה מִסְמָאֵל, שְׁנִגְע בִּירֵךְ שְׁמָאֵל שֶׁל יַעֲקֹב,
 שֶׁהוּא הוֹד, שָׁבוּ נֹאמֵר (אִיכָה א) נִתְּנִי שְׁמָמָה כָּל
 הַיּוֹם דָּוָה, הוֹד, מִצַּד הַהוֹד, אֲלֶף חֲמִשִּׁי, נִשְׂאָר
 בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ חָרֵב וַיִּבֶשׁ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה הוֹד שֶׁלְךָ, רוּעָה נֹאמֵן,
 שָׁבוּ אֶתָּה חָרֵב מִנְּבוֹאֲתֶךָ מִשְׁמָאֵל,
 וּמִשׁוּם שְׁאֲתָה (יִשְׁעִיָּה סג) מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה, שֶׁהוּא
 נִצַּח, רֵאשׁ שֶׁל הַשַּׁחַר, וְנֹאמֵר (מִשְׁלִי ה) אֵילַת

אֶהְיֶה, לְכֵן פָּתַח דָּוִד וְאָמַר לְמַנְצַח עַל אֵילַת
הַשַּׁחַר, שָׁבוּ יְבֵא בְעַל נּוֹצַח הַקָּרֵב. וּמְשׁוֹם
שֶׁנִּצְחַ וְהוּד הֵם שְׁנֵי מִיְנֵי שַׁחַר, בְּאֵרוֹ בְּמִשְׁנֵה
מֵאִמְתֵי קוֹרִין אֶת שְׁמַע בְּשַׁחֲרִין, וְלֹא אָמַר
בְּשַׁחַר, אֲלֹא בְּשַׁחֲרִין - לְשׁוֹן רַבִּים, שְׁנַיִם.

וּשְׁנֵי מְשִׁיחִים יִתְעוֹרְרוּ לְגַבִּיהֶם - מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
כְּנֶגֶד הַנִּצְחַ, וְנִקְשָׁר בְּבִקְרָא שֶׁל אֲבָרָהָם, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (תהלים טז) נְעֻמוֹת בִּימִינֶךָ נִצְחַ. הוּד קָשׁוֹר
בְּגְבוּרָה, שָׁבוּ מְשִׁיחַ בֶּן אֲפָרַיִם אָחוֹז. אֶתְהַ
בְּאֲמָצַע, שְׁמִדְרָגָה שְׁלֶךְ תִּפְאָרֶת, שְׁנִקְשָׁר בְּךָ
הָעֲמוּד הָאֲמָצַעִי. וְיִסוּד חַי הָעוֹלָמִים בְּמִדְרָגָה
שְׁלֶךְ. וְחִכְמָה בְּיָמִין, כְּנֹאֲמַר הַרוֹצֵה לְהַחֲכִים -
יְדָרִים. וּבִינָה לְשִׁמְאֵל, הַרוֹצֵה לְהַעֲשִׂיר - יִצְפִּין.
הִיא הַקֶּשֶׁת אֲצֵלָה, וְזֶהוּ לְבוּשׁ הַשְּׂכִינָה, לְבוּשׁ
הַצְּדִיק, שְׁנִקְרָא בְרִית הַקֶּשֶׁת. וְהִיא אוֹת
שַׁבָּת, וְאוֹת יוֹם טוֹב, וְאוֹת תְּפִלִּין, וְאוֹת בְּרִית
מִלָּה. וְאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי שְׁאִינוֹ רְשׁוּם
בְּאוֹת זו, לֹא יִכְנַס בְּמִרְאָה זוּ בְּחֶדֶר זֶה. וְזֶהוּ
מִטָּה, שְׁהָעֲמוּד הָאֲמָצַעִי מִטָּה בּוֹ כְּלָפֵי חֶסֶד
לְצְדִיקִים גְּמוּרִים לְתַת לָהֶם זְכוּיֹת בְּשִׁמוּנָה
עֲשָׂרָה בְּרִכּוֹת הַתְּפִלָּה. וּמִטָּה כְּלָפֵי חוּבָה
לְרְשָׁעִים, לְדוֹן אוֹתָם בְּגְבוּרָה לְדִין כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם.

וּבְעֵמּוּד הָאֲמָצְעִי מֵאֲרִיךְ עַל הַבִּינוּנִיִּים. וְזוּהֵי
אוֹת ש'.

שְׁלֹשָׁה גוּנֵי הַקֶּשֶׁת - אוֹת בְּרִית הַקֶּשֶׁת, בַּת
יְחִידָה, שַׁבַּת הַמְּלָכָה. וַיֵּשׁ לָהּ שֵׁשׁ
מְדַרְגּוֹת תַּחַת שְׁלֹטוֹנָה, שֶׁהֵם שֵׁשׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה
שְׁכָלוּלִים בְּמִטְטְרוֹן, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר, (שְׁמוֹת כג)
שֵׁשׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂיךְ. אָבֵל בַּת יְחִידָה הִיא
שַׁבַּת לָהּ, הָעוֹשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה יוֹמֵת.

יְהוָה נִקְרָא בְּצִרוּף אוֹת ה' אַחֲרוֹנָה, וּמֵצַד זֶה
יְהו"ו לְיָמִין, שֶׁהִיא ה' שְׁלֵמוֹת שְׁלוֹ. וְכִף
לְכָל צַד מִשְׁשֶׁה צְדָדִים: יְהוּ, הוּי, וִיה, יוּה, הִיו,
וְהִי. שֶׁהֵם שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת שְׁכָלוּלוֹת
בְּצַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים. וְהִיא רְבִיעִית הַהֵיזֵן בְּכָל צַד.
וְהִיא אוֹת ה"א, מֵצַד שֶׁל שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ, יו"ד
ה"א וְא"ו. יו"ד בְּחֶסֶד, ה"א בְּגִבּוּרָה,
וְא"ו בְּתַפְאֵרֶת. כְּשִׁשׁוּלֵט הַט"ל הַזֶּה, אָסְרוּ
חֻכְמִים אַרְבָּעִים מְלָאכּוֹת חֶסֶר אַחַת. וְנִקְרְאוֹת
אַבּוֹת מְלָאכּוֹת, עַל שֵׁם שֶׁהֵם כְּנֶגֶד אַבּוֹת שְׁשׁוּלֵט
עֲלֵיהֶם ט"ל, שֶׁהוּא אַרְבָּעִים חֶסֶר אַחַת.

וּבֵאלֹהֵי אַרְבָּעִים מְלָאכּוֹת חֶסֶר אַחַת, הִכָּה עֹשֶׂר
מְלָקִיּוֹת לָאָדָם, וְעֹשֶׂר לְחַוָּה, וְעֹשֶׂר

לְנַחֵשׁ, וְתִשַׁע לְאַרְצָךְ. וּמִשׁוֹם שֵׁט"ל שׁוֹלֵט בַּשָּׁבֶת,
שֶׁהִיא אוֹת ה', לִכְן אֵין לוֹקִין בַּשָּׁבֶת. וְזֶה הַט"ל
אֵינוֹ כְּמוֹ הַט"ל שֶׁל יוֹם חַל, מִצַּד שֶׁל עֶבֶד
מִטְטְרוֹן, שֶׁהֵן אַרְבָּעִים מְלֵאכוֹת חֶסֶר אַחַת:
הַזֹּרֵעַ וְהַחוֹרֵשׁ וְכו'.

זָקֵן זָקֵן, הַשְּׂכִינָה נִקְרֵאת אֶרֶץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ישעיה סו) וְהָאֶרֶץ הַדָּם רַגְלִי.
מִצַּד הַחֶסֶד נִקְרֵאת מַיִם, וּמִצַּד הַגְּבוּרָה נִקְרֵאת
אֵשׁ, וּמִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי – אָוִיר. וְהִיא אֶרֶץ,
קִרְקַע לְכֻלָּם.

וּמִשׁוֹם שֶׁנִּשְׁמָה יִתְרָה מִתְפַּשְׁטֵת בַּשְּׂכִינָה,
שֶׁהִיא שַׁבַּת הַמְּלָכָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (תהלים
קג) וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה – מִשָּׁם הִיא נִעֲשִׂית
מְלָכוֹת, שֶׁשְׁלִיטְתָּהּ עַל הָאֶרֶץ וְעַל אֵילָנוֹת וּזְרָעִים
(וְהָרִים וְאֲבָנִים). וּמִשׁוֹם שֶׁאֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהִיא נִשְׁמָה
יִתְרָה בַּשָּׁבֶת, בָּהּ תוֹלְדוֹת שְׁלָה – יֵשׁ בָּהּ מְנוּחָה
לְאֶרֶץ, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

וּמִשׁוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה הַתְּפַשְׁטָה בְּאֶרֶץ,
שֶׁנֶּאֱמַר עָלֶיהָ (במדבר יט) פָּרָה אֲדָמָה
תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ
עַל, לִכְן אָסוּר לְחַרֵּשׁ בַּשָּׁבֶת. וְחֲרִישָׁה בְּשׁוּר,

שְׁנֵאמַר (תהלים קכט) עַל גְּבֵי חָרְשׁוֹ חָרְשִׁים.
 וְהַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא פָּרָה אֲדָמָה מֵצַד
 הַגְּבוּרָה. תְּמִימָה – מֵצַד הַחֹסֵד, שֶׁהִיא מְדַרְגָּה
 שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁנֵאמַר בו (בראשית יז) הַתְּהִלְךָ לְפָנַי
 וְהִיָּה תְּמִים. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם – מֵצַד הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל – מֵצַד הַשְׂכִּינָה
 הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא חֲרוֹת הַכֹּל, בְּמָקוֹם שֶׁהִיא
 שׁוֹלֵטת, (במדבר א) וְהִזְרֵה קֶרֶב יוֹמֶת, אֵין רְשׁוֹת
 לְצַד הָאֲחֵר לְשֵׁלֵט, לֹא שָׁטָן, וְלֹא מִשְׁחִית, וְלֹא
 מְלֹאךְ הַמּוֹת, שֶׁהֵם מֵצַד הַגִּיהֶנֶם.

וּמִשׁוֹם זֶה בִּימֵי הַחֹל אוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל, (תהלים עח)
 וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית
 וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְגו'. מִשׁוֹם שְׂבִימֵי הַחֹל
 הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה מֵתְּלַבֶּשֶׁת בְּאֵלוֹ הַקְּלָפוֹת שֶׁל
 מִיתָה וְדִין. וּבְשֶׁבֶת מֵתְּפַשֵּׁטת מֵהֶם, בְּגִלְלֵ שְׁעֵץ
 הַחַיִּים שֶׁהוּא בֶן י"ה, י"ה, י"ו, מֵתְּחַבֵּר בְּאוֹת ה"א.
 בְּזִמְן הַהוּא מְנוּחָה נִמְצָאת לְאוֹת ה"א, וְכֹל מֵה
 שֶׁהוּא מֵתְּחַתֶּיהָ, וְלֹא צָרִיךְ לוֹמַר בָּהּ וְהוּא רַחוּם.
 וּמִי אֵלוֹ (שְׂתַחֲתִיהָ)? תַּחַת י' יִשְׂרָאֵל. וְכֹל מְקוֹם
 שִׁישְׂרָאֵל נִמְצָאִים, שְׂמִירָה נִמְצָאת וּמְנוּחָה.

וּמִשׁוֹם זֶה אָסוּר לְחַרֵּשׁ בְּאָרֶץ וְלַעֲשׂוֹת בָּהּ
 גְּמוֹת, שְׁנַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ עֲשֶׂה פָּגֶם בְּאָרֶץ

הקדושה, שהיא שכינה. ואסור להשתמש בפלים של הארץ בשבת, ואפלו לטלטל אבן ולא דבר, אלא כלי סתם, שיהיה מנוחה להם בזכות השכינה שנקראת אבן, שכתוב בה (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה – בתפלה, עמידה היא לישראל, שבגללה יש להם קיום בעולם, ועליה נאמר (שם מט) משם רעה אבן ישראל. (זכריה ג) על אבן אחת שבעה עינים. (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

ומשום זה נאמר, (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורתם ברית עולם. צריך לשמר אותה בדירתם, שלא יצאו מרשות היחיד לרשות הרבים. וזהו שבארוהו בעלי המשנה, יציאות השבת שתיים שהן ארבע, הוצאה מרשות לרשות, והכנסה גם כן יציאה קורא לה. ואלו הם סמאל ונחש, צריכים ישראל לשמר עליהם שלא יכנסו לדירה של השכינה, שהיא רשות היחיד. מי רשות הרבים? חללה שפחה זונה נדה גויה, רשות של סמאל ונחש, ושבעים ממנים של העמים.

ובחבור הקדמון, אריתי מורי עם בשמי – זרוע ימין בדרך שמאל. אכלתי יערי עם

דְּבָשִׁי - יַעֲקֹב בְּרַחֵל. שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֲלָבִי - זְרוּעַ
שְׁמַאל בְּיָרֵךְ יָמִין. זְרוּעַ יָמִין בְּיָרֵךְ שְׁמַאל, הֵם
חֹסֵד עִם הוֹד. יַעֲקֹב בְּרַחֵל - הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
בְּמַלְכוּת. זְרוּעַ שְׁמַאל בְּיָרֵךְ יָמִין - גְּבוּרָה בְּנִצָּח.

וּמִדּוּעַ שְׁתֵּי מַדּוּת שְׁלוֹ כֶּךָ? אֵלָּא הַסּוּד שְׁנֵאמַר
כָּאן, דָּוִד אָמַר כָּאן, (תהלים קלב) כִּהְנִיף
יִלְבָּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֵיךָ יִרְנְנוּ. וְנֹאמַר שָׁם, וּלְוִיִּךָ
צָרִיף הִיָּה לוֹ לֹמֵר! אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵין
דָּרֵךְ לְשָׁנוֹת מַדּוּתִי, אֵלָּא אַחַר שֶׁהִזְמַנְתִּי אוֹתִי, יֵשׁ
לִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּמִכָּאן לְמַדְּנִי, שְׁבַעֵל הַבֵּית
שְׁמֻזְמִין אֶפְלוּ לְמַלְךָ, יֵשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ.
וּמִשׁוּם זֶה בְּאַרְוֵהוּ, כֹּל מֵה שְׁאוּמַר לָךְ בַּעַל הַבֵּית
עֲשֵׂה, חוּץ מִצָּא. וְעַם כָּל זֶה שְׁסוּד זֶה יִפֶּה הוּא,
הָרִי כְּתוּב (מלאכי ג) אֲנִי ה' לֹא שְׁנִיתִי, וּבְכָל
הַקְּרַבְנוֹת לֹא כְּתוּב בָּהֶם אֵלָּא לִיהוָה, וְאֵיךְ יָכוֹל
לִהְיוֹת שִׁישְׁנָה מְדַרְגּוֹת שֶׁל שְׁמוֹ בְּקְרַבְנוֹת?

אָלָּא, אָרִיתִי מוֹרִי - יוֹצֵר אוֹר. עִם בְּשָׁמִי -
אַהֲבַת עוֹלָם. אֲכַלְתִּי יַעֲרִי - שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל. עִם דְּבָשִׁי - בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד. שְׁתִּיתִי יַיִן - וְהִיָּה אִם שְׁמַע, עַד
וַיֹּאמֶר. עִם חֲלָבִי - מִן וַיֹּאמֶר עַד אָמַת. אֲכַלּוּ

רעים - ג' ראשונות, וג' אחרונות. שתו ושכרו
דודים - שאר ברכות התפלה.

ובחבור הקדמון, סתר הקרבנות - פרים
וכבשים ועתודים ועזים, הם ארבעה,
פני שור, פני נשר וגו', שתי תורים או שני בני
יונה. וצריך לפרש. אריה יורד לגבי שור, שהוא
שמאל, לקשר חסד בגבורה. אדם יורד לגבי
נשר, דרגה של יעקב. ומשום זה בארוהו בעלי
המשנה, תאר פניו של יעקב היה תאר פניו של
אדם הראשון. ומי גרם שיעלה ויקרא ישראל,
שכתוב (בראשית לב) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם
ישראל יהיה שמך? שיהיה ישראל עקר להבדיל
ביניהם. (ע"כ רעיא מהימנא).

ועשירית האיפה (במדבר כח), מדוע? אלא
עשירית האיפה, כנגד כנסת
ישראל, שהיא העשירית שבמדרגות, וצריכה
להנתן בין שתי זרועות, והיא סלת הלחם, והיא
לחם. ומשום שהיא לחם, לא הפקד על לחם של
חמשת המינים, שהם חטה, ושעורה, ושיפון
וכו', ממנה של העולם. ולא שם ממנה עליהם,
אלא הקדוש ברוך הוא לבדו.

ומשום זה מי שְׁמֹזְלִיל בְּלֶחֶם וְזוֹרֵק אוֹתוֹ בְּאֶרֶץ, עֲנִיּוֹת רוֹדֶפֶת אַחֲרָיו. וּמִמְנָה אֶחָד הַפֶּקֶד עַל זֶה, וְהוּא רוֹדֵף אַחֲרָיו לְתַת לוֹ עֲנִיּוֹת, וְלֹא יוֹצֵא מִן הָעוֹלָם עַד שִׁיִּצְטַרֵּף לְבְרִיּוֹת. וְעָלִיו כְּתוּב, (איוב טו) נִדְד הוּא לְלֶחֶם אִיָּה. נִדְד הוּא, וְיֵלֵךְ מִטְּלִטֵל, וְגוֹלָה מִמְקוֹם לְמְקוֹם, לְלֶחֶם אִיָּה הוּא. וְאֵין מִי שִׁישְׁגִיחַ עָלָיו. זֶהוּ שְׁכַתוּב אִיָּה מִי שִׁירַחַם עָלָיו, מִשׁוּם שֶׁלֹּא יִמָּצֵא.

רעיא מהימנא

ובחבור הקדמון, אָמַר הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, וּמָה מִי שְׁמֹזְלִיל בְּפִרוּרִים שֶׁל הַלֶּחֶם וְזוֹרֵק אוֹתָם בְּמְקוֹם שֶׁלֹּא צָרִיף כָּף - כָּל שֶׁכֵּן מִי שְׁמֹזְלִיל בְּפִרוּרִים שֶׁל הַמַּח, שֶׁהֵם טְפוֹת הַזֶּרַע, שֶׁזוֹרֵק אוֹתָם בְּאֶרֶץ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (בראשית ו) כִּי הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר אֶת דַּרְכּוֹ עַל הָאָרֶץ. אוֹ שֶׁזוֹרֵק אוֹתָם בְּנִדְדָה, אוֹ בְּבַת אֶל נֶכֶר, אוֹ בְּשִׁפְחָה אוֹ בְּזוֹנָה. וְכָל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שְׁמֹזְלִיל בְּפִרוּרִים שֶׁל הַלֶּחֶם שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם קוֹצֵי הָאוֹתִיּוֹת וְתַגֵּי הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם, כָּל הַמְּשַׁתְּמֵשׁ בְּכַתֵּר - יִחַלֵּף.

וכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁמוֹסֵר סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְסִתְרֵי קַבְלָה, וְסוּדוֹת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, אוֹ סִתְרֵי

הַאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינִם
הַגּוֹנִים, שְׁשׁוּלֵט עֲלֵיהֶם יֵצֵר הָרַע, אֲשֶׁה זּוֹנָה,
שְׁנֹאֲמַר עֲלֶיהָ (משלי 1) כִּי בְעַד אֲשֶׁה זּוֹנָה עַד כִּפּוּר
לָחֶם. וְאֵין לָחֶם אֶלָּא כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה. וְאֵין
כִּפּוּר אֶלָּא אֶפְלוּ הִלְכָה אַחַת. (ועוד רעיא מהימנא).

וּבַחֲבוּר הַקְדָּמוֹן לֹא גָלָה סוּד בְּאוֹתָם פְּרוּרִים
אֶלָּא בְּדֶרֶךְ פְּשֻט, וְלֹא נָתַן בָּהֶם שְׁעוֹר.
אֲבָל בְּאֲרוּהוּ בְעֲלֵי הַמְּשֻנָּה, שְׁשְׁעוֹר שֶׁל פְּרוּרִים
כְּזִית לְפָחוֹת, כָּל שֶׁכֵּן אִם הֵם כְּבִיצָה. שְׁבַעֲלֵי
הַמְּשֻנָּה דִקְדָּקוּ עֲלֵיהֶם, עַד כְּזִית עַד כְּבִיצָה
לְבָרֶךְ עֲלֵיהֶם.

וְדָרֶךְ סוּד, א"ח – הוּא תְשַׁעָה פְּרוּרִים, שְׁלֹשָׁה
לְכָל כּוּוֹן, שְׁלֹשָׁה מִן אַרְבַּעָה – שְׁנַיִם
עֶשֶׂר. ד' הִיא הַשְּׁלֵמוֹת, לְהַשְׁלִים בָּהּ עֲשָׂרָה.
וְלְהַשְׁלִים אַרְבַּעָה, שְׁהֵם יְהוּה. מֶהֶם עֲשָׂרָה? אֵלוּ
י"ד ה"א וְא"ו ה"א. קוּץ שֶׁל אוֹת ד' מֵאֶחָד,
שְׁעוֹרָה בְּכְזִית. י' מֵהוּי"ה, שְׁעוֹרָה כְּבִיצָה.

הִיא ד', שְׁלֵמוֹת הַמְּרַכְּבָה שֶׁל אָדָם וְשְׁלֵמוֹת
שֶׁל אַרְבַּע פָּנִים שֶׁל אָדָם. וּמִשּׁוֹם זֶה
(במדבר 1) יִשָּׂא יְהוּה פָּנָיו אֵלֶיךָ. וּבְאֲרוּהוּ בְעֲלֵי
הַמְּשֻנָּה, וְהָרִי כְּתוּב (דברים 1) אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָּנִים.

אָלָא אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא אָמַרְתִּי לָהֶם
 (שם יא) וְאֶכְלֶתָּ וְשָׁבַעְתָּ? וְהֵם דִּקְדָּקוּ עֲלֵיהֶם, עַד
 כְּזִית אוֹ עַד כְּבִיצָה, וְאִיךָ לֹא אִשָּׂא לָהֶם פְּנִים?!
 וְחֲכָמֵי הַמְּשֻׁנָּה וְהָאֱמוּרָאִים, כָּל הַתְּלָמוּד שֶׁלָּהֶם
 עַל סוּדוֹת הַתּוֹרָה סִדְּרוּ אוֹתוֹ.

קם הַרוּעָה הַנְּאָמָן, וְהַרִים יָדָיו לִפְנֵי הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְשָׁכִינְתּוֹ, וְכַךְ אָמַר: קַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, יְהִי רְצוֹן שְׁלֶךְ לְתַת לָנוּ מְזוּן שְׁלָם, לְתַקַּן
 אֲצִלְךָ וְאֲצֵל הַמַּלְכָּה הָעֲלִיוֹנָה, עוֹלָם הַבָּא,
 שֶׁנְּאָמַר עָלָיו (תהלים כב) כִּי לֹה' הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל
 בַּגּוֹיִם. וְלִגְבֵי הַמַּלְכָּה הַשְּׁנִיָּה שֶׁנְּאָמַר בָּהּ פַּעַם
 שְׁנִיָּה, (עובדיה א) וְהִיִּתָּה לֹה' הַמְּלוּכָה. לְתַקַּן שְׁלַחַן
 שְׁלָם מִכָּל מַעֲדָנִים וּמִכָּל מֵאֲכָלִים.

ואֲנִי מְזַמֵּן עִמָּךְ לְכָל בְּעָלֵי הַמְּשֻׁנָּה, וְלִבְעָלֵי
 הַמַּקְרָא, וְלִבְעָלֵי הַתְּלָמוּד, וְכָל שְׁפָן
 לִבְעָלֵי סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁלֶךְ, כְּלָה שְׁלֶךְ, מַלְכָּה
 קְדוּשָׁה שְׁלֶךְ, עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, וְהַכֹּל בְּרִשּׁוֹת
 שֶׁל עֲלִיוֹן כָּל עֲלִיוֹנִים, אָדוֹן כָּל הָאֲדוֹנִים, מֶלֶךְ
 עַל כָּל הַמַּלְכִּים שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה, שֶׁהוּא יְחִיד
 בְּלֵי שְׁנֵי, וְאֵין אוֹת וּנְקֻדָּה שֶׁמְשַׁתְּפֶתֶת עִמוֹ, וְלֹא
 שְׁנוּי גְּוָנִים שֶׁל אֲנָשִׁים. שֶׁהוּא בְּעַל כָּל הַמַּפְתָּחוֹת
 שֶׁל סוּדוֹת הַהֲוִיּוֹת, וְשִׁמוֹת וְכַוְנָוִים, וְכָל סוּדוֹת

הגנוזים של החכמה, שתפתח אותם כלם
 לכבודך, עליון על כל העלות. אני מתחנן לפניך
 שתפתח אותם לכבודך, שכבודך הוא מאבי
 ואמי שבשמים, ואב של כל ישראל ואם שלהם,
 שנאמר בזה (משלי א) ואל תטש תורת אִמְךָ, ועמך
 אין שתף של אם בעולם.

קם זמן שני ואמר, בעלי המשנה, נשמות
 ורוחות ונפשות שלכם, התעוררו פעת
 כלכם והעבירו שנה מכם, שהיא ודאי משנה,
 דרך פשט של עולם הזה. שאני לא עוררתי
 בכם אלא בסודות עליונים של העולם הבא,
 שאתם בהם (תהלים קכא) הנה לא ינום ולא יישן.

פתח ואמר, הרי בארוהו בעלי המשנה, בעל
 הבית בוצע ואורח מברך. ועוד בארוהו,
 צריך לדקדק בה' מן המוציא. ושתי ה' הן פנגד
 שתי הלחם. שתי כפרות של השבת. אות י' היא
 כפיצה של כל אחד ואחד. ומיהו בעל הבית
 שבוצע? זו אות ו'.

בין כך הנה זקן הזקנים היה יורד אצלו ואמר,
 רועה נאמן, חזר בך, שהרי לחם הוא אות
 ו', שתי כפרות שלו, כמו שאמרת הן אותיות ה'

ה'. וְדַאי אוֹת ו' הִיא כְּנִגְדַי יַעֲקֹב, ה' ה' כְּנִגְדַי לְאָה
וְרַחֵל. י' כְּבִיזָה לְכָל אֶחָד.

אָמַר לו, זָקֵן זָקֵן, וְהָרִי בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת בְּאֲרוֹהוּ,
שִׁיעֲקֹב הוּא בְּעַל הַבַּיִת, וְיוֹסֵף אוֹרַח,
שֶׁמְדַרְגָּתוֹ יְסוּד חַי הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל ח"י בְּרִכּוֹת
הַתְּפִלָּה, וּמְשׁוּם זֶה אָמְרוּ עָלָיו, (מִשְׁלֵי י') בְּרִכּוֹת
לְרֹאשׁ צְדִיק. אָמַר לו, כֶּךָ הוּא, וְהַכֹּל אָמֵת. כָּל
סוּד בְּמְקוֹמוֹ, מֵה שְׁאֲנֵי אֲמַרְתִּי וּמֵה שְׁאֲתָה
אָמַרְתָּ. אֲבָל זֶה שְׁבוּצָע אֶת הַלְחָם מִיְהוּ?

אָמַר לו, זָקֵן, אֲתָה בְּדַמוֹתוֹ, וְזֶה שֵׁם יו"ד ה"א
וְא"ו ה"א, וְזֶה אָדָם שֶׁל הַמְּרַכְּבָה
הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהַפָּנִים שָׁלוּ יְהוָה. וּמְשׁוּם זֶה ו' –
לְחָם, שֶׁהֵן ה' ה'. וְשַׁעוֹר שֶׁקִּבְּעוּ כְּזִית וְכַבִּיזָה,
הָרִי נִתְבָּאָר כְּזִית בְּאִיזָה שֵׁם מְשַׁעְרִים, שֶׁהָרִי
בְּאֲרוֹ חֲכָמִים שְׁאִין עוֹשִׂים מְצוֹת חֲבִילוֹת, אֶף
כָּאֵן לֹא נוֹתְנִים שְׁנֵי שַׁעוֹרִים בָּאוֹת י', לְהִיּוֹת
כְּזִית וְכַבִּיזָה. אֶלֶּא שְׁתֵּי אֶלְפָּא בֵּיתוֹת הֵן, יֵשׁ י'
עֲלִיּוֹנָה, וְיֵשׁ י' קִטְנָה. י' מִן יְהוָה – עֲלִיּוֹנָה. י' מִן
אֲדָנִי – קִטְנָה. וְאֵלוֹ הַשְּׁתֵּים, אַחַת כְּזִית וְאַחַת
כְּכַבִּיזָה, בְּסוּד זֶה הַשְּׁלוֹב יְאֵהוּדוֹנָה. בָּא הַזָּקֵן
וְנִשֵּׁק לוֹ.

בין כף קם המנורה הקדושה, פתח ואמר, ודאי
כעת מתחברים (משלי ל) מה שמו ומה שם
בנו. שמחו החברים ואמרו, אשריו מי שזוכה
לאכל מהלחם הזה שנאמר בו (משלי ט) לכו לחמו
בלחמי, ואשרי הנפש שנאמר בה (ויקרא כב) מלחם
אביה תאכל. (שם) וכל זר לא יאכל בו. שהקדוש
ברוך הוא בו נאמר, (מלאכי ב) הלא אב אחד לכלנו.
והנפש שעוסקת בתורה – מלחם אביה תאכל.
ומי גרם לה שאוכלת מלחם אביה? משום
שחזרה בתשובה ונאחזת (ומתחדשת)
כנעוריה. זהו שכתוב (ויקרא כב) ושבה אל בית
אביה כנעוריה, כמו (איוב לג) [ו]ישוב לימי עלומיו.
כמו האילן שקצצו אותו ומתחדש בשרשיו. וזהו
סוד של מי שמת בלי זרע.

ועוד יש סוד אחר, שלבסוף יבוא בגלגול
ויתחדש כמזמן קדמון. וזהו אלמנה
וגרושה, שהתגרשה מגן עדן, ומשום זה נקראת
גרושה, כמו (בראשית ג) ויגרש את האדם. ומה גרם
לה? משום שזרע אין לה, שמת בלא בנים.
ושבה אל בית אביה כנעוריה, ששבה בעולם
הזה באותו נער בן היבם, וזהו ושבה אל בית
אביה כנעוריה. ולבסוף שזכתה לזרע – מלחם

אָבִיָּה תֹאכַל. וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל בּוֹ וְגו' (דברים כה)
 לֹא תִהְיֶה אִשֶּׁת הַמֵּת הַחוּצָה – לְאִישׁ זֶר.

אָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, הַלֵּל וְשִׁמְאִי, שְׂאֲתֶם אֶחָד
 מִצַּד הַרְחָמִים וְאֶחָד מִצַּד הַדִּין, שֶׁהֵם חֹסֵד
 וּגְבוּרָה, מְדַרְגּוֹת שֶׁל אַבְרָהָם וַיִּצְחָק. וְאֲתֶם
 מִהֲגֻזַע שְׁלָהֶם, הָאֶסְפוּ לְכָאן אֲתֶם וְשִׁמוּנִים
 תְּלַמִּידִים שֶׁהֵיוּ לוֹ לְהַלֵּל, וְאַף כִּף תְּלַמִּידֵי בֵּית
 שִׁמְאִי, לְסֻעוּדַת הַמֶּלֶךְ.

הָרִי בְּאַרְתֶּם, אֲתֶם וְהַחֲבָרִים שְׁעַמְכֶם, בְּעָלֵי
 הַזָּרָאוֹת, שֶׁבְּאַרְתֶּם אֵין הַבּוֹצֵעַ רִשְׁאֵי
 לְאָכַל עַד שִׁיעֲנוּ אָמֵן בְּעָלֵי הַסֻּעוּדָה, וְאֵין בְּעָלֵי
 הַסֻּעוּדָה רִשְׁאִים לְאָכַל עַד שִׁיאֲכַל הַבּוֹצֵעַ. וְדֹאֵי
 כְּאֲשֶׁר בּוֹצֵעַ בְּעַל הַבַּיִת, וּבּוֹצֵעַ לְאוֹתָם בְּעָלֵי
 הַסֻּעוּדָה, לֹא לְכֹלֶם מְשַׁעַר שְׁעוֹר אֶחָד, שֶׁאֵין דֶּרֶךְ
 אֵלּוֹ הַבּוֹצְעִים לְבֹצֵעַ בְּשׂוּהָ, שֶׁלְּפַעֲמִים נוֹתֵן לָזֶה
 כְּבִיצָה, וְלָזֶה כְּזֵית.

וְכִאֲשֶׁר עוֹנִים אָמֵן עַל בְּצִיעָה זוֹ, קֹדֶם שִׁיאֲכַל
 בְּעַל הַבַּיִת, מְחַבְּרִים שְׁנֵי שְׁעוֹרִים
 כְּאֶחָד בְּכִזֵּית וְכְבִיצָה, שְׁלוֹב יְאֵהֲדוֹנָהִי – אָמֵן זֶה
 אֵינוֹ עַל הָאֲכִילָה, אֲלֵא עַל הַבְּצִיעָה. לְאַחַר שֶׁאֵלּוֹ
 הַשְּׁעוֹרִים מְצֻטְרָפִים בְּאָמֵן, יֹאכַל בְּעַל הַבַּיִת.

וְזָהוּ (שיר השירים ה) אָרִיתִי מוֹרֵי עִם בְּשָׁמִי אֶכְלָתִי
 יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי. וְאַחַר כֵּן - אֶכְלוּ רַעִים שְׁתוּ
 וְשָׁכְרוּ דוֹדִים. אֶכְלוּ רַעִים - בְּעֲלֵי הַסְּעוּדָה.
 שְׁיָהִיו הַבָּנִים בְּדַמוֹת אָבוֹתָם.

הָרִי כָּאֵן לָחֵם בְּשִׁתֵּי כִכְרוֹת, וְשַׁעֲוֵרוּ - כְּזִית
 וְכַבִּיצָה. מֵהוּ לָחֵם הַפָּנִים שֶׁל שְׁלַחַן
 הַמֶּלֶךְ? אֵלֶּא זֶה פֶּרְשׁוֹהוּ, שְׁיֵשׁ לוֹ שְׁתִּים עֲשֶׂרֶה
 פָּנִים. וּמֵהֵן? אֵלֶּא הֵן אַרְבַּע פָּנִים שֶׁל אַרְיָה,
 אַרְבַּע פָּנֵי שׁוֹר, אַרְבַּע פָּנֵי נֶשֶׁר. וְהֵם (כַּמְדַּבֵּר ו)
 יְבָרְכֶךָ יְהוָה. יָאֵר יְהוָה. יִשָּׂא יְהוָה.

וּמִנֵּיִן לָנוּ שְׁלַחַם הַפָּנִים הוּא מִשְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ?
 שְׁכַתּוֹב (יחזקאל מא) וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן
 אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה. ז"ה - גִּימְטְרִיא שְׁתִּים עֲשֶׂרֶה
 פָּנִים. וְאַף כֵּן, מִי שְׁיֵשׁ לוֹ, צָרִיף לְתַקֵּן וּלְסַדֵּר עַל
 שְׁלַחַן אַרְבַּע כִּכְרוֹת בְּכָל סְעוּדָה שֶׁל שַׁבָּת,
 לְשַׁלֵּשׁ סְעוּדוֹת - שְׁתִּים עֲשֶׂרֶה פָּנִים.

וְאִם תֵּאמַר שְׁאִינָם אֵלֶּא שֵׁשׁ מֵהַתּוֹרָה, מִשּׁוּם
 לָחֵם מִשְׁנֶה - אֵלֶּא לֹא נוֹכַל לְהַזְכִּיר שֵׁשׁ
 בְּלֵי חֲבֵרוֹ. ו' ו', שֵׁשׁ מְלַמְעָלָה לְמַטָּה, וְשֵׁשׁ
 מְלַמְטָה לְמַעְלָה, כְּנֶגֶד שֵׁשׁ מַדְרָגוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּא
 הָעֲלִיּוֹן וְשֵׁשׁ מַדְרָגוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּא הַתַּחְתּוֹן. שֵׁשׁ

בְּהִסְתֵּר, וְשֵׁשׁ בְּגָלוּי. (דברים כט) הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם.

וְלַחֲמֵי תוֹדָה הֵם אַרְבָּעִים חֲלוֹת. עֲשֶׂרָה רְקִיקִין,
עֲשֶׂרָה רְבוּכִין, עֲשֶׂרָה שֶׁל חֲמֵץ, עֲשֶׂרָה
שֶׁל מֵצָה. הֵרִי הֵם אַרְבָּעִים. כְּנֶגֶד אוֹת י' מִן
יְהוָה, ד' פְּנֵי אָדָם. י' מִן יְהוָה, ד' פְּנֵי אֲרִיָּה. י'
מִן יְהוָה, ד' פְּנֵי שׁוֹר. י' מִן יְהוָה, ד' פְּנֵי נֶשֶׁר.
זֶהוּ תְקוּן רֵאשׁוֹן שֶׁל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ, שֶׁהֵם עֲשֶׂרָה
דְּבָרִים שְׂצָרִיף אָדָם לְהַנְהִיג בְּשְׁלַחַן הַשִּׁבְתָּ.

אָחָד – לְתַקֵּן שְׁלַחַן כְּמִי שְׂאוּכַל לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ.
זֶהוּ שְׁכָתוּב זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי יְהוָה.
שְׁנֵי – נְטִילַת יָדַיִם עַד שְׁעוֹר שְׂגֹזְרוֹ חֲכָמַיִם, שֶׁהֵם
חֲמֵשׁ קְשָׁרִים שֶׁבָּהֶם אַרְבָּעָה עֶשֶׂר פְּרָקִים. וְאֵף
כֶּךָ אַרְבָּעָה עֶשֶׂר פְּרָקִים הֵם שֶׁל יַד שְׂמָאל. וְהֵם
שְׂמוֹנָה וְעֶשְׂרִים פְּרָקִים. כְּנֶגְדָם נֹאמַר כ"ח
יְהוָה, שֶׁהֵם שְׂמוֹנָה וְעֶשְׂרִים אוֹתִיּוֹת שֶׁל פְּסוּק
רֵאשׁוֹן שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שְׁנֹאמַר בָּהֶם (במדבר
יד) וַעֲתָה יִגְדַּל נָא כֹחַ יְהוָה.

וְעֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת רוֹמְזוֹת לְעֲשֶׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. וּמְשׁוּם זֶה בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, מִי שְׂמֻזְלָזַל בְּנְטִילַת יָדַיִם, נֶעְקַר מִן

הָעוֹלָם. מִדּוּעַ? מִשּׁוֹם שֵׁשׁ בָּהֶם סוּד שֶׁל
עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת וְשִׁמוּנָה וְעֶשְׂרִים אוֹתִיּוֹת שֶׁבָּהֶם
נִבְרָא הָעוֹלָם.

סדר הלימוד ליום כט אייר [יום 236 בשנה]

שְׁלִישֵׁי – כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה שֶׁתִּקְנֶנּוּ בּוֹ עֲשָׂרָה
דְּבָרִים: הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה. עֲטוּר. עֲטוּף.
חַי. מְלֵא. מְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו. וְנוֹתְנוֹ בְּיָמָיו.
וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ. וּמִגְבִּיָּהוּ מִן הַקֶּרְקַע טַפָּח.
וּמִשְׁגָּרוֹ בְּמִתְנָה לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ.

וּבִדְרֹךְ סוּד, כּוֹס (דְּבָרִים לג) מְלֵא בְּרֶכֶת ה'. כּוֹס
בְּגִימְטְרִיא אֱלֹהִיִּים, וּמִשֵּׁם הַנְּשָׂמָה,
שֶׁהִיא עַל שְׁמוֹ – כּוֹס. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים קטז) כּוֹס
יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא. מִי נִקְרָא יְשׁוּעוֹת? חֲמֵשׁ אֲצַבְּעוֹת,
שֶׁהֵן כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ סְפִירוֹת שֶׁל כּוֹס, שֶׁהוּא שֵׁם
אֱלֹהִים חַיִּים שֶׁהַבִּינָה מִתְפַּשֵּׁטת בָּהֶם לְחֲמֵשִׁים
שְׁעָרִים. ה' פְּעָמִים עָשָׂר, בְּאוֹת י', שֶׁהוּא עֲשָׂרָה
דְּבָרִים שֶׁתִּקְנֶנּוּ חֲכָמִים בְּכוֹס, שֶׁהוּא אֱלֹהִים חַיִּים,
חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת בְּחֶשְׁבוֹן ה'.

וּבְאֵרוֹ, בְּכוֹס שֶׁצָּרִיךְ הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה. הִדְחָה
מִבְּחוּץ, וְשִׁטְיָפָה מִבְּפָנִים. וְסוּד הַדְּבָר
– שֶׁהִיא תוֹכוֹ כְּבָרוֹ. מִי שֶׁזָּכָה לְנִשְׂמָה מְכוֹס זֶה,

להיות נשמה טהורה מבפנים ומבחוץ. וסוד הדבר – (ויקרא טז) וטהרו וקדשו. טהרה מבפנים, וקדשה מבחוץ. ומה כוס אין טהרתו וקדשתו מבפנים ומבחוץ בלי מים – אף כך הנשמה אין טהרתה וקדשתה מבפנים ומבחוץ בלי תורה. ומשום זה אמר רבן גמליאל, מי שאין תוכו כבור לא יכנס לבית המדרש. בגלל שאין הוא מצד עץ החיים, אלא מעץ הדעת טוב ורע.

עטור – פירושו מעטרו בתלמידים. ודרך סוד – ה' היא כוס, מעטרו בתלמידים באות י', שהיא עטרה על ה'. עטוף – צריך לעטף ראשו בגלל שהשכינה על ראשו. שכן פירושו בעלי המשנה, אסור לתלמיד חכם להלך ד' אמות בגלוי הראש, משום (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו. כל שכן בברכה ובהזכרת שם הקדוש שאסור להיות בגלוי הראש.

שאות י' מן יהו"ה היא שהתעטפה באור, ונעשתה אור. (וזהו אור של ארץ ישראל מחכים) משום שאות י', שהיא חכמה, באור, וזהו אור שהתעטף בו כשברא את העולם. זהו שכתוב (תהלים קד) עטה אור כשלמה. וזהו (בראשית א) יהי אור – יהי אור. ופרשוהו בעלי סודות התורה, בטרם

שְׁנַתְהוּנָה כָּל דְּבָר, נִתְהוּוּ הַהַיּוֹת. וּמִשׁוּם זֶה
נֶאמַר יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, שְׁהִיָּה מִזְמַן קַדְמוֹן.

חי – פְּרֻשׁוּהוּ חֵי מִן הַחֲבִית. וְדַרְךְ סוּד – שְׂכִינָה
עֲלִיוֹנָה הִיא שְׂמִינִית לְסִפִּירוֹת מִמַּטָּה
לְמַעְלָה, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאת אֹת ח', וְנֶאמַר בָּה
(משלי כד) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת. וְזֶהוּ חֲבִית: ח' בִּי"ת.
וּמִשׁוּם שְׁהִיא חַיִּים, שְׂכָתוּב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּה, הַיֵּינ מִשָּׁם הוּא חֵי. וְזֶהוּ יֵינָה שֶׁל
תּוֹרָה. מִי שְׂמֵשֶׁתִּדְּל בָּה נִקְרָא חֵי. וְעוֹד, צְדִיק חֵי,
שֶׁהוּא חֵי מִן הַחֲבִית.

יֵינ יֵשׁ מִמֶּנּוּ שְׁנֵי גּוֹנִים – לְבָן וְאֶדָם. יֵינ גִּימְטְרִיא
שְׁבָעִים פָּנִים. הָרִי ע"ב. וּכְנֻגַד שְׁנֵי גּוֹנִים שֶׁל
הַיֵּינ, הוּא זְכוֹר וְשִׁמּוֹר שֶׁל שַׁבָּת, וְשְׁבָעִים תְּבוֹת
שֶׁל קְדוּשׁ וַיְכַל"ו – הָרִי ע"ב.

מלא – זֶהוּ שְׂכָתוּב כּוּס (דברים לג) מָלֵא בְרֶכֶת ה'.
וְאִף שֶׁהוּא מָלֵא מֵיֵינָה שֶׁל תּוֹרָה. אָדָם כָּף
צָרִיךְ לַהֲיֹת שָׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר (בראשית כה) אִישׁ תָּם
– גָּבַר שָׁלֵם, כְּמוֹ (שם לג) וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֵם. כָּף
צָרִיךְ לַהֲיֹת נְשָׁמָה שְׁלֵמָה, וְלֹא יִהְיֶה בָּה פָגָם,
שֶׁנֶּאמַר (ויקרא כא) שְׂכָל (אִישׁ) אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב.
אִף כָּף אוֹתִיּוֹת אֵלִים עִם י"ה – הוּא אֱלֹהִים,

כַּחֲשֹׁבוֹן כּוֹס. (שם י"ה) הוּא מְלֵא, וְהִפְךָ אוֹתוֹת
 אֵלֶם וְתִמְצָא מְלֵא. מִתִּי? כַּאֲשֶׁר יֵשׁ שֵׁם אוֹתוֹת
 י"ה. וְהִינּוּ (שמות יז) כִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה. אֲדַנְי
 חֲשֹׁבוֹנו ו"ה. הַעֲמוֹד הָאֲמָצְעִי מְלֵא מִשְׁנִיָּהֶם,
 וּמִשּׁוֹם זֶה שׁוֹרָה עָלָיו אָדָם, שֶׁהוּא שֵׁם מְפָרֵשׁ.

מִקְבָּלָו בְּשֵׁתֵי יָדָיו – כָּמוֹ הַתּוֹרָה שֶׁהִיָּתָה בְּשְׁנֵי
 לַוָּחוֹת, חֲמִשָּׁה דְּבָרוֹת בְּלוּחַ אֶחָד כְּנֶגֶד
 חֲמֵשׁ אֲצָבָעוֹת שֶׁל יַד יְמִין, וְחֲמִשָּׁה בְּלוּחַ שְׁנֵי
 כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ אֲצָבָעוֹת שֶׁל יַד שְׂמָאל. וְנִתְּנוּ בְּיָמִין,
 כְּלוּמַר בְּיַד יְמִין. וּמִשּׁוֹם זֶה, שְׁנֵי לַוָּחוֹת אֲבָנִים
 בְּיָדוֹ, וְלֹא בְּיָדָיו. וְזֶהוּ שֶׁמַּעֲיֵד הַפְּסוּק, (דברים לג)
 מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ.

וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ – מִשּׁוֹם שְׂכוּס זֶה הוּא כְּנֶגֶד אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (דברים יא) תָּמִיד עֵינֵי ה'
 אֱלֹהֶיךָ בָּהּ. וְעֵינָיִם שֶׁל מַעְלָה הֵם שְׁבַעִים
 סְנֵהֲדָרִין, וְעֲלֵיהֶם מִשָּׁה וְאֶהָרָן. שְׁתֵּי עֵינָיִם
 עֲלִיוֹנוֹת. אַחַת עֵין יְמִין, וְאַחַת עֵין שְׂמָאל. וְהֵם
 ע"ב, כְּמִנְיַן "בִּינָן". וְזֶהוּ סוּד שֶׁל נוֹתֵן בְּכוֹס עֵינוֹ.

וּמִגְבִּיהוּ מִן הַקֶּרֶקַע טַפַּח – מִשּׁוֹם שֶׁאוֹת ה'
 הֵיא כּוֹס, צָרִיף לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ בְּאוֹת
 י', שֶׁהֵיא טַפַּח, שְׁבוּ נִפְתַּחַת אוֹת ה' בְּחִמֵּשׁ

אֶצְבְּעוֹת. וּמִשְׁגְּרוּ לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ בְּמִתְנָה – מִשּׁוּם
שֶׁתִּבְרַךְ אִשְׁתּוֹ, שֶׁהִיא נֶפֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (במדבר יא)
נִפְשָׁנוּ יִבְשֶׁה אֵין כָּל. וּמִתְבָּרַכַת וְעוֹשֶׂה פְרוֹת.

זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית א) תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא.

רביעי – לְהִיּוֹת עַל הַשְּׁלַחַן דְּבְרֵי תוֹרָה, שְׁלֹא
יִתְקַיֵּם בּוֹ כְּדַגְמַת עֵמִי הָאָרֶץ שֶׁנֶּאֱמַר

עֲלִיָּהֶם (ישעיה כח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלֹאוּ קִיָּא צָאָה.
אֲבָל בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה פִּרְשׁוּהוּ, הִרְוָצָה לְהַעֲשִׂיר –
יִצְפִּין, יִתֵּן שְׁלַחַן לְצִפּוֹן. הֵרִי שְׁלַחַן לְשִׁמְאֵל,
שֶׁהוּא דִין, צָרִיף לְקֶשֶׁר בּוֹ הַיָּמִין, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה,
שֶׁנִּתְנָה מִחֶסֶד, שֶׁהוּא רַחֲמִים, יָמִין ה'.

חמישי – פִּרְשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁצָּרִיף
לְהָאֲרִיף עַל הַשְּׁלַחַן בְּגִלְל עֲנִיִּים. וְסוּד

הַדְּבָר – בְּגִלְל הַצְּדָקָה יֶאֱרִיף יָמִיו, שְׁלֹא יִתְקַצְרוּ.
כְּמוֹ הַתּוֹרָה שֶׁהִיא אֲרִיכוֹת יָמִים בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת,
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא לְנִשְׁמוֹת – אִף כִּף
הַצְּדָקָה הִיא אֲרִיכוֹת יָמִים לְגוֹף בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת.

זֶהוּ שְׁכָתוּב (דברים ל) כִּי הוּא חֲיִיף וְאֲרִיף יָמִיף. כִּי
הוּא חֲיִיף – בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֲרִיף יָמִיף – בְּעוֹלָם
הַבָּא. שְׁעוֹלָם הַבָּא לְגוֹף לְתַחֲיִית הַמֵּתִים, שֶׁאֲחַר
שִׁיקוּם לֹא יָמוּת. וּכְמוֹ שֶׁהַעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה עוֹמֵד,
כִּף הַעוֹלָם הַזֶּה יִהְיֶה עוֹמֵד.

שְׁשִׁי – שְׁלֹא יְהֵא גְרַגְרָן וּבִלְעֵן עַל שְׁלַחְנוּ שְׁלֵ
הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ עֵשׂוֹ שְׁאָמַר (בראשית כה)
הֲלֵעִיטְנִי, דֶּרֶךְ הַלְעֵטָה, אֲלֵא דֶּרֶךְ טַחֲיִנָה. אַף כֶּף
מִי שְׁמוּצִיא דְבוּרִים שֶׁל תְּפִלָּה אוֹ תוֹרָה מִפִּיּוֹ,
צָרִיךְ לְהוּצִיא אוֹתָם בְּדֶרֶךְ טַחֲיִנָה – שְׁלֵמִים, וְלֹא
בְּהַלְעֵטָה – חֲסָרִים. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא בְּגִלְל סַכְּנָה
שְׁמֵא יִקְדִים קְנָה לוֹשֵׁט.

שְׁבִיעִי – מִים אַחֲרוֹנִים. וּפְרָשׁוּהוּ, מִים
רֵאשׁוֹנִים מְצוּהָ, וְאַחֲרוֹנִים חוּבָה,
וְאַמְצָעִים רְשׁוּת. מִים רֵאשׁוֹנִים צָרִיךְ לְהַגְבִּיחַ
הָאֲצָבְעוֹת כְּדֵי שְׁלֵא יַחְזְרוּ מְשָׁקִים וַיִּטְמְאוּ אֶת
הַיָּדִים. וַיֵּשׁ מִהַחֲכָמִים שְׁאָמְרוּ, שְׁאַחֲרוֹנִים מְשׁוּם
מֶלַח סְדוּמִית, שְׁלֵא יִסְמֵא אֶת הָעֵינַיִם. אֲפִלוּ כֶּף
הוּצִיא אוֹתָם מַחוּבָה. וְסוֹתְרִים הַדְּבָרִים אֶת אֵלוֹ
שְׁאָמְרוּ עֲלֵיהֶם חוּבָה, וְאֵין דֶּרֶךְ אַרְץ לְסוֹתֵר דְּבָרֵי
הַגְּאוּנִים, (מֵאלוֹ שְׁאָמְרוּ עֲלֵיהֶם) אֲלֵא שְׁנֵאמַר עֲלֵיהֶם,
(דְּבוּרִים יז) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁאָמְרוּ עֲלֵיהֶם שְׁלֵשׁ קְדוּשׁוֹת.
זֶהוּ שְׁכָתוּב (ויקרא יא) וְהִתְקַדְּשְׁתָּם וְהִיִּיתָם
קְדוּשִׁים. וְהִתְקַדְּשְׁתָּם – אֵלוֹ מִים רֵאשׁוֹנִים.
וְהִיִּיתָם קְדוּשִׁים – אֵלוֹ מִים אַחֲרוֹנִים. כִּי קְדוּשׁ
– זֶה שְׁמֵן עָרֵב. אֲנִי ה' – זוּ בְרָכָה. וְאַמְצָעִים,

בין גְּבִינָה לְבָשָׂר, וּמִשׁוּם זֶה וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם
וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' . אֲשֶׁרִי הָעַם
שְׂאֲדוֹנָם יִשִּׁים אוֹתָם אֶצְלוֹ.

אף כֵּן וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם - בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ. מִים
רֵאשׁוֹנִים שְׂזוֹרֵעַ אָדָם - מְצוּהָ. אַחֲרוֹנִים,
שֶׁל הַנִּקְבָּה - חוֹבָה. וְאִמְצָעִים - הָרִי רוֹמֵז,
וְכַגְּבִינָה תִקְפִּיאֲנִי. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (אִיּוֹב י') הֲלֹא
כִּחְלָב תִּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִינָה תִקְפִּיאֲנִי. וְזֶהוּ שְׁבֹא
הָרְמֵז בֵּין גְּבִינָה לְבָשָׂר, שְׁנֹאמֵר בּוֹ (אִיּוֹב י') עוֹר
וּבָשָׂר תִּלְבִּישֵׁנִי.

שְׁמִינִי - לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. מֵדוּעַ? בִּינָה הִיא
הַשְּׁלִישִׁית מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, מִמַּעַלָּה
לְמַטָּה. וּמִשׁוּם זֶה פְּחוֹת מְשִׁלְשָׁה לֹא צָרִיף כּוֹס
(ד"א). לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. וּבֹא בְרָמֵז - קְדָשָׁה לָךְ
יִשְׁלְשׁוּ. וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא שֶׁהַתּוֹרָה לֹא יוֹרֶדֶת פְּחוֹת
מְשִׁלְשָׁה - כִּהְנִים, לְוִיִּם, יִשְׂרָאֵלִים. תּוֹרָה,
נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. בְּחֻדֵּשׁ הַשְּׁלִישִׁי, בְּיוֹם
הַשְּׁלִישִׁי. וְזוֹ בִּינָה, יְה"ו. וּבַגְּלָלָה נֹאמֵר, שֶׁלֹּשׁ
מְשֻׁמְרוֹת הָיוּ הַלִּילָה. מְלָכוֹת, אוֹת ה' רְבִיעִית,
עָלֶיהָ נֹאמֵר, אַרְבַּע מְשֻׁמְרוֹת הָיוּ הַלִּילָה. וְאוֹת ש'
שֶׁלֹּשׁ עֲנָפִים כִּנְגַד שֶׁלֹּשׁ מְשֻׁמְרוֹת. וְאוֹת שֶׁל
אַרְבַּע פָּנִים כִּנְגַד אַרְבַּע מְשֻׁמְרוֹת.

תְּשִׁיעֵי – כּוּס שֶׁל בְּרָכָה, רְבִיעִית הַלֵּג. וְשַׁעוֹר
 שָׁלוּ לְעֻמַּת אוֹת ה', רְבִיעִית שֶׁל שֵׁם
 יְהוָה. עֲשִׂירֵי – בַּעֲשָׂרָה אוֹמֵר נְבָרֵךְ לְאֱלֹהֵינוּ.
 וְשִׁכְיָנָה תַּחְתּוֹנָה הִיא רְבִיעִית וְעֲשִׂירִית. רְבִיעִית
 לְשֵׁם יְהוָה. עֲשִׂירִית לְעֵשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהֵן יו"ד
 ה"א וּא"ו ה"א. וְכִמָּה צָרִיךְ אָדָם לְשָׁמֵר עֲצֻמוֹ
 שֶׁלֹּא לְזַרֵּק דְּבָרִים אֵלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא צָרִיךְ כְּמוֹ מִי
 שֶׁזוֹרֵק לָחֶם. כָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁזוֹרֵק לָחֶם שֶׁל הַתּוֹרָה
 הַחַוְצָה מְשַׁלְּחֵנוּ, שֶׁהִיא הַשְּׁכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
 (יִחְזַקֵּאל מֵא) זֶה הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'.

זָהָר

וּבַחֲבוּר הַקְּדָמוֹן, שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁגוּרָמִים רְעָה
 לְעֲצָמָם – שְׁנַיִם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַחַד
 בְּעוֹלָם אַחֵר. וְאֵלּוּ הֵם: מִי שֶׁמְקַלֵּל עֲצֻמוֹ,
 שֶׁלְּמַדְנּוּ, מְמַנֶּה אֶחָד מִפְּקָדֵי לִפְנֵי הָאָדָם, וּבִשְׁעָה
 שֶׁמְקַלֵּל עֲצֻמוֹ אוֹתוֹ הָאָדָם, מְמַנֶּה זֶה, וְשִׁבְעִים
 אַחֵרִים שֶׁמְמַנִּים תַּחְתּוֹ, נוֹטְלִים אוֹתוֹ דְּבוּר
 וְאוֹמְרִים אָמֵן, וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה וְדָנִים
 אוֹתָהּ, וְהוּא רוֹדֵף אַחֲרָיו עַד שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתוֹ
 וּמְשַׁלֵּם לוֹ אוֹתוֹ דְּבוּר.

מִי לָנוּ גְדוֹל מִמֶּשֶׁה, שֶׁאָמַר (שְׁמוֹת ל"ב) וְאִם אֵין
 מִחֲנֵי נָא מִסְפָּרֶךְ אֲשֶׁר כְּתִבְתָּ, וְאָמַר לְצָרֶךְ,

וְאִף עַל גַּב שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ, עִם
 כָּל זֶה לֹא נִצּוֹל מֵעַנְשׁ, וְהָרִי נִתְבָּאֵר שֶׁלֹּא נִזְכָּר
 בְּפִרְשֵׁת וְאַתָּה תִצְוֶה, וְנִמְחָה מִשָּׁם. וְהָרִי
 פִּרְשׁוּהוּ. מִי לָנוּ גְדוֹל מִדּוֹד הַמֶּלֶךְ שְׂאֵמֶר (תהלים
 לט) אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְרָכֵי מַחֲטָא בְלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרָה
 לְפִי מַחֲסוּם בְּעוֹד רָשָׁע לְנִגְדִי. מֵהוּ בְּעוֹד רָשָׁע
 לְנִגְדִי? הַמְּמַנֶּה הֵהוּא הַמִּפְקֵד עַל זֶה, וְלוֹקַח
 הַדְּבוּר הֵהוּא לְקַלְקַל לוֹ לְאָדָם.

וְאַחַד מִי שֶׁזוֹרֵק לְחֵם אוֹ פְּרוּרִים שֶׁל לְחֵם
 בְּקַרְקַע וְעוֹשֶׂה בוֹ זְלוּזָל, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.
 אֵלוֹ הַשָּׁנִים בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאַחַד בְּעוֹלָם הֵהוּא –
 מִי שֶׁמְדַלֵּיק נֵר בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת טָרָם מְגִיעִים
 יִשְׂרָאֵל לְקַדְשָׁא דְסֻדְרָא, מִשׁוּם שֶׁמְחַלֵּל שַׁבַּת,
 וְגוֹרֵם לְאֵשׁ שֶׁל הַגִּיהֵנָם לְדַלֵּק טָרָם הַגִּיעַ זְמַנּוֹ.
מְקוֹם אַחַד יֵשׁ בְּגִיהֵנָם לְאוֹתָם שֶׁמְחַלֵּלִים שַׁבַּת.
 כִּיּוֹן שֶׁהוּא הַדְּלִיק נֵר טָרָם הַגִּיעַ זְמַנּוֹ, יֵשׁ
 מְמַנֶּה אַחַד בְּגִיהֵנָם בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת, וּמְבַעֵיר
 בְּרֵאשׁוֹנָה לְאוֹתוֹ מְקוֹם וְאוֹמֵר: זֶה מְקוֹם שֶׁל
 פְּלוּנִי. וְכָל חַיְבֵי הַגִּיהֵנָם מְסִיעִים לְהַבְעִיר אֶת
 אוֹתוֹ מְקוֹם. אוֹתוֹ מְמַנֶּה קוֹרָא וְאוֹמֵר: (ישעיה כב)
 הִנֵּה ה' מְטַלְטֵלְךָ טְלַטְלָה גָּבֵר וְעֵטָךָ עֵטָה. חַיְבֵי
 הַגִּיהֵנָם אוֹמְרִים: (שם) כְּדוֹר אֶל אַרְץ רַחֲבַת יָדַיִם

שָׁמָּה תָּמוּת וְגו'. מִשּׁוֹם שֶׁהוּא גָרַם לָהֶם לְהִשָּׁרֵף
טָרָם הַגִּיעַ זְמַנָּם. הִרִי לָנוּ שְׁלֵשָׁה שְׁגוּרָמִים רַע
לְעִצְמָם, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר.

רַעֲיָא תְּהִימָנָא

וַיִּחַלְלִם וְהִנֵּה סִלָּם (בראשית כח) – זוֹ הַתְּפִלָּה. מִצָּב
אֶרֶצָה, שֶׁמִּתְפַּלְלִים בְּנֵי אָדָם אוֹתָהּ
בְּאֶרֶץ, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וּמְגִיעָה לְשָׁמַיִם, שֶׁהוּא
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים א-ח) וְאַתָּה תִשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם. וְסוּד הַדְּבָר – (תהלים ח) ה' אֲדַנִּינוּ מֶה אֲדִיר
שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּנָה הוֹדֶךָ עַל הַשָּׁמַיִם.

וּבְזִמְנָן שְׁמוּדִיעַ לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הַשְּׂכִינָה שְׁעוּלָה בְּאוֹתָהּ תְּפִלָּה, מִיַּד –
(בראשית כח) וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיִּרְדּוּ בּוֹ,
בְּאוֹתוֹ אָדָם. כֹּלָם פּוֹתְחִים כְּנַפְיָהֶם לְעֻמַּת
הַשְּׂכִינָה בְּאוֹתָהּ תְּפִלָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (יחזקאל א)
וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת מִלְּמַעְלָה. וְזֶהוּ עֲלִים –
שְׂכִינָה עַל כְּנַפְיָהֶם. וַיִּרְדּוּ בּוֹ, מֶהוּ בּוֹ?
בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עֲלֵיהֶם לְעֻמַּת
הַשְּׂכִינָה, וּמִתְיַחַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בּוֹ בְּאוֹתָהּ תְּפִלָּה. שֶׁהַשְּׂכִינָה הִיא מְצוּחָה

כְּלוּלָה מִשֵּׁם הַוַי"ה, יְהוּ"ה הִיא חַיָּה שְׁלוּ, וּמִצְוָה בְּלֹא מַחְשָׁבָה אֵין לָהּ עֲלֵיָהּ.

וּמַחְשָׁבָה הִיא אָדָם – שֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, תַּפְאֲרֵת, מִצְוָה, הִיא מְלָכוּת כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע חַיּוֹת שֶׁל הַמְרַכְּבָה כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא נִקְבָּה שְׁלוּ, פְּנִים שְׁלוּ, פְּנִים שֶׁל רַחֲמִים. בְּגִלְלָה נֶאֱמַר, (שְׁמוֹת ל"ג) אִם אֵין פְּנִיךָ הַלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה.

וּמִצֵּד הַצְּדִיק נִקְרָא אַחֲוָרִיו, חַיָּה כְּלוּלָה שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת, שֶׁהֵן מֵאַחֲוָרִיו שֶׁל הָאָדָם לְעַמַּת שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר נַעֲנוּעִים שֶׁל הַלּוּלָב שְׂדוּמָה לְשִׁדְרָה, שְׁבוּ שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת, שֶׁהוּא אַחֲוֹר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְקָדָם לְמַחְשָׁבָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה. מֵה שְׂאִין כֵּן בְּאָדָם, שֶׁעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁהוּא אַחֲוֹר לְמַעֲשֵׂה, וְקָדָם לְפִרְעָנוּת.

קָמוּ תַנְאִים וְאַמּוֹרָאִים וְאַמְרוּ, רוּעָה נֶאֱמָן, יִתְקִים בְּךָ זֶה הַפְּסוּק, (ישעיה ס"ב) אֶל תַּתְּנוּ דָּמֵי לוֹ. שֶׁהָרִי עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים מְקַנְנִים בְּצֶלֶם שְׁלֶךְ. מַחְנוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהֵם מִיִּשְׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, וּמַחְנוֹת שֶׁל הַמְּלָכָה שֶׁהֵם

מישיבה של מטה, עליך נאמר (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים וגו'. בך עולים מחנות של השכינה בתפלה שלך, ויורדים מחנות של הקדוש ברוך הוא להקדוש ברוך הוא אצל השכינה בכמה שירים ונגונים בתפלה. ואתה הוא הקרוב של הקדוש ברוך הוא בתפלה שלך, שהיא קרבן של הקדוש ברוך הוא ושכינתו.

בפֿרֿשֿת (במדבר כח) צו את בני ישראל, את קרבני לחמי, שתקנו בעלי המשנה קרבנות בתפלה מצד הימין, ששם איש חסד – כהן. ותקנו אמירת הזמירות שהם שיר הלויים אחריהם – מצד הגבורה. והוד, דרגה של דוד המלך, נקשר בשמאל. ואהרן, שדרגתו נצ"ח, נקשר בחסד. זהו שכתוב (תהלים טז) נעמות בימינך נצח.

אחר כך יחוד בפסוק שמע ישראל, וכולל ברכה וקדושה, שהוא קדוש קדוש קדוש, וברכה מצד הימין. זהו שכתוב (במדבר ו) דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל.

וקדושה מצד הלויים, העמוד האמצעי, קשור ימין ושמאל, והוא קשר של תפלין

שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהִיא אִמָּא עֲלִיוֹנָה, תְּפַלִּין עַל רֹאשׁוֹ,
 כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה בַּתְּפַלִּין שֶׁל אֲדוֹן
 הָעוֹלָם מַה כָּתוּב בָּהֶן. וְהוּא קָשָׁר שֶׁל תְּפַלִּין שֶׁל
 יָד, שֶׁהִיא שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, וְזֶהוּ שֶׁפִּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי
 הַמְּשָׁנָה, הִרְאָהוּ לְמֹשֶׁה קָשָׁר שֶׁל תְּפַלִּין. שֶׁ שֶׁל
 תְּפַלִּין מֹשֶׁה, כָּלוּל מִשְׁלֹשָׁה עֲנָפִים שֶׁל הָאָבוֹת
 לְמַעְלָה, שֶׁתִּקְנֶנּוּ שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת שֶׁהֵן סִימָן שִׁמְ"ע,
 שֶׁהִיא שְׁחַרְיִית מְנַח"ה עֲרַבִי"ת, מ"ה שְׁלֶךְ –
 תְּפִלַּת הַשִּׁבְתָּ, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ (בְּרֵאשִׁית א) וְרָדוּ בַּדְּגַת
 הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו'.

וְאַתָּה כּוֹלֵל מְרַכְּבָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁל אֶהְרֵן דָּוִד
 וְשִׁלְמֹה וְאַדָּם הִרְאִישׁוֹן לְמַעְלָה, וּבֵת זִוְגוֹ
 לְמַטָּה, אִם כָּל ח"י, שֶׁהוּא צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים.
 וּמִשׁוּם זֶה אֶהְרֵן, אָף עַל גַּב שֶׁהוּא יָמִין, פִּרְשׁוּהוּ
 חֲכָמִים בּוֹ, אֶהְרֵן שׁוֹשְׁבֵין שֶׁל הַמְּלָכָה.

יַעֲקֹב הוּא כָּלוּל מִשְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שָׁבוּ רוֹכְבֵי
 אָדָם הִרְאִישׁוֹן, שֶׁלֹּא לְחִנָּם פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי
 הַמְּשָׁנָה, יָפִיו שֶׁל יַעֲקֹב כִּיפִיו שֶׁל אָדָם הִרְאִישׁוֹן.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, רוּעָה נְאֻמָּן, רוּאָה אָנִי
 שֶׁכָּפַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת שְׁמֵךְ וְאָמַר
 מֹשֶׁה מֹשֶׁה, לְכֹלֵל אוֹתְךָ בַּמְּרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה

וּבַמְרֻכָּבָה הַתַּחְתּוֹנָה, לְכַלּוֹל בָּךְ אֶת אָדָם הָרֵאשׁוֹן
מֵצֵד הָאֲבוֹת, וְלְכַלּוֹל בָּךְ אֶת חוּה מֵצֵד אֶהְרֵן דָּוִד
וְשִׁלְמָה. לָמָּה לֹא כָפַל שֵׁם יַעֲקֹב בָּךְ?

אָמַר לוֹ הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, מִשׁוּם שֶׁקָּרָא לוֹ
יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל. יַעֲקֹב לְשׁוֹן עֲקֹב, כְּלוּמַר
נִקְבָּה, שֶׁנֶּאֱמַר עֲקֹבוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן הִיָּה
מִכְּהָה גִלְגַּל חֲמָה. וְנִקְרָא יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֵּׁם רֵאשׁ
הַזְּכָר, רֵאשׁ לְנִקְבָּה, כְּלוּמַר הָעֲקֹב. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנַחֵשׁ, (בראשית ג) הוּא יִשׁוּפֶךְ
רֵאשׁ וְאֶתָּה תִשׁוּפְנֵנוּ עֲקֹב. וְזֶה גֵרָם שְׂכִינָה בַּגְּלוּת,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (משלי כב) יַעֲקֹב עֲנוּה יִרְאֵת ה'.

שְׂמַח רַבִּי שְׂמַעוֹן, וְשִׂמְחוּ בְעָלֵי הַמְשָׁנָה וְאֶמְרוּ,
פֹּה שֶׁל הַשְּׂכִינָה, סִינִי, מִי יָכוֹל לַעֲמֹד (לפני)
פִּיךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתוֹ מְדַבְּרִים בּוֹ,
וְשֵׁשִׁים רְבוּא שֶׁל יְשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה וְשֵׁשִׁים רְבוּא
שֶׁל יְשִׁיבָה שֶׁל מַטָּה מְדַבְּרִים בּוֹ עַל פִּיךָ. וְעֲלִיךָ
נֶאֱמַר וְהִנֵּה מִלְאָכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיִרְדִים בּוֹ.

דְּבַר אַחַר וְהִנֵּה סֵלָם – פֶּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר,
סִינִי זֶה סֵלָם, וְהוּא קָל, וְסוּד הַדְּבָר – (ישעיה
ט) הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל עֵ"ב ק"ל. ע"ב – יו"ד ה"י
וי"ו ה"י. וְעוֹד ע"ב – י', י"ה, י"ה"ו, יְהוֹנָ"ה. ק"ל

– יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. אותיות ראשונות עולות לשבעים ושתיים אותיות, ואותן תולדות שלהן עולות ק"ל. ע"ב ק"ל עולים מאתים ושנים, כחשבון בר. ואתה הוא רועה נאמן, עליך נאמר (תהלים ב) נשקו בר. ואתה רב למטה, רבן של כל ישראל, רבן של מלאכי השרת, בן למעלה, בן להקדוש ברוך הוא ושכינתו.

נאמר אצל דוד, (שמואל-ב יב) גם ה' העביר חטאתך לא תמות. בזה הגם התכפר דוד. וזהו שעור של חלה, שלש וארבעים ביצים ותוספת חמש ביצה, רמוז בנאמר (ויקרא ה) וּחְמִישְׁתּוֹ יוֹסֵף עָלָיו.

אשרי התפלה שיצאה מפיה, כמו שהקדוש ברוך הוא ירד על הר סיני ונאמר בו (דברים כט) כִּי אֲשֶׁר יִשְׁנֶנּוּ פֶה וְגו'. כף בן (כאשר) אתה תשתדל בתורה ותפלה, הקדוש ברוך הוא יאסף עליונים ותחתונים וכל אותן נשמות שהיו וכל העתידים להיות וכל מחנות המלאכים וירד בצלם שלך לקבל התפלה שלך והתורה שלך. משום שמחשבה שלך ליחד להקדוש ברוך הוא

וּשְׁכִינְתּוֹ בְּכָל מַחֲנוֹת שְׁלוֹ לְמַעְלָה וּמֵטָה
בְּתוֹרְתָךְ וּבַתְּפִלָּתְךָ.

הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, מִחֻשְׁבָּה טוֹבָה מְצֻרָפָה
לְמַעֲשֵׂה. וּכְמוֹ שֶׁהוּא אָמַר אֲנִי,
וְכָלֵם אָמְרוּ (שמות כד) נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע - כִּף הַקְדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה לְכָל הַמַּחֲנוֹת שְׁלוֹ שְׁכָלֵם שְׁתִּקּוּ
וְשָׁמְעוּ לְדַבּוּרְךָ, מִשּׁוֹם שֶׁרְצוֹנְךָ בָּהֶם לְיַחַד
לְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינְתּוֹ בְּכָל הַמַּחֲנוֹת שְׁלוֹ.

וְכָל מֵה שֶׁהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא הִבְטִיחַ לַעֲשׂוֹת לְךָ
כַּמָּה טוֹבוֹת שְׁאִין לָהֶן סוּף, כָּלֵם אָמְרוּ
נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע. וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר, (תהלים קג) בְּרָכּוּ ה'
מִלְּאֲכִיו גִּבּוֹרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ,
וְהִתְחַזַּק בְּךָ. שֶׁהֲרִי הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינְתּוֹ
וְכָל הַמַּחֲנוֹת שְׁלוֹ הִסְכִּימוּ לַעֲשׂוֹת כָּל רְצוֹנְךָ
וְיֹתֵר, מֵה שֶׁהוּא כְּתוּב עַל יָדְךָ, וְלֹא נֶפֶל דְּבָר
קָטָן מִכְּתִיבַת יָדְךָ שֶׁלֹּא הִתְקַיֵּם.

אֲשֵׁרֵי הָאָדָם שֶׁאֲדוּנו חוֹשֵׁב אוֹתוֹ כְּגוֹפוֹ וְעוֹשֶׂה
לוֹ כְבוֹד כְּצוּרְתוֹ לְהִיּוֹת לוֹקַח דְּבָרִים שֶׁל
פִּיו בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה כְּדַבְּרָיו בְּהַר סִינַי. וְאִין אָחַד
שֶׁפֶתַח פִּיו לְקַטְרֵג לוֹ אֶלֶּא כָּלֵם, עֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים, בְּהִסְכָּמָה אַחַת וּבְרָצוֹן אָחַד.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

דְּדַבֵּר אַחַר (בראשית כח) וַיִּחַלֵּם וַהֲנִה סֵלָם, רוּעָה
נֶאֱמָן, מָה ל' עוֹלָה עַל כָּל הָאוֹתִיּוֹת, כָּף
אֲתָה עֲתִיד לְהַתְעַלּוֹת עַל כָּל הַבְּרִיּוֹת, מְשׁוּם
שֶׁעָלָה לְשֵׁם שֶׁל יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, שְׁבוּ שְׁלֹשׁ
י' י' י', שֶׁחֲשֻׁבוֹנָן שְׁלֹשִׁים. שְׁבַהתְחַלָּה הִיִּיתַ
בְּשֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, שֶׁהוּא יֵאָא, בִּי"ג
מְדוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁהֵן גִּימְטְרִיָא אַחַד. כָּעַת
תַּתְעַלָּה בְּאֵל, שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת יֵאָ"י. שְׁשָׁנֵי
שְׁמוֹת הֵם עֲדִים הֵלֵא אֵל אַחַד בְּרָאָנוּ. זֶהוּ
שְׁכָתוּב (מלאכי ב) הֵלֵא אָב אַחַד לְכָלָנוּ הֵלֵא אֵל
אַחַד בְּרָאָנוּ.

וּבְשֵׁלִישׁ יוֹדִין אֵלוּ יִתְקַיֵּם בְּךָ, (ישעיה נב) יְרוּם
וְנִשְׂא וְגָבַהּ מְאֹד בְּשֵׁם מ"ה. שְׁכָף
עוֹלָה מְאֹד לְחֻשְׁבוֹן אָדָם. וּבְהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת –
מְאֹד הוּא אָדָם. יְרוּם – בְּאַרְבַּע פָּנִים שֶׁל אֲרִיָה,
שֶׁהֵם (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ יְהוָה. וְנִשְׂא – בְּאַרְבַּע
פָּנֵי שׁוֹר, שֶׁהֵם יִשָּׂא יְהוָה, בְּשִׁמְאֵל. וְגָבַהּ
מְאֹד – יָאֵר יְהוָה, בְּאַמְצָעֵיתוֹ. וְזֶה שֵׁם יוֹד הֵי
וְאוּ הֵי, יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיִשֵּׁם לְךָ שְׁלוֹם.
רְבִיעֵי – יְהוָה, וְשָׂמוּ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.

מִצַּד הַיָּמִין נִקְרָאת אַבְן. וְכַמָּה אַבְנִים לַחֹת
יְקָרוֹת נִמְצְאוּ מִמֶּנָּה, שְׁמִמֶּנָּה מִי הַתּוֹרָה
יוֹצְאִים. וּבְגִלְגָּלִים נֶאֱמַר, אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא
לְתַלְמִידָיו: כְּשֶׁתִּגְיֵעוּ לְאַבְנֵי שֵׁישׁ טְהוֹר אֵל
תֵּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְתַּכְּנוּ בְּנִפְשְׁכֶם. אֵל
תֵּאמְרוּ שְׁהִם מִים, מִים מִמֶּשׁ, מִשׁוּם (תהלים קא)
דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְדַי עֵינַי. שְׁאֵלוּ הַמִּים זֶה
הַתּוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ (משלי ו) וְתוֹרָה אֹר. וּמִשׁוּם
שְׁזֵה הָאֹר נוֹבֵעַ בְּמִקּוֹר הַמִּים (ישעיה נח) אֲשֶׁר לֹא
יִכְזְבוּ מִימּוֹ, נִקְרָא מִים.

וּמִצַּד הַשְּׂמָאל, זֶה הָאֶבֶן שֶׁהִיא אוֹת י' –
נִקְרָאת גְּחֻלָּת. וּמִשָּׁם עֶשֶׂר סְפִירוֹת,
כְּשֶׁלְּהֵבֶת קְשׁוּרָה בְּגְחֻלָּת. וַיֵּשׁ לָהּ אַרְבָּעָה
גְּוָנִים, (נְעֻשָׁה) וְהֵם: יוֹד הָא וְאוּ הָא. יְהוּ"ה. וְהִיא
יָד הַגְּדוּלָּה בְּיָמִין, יָד הַחֻזְקָה בְּשְׂמָאל, הָעֵמוּד
הָאֲמֻצְעִי, מִשָּׁם הִיא יָד רַמָּה, כְּלוּלָה מֵאַרְבָּעִים
וּשְׁנַיִם גְּוָנִים.

וּמִשׁוּם שֶׁהִיא מִצַּד הַיָּמִין – אַבְן. וּמִצַּד הַשְּׂמָאל
– גְּחֻלָּת. בָּהּ לֹקַח הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
נִקְמָה מִיִּשְׁמַעֵאל וְאָדוּם, שְׁהִם אֲשִׁים נְכָרִים
וּמִים הַזִּידוּנִים. וְהַמְּנִים שְׁלָהֶם – סְמָאל וּנְחָשׁ.
סְמָאל אֵשׁ הַגִּיהֵנִם, מִמֶּנָּה עַל הָאֲמָה שֶׁל עֶשׂוּ.

נחש ממנה על האמה של ישמעאל, והוא רהב
הממנה על המים.

בימין אברהם, שדרגתו חסד, נוטל נקמה
מישמעאל ומהממנה שלו. ובשמאל
יצחק, שדרגתו פחד, נוטל נקמה מעשו
ומהממנה שלו. בשני משיחים, שהם אחד מימין
– משיח בן דוד, ואחד משמאל – משיח בן יוסף.
ובדרגתו של יעקב, שהיא כנגדו, בסוד של
(בראשית מח) שכל את ידיו (כי מנשה הבכור). אריה
לשמאל. שור לימין, של ישמעאל. בגלל
שיהודה גלה בעשו, נמצא ימין הקדשה עם
השמאל של עשו. ושמאל הקדשה עם ימין
טמאה של ישמעאל, (שם מט) עד כי יבא שילה,
רועה נאמן, בדרגה של תפארת ישראל, נוטל
נקמה מערב רב.

בשליש דרגות אלו יפקד (יצא) כהנים לויים
וישראלים מן הגלות, ובהן יקח נקמה
מעשו וישמעאל וערב רב. כדגמא של ערב רב
מערבים בעשו וישמעאל, כך יעקב מערב
באברהם ויצחק, ערוב של שניהם. וכך מתערב
שילה עם משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, ותהא
שלשלת של שניהם כאותו זמן שראה בלעם

בְּנִבּוֹאָתוֹ, שֶׁכֶּף מִתְקַשְׂרִים שְׁנֵי מְשִׁיחִים בְּרוּעָה
הַנְּאֻמָּן בְּשִׁלְשָׁה אָבוֹת בְּגִלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה.

פֶּתַח וְאָמַר, (במדבר כג) **לֹא הִבִּיט אֶזְרוֹן בְּיַעֲקֹב וְלֹא**
רָאָה עֶמֶל בְּיִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְתִרְוַעַת
מֶלֶךְ בּוֹ. וְהִכַּל לְקַיִם הַפְּסוּק (ישעיה נד) וּבְרַחֲמִים
גְּדֹלִים אֶקְבְּצֶךָ. בְּאוֹתוֹ זְמַן נִשְׁבְּרוֹת הַקְּלָפוֹת
שֶׁהָיוּ מְסוּבָבוֹת לְשִׁכְיָנָה. מִיַּד מִתְגַּלֵּית אַבְן אַחַת
מִשְׁלֹשׁ אַבְנִים, שֶׁהֵן סְגוּלָתָא, שֶׁעֲלִיָּהֶן נֶאֱמַר
(יחזקאל א) וַיְהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה, וְהֵן יְיִ. בְּרִבְעֵי –
אַבְן רְבִיעִית. בְּחֻמְשָׁה לַחֹדֶשׁ – אַבְן חֲמִישִׁית.
כְּנֻגְדֵן וַיִּקַּח דָּוִד (שמואל א-יז) חֲמֻשָׁה חֲלָקֵי אַבְנִים מִן
הַנַּחַל. וְאֵלוֹ לְעֻמַּתָּם חֲמֵשׁ תִּבּוֹת, שֶׁהֵן: שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה.

וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה (יחזקאל א) – זו שְׁכִינָה, בָּהּ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶחָד. אוֹת ו' בְּתוֹסֶפֶת
וְאֲנִי – הוּא נְהַר, צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים. (בראשית ב)
וְנְהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. מֵהוּ עֵדֶן? זו
בֵּינָה. נְהַר שְׂיוּצָא מִמֶּנָּה זו ו', בֶּן י"ה, דְּרָגָה שֶׁל
הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְהַרוּעָה הַנְּאֻמָּן יוּצָא מֵאֲמָא
הָעֲלִיוֹנָה, וּמִתְפַּשֵּׁט בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת עַד צְדִיק,
וּמִמֶּנּוּ מִשְׁקָה לְגֵן (של עדן), שֶׁהִיא הַשְׁכִּינָה.

מֵהוּ כְּבָר? כ' - פְּתָר. ב' - בִּינָה. ר' - רֵאשִׁית
 חֲכָמָה. פְּתָר בְּיָמִין, חֲכָמָה בְּשְׂמָאל, בִּינָה
 בְּאַמְצָע. רָכַב לְעֵלְיוֹן, לְעֵלֶת הָעֵלוֹת. עָשָׂר
 הַסְּפִירוֹת כֵּלָן נִכְלְלוּ בְּנִהָר, שֶׁהוּא מִתְּפַשֵּׁט עַד
 צְדִיק שֶׁנִּקְרָא כַל, כּוֹלֵל הַכֹּל. וּבִגְלָלוּ פְּרִשׁוּהוּ
 (דניאל ד) אֵילָן גָּדוֹל וְתַקִּיף, וּמְזוֹן לְכֹלָם בּוֹ. מִמֶּנּוּ
 תִּלְוִי הַכֹּל. כֹּאֲשֶׁר רָאָה הַשְּׂכִינָה מִתּוֹךְ הַקְּלָפוֹת,
 רָאָה עֲמָה עָשָׂר סְפִירוֹת. (ע"כ רעיא מהימנא).

זָהַר

סֵלֶת לְמַנְחָה, לְהַעֲלוֹת לְזֹאת הַסֵּלֶת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הָעֵלְיוֹן לְמַנְחָה בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת.

רַעְיָא מֵהֵימְנָא

בְּחִבּוּר הַקְּדָמוֹן, אָמַר הָרוּעָה הַנְּאָמָן, מִכָּאן
 נוֹדַע אֵלּוּ דְבָרִים סְתוּמִים הֵם, וְצָרִיף
 לְפָתַח אוֹתָם לְפָנֵי הַחֲבָרִים. אַבְרָהָם וַיִּצְחָק
 שֶׁתִּקְנֶנּוּ תְּפִלַּת שְׁחָרִית וּמַנְחָה, נֹאמַר עֲלֵיהֶם, (ישעיה
 מח) אֵף יָדֵי יְסֻדָּה אַרְץ - זֶה יִצְחָק. וַיְמִינֵי טְפָחָה
 שְׁמַיִם - זֶה אַבְרָהָם. שֶׁהִדְרָגוֹת שְׁלָהֶם חֶסֶד
 וּפְחָד, שֶׁנֹּאמַר עֲלֵיהֶם (שם סב) נִשְׁבַּע ה' בִּימֵינוּ
 וּבְזְרוּעַ עֵזוֹ. אֵלּוּ שְׁתֵּי זְרוּעוֹת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא
 יְהוָה, הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי. הַסֵּלֶת שְׁלוֹ זוֹ הַשְּׂכִינָה

התחתונה, האור שלו, סלת נקיה מצדו בלי פגם של חשך ובלי תערובת חשך כלל. שפך הם חשך עם אור, כמו דגן בפני מוץ ותבן.

ובחטאייהם של ישראל מתערבים חשך ואור, וכמו שאדם דש תבואה ולבסוף הוא בורר אותה כבורר אכל מתוך פסלת - כך ישראל צריך לעשות ברוחם כאשר מתערב בהם חשך. וסוד הדבר - (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה וגו'. שבכך נשבר החשך, שהוא יצר הרע, שמכסה על הרוח כמו מוץ שמכסה על החטה, או כמו ענן שמכסה על השמש ולא מניח לו להאיר.

ובזמן שחשך, שהוא יצר הרע, מכסה על יצר הטוב, שהוא אור, הוא כמי שאסור בבית האסורים של יצר הרע. ואף כך, כאשר יצר הטוב הוא אסור ברשות יצר הרע, כך הם אסורים החילים של יצר הטוב ברשות החילים של יצר הרע. ובזמן שישבראדם רוחו בכל איבריו לפני יהו"ה, מה כתוב? (ישעיה מט) לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו.

אבל השכינה היא סלת נקיה, שאין חשך ואפלה יכול להתערב בה. היא כמו גפן

שְׂאִינָה מְקַבֵּלַת הַרְכָּבָה מִמִּין אַחַר שְׂאִינוּ מִינָה.
 וְזוֹ הַסֵּלֶת בֵּין זְרוּעוֹת הַמֶּלֶךְ הִיא יוֹשֶׁבֶת, בְּלוּלָה
 בְּשֶׁמֶן כְּתִית. (ע"כ רעיא מהימנא).

זָהָר

(ויבחרבור קדמון) בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, בְּשֶׁמֶן –
 בְּאוֹתוֹ שֶׁמֶן שְׁנַמְשֵׁךְ וְיוֹצֵא מְלַמְעֵלָה. אָמַר
 רַבִּי שְׂמַעוֹן, יָפָה אָמַרְתָּ. אָבֵל מֵהוּ כְּתִית? אֵלָּא
 סוּד עֲלִיּוֹן הוּא. שְׂפִינֹן שֶׁהוּא שֶׁמֶן, מֵהוּ כְּתִית?
 אֵלָּא רָמֵז הוּא שֶׁהוּא רוֹמֵז לְשֶׁמֶשׁ בְּנִקְבָּה,
 לְהַמְשִׁיךְ אֶצְלָה שֶׁמֶן כְּתִית כְּמוֹ שְׂרָאוּי לָהּ, לֹא
 הִיְתָה אֵלָּא כְּתִית (אֵלָּא סוּד עֲלִיּוֹן הוּא, שֶׁהוּא רוֹמֵז לְהַמְשִׁיךְ אֶצְלָה
 שֶׁמֶן כְּתִית כְּמוֹ שְׂרָאוּי לָהּ), לְהוֹצִיא מְזִיתִים, שֶׁהֵם אֲבָרֵי
 הַגּוּף, וְלְהַמְשִׁיךְ אוֹתָהּ הַמְשָׁכָה מְלַמְעֵלָה בְּכָל
 אֵיבָר וְאֵיבָר. (לֹא הִיָּה אֵלָּא כְּתִית).

וְהַצְדִּיק הוּא שְׂכוֹתֵשׁ כְּתִישוֹת, וּמוֹצִיא מִכָּל
 אוֹתָם אֵיבָרִים עֲלִיוֹנִים, שֶׁהֵם זִיתִים
 קְדוּשִׁים, שֶׁמֶן הַמְשָׁחָה, בְּתִשׁוּקָה שְׁלֵמָה לְגַבִּי
 הַנִּקְבָּה. וְאִם לֹא יִכְתֹּשׁ, לֹא יֵצֵא אוֹתוֹ הַשֶּׁמֶן,
 אֵלָּא בְּלֵי תִשׁוּקַת הָאֵיבָרִים. וְאוֹתוֹ שֶׁפַּע לֹא
 תִּהְיֶה מִמֶּנּוּ הַנִּקְבָּה, וְלֹא יִהְיֶה כְּמוֹ שְׂרָאוּי עַד
 שֶׁתִּהְיֶה בְּלוּלָה מִמֶּנּוּ מִכָּל הָאֵיבָרִים. וְעַל זֶה
 בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, לְהַנּוֹת וְלְהִיּוֹת נְזוּנָה מִמֶּנּוּ.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, כַּמָּה
מְתוּקִים דְּבַרְיָךְ. וְדַאי נְאֻמַּר כָּאן בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כְּתִית, וְנְאֻמַּר שָׁם בַּתּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פָּה,
בְּלוּלָה בַּמְקָרָא, בַּמְשָׁנָה, בַּתְּלִמוּד. וְעוֹד יֵישׁ
סוּד שְׁנֵי, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית - וְדַאי אֵין
הַתּוֹרָה הִיא בְּלוּלָה אֶלָּא לְמִי שְׁסוּבַל כַּמָּה
יְסוּרִים בְּשִׁבְלָה, כָּמוֹ שְׁפָרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה,
שְׂאִין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֶלָּא בְּמִי שְׁמַמִּית
עֲצָמוֹ עָלֶיהָ. וְעוֹד אָמְרוּ, בְּזִמְן שְׂאֲתָה מְכַתֶּת
רַגְלֶיךָ מִמְּדִינָה לְמְדִינָה, תִּזְכֶּה לְרֹאוֹת פְּנֵי
שְׁכִינָה.

וְעוֹד בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית - זֶהוּ שְׁמֻקִּים פֶּת
בְּמֶלַח תֹּאכֵל (יחזקאל ד) וּמִים בְּמִשׁוּרָה
תִּשְׁתֶּה. וְעוֹד בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית - זֶהוּ שְׁכַתוּב
(ישעיה נג) וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵנוּ מְדַכָּא מְעוֹנֵתֵינוּ.
וְעוֹד בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית - זֶה צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים
שְׁמוּשֵׁךְ טְפוֹת קְדוּשׁוֹת, שֶׁהֵן פְּרוּרִים כְּזִיתִים,
מִהַמַּח הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהֵם עֲשְׂרוֹן אֶחָד כְּנֻגַד י'. וְשְׁנֵי
עֲשְׂרוֹנִים - י'. וְשִׁלְשָׁה עֲשְׂרוֹנִים לְפָר - י' י' י'.
וְהֵם - עֲשְׂרוֹן לְכַבֵּשׁ, וְשְׁנֵי עֲשְׂרוֹנִים לְאֵיל,
וְשִׁלְשָׁה עֲשְׂרוֹנִים לְפָר.

וְסוּד הַדְּבָר אָמְרוּ בְּתַעֲנִיּוֹת, אֵין טְפָה יוֹרְדַת
מִלְמַעְלָה שְׁאֵין עוֹלוֹת כְּנִגְדָּה טְפִים. וְהִם
בְּסוּד זֶה: וְהִרְמִזוּ שְׁלֵהֵן כְּנִגְדֵי שְׁלֵשָׁה מַחֲזִין. אַחַד
– מַח הַזְּכָרוֹן. שְׁנִי – מַח הַמַּחְשָׁבָה. שְׁלִישִׁי – מַח
הַדְּמִיוֹן. הַדְּמִיוֹן וְהַזְּכָרוֹן עוֹלִים מִן הַלֵּב.
הַמַּחְשָׁבָה יוֹרְדַת עַל הַלֵּב, וּמְקַבְּלִים אוֹתָהּ
עֲלֵיהֶם כְּמֶלֶךְ, מִשּׁוּם שֶׁזֶה הָאָדָם, שֶׁהוּא
מַחְשָׁבָה, שָׂרוּכָב וְשׁוֹלֵט עַל חַיָּה שְׁלִישִׁית,
וְיוֹרְדַת עֲלֵיהָ אֶצֶל שְׁתֵּי הַחַיּוֹת, וּפּוֹתְחִים כְּנִפְיָהֶם
לְקַבֵּל אוֹתָהּ כְּמוֹ נִקּוּד חוֹלָם עַל צִירֵי – נַעֲשֶׂה
סְגוּלָתָא, וְזֶה כְּתוּב עַלְיוֹן עַל חֲכָמָה וּבִינָה.

בְּעִשְׂרוֹן וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים רוּמְזִים לְשֵׁלֶשׁ חַיּוֹת שֶׁל
הַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהֵן: גְּדֻלָּה, גְּבוּרָה,
תְּפָאֶרֶת. שְׁלֵשָׁה עֶשְׂרוֹנִים רוּמְזִים לְנִצָּח, הוֹד,
יְסוּד. מְרַכְּבַת הַמְּשֻׁנָּה. רְבִיעִית הַהֵיזֵן – זוֹ מְלַכּוֹת
הַקְּדוּשָׁה, ה' רְבִיעִית מִשֵּׁם יְהוָה, שֶׁהוּא אַרְבַּע
פְּנֵי אָדָם. (ע"כ רעיא מהימנא). (ובחבור קדמון).

זֶהר

רְבִיעִית הַהֵיזֵן, רְגֵל רְבִיעִית לְכֶסֶף הָעֲלִיוֹן, וְהִיא
עוֹלָה תָּמִיד אֶצְלוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַד
מַחְשָׁבָה עֲלִיוֹנָה שְׁאֵין לָהּ סוּף, וּמִשּׁוּם זֶה הָעוֹלָה
בָּאָה עַל הַרְהוּר הַלֵּב.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

וּבְחִבּוּר הַקְדָּמוֹן אָמַר, רוּעָה נְאֻמָּן, אוֹתוֹ טַעַם
 שֶׁל זֶרְקָא הִיא אוֹת יו"ד, רְבִיעִית. אַף
 כֶּן בְּחִיָּה שְׁשֻׁמָּה אָדָם, שְׁאַרְבַּע פָּנִים שְׁלֵה שְׁהֵם
 יְהו"ה, מִקְּף שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא. שֶׁלֹּשׁ חִיּוֹת
 שְׁהֵן שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים. (ע"כ רעיא מהימנא).

זָהָר

וּבְחִבּוּר קְדָמוֹן, עוֹלָת תָּמִיד הִיא רְגֵל רְבִיעִית
 לְכַפֵּסָה הָעֲלִיּוֹן. זוֹ עוֹלָה תָּמִיד בְּכָל יוֹם
 מֵאֵלוֹ הַיָּמִים שִׁשֶּׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. בְּשַׁבָּת – עַל
 אֶחָד שְׁנַיִם, כְּדֵי שְׁיִתּוֹסֵף בָּהּ אוֹר וּשְׁלֵמוֹת כְּמוֹ
 שְׁרָאוִי, וְהָרִי נִתְבָּאָר.

סדר הלימוד ליום א סיון [יום 237 בשנה]

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, הַמְּלָכוֹת בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת
 הִיא עוֹלָה תָּמִיד אֶצֶל אוֹת ו' שְׁאַחוּזָה
 בְּהֵן. בֶּן י"ה, גָּנוּז בְּבִינָה. וּבְאֵילוֹ סְפִירוֹת מֵאֵלוֹ
 הַשֵּׁשׁ עוֹלָה אֶצֶלוֹ? בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, הַנִּקְרָא
 תְּפָאֶרֶת. שְׁבִיּוֹם הַשַּׁבָּת נוֹסֶפֶת עִמּוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה,
 שֶׁהִיא בִּינָה, ה' עֲלִיוֹנָה. י' – אוֹת בְּשַׁבָּת, חֲכָמָה

עליונה, מלך מעטר בכתר, ומשום זה בתפלת מוסף כתר יתנו לך.

ובראשי חדשיכם - וכי כמה ראשים יש לה ללבנה? אלא הם שתי נקודות כדגמת זה נקדה תחתונה - הלבנה, שני ראשים שלה אלו שתי נקודות שהן עליה סגול. בראשונה היא כתר על שני מלכים כדגמת זה, והיתה סגולתא. ולבסוף שאמרה אי אפשי לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר לה הקדוש ברוך הוא: לכי ומעטי את עצמך. וירדה לרגליהם של שני מלכים כמו זה, וזהו נקוד סגול. מה שהיתה סגולתא, חזרה להיות סגול.

וסוד הדבר - כנגד שתי נקודות שהן שני מלכים, רומז בפסוק פרים בני בקר שנים. וכנגד נקדה שהיא עטרה על ראשיהם, אמר ואיל אחד, כמו כתר אחד. אחר שאמרה אי אפשי לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, הקטינה עצמה. אף כך, ושעיר עזים אחד לחטאת. איל של יצחק חזר להיות שעיר. התהפך מרחמים לדין, ונקטן.

ומשום זה נאמר שעיר עזים אחד לחטאת, ולא אמר לעולה, להיות כתר. ומנין לנו

שֵׁשׁ יְרִידָה בְּחֻטָּאת? שְׁנֵאמַר (ויקרא ט) וַיֵּרֶד מֵעֵשֶׂת
 הַחֻטָּאת. וּמִדּוּעַ שִׁתַּף עוֹלָה עִם חֻטָּאת בְּיְרִידָה?
 אֶלֶּא לְלַמֵּד, שְׁעוֹלָה הִיְתָה בְּהִתְחַלָּה מִדַּת
 הַרְחָמִים, וּלְבִסּוּף הִתְהַפְּכָה לְמִדַּת הַדִּין בְּיְרִידָה,
 וַנִּקְרָאת חֻטָּאת, וְהַכֵּל אֶחָד.

וּמִשּׁוּם זֶה נֵאמַר הֵבִיאוּ עָלַי כִּפָּרָה. עָלַי –
 הִיְתָה הַלְּבָנָה כֶּתֶר וְדָאִי, כְּדַגְמַת זֶה,
 וּלְבִסּוּף הִתְמַעְטָה וַיֵּרֶדָה לְרַגְלָיו כְּדַגְמַת זֶה,
 וּבְזִמְנָן זֶה נֵאמַר הֵבִיאוּ עָלַי כִּפָּרָה, שְׁנֵאמַר בָּהּ
 (שם ו) הִיא הָעֹלָה, עוֹלָה מְרַגְלָיו, שְׁנֵאמַר בָּהּ (ישעיה
 טו) וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלֵי, לֹאמַר בָּהּ הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי.
 וְזֶהוּ סוּד (שמואל-ב כג) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.
 שְׁמֵהֶפֶךְ דִּין לְרְחָמִים. וְסוּד הַדְּבָר – (תהלים קיח)
 אֲבָן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה. כְּדַגְמַת זֶה
 הוּהוּ"י, יְהוָה.

וַעֲזוּד, כְּכֶשׁ אֶחָד וּשְׁנַיִם כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים
 – כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת. שְׁבַעַה כְּבָשִׁים בְּנֵי
 שָׁנָה – כְּנֶגֶד שְׁבַע סְפִירוֹת. שְׁבַעַה כְּבָשִׁים – הֵם
 שְׁבַעַה יָמִים שֶׁל הַלְּבָנָה. בְּנֵי שָׁנָה – בְּנֵי הַלְּבָנָה
 שְׁנֵקְרָאת שָׁנָה, שֶׁהִיא אֶחָת מֵאוֹתָן שְׁנַיִם
 קְדְמוֹנִיּוֹת. (ע"כ רעיא מהימנא).

זָהָר

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וְגו'. וְכִי כַּמָּה רֵאשֵׁים יֵשׁ
 לְלַבָּנָה? וְהֲרִי אֵין רֵאשׁ לְלַבָּנָה
 אֶלָּא הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא רֵאשׁ בְּשַׁבִּילָהּ. אֶלָּא
 רֵאשֵׁי - שְׁנַיִם, בְּכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ, וְהֵם יַעֲקֹב
 וְיוֹסֵף שְׁמֵתחֲדָשִׁים עַל הַלַּבָּנָה, וְעַל זֶה רָצוּ
 לְחַדֵּשׁ אוֹתָהּ.

פְּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם - אֵלוֹ הֵם שְׁאֲמָרָה הַלַּבָּנָה
 אֵיךְ יִשְׁתַּמְּשׁוּ בָּהּ כְּאֶחָד, וְהַמְעִיטָה עֲצָמָה
 תַּחֲתֵיהֶם. וְאֵיל אֶחָד - זֶה אֵילוֹ שֶׁל יַצְחָק. וְכִי
 אֲבָרְהָם לְהִיכֵן הַלֶּךְ? אֶלָּא מִשׁוֹם שֶׁהִתְעוֹרֵר שָׁם
 עָשׂוּ, נֶאֱסַף אֲבָרְהָם, שְׁלֵא יֵרָאֶה אוֹתוֹ. וּמִי הוּא?
 שְׁעִיר שֶׁל רֵאשׁ חֹדֶשׁ. (שְׁתֵּי גִסְחָאוֹת) וּמִשׁוֹם שְׁמִזְמֵן
 לְהִתְעוֹרֵר שָׁם עָשׂוּ, שֶׁהוּא שְׁעִיר - נֶאֱסַף אֲבָרְהָם
 וְלֹא נִמְצָא שָׁם. יַצְחָק נִמְצָא שָׁם, שֶׁהֵאֱהָבָה שְׁלוֹ
 אֶצְלוֹ כִּיֵּין עַל שְׁמֵרָיו. יַעֲקֹב נִמְצָא שָׁם לְשִׁבְר
 פָּנָיו. יוֹסֵף הוּא הַשׁוֹר (שְׁטוֹ) שְׁלוֹ אֶצֶל רַחֵל.

רַעֲיָא מֵהֵימָנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנְּאָמֵן, וְדַאי בְּנֵי שָׁנָה נִקְרָאִים עַל
 שֵׁם הַחֲמָה (מַלְכוּת), הָאֵם הַקְּדוּשָׁה, שְׁנֵאמַר
 בַּהּ פְּנֵי מֹשֶׁה כַּפְּנֵי חַמָּה. (הַלַּבָּנָה שְׁנִקְרָאת שָׁנָה, שֵׁישׁ בַּהּ שְׁנֵי

ימים כח־שבון) שְׁנָה יֵשׁ בָּהּ שִׁס"ה יָמִים, כִּח־שְׁבוֹן
 שִׁס"ה מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְלִכֵּן הוּא לְשִׁמְאֵל. אִמָּא
 עֲלִיוֹנָה – הִלְבְּנָה בְיָמֶינָא. אֲסוּרָה הִבֵּת לְאָב, שֶׁהוּא
 לְיָמֶינָא, חֲסֵד. וְהִיא כְּלוּלָה מֵרַמ"ח מְצוֹת. נִמְצָאת
 ו' עִם אִמָּא לְשִׁמְאֵל. הִבֵּת עִם הָאָב לְיָמֶינָא חֲסֵד.
 (וְהִיא כְּלוּלָה מֵרַמ"ח מְצוֹת. נִמְצָאת ו' עִם אִמָּא, וְהִבֵּת עִם הָאָב לְיָמֶינָא). וְסוּד
 הַדְּבָר – (מִשְׁלִי ג) בְּחִכְמָה יִסַּד אֲרָץ. חֲכָמָה – אֲבָא.
 אֲרָץ – בֵּת. כּוֹנֵן שָׁמַיִם – שֶׁהוּא בֵּן, עִם אִמָּא,
 שֶׁהִיא תְּבוּנָה. וְזֶהוּ צְרוּף יֵהוּ"ו, הַיּוֹת בְּאִמְצַע.

וְעוֹד, וְשַׁעִיר עֲזִים אֶחָד – שְׁנֵי שַׁעִירִים הֵם,
 שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם (ויקרא טז) וְלָקַח אֶת שְׁנֵי
 הַשַּׁעִירִים וְגו' גּוֹרֵל אֶחָד לָהּ וְגוֹרֵל אֶחָד לְעֲזָאזֵל.
 שַׁעִיר לָהּ, בְּגִלְל מַעוֹט הִלְבְּנָה, וְהוּא שַׁעִיר אֶחָד
 לַיהוָה לְחֻטָּאת. אֶחָד – מִצַּד הַיְחֻוד. אֲבָל שַׁעִיר
 שֶׁל עֲזָאזֵל לֹא כָּתוּב בּוֹ אֶחָד, לָא קָרְבָּן, וְלֹא אִשָּׁה,
 וְלֹא עוֹלָה. אֶלָּא – וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמִּדְבָּרָה.
 וְשִׁלַּח, כְּמוֹ שֶׁאֵמַר יַעֲקֹב, (בראשית לב) מִנְחָה הִיא
 שְׁלוּחָה לְאֲדֹנָי לַעֲשׂוֹ. אִף כֵּן שַׁחַד, לְשֶׁבֶר הַרְגוּ
 שֶׁל סְמָא"ל שֶׁלֹּא יִתְקָרֵב לְמִקְדָּשׁ לְקַטְרָג.

מִשָּׁל לְכָלֵב שֶׁהוּא רַעֲב, וּמִי שְׁרוּצָה שֶׁלֹּא יִנְשָׁף
 אוֹתוֹ, נוֹתֵן לוֹ בֶּשֶׂר לֶאֱכֹל אוֹ לְחֶם,

וַיִּשְׁקָה אוֹתוֹ מִיַּם. וְסוּד הַדָּבָר - (משלי כה) אִם רָעַב
 שֶׁנֶּאֱדָה הָאֲכָלְהוּ לֶחֶם וְגו'. וּבִזְזָה יִחְזֹר לְאֵהָבְתוֹ
 שֶׁל הָאָדָם. שְׁלֵא דִי שְׁלֵא יִנְשֵׁף אוֹתוֹ בְּכַמָּה
 יְסוּרִים, אֲלֵא יִחְזֹר לְהִיּוֹת עָלָיו סִנְגוֹר, וַיִּחְזֹר
 לְהִיּוֹת אוֹהֵבוֹ.

וּמִדּוּעַ הָיוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּיַד אִישׁ עֵתִי, פָּגוּם?
 מִשּׁוּם שֶׁהַצְּדָדִים הָאֲחֵרִים כָּלֵם בְּעַלְי
 מוּמִים, וְנִקְרְאוּ שְׁעִירִים, שְׁכָתוּב (ישעיה יג)
 וְשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם. וְנֶאֱמַר בָּהֶם, (ויקרא יז) וְלֹא
 יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשְׁעִירִים. שְׁעַלְיָהֶם נֶאֱמַר
 (דברים לב) יִזְבְּחוּ לְשִׂדִים לֹא אֱלֹהִים. וּבְשְׁעִיר זֶה
 נִפְרָשׁ מֵהַכֹּל, וְנוֹשֵׂא אֶת כָּל חוֹבוֹת יִשְׂרָאֵל עָלָיו,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא טז) וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל
 עֲוֹנוֹתֵם. וְעוֹד, אַחַר שֶׁנוֹטֵל הוּא - וְנִשָּׂא. הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא (שמות לד) נִשָּׂא עוֹן. מֵה בֵּין נוֹשֵׂא
 לְנִשָּׂא? נִשָּׂא - מִשְׂאוֹי. נִשָּׂא - הִרְמַת הַמִּשְׂאוֹי.
 (ובחבור קְדָמוֹן) (ע"כ רעיא מהימנא).

זֶהר

וַיִּשְׁלַח עֲשָׂרִים - שְׁלֹשׁ מִדְּרָגוֹת רֵאשׁוֹנוֹת
 שְׁלֵה, שְׁכָל אַחַת וְאַחַת - עֶשֶׂר,
 כְּדָגְמָא שֶׁל מַעְלָה - עֲשָׂרִים, אֶחָד מִעֲשָׂרָה.
 וְשְׁעִיר חֲטָאת אֶחָד, מִדּוּעַ נִקְרָא חֲטָאת? מִשּׁוּם

שְׁהוּא חֲטָאָת, וּמִצַּד הַחֲטָאָת הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָרִי כָּתוּב לֵה'. אֶלָּא לְשֵׁם ה' מְקָרֵב בְּוֵדָאִי, שְׁכָתוּב לְכַפֵּר. לְשִׁבְר פָּנִים, וְהַכֵּל יִתְקָרֵב לְמַקְדָּשׁ, אֶלָּא נוֹתְנִים חֶלֶק אֶחָד לְסַמָּאֵל, וְאוּכַל אוֹתוֹ, וְלֹא אוֹחֲזוּ בְּשֵׁאֵר הַקְּרָבָנוֹת. וְזֵהוּ לְבַדּוֹ, שְׁלֵא יִשְׁתַּתֵּף אַחַר עֲמוּ לְאֹכֵל בּוֹ.

הוּא נִהְנֶה בְּתוֹךְ סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ בְּחֶלֶק זֶה, וְעַל זֶה שָׂמַח, וְנִפְרָד מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא מְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם. וְאִם לֹא שֶׁהָיָה מְעוּט הַלְּבָנָה, לֹא הָיוּ נוֹתְנִים לוֹ בְּסְעוּדַת הַמֶּלֶךְ כְּלוּם. וְכִי בְּמְעוּט הַלְּבָנָה מָה הָיָה עוֹשֶׂה? אֶלָּא כְּדֵי שְׁיִתְקָרֵב וְיִינַק וְיִקַּח כֹּחַ לְעַמּוֹ מִתּוֹךְ צַד שְׂמָאֵל שֶׁל הַלְּבָנָה, וְיִתְחַזַּק בּוֹ. וּבְשִׁעִיר זֶה נִפְרָד מֵהַכֵּל וְנִהְנֶה בָּזֶה. וּמִשּׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִמְעִיט לָהּ לְלִבָּנָה, מְקַרְיָבִים לוֹ לְזֶה הַשִּׁעִיר, כְּדֵי שְׁיִפְרֹד מִמֶּנּוּ וְלֹא יִתְקָרֵב לְמַקְדָּשׁ. וְעַל זֶה שָׁנִינוּ, הִבִּיאוּ עָלַי כְּפָרָה. עָלַי – בְּגִלְלִי, שֶׁהִמְעַטְתִּי אוֹתָהּ. בְּגִלְלֵי סִבָּה שְׁלִי אַתֶּם צְרִיכִים זֶה.

רַבִּי מְהִימָנָא

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם (במדבר כח) – הֵם יַעֲקֹב וְיוֹסֵף. (בראשית לו) אֵלֶּה תִּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, שְׁמֵתְחַדְּשִׁים עַל הַלְּבָנָה. מְצִינוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ

שְׁאָמַר, כְּמוֹ שֶׁבְּרָאשׁ חֲדָשׁ, שְׁנַטְהֵרְתָּ הַלְּבָנָה
 לְהִתְקַרֵּב בְּבִעְלָהּ, צָרִיךְ לָתֵת לְצַד הָאֲחֵר חֵלֶק
 אֶחָד בְּאוֹתוֹ מִיַּן שְׁלָהּ – אִךְ כִּף גַּם בֶּן צָרִיכָה
 הָאִשָּׁה בְּשַׁעַה שְׁנַטְהֵרְתָּ לְהִתְקַרֵּב בְּבִעְלָהּ לָתֵת
 חֵלֶק אֶחָד לְצַד הָאֲחֵר בְּאוֹתוֹ מִיַּן שְׁלוֹ.

וּמָהוּ? אוֹתוֹ חֵלֶק הַצְּפָרְנִים בְּלִכְלוּף שְׁלָהֶם.
 וּמַעַט מִשְׁעָרוֹת הָרֹאשׁ, כִּיּוֹן שֶׁצָּרִיךְ
 לְסַרֵּק רֹאשָׁהּ, וְלִכְרוֹף אוֹתָם זֶה בְּזֶה, וְלֹא יֵלֵךְ
 אַחֲרֶיהָ אוֹתוֹ צַד הָרֵעַ לְהָרֵעַ לָהּ, וַיִּפְרֹד מִמֶּנָּה
 בְּכָל הַצְּדָדִים. וּמָה תַעֲשֶׂה מֵאוֹתוֹ שֶׁעַר וְצְפָרְנִים?
 לְאַחַר שֶׁתִּכְרוֹף אוֹתָם כְּאֶחָד, צָרִיךְ לְהַנִּיחַ אוֹתָם
 בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא עוֹבְרִים שָׁם בְּנֵי אָדָם, אוֹ בְּתוֹךְ
 חוֹרִים תַּחְתּוֹנִים שֶׁל הַחֲצֵר, וַיִּגְנֹז אוֹתָם שָׁם.

רַעְיָא מֵהֵימָנָא

וְעוֹד וּבְרָאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם – אָמְרוּ חַכְמֵי הַמִּשְׁנָה,
 שֶׁכְּאֲשֶׁר הָיוּ מְקַדְּשִׁים חֲדָשִׁים עַל פִּי בֵּית
 דִּין, הָיוּ מִשְׂאִינִן מִשּׂוֹאוֹת בְּרָאשֵׁי הַהָרִים, וְהָיוּ
 אוֹמְרִים: כְּזֶה רֵאָה וְקַדְּשׁ. לַפְעָמִים הֵיטָה הַלְּבָנָה
 כְּדָגְמָא זוֹ הֵיטָה מִסְתַּכְּלֵת לְמַעְלָה בְּקַרְנֶיהָ.
 וּלְפַעְמִים מִסְתַּכְּלֵת לְמַטָּה כְּדָגְמָא זוֹ לַפְעָמִים
 מִסְתַּכְּלֵת לְמִזְרַח כְּדָגְמָא זוֹ לַפְעָמִים לְמַעְרָב,
 כְּדָגְמָא זוֹ – כ. לַפְעָמִים לְדָרוֹם, וּלְפַעְמִים לְצָפוֹן,

זוהי אות כ, ההסתכלות שלה לששה צדדים שכוללת אותם התפארת, שהיא אות ו', גדלה גבורה תפארת נצח הוד יסוד.

נקדה שמושכת עליה מבפנים היא חכמה. ואותו החוט הסובב עליה הוא כתר. ואותה הנקדה היא לפעמים עטרה, ולפעמים כסא לשבת עליה, לפעמים שרפרף להדום רגליו.

ומדוע נקראת לבנה? על שם לבון ההלכה, שהיא מבפנים, (תהלים מה) כל כבודיה בת מלך פנימה. ובאש הבינה שיורד עליה היא מתלבנת. וסוד הדבר – (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. ומה שהיתה אותיות אדני דין, אדמה בגבורה, ששם הבינה – התלבנה מצד החסד, ששם חכמה, וחזרה אותיות יהוה.

ומה גרם להתהפך מדין לרחמים? צדיקים גמורים, שהלבנה מצד של עץ הדעת טוב ורע, הקלפה שלה היא חשך, אם בהרת שחורה, היא יצר הרע, שפחה. (ויקרא יג) ושפלה איננה, והיא כהה. ואין לה משלה אלא אותו חוט שמאיר בה, שהוא לזה אותה בלילה, שהיא גלות. ועובר ממנה ביום, שהוא עולם הבא, שבו

(מלאכי ג) וזרחתה לכם יראי שמי שמש צדקה
ומרפא בכנפיה.

אבל הלבנה של עץ החיים, אותה נקדה
שבפנים ממנה, היא כמקור המעין שאין
לו הפסק, שכתוב בה (ישעיה נח) וכמוצא מים
אשר לא יכזבו מימיו. ונקראת אילת אהבים
מצד החסד, כלומר (ירמיה לא) אהבת עולם
אהבתיך על כן משכתיך חסד. ושתי קרנים יש
לה מן האור, כדגמא זו לפעמים האחת גבוהה
מן השניה כדגמא זו לפעמים הקרנים הן שוות.
(ע"כ רעיא מהימנא).

ובחודש הראשון וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים מב)
כאיל תערג על אפיקי מים כן נפשי
תערג אליך אלהים. פסוק זה פירושו, כתוב כאן
איל, וכתוב שם אילת. משום שיש זכר ויש נקבה
(ואף על גב שיש זכר ונקבה, הכל אחד. האיל הזה, הוא נקרא זכר, והוא נקרא
נקבה. והו' שכתוב כאיל תערג, ולא כתוב יערג. והכל אחד. אילת השחר).

מהי אילת השחר? אלא זוהי חיה אחת רחמנית
שאינ בכל חיות העולם רחמנית כמותה.
משום שבשעה שדחוקה לה השעה וצריכה
למזון לה ולכל החיות, היא הולכת למרחוק

לְדַרְךָ רְחוּקָה, וּמִבִּיאָהּ וּמוֹבִילָהּ מְזוּזָן, וְלֹא רוּצָה
 לֵאכֹל עַד שֶׁתֵּבֵא וְתַחֲזֹר לְמִקוּמָהּ. מִדּוּעַ? כִּדִּי
 שִׁיתְאַסְפוּ אֶצְלָהּ שְׂאֵר הַחַיִּוֹת וְתַחֲלַק לָהֶן מְאוּתוֹ
 מְזוּזָן. וְכֹאֲשֶׁר מַגִּיעָה, מִתְאַסְפוֹת אֶצְלָהּ כָּל שְׂאֵר
 הַחַיִּוֹת, וְהִיא עוֹמֶדֶת בְּאַמְצֵעַ וּמַחֲלֶקֶת לְכָל אַחַת
 וְאַחַת. וְסִימָן לְדַבָּר – (משלי לא) וַתִּקַּם בְּעוֹד לַיְלָה
 וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְגו' . וּמִמָּה שֶׁמַּחֲלֶקֶת לָהֶן
 הִיא שְׂבֻעָה, כְּאֵלוֹ אֶכְלָה יוֹתֵר אֶכֶל מִכֶּלֶן. (מתי

מחלקת להן?).

וְכֹאֲשֶׁר יִגִּיעַ הַבֶּקֶר שֶׁנִּקְרָא שַׁחַר, יִגִּיעַ לָהּ חֻבְלֵי
 גָּלוּת. וּמִשּׁוֹם זֶה נִקְרָאת אֵילַת הַשַּׁחַר,
 עַל שֵׁם שַׁחֲרוֹת הַבֶּקֶר. שֵׁישׁ לָהּ כְּאָבִים כְּמוֹ
 הַיּוֹלְדֵת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (ישעיה כו) כְּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב
 לְלֶדֶת תִּחִיל תִּזְעַק בְּחֻבְלֵיהָ וְגו' . מִתִּי מַחֲלֶקֶת
 לָהֶן? כְּאֹשֶׁר הַבֶּקֶר רוּצָה לָבֵא, בְּעוֹד שֶׁהוּא לַיְלָה
 וְהַשַּׁחֲרוֹת עוֹלָה לְהָאִיר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַתִּקַּם בְּעוֹד
 לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְגו' . כִּיּוֹן שֶׁהָאִיר הַבֶּקֶר,
 כָּלֵם שְׂבֻעִים בְּמְזוּזָן שָׁלָהּ.

אִז קוֹל אֶחָד מִתְעוֹרֵר בְּאַמְצֵעַ הָרְקִיעַ, קוֹרֵא בְּכַח
 וְאוֹמֵר: קְרוּבִים הַכְּנִסוּ לְמִקוּמְכֶם! רְחוּקִים
 צְאוּ! כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵאָסֵף לְמִקוּמוֹ הָרְאוּי לוֹ.
 כִּיּוֹן שֶׁהָאִיר הַשֶּׁמֶשׁ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד נֵאָסֵף

למקומו. זהו שכתוב (תהלים קד) תזרח השמש
 יאספון וגו'. והיא הולכת ביום, ומתגלית בלילה,
 ומחלקת בבקר. ולכן נקראת אילת השחר.

לבפוף מתגברת כגבור והולכת, ונקראת איל.
 לאיזה מקום הולכת? הולכת ששים
 פרסאות מאותו מקום שיצאה, ונכנסת לתוך הר
 של חשך. (ומשם מריחה מזון) הולכת בתוך אותו הר
 של חשך, ומריח את רגליה נחש אחד עקלתון,
 והולך למרגלותיה. והיא עולה משם אצל הר של
 אור. פיון שמגיעה שם, מזמן לה הקדוש ברוך
 הוא נחש אחד, ויוצא ונלחם זה בזה, והיא
 נצולית. ומשם נוטלת מזון ושבה למקומה
 בחצות הלילה. ומחצות לילה מתחילה לחלק,
 עד שעולה שחרות הבקר. פיון שמאיר היום,
 הולכת ולא מתראה, כמו שנתבאר.

ובשעה שהעולם צריך למטר, מתאספות אצלה
 כל שאר החיות, והיא עולה לראש הר
 גבוה, ומכניסה ראשה בין ברקיה, ובוכה בכיה
 אחר בכיה, והקדוש ברוך הוא שומע קולה
 ומתמלא רחמים וחס על העולם. והיא יורדת
 מראש ההר, ורצה, ומסתירה עצמה, וכל שאר
 החיות רודפות אחריה ולא מוצאות אותה. זהו

שְׁכָתוֹב (תהלים מב) כְּאֵיל תִּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. מֵהוּ
עַל אֲפִיקֵי מַיִם? עַל אֲפִיקֵי מַיִם – מֵאֵלוּ
שֶׁהִתִּיבְשׁוּ, וְהָעוֹלָם צָמָא לְמַיִם, וְאֵז תִּעְרַג.

בְּשָׁעָה שֶׁמֵתְעַבְרַת, נִסְתַּמַּת. כִּיּוֹן שֶׁמֵגִיעַ זְמַנָּה
לֵילִד, בּוֹכָה וּמְרִימָה קוֹלוֹת, קוֹל אַחַר
קוֹל, עַד שֶׁבָּעִים קוֹלוֹת כִּפְחֶשְׁבוֹן תְּבוֹת שֶׁל
מִזְמוֹר (תהלים כ) יַעֲנֶךָ ה' בְּיוֹם צָרָה, שֶׁהִיא שִׁירָה
שֶׁל הַמַּעֲבָרֵת הַזֹּאת. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ
לָהּ וּמְצוִי אֶצְלָהּ. וְאֵז מוֹצִיא נַחֵשׁ אֶחָד גָּדוֹל
מִתּוֹךְ הָרִי הַחֲשָׁךְ, וּבָא בֵּין הַהָרִים, פִּיּו מְלַחֵף
בְּעַפְרָה, מֵגִיעַ עַד אֵיל זֶה, וּבָא וְנוֹשֵׁף לָהּ בְּאוֹתוֹ
מִקּוֹם פְּעָמִים.

פְּעַם רֵאשׁוֹנָה יוֹצֵא דָם, וְהִיא לוֹחֶכֶת. פְּעַם שְׁנֵי
יוֹצֵא מַיִם, וְשָׁתוּ כָּל אוֹתָן הַחַיּוֹת שֶׁבְּהָרִים,
וְנִפְתַּחַת וַיּוֹלְדָת. וְסִימְנָךְ – (במדבר כ) וַיֵּךְ אֶת הַסֵּלַע
בְּמַטְהוֹ פְּעָמִים. וְכָתוֹב וַתִּשֶׁתּ הָעֵדָה וּבְעִירָם.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלֶיהָ עַל
מַעֲשֶׂה) עֵבּוֹר שֶׁל נַחֵשׁ (שֶׁל חִיָּה) זֶה, מֵה
כְּתוֹב? (תהלים כט) קוֹל ה' יְחוֹלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשֶׁף
יַעֲרוֹת וְגו'. קוֹל ה' יְחוֹלֵל אֵילוֹת – אֵלוּ חֲבָלִים
וְצִירִים, לְעוֹרֵר אֵלוּ הַשְּׁבָעִים קוֹלוֹת. מִיָּד –

וַיִּחְשַׁף יְעָרוֹת, לְהַעֲבִיר (לְעוֹרָה) אוֹתוֹ נִחַשׁ
 וּלְהַתְגַּלּוֹת אוֹתָהּ חִיָּה בִּינִיָּהֶם לְלַכֵּת. וּבְהִיכָלוֹ,
 מָהוּ וּבְהִיכָלוֹ? בְּהִיכָלוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 כָּל אֵלוֹ הַהֵמוּנִים פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים כְּבוֹד. מָהוּ
 כְּבוֹד? (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

וְאִם תֵּאמַר שֶׁלְשֶׁבְעִים שָׁנָה תִּחִיל וְלִשְׁתֵּי שָׁנִים
 יוֹלְדֵת, אַחַר אֶלֶף וּמֵאֲתַיִם, כִּחַשְׁבוֹן רַע"ב
 – הָרִי כְּתוּב (ישעיה סו) בְּטָרַם תִּחִיל יִלְדָּה. וְסוּד
 הַדְּבָר – (שם סה) וְהָיָה טָרַם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד
 וְגו'. וּמָהוּ (הַיּוֹם) בְּטָרַם? אֵלָּא קֹדֶם שֶׁיִּשְׁלְמוּ
 שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם שָׁנִים אַחַר אֶלֶף וּמֵאֲתַיִם אֵלוֹ
 חֻבְלֵי הַיּוֹלְדֵת, יִתְגַּלוּ שְׁנֵי מְשִׁיחִים בְּעוֹלָם.
 וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן נֶאֱמַר, (תהלים כט) וּבְהִיכָלוֹ כָּלוֹ אוֹמַר
 כְּבוֹד, וּכְבֹר פֶּרְשׁוּהוּ, (משלי ג) כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ.
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אֵלוֹ בְּעֲלֵי הַתּוֹרָה יְהִיוּ נִכְבָּדִים.
 אֵלוֹ שֶׁסָּבְלוּ כְּמָה חֻבְלֵים וְצִירִים כְּמוֹ
 הַיּוֹלְדֵת, וְהִיוּ מְבֻזִים בֵּין עַמֵּי הָאָרֶץ – יְהִיוּ
 נִכְבָּדִים. וּמִיָּד – (תהלים כט) ה' לְמַבּוּל יִשָּׁב –
 לְרַשָּׁעִים. אֵין מַבּוּל, אֵלָּא דִּינִים שֶׁל מַבּוּל. כְּמוֹ
 שֶׁנִּפְתָּחוּ מַעֲיָנוֹת תְּהוֹם וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ
 בִּימֵי הַמַּבּוּל, אֵף כָּאֵן יִתְעוֹרְרוּ דִּינִים עֲלֵיהֶם

למעלה ולמטה, עד שאין סוף ותכלית. וכל
הבזויים והבושה שעשו אמות עובדי כוכבים
ומזלות של העולם לשם ה' ולעמו, וכמה חרפות
שסבלו ישראל מהם על שם ה' – מכלם יקח
הקדוש ברוך הוא נקמה, ועל זה נקרא אצלם,
(נחום א) נקם ה' ונוטר ובעל חמה.

ובחודש הראשון, מי הוא ראשון? זה ניסן. שם
הולידה אותה חיה, לקיים מה שפרשו
בעלי המשנה, בניסן נגאלו ובניסן עתידים
להגאל. **ובי"ד שלו**, (שמות יז) ויאמר כי יד על כס
יה. שם נשבע להעביר מהעולם זרעו של עשו
עמלקיים. באותו זמן נאמר, (שם יב) משכו וקחו
לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח. משכו –
(הושע ז) משך ידו את לצאים.

באותו זמן, כה אמר ה' לרועים הפושעים בי.
ואומר, (יחזקאל יג) ואל אדמת ישראל לא
יבאו. ואלו הם רועי הצאן, פרנסי הדור. ומשום
זה נאמר עליהם, (הושע ב) הנה אנכי מפתייה
והלכתייה המדבר. (יחזקאל כ) ונשפטתי אתכם וגו',
כאשר נשפטתי את אבותיכם. שהרג אותם במכת
חשך. (ע"כ רעיא מהימנא).

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן (במדבר כח), מִיְהוּ הַחֲדָשׁ
הָרֵאשׁוֹן? זֶהוּ חֲדָשׁ שְׁזוֹ הַחֲרִיָּה
מִתְגַּלִּית בּוֹ וּמִתְחַזְקֵת בּוֹ, וְיוֹצֵאת לְעוֹלָם
בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם. בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר – אֵלּוּ שְׁאָר
הַחֲרִיֹּת שֶׁהֵן י' י' לְכֹל צַד, בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם.
וּבִסְפָרֵי הָרֵאשׁוֹנִים, הוּא י', וְאַחַת לְכֹל צַד
לְאַרְבַּעַת צְדָדִים, וְהֵן אַרְבַּע עֲשָׂרָה. כִּיּוֹן שֶׁהֵן
אַרְבַּע, מִתְחַבְּרוֹת וְנִתְקַנּוֹת עִם אֵלּוּ הָעָשָׂר שֶׁבְּצַד
יְמִין, וְאִזּוֹ י"ד בְּשִׁמְחָה לְתַקֵּן חֲרִיָּה זוֹ (לְתַקֵּן הַלְבָנָה חֲרִיָּה
(ז) בְּתַקּוּנֶיהָ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וְדַאי כֶּן הוּא. וּבֵא רֵאָה, כְּתוּב
(שמות יב) מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן וְגו'. מִשְׁכּוֹ,
(בַּחֲבוּר הַקְּדָמוֹן) מֵהוּ מִשְׁכּוֹ? כְּמִי שְׁמוֹשֶׁךְ מִמְּקוֹם
אַחַר לְמִקּוֹם זֶה. מִשְׁכּוֹ יָמִים עֲלִיוֹנִים לְגַבֵּי יָמִים
תַּחְתּוֹנִים. יָמִים עֲלִיוֹנִים הֵם שִׁס"ו, כְּחֹשֶׁבּוֹן
מִשְׁכּוֹ. יָמִים תַּחְתּוֹנִים, פְּעָמִים שֶׁהֵם שִׁנ"ה.
וּבְזִמְן שְׁמֵאִירָה הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ, עוֹלִים לְהִיּוֹת
אֵלּוּ הַיָּמִים שִׁס"ה, כְּחֹשֶׁבּוֹן "מִשְׁכּוֹ" חֶסֶר אֶחָד.
מִשְׁכּוֹ יָמִים עֲלִיוֹנִים אֶצֶל יָמִים תַּחְתּוֹנִים לְהִיּוֹת
כֹּלָם כְּאַחַד בְּחֲבוּר אֶחָד. וּמִיְהוּ שְׁמוֹשֶׁךְ
אוֹתָם? אֵלּוּ עָשָׂר שְׁלֹצֵד יְמִין, שְׁכְּתוּב בְּעֵשׂוֹר.
בְּעֵשׂוֹר?! בְּעֵשְׂרָה הִיא צָרִיךְ לְכַתֵּב! מֵהוּ

בַּעֲשׂוֹר? אֵלָא תַשַּׁע הֵם לְכֹל צַד, וּנְקָדָה אַחַת
 שְׁהוּלְכַת בְּאִמְצַע כְּדַגְמַת זֶה: (ציור למעלה), וְאוֹתָהּ
 נְקָדָה מִשְׁלִימָה לְעֶשֶׂר, וְעַל זֶה נֶאֱמַר בַּעֲשׂוֹר,
 כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר זְכוּר וְשָׂמוֹר, לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּעֲשָׂרָה
 אֵלּוּ הַתַּשְׁעָה יָמִים בְּאוֹתָהּ נְקָדָה. לְחֻדְשׁ הַזֶּה –
 יָמִים שְׁלֹשָׁד יָמִין כְּדִי לְהִתְחַבֵּר זֹאת בְּזֶה, לְהִיּוֹת
 הַכֹּל אֶחָד.

וּבְזִמְנָן שְׂאֵלוּ הָאֲרַבְעָה נְקֻשָׁרִים לְאֲרַבְעָה צְדָדִים
 (וּמִתְחַבְּרִים) עִמָּהֶם, אֲזִי יוֹלְדַת אוֹתָהּ הַחֲזִיָּה,
 וְהַנְּחָשׁ הוֹלֵךְ לוֹ. וּבְאוֹתוֹ זְמַן מְקַדְּשִׁים לְמַעְלָה
 לְאוֹתָהּ חֲזִיָּה וְקוֹרְאִים לָהּ כְּבוֹד. וְאֲזִי מְתַקְּדֵשׁ
 הַמוֹעֵד, מֵהַ שְׁלֵא הָיָה עַד עֵתָהּ, וְעֵתָהּ קוֹרְאִים
 לָהּ כְּבוֹד. זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים כט) וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ
 אִמַר כְּבוֹד.

רַעְיָא מִהִימְנָא

אִמַר הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, דְּבָרִים אֵלּוּ סְתוּמִים, וְצָרִיךְ
 לְפַתַח אוֹתָם אֶצֶל הַחֲבָרִים. שְׁמִי שְׁסוּתָם
 לָהֶם סְתָרֵי הַתּוֹרָה, הוּא מְצַעַר אוֹתָם. שְׁלַרְשָׁעִים,
 אוֹרוֹת שֶׁל הַסּוּדוֹת חוֹזְרִים לְהִיּוֹת לָהֶם חֶשֶׁךְ.
 וְהוּא מְשַׁל לְמִמּוֹן שֶׁהוּא גְנוּז – מִי שֶׁחוֹפֵר אוֹתוֹ
 עַד שֶׁמוּצֵא אוֹתוֹ, וְאֵינוֹ שָׁלוֹ, חוֹזֵר בְּשִׁכְלוֹ לְחֶשֶׁךְ

וְאִפְּלָהּ. וְלָמִי שֶׁהוּא שְׁלוֹ, מֵאִיר לוֹ. וּמִשּׁוֹם זֶה יֵשׁ
 לְבֶן אָדָם לְגִלוֹת סוּדוֹת סְתוּמִים שְׁבַתוֹרָה.
בַּעֲשׂוֹר – תִּשְׁעָה הֵם לְכָל כּוּוֹן, כִּנְגַד תִּשְׁעָה
 חֻדָּשִׁים שֶׁל הַיּוֹלָדֶת, כְּחֻשְׁבוֹן א"ח.
 מֵהִי יוֹלָדֶת? אוֹת ד' מֵאָחַד. א"ח, הִיא ט',
 לְאַרְבָּעָה צְדָדִים שֶׁל אוֹת ד', וְהֵם אַרְבָּעִים. א"ח
 – זְכוֹר. ד' – שְׁמוֹר. הֲרִי אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם.

נִשְׂאָר כְּבוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
 מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְהוּא כְּבוֹד ל"ב,
 אַרְבַּע פְּעָמִים לְכָל צֶדַע שֶׁל אוֹת ד', הֲרִי ס"ד
 לְאַרְבָּעָה צְדָדִים – רנ"ו. וּפְרָשׁוּהוּ – כְּבוֹד
 לְמַעְלָה, ל"ב לְמַטָּה. וּמִשּׁוֹם זֶה מִיַּחְדִּים בְּכָל
 יוֹם פְּעָמִים, שְׁאוּמְרִים בָּהֶם פְּעָמִים כְּבוֹד, שֶׁהֵם
 ס"ד. וּפְעָמִים ד' ד' מֵאָחַד – הֲרִי ע"ב. הֲרִי ד'
 שֶׁל אָח"ד הִיא שְׁלֵמוֹת שֶׁל מ"ב שְׁמוֹת, וּשְׁלֵמוֹת
 שֶׁל ע"ב שְׁמוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה אוּמְרִים בְּמִזְמוֹר
 לְדָוִד, (תְּהִלִּים כד) מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד ה' עֲזוּז וְגִבּוֹר.
 וּבְפַעַם שְׁנַיָּה אוּמְרִים, מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.

(ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

מִיֵּהוּ הַיְכָלוֹ? זֶה הַהֵיכָל הָעֲלִיּוֹן הַפְּנִימִי שֶׁשֵּׁם
 מִתְקַדֵּשׁ הַכֹּל. שֵׁם מְקַדָּשִׁים לְמִי שְׂרָאוּי

לְהִתְקַדֵּשׁ. אֵיךְ מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ הַיְכָל?
 בְּרֵאשׁוֹנָה נִפְתָּחִים שְׁעָרִים, וּמִפְתָּח אֶחָד סָתוּם
 מִתְקַן וּפּוֹתַח שְׁעַר אֶחָד, לְצַד דְּרוֹם, וְאֵז נִכְנָס
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בְּאוֹתוֹ פֶּתַח וּמִזְדַּרְזוֹ לַחֲגוֹר אֲבִיטוֹ
 וּמִלְבוּשָׁיו, וּמִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה שֶׁל קִדְשָׁה, וְלוֹבֵשׁ
 חֹשֶׁן וְאַפֻּד, וּמַעִיל שֶׁל שְׁבָעִים פְּעֻמוֹנִים וְרִמּוֹנִים,
 שֶׁהֵם (שְׁמוֹת כח) פְּעֻמוֹן זָהָב וְרִמּוֹן. וְצִיץ נֹזֵר הַקִּדְשׁ
 עַל מִצְחוֹ, וְנִקְרָא צִיץ נֹזֵר הַקִּדְשׁ, וּמִתְקַשֵּׁט
 בְּאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב וּבְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לְבָן. וְעַל אוֹתוֹ
 צִיץ יֵשׁ מ"ב אוֹתִיּוֹת שְׁלוֹהֵטוֹת בּוֹ וְנוֹצְצוֹת עָלָיו,
 וּמְאִיר כָּל אוֹתוֹ הַיְכָל בְּאוֹרוֹת עָלְיוֹנִים.

מִסְתַּוְּבָב אוֹתוֹ מִפְתָּח וּפּוֹתַח צַד אַחַר שֶׁבְּצַד
 צְפוֹן, וְאֵז נִכְנָס לוֹי, מַעֲשֵׂר שֶׁל יַעֲקֹב
 שֶׁהִפְרִישׁ לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכִנּוֹר שֶׁל עֲשָׂרָה
 נִימִים עָמוּ, וּמִתְקַשֵּׁט בְּקִשּׁוּטָיו, וְאֵז סוֹבֵב
 הַמִּפְתָּח, וּפּוֹתַח בְּאוֹתוֹ הַיְכָל שְׁעַר אֶחָד, אוֹתוֹ
 שְׁעַר שְׁעוּמָד בְּאַמְצָע. עָמוּד שֶׁלְצַד מִזְרַח עוֹלָה
 וּמִתְקַשֵּׁט בְּשְׁבָעִים עֲטוּרִים, וּמִתְקַשֵּׁט בְּאַרְבַּע
 אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם שְׁתֵּים עֲשָׂרָה. וּמִתְקַשֵּׁט בְּחִקִּיקוֹת
 שֶׁל מְאֵתִים וְשְׁבָעִים אֶלֶף עוֹלָמוֹת, וּמִתְקַשֵּׁט
 בְּקִשּׁוּטִים שֶׁל סוּף הָעוֹלָם עַד סוּף הָעוֹלָם בְּכֹמָה
 מִלְבוּשֵׁי כְבוֹד, בְּכֹמָה קִשּׁוּטִים קְדוּשִׁים.

וּמִסְתַּוְּבֵב אוֹתוֹ מִפְתַּח, וּפּוֹתַח לוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים
הַגְּנוּזִים, וְכָל הַשְּׁעָרִים הַקְּדוּשִׁים
הַנִּסְתָּרִים, וּמִתְקַדֵּשׁ בָּהֶם, וְעוֹמֵד שָׁם כְּמֶלֶךְ.
וּמִתְבָּרֵךְ בְּכַמָּה בְּרָכוֹת, וּמִתְקַשֵּׁט בְּכַמָּה
קְשׁוּטִים. אֲזִי יוֹצְאִים כָּלֵם בְּחִבּוּר אֶחָד,
מִתְקַשְּׁטִים בְּקְשׁוּטִים כְּמוֹ שְׂרָאוּי. כִּיּוֹן שְׂיוּצְאִים,
מְעוֹרֵר אוֹתוֹ בְּקְשׁוּטָיו.

וְחִיָּה זוֹ מִתְעוֹרֶרֶת וּמִמְעֵטֶת עֲצָמָה מִתּוֹךְ אֶהְבָּה
שֶׁל הַשִּׁירָה. אֵיךְ מְמַעֵטֶת עֲצָמָה מִתּוֹךְ
אֶהְבָּה שֶׁל הַשִּׁירָה? הַמְעִיטָה עֲצָמָה מְעַט מְעַט,
עַד שְׁנַעֲשִׂית נִקְדָּה אַחַת. כִּיּוֹן שֶׁהִיא הַקְּטִינָה
עֲצָמָה (בְּשִׁירָה), אֲזִי כְּתוּב (שְׁמוֹת ב) וַיִּלֶּךְ אִישׁ מִבֵּית לְוִי
וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי. בֵּת לְוִי וְדָאִי, מִצַּד הַשְּׂמָאל.
אֵיךְ אוֹחֵז אוֹתָהּ? מוֹשִׁיט שְׂמָאלוֹ תַּחַת רֵאשָׁה
מִתּוֹךְ חִבָּה.

וְאִם תֹּאמַר, כִּיּוֹן שֶׁהִיא נִקְדָּה אַחַת, אֵיךְ יָכוֹל
לְאַחֵז בְּנִקְדָּה קְטַנָּה? אֶלֶּא אֶצֶל הָעֲלִיּוֹן,
כָּל מָה שֶׁהוּא דָּבָר קָטָן, זֶה שָׁבַח וְזוֹ מְעָלָה
וּגְדֻלָּה בְּגִדְל הָעֲלִיּוֹן. מִיֵּד הִכְהֵן הַגְּדוֹל מְעוֹרֵר
אוֹתָהּ, וְאוֹחֵז בָּהּ וּמְחַבֵּק אוֹתָהּ. שְׂאֵלוֹ הִיתָה
גְּדוּלָּה, לֹא יְכוּלִים לְהִתְאַחֵד כָּלָל. אֲבָל כִּיּוֹן
שְׂמִקְטִינָה עֲצָמָה, וְהִיא נִקְדָּה אַחַת, אֲזִי אוֹחֵזִים

בָּהּ וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעֲלָה. וְכִיּוֹן שְׁמַעֲלִים
 אוֹתָהּ וַיּוֹשֶׁבֶת בֵּין שְׁנֵי צַדְדִים אֱלוֹ, אֲזִי אוֹתוֹ
 עֲמוּד שְׁעוּמָד בְּאֲמֻצֵּעַ מִתְחַבֵּר עִמָּהּ בְּחֻבָּהּ שֶׁל
 נְשִׁיקוֹת, בְּאַהֲבָה שֶׁל חֲבוּר אֶחָד. אֲזִי נֶאֱמַר
 (בראשית כט) וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל, בְּאַהֲבָה שֶׁל
 הַנְּשִׁיקוֹת שֶׁמִּתְחַבְּרִים זֶה בָּזֶה בְּלִי פְרוּד, עַד
 שְׁלוֹקַחַת אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הָעֲנוּגִים כְּמוֹ שְׂרָאוּי.
 בַּשָּׂעָה שְׁלוֹקַחַת אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הָעֲנוּגִים כְּמוֹ
 שְׂרָאוּי וְרוֹצֵה לְצִוּוֹת לְחִילוּתֶיהָ,
 מִתְאַסְּפִים כָּלֶם, וְקוֹרְאִים לָהּ מִתּוֹךְ הַהֵיכָל
 הַקָּדוֹשׁ: כְּבוֹד כְּבוֹד כְּבוֹד. בְּהֵיכָל הַקָּדוֹשׁ אֲבָא
 וְאֵמָא פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: מְקַדֵּשׁ מְקַדֵּשׁ. וְאֲזִי
 הַלְבָּנָה מִתְקַדֶּשֶׁת כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְאֲזִי כְּתוּב וּבַחֲדָשׁ
 הָרֵאשׁוֹן. רֵאשׁוֹן וְדָאִי. וְעַל זֶה נֶאֱמַר מִשְׁכוּ וְגוֹ'.
 וְעַל זֶה נֶאֱמַר בְּעֶשְׂוֹר לְחֲדָשׁ הַזֶּה. שֶׁמִּתְחַבֶּרֶת
 הַלְבָּנָה בְּשִׁמְשׁ, וּמָה שֶׁהִיָּתָה לוֹקַחַת נְקֻדָּה אַחַת,
 כְּאֶשֶׁר יוֹרְדָת, מִתְפַּשְׁטָת מְעֵט מְעֵט וּמִתְמַלְאָת,
 וְנִעֲשִׂית אוֹת ה' מְלֵאָה מְכַל הַצַּדִּדִּים, מִתְקַדֶּשֶׁת
 כְּמוֹ שְׂרָאוּי.

רַעֲיָא מִהֵימְנָא

מִסְתַּוְבָּב אוֹתוֹ הֵיכָל, וּפּוֹתַח שַׁעַר אַחַר שֶׁל צַד
 דְרוֹם (צָפוֹן) בְּשַׁבְעִים וּשְׁתַּיִם עֲטָרוֹת.

וְאַחַר כֵּן פּוֹתַח שַׁעַר שְׁלִישִׁי לְצַד מְזֻרַח
 בְּחֻמָּשִׁים (וּשְׁנַיִם) אֹרוֹת שֶׁל חֲמֻשִׁים שְׁעָרֵי בִּינָה.
 לְבִסּוּף פּוֹתַח שַׁעַר אַחַר שֶׁל צַד צָפוֹן (מְעֻרָב)
 בְּשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם עֶטְרוֹת, וְכֻלָּם בְּחֻשְׁבוֹן רמ"ח
 תְּבוֹת שֶׁל פְּרָשִׁיּוֹת קָרִיאת שְׁמַע. וּמָה שֶׁבִּהְתְּחִלָּה
 הִיָּתָה אוֹתָהּ חִיָּה קְטָנָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן נִגְדְּלָתָה. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב (ישעיהו ו) מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, שֶׁהוּא
 כְּבוֹד עֲלִיוֹן וְתַחְתּוֹן.

בְּאַשֶׁר מְגִיעַ לְח"י עוֹלָמוֹת, שָׁבוּ ח"י בְּרֻכּוֹת
 הַתְּפִלָּה, וּפְתַח בּו פְּסוּק (תהלים נא) אֲדַנִּי
 שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ. אֲזוּ הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצֵּי מִתְחַבֵּר עִמָּהּ בְּחִבִּיבוֹת שֶׁל נְשִׁיקוֹת
 הַשְּׁפָתִים, שֶׁהֵם נִצַּח וְהוֹד, וְהֵלְשׁוֹן הוּא צְדִיק
 בִּינִיָּהֶם. לְשׁוֹן לְמוּדִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר, (בראשית
 כט) וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל. וְאֲזוּ קוֹרְאִים לְאוֹתָהּ חִיָּה
 כְּבוֹד כְּבוֹד, אָבָא וְאֵמָא, מְקַדֵּשׁ מְקַדֵּשׁ. אֲזוּ הִירַח
 מִתְקַדֵּשׁ כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְאֲזוּ נֶאֱמַר וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן,
 רֵאשׁוֹן וְדָאִי.

וְאֲזוּ מְשֻׁכוֹ. וְעַל זֶה נֶאֱמַר בְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ הַזֶּה,
 שְׁמֵתַחְבֵּרֶת הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁמְשׁ,
 שְׁנֶאֱמַר בּו (תהלים פד) כִּי שִׁמְשׁ וּמַגֵּן ה' אֱלֹהִים
 (צְבָאוֹת). וּמָה שֶׁהִיָּתָה נִקְדָּה קְטָנָה, (כְּמוֹ זֶה) מִתְמַלֵּאת

בְּלִבְנָה, וְאִזּוּ הוּא חֲדָשׁ מְלֵא. וְהַלְבְּנָה מִתְמַלֵּאת
כְּמוֹ זֶה, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בְּהִתְחַלָּה חֲסֵרָה,
וְכַעַת בְּשִׁלְמוֹת. (ע"כ רעיא מהימנא).

רְבִי חִיָּיא פָּתַח, בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ פְּסַח
וְגו'. שֶׁהָשָׂהוּא פְּסַח, מִדּוּעַ? אֵלֶּא יִרְאָתָם
שֶׁל הַמִּצְרִים וְאֵלוֹהַ שְׁלָהֶם הָיָה שָׂה. מִשּׁוּם
שֶׁהַמִּצְרִים עוֹבְדִים לְמִזֵּל טָלָה, וּמִשּׁוּם זֶה
עוֹבְדִים לְשָׂה. בֵּא וּרְאָה, כְּתוּב (שְׁמוֹת ח) הֵן נִזְבַּח
אֶת תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם. מִהִי תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם? וְכִי עַל
שְׁשׁוֹנָאִים אוֹתוֹ כְּתוּב תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם? אֵלֶּא
יִרְאָתָם שֶׁל הַמִּצְרִים וְהָאֵלוֹהַ שְׁלָהֶם נִקְרָא תּוֹעֵבַת
מִצְרַיִם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים יח) כְּתוֹעֵבַת הַגּוֹיִם,
יִרְאָתָם שֶׁל שְׂאֵר הָאֲמוֹת.

סדר הלימוד ליום ב סיון [יום 238 בשנה]

בֵּא וּרְאָה חֲכָמְתוֹ שֶׁל יוֹסֵף, שְׁכָתוּב (בראשית מז)
וּמִקְצָה אַחֲרָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים, וּמִלְמַד
אוֹתָם לוֹמַר, אֲנָשִׁי מִקְנֵה הָיוּ עֲבָדֶיךָ. וְכִי יוֹסֵף
שָׁהיָה מֶלֶךְ שָׁהיָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָאָרֶץ, וְאָב
לְמַלְכוּת, עָשָׂה כֵן, וְעָשָׂה לְאַחֲרָיו שְׁיִשְׁנָאוּ אוֹתָם
וְלֹא יִחְשְׁבוּ אוֹתָם (שְׁיִעֲשׂוּ מֵהֶם רוּעֵי צֶאֱן)? אֵלֶּא וְדָאִי

תועבת מצרים, יראה ואלוהי שלהם נקרא כן, ועל זה כתוב (שמות ח) הן נזבח את תועבת מצרים. אמר יוסף, כל מיטב מצרים היא ארץ רעמסס, ואותה ארץ הפרישו ליראתם, לרעות וללכת בכל תענוגות העולם. וכל המצרים החשיבו לאלה שרועים ליראתם, כיראתם. אעשה לאחי שיירשו אותה ארץ, וישתחוו להם המצרים, ויחשיבו אותם כמו שראוי. וזהו שכתוב (בראשית מו) כי תועבת מצרים כל רעה צאן. מחשיבים אותם כיראתם.

אמר רבי יוסי, והרי למדנו, כמו שנפרע הקדוש ברוך הוא מאלו שעובדים לעבודה זרה – כן נפרע מעבודה זרה ממש. וכי יוסף עשה לאחיו עבודה זרה? אמר לו, לא עשה יוסף לאחיו עבודה זרה, אלא עשה להם שישלטו על העבודה זרה שלהם, ולכפות העבודה זרה שלהם תחת ידיהם ולרדותם במקל. אמר יוסף, אם ישלטו אחי על העבודה זרה שלהם, כל שכן שישלטו על עצמם, ומשום זה הושיב אותם במיטב הארץ והשליט אותם על כל הארץ.

ועל זה ששה שהוא פסח – מדוע? אלא יראתם של המצרים ואלוהי שלהם היה השה. אמר

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִבְּעָשׂוֹר לַחֲדָשׁ קָחוּ אֶת
 יְרֵאתָם שֶׁל הַמְצָרִים, וְתַפְשוּ אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה קָשׁוֹר
 וְתַפּוּס בְּתַפְיֶסָה שְׁלַכְּם יוֹם אֶחָד וּשְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה,
 וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְדִין וְהֶאֱסָפוּ עָלָיו.

וּבְשָׁעָה שֶׁהַמְצָרִים הָיוּ שׁוֹמְעִים קוֹל יְרֵאתָם
 שֶׁתַּפּוּס בְּתַפְיֶסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְאֵינָם
 יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ, הָיוּ בּוֹכִים, וְהָיָה קָשָׁה
 עֲלֵיהֶם כָּאִלוּ אֶת עֲצָמָם קָשְׁרוּ לְהַרְיָגָה. וְאָמַר
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יִהְיֶה תַּפּוּס בְּרִשׁוֹתְכֶם יוֹם
 אַחַר יוֹם – אַרְבָּעָה יָמִים, כְּדֵי שְׂיִרְאוּ אוֹתוֹ תַּפּוּס,
 וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְהַרְיָגָה, וְיִרְאוּ אוֹתוֹ
 הַמְצָרִים אֵיךְ אַתֶּם עוֹשִׂים בּוֹ דִין, וְזֶה קָשָׁה לָהֶם
 מְכַל הַמַּכּוֹת שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֱלוֹ
 הַדִּינִים שֶׁיַּעֲשׂוּ בִירֵאתָם.

לְבַסּוּף דְּנִים אוֹתוֹ בְּאֵשׁ, שֶׁכְּתוּב (דברים ז) פְּסִילִי
 אֲלֵהֶיחַם תִּשְׂרַפּוֹן בְּאֵשׁ. אָמַר הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא: אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ
 שֶׁבְּרַצּוֹן וּבַתְּאוּהָ שֶׁל יְרֵאתָנוּ אָכְלוּ אוֹתוֹ כֶּךָ. אֲלֹא
 תִקְנּוּ אוֹתוֹ צָלִי, וְלֹא מְבַשֵּׁל, שְׂאֵם יִהְיֶה מְבַשֵּׁל,
 יִהְיֶה מְסֻתָּר וְלֹא יִרְאוּ אוֹתוֹ, אֲלֹא תִקְוּנוּ שְׂיִרְאוּ
 אוֹתוֹ כֶּךָ שְׂרוּף בְּאֵשׁ, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה רִיחוֹ נוֹדֵף.

וְעוֹד, רֵאשׁוּ עָלָיו כְּפוּף עַל קֶרְסְלָיו, שְׁלֵא
 יֵאמְרוּ שְׁחִיָּה אוֹ דָּבָר אַחֵר הוּא, אֲלֵא
 שְׁיִכִּירוּ אוֹתוֹ שֶׁהוּא יִרְאֶתֶם. וְעוֹד, שְׁלֵא יֵאכְלוּ
 אוֹתוֹ בְּתֵאבּוֹן, אֲלֵא עַל הַשֶּׁבַע, דֶּרֶךְ קִלוֹן וּבְזִיוֹן
 וְעוֹד, עֵצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ, אֲלֵא שְׁיִרְאוּ עֲצֻמוֹתָיו
 מִשְׁלֹכוֹת בְּשׁוֹק, וְלֹא יִהְיוּ יְכוֹלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ.
 וְעַל זֶה כָּתוּב, (במדבר לג) וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה ה'
 שְׁפָטִים. דִּינִים רַבִּים. וְעוֹד נֹאמֵר, וּמִקְלָכֶם
 בְּיַדְכֶם, וְלֹא חָרַב וְרִמַּח וּשְׁאָר כְּלֵי מִלְחָמָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּכֹר פִּרְשׁוּהוּ שֶׁהַמְצָרִים
 עוֹבְדִים לְמַזַּל טָלָה, וּמִשׁוּם כֵּן עוֹבְדִים
 לָשָׂה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן, יַעֲבֹדוּ טָלָה וְלֹא
 שָׂה. אָמַר לוֹ, הַכֹּל עוֹבְדִים, אֲלֵא שְׁמַזַּל טָלָה יוֹרֵד
 וְעוֹלָה בְּטָלָה וְשָׂה, וּמִשׁוּם זֶה עוֹבְדִים לְכָלֶם.
 אָמַר לוֹ, כֵּן שְׁמַעְתִּי, שְׁכַל בְּהִמָּה גְדוּלָה (שֶׁל צֶאֱן),
 יִרְאֶה שְׁלָהֶם הִיתָה, וְעַל זֶה הָרַג הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא כָּל בְּכוֹר בְּהִמָּה. וְהָרִי נִתְבָּאָר שְׁאֵלוֹ הֵן
 מִדְּרָגוֹת שְׁלִמְעָלָה שְׁנִקְרְאוֹת כֵּן.

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, כָּתוּב (שמות יב) כָּל מַחְמַצַּת לֹא
 תֵאכְלוּ, וְכָתוּב (שם יג) לֹא יֵאכַל חֶמֶץ. אֲלֵא
 זֶה זָכָר, וְזוֹ נִקְבָּה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֱלֵעָזָר בְּנֵי,
 בָּזָה כָּתוּב לֹא תֵאכְלוּ, וּבָזָה כָּתוּב לֹא יֵאכַל.

מדוע לא כתוב לא תאכלו? אלא נקבה שהיא נוטה מדרך - ודאי באזהרה. זכר שהוא אחוז בחוט של טהרה יותר - בבקשה. ועל זה כתוב לא יאכל, לא תאכלו.

אמר לו, אבא, והרי כתוב (דברים טז) לא תאכל עליו חמץ. אמר לו, הרבה תבות יתרות לכבודו של הקרבן. אבל בתחלה בקשה - לא יאכל, אבל לבסוף באזהרה - לא תאכלו, שהוא קשה משניהם. מחמצת, מה טעמה? משום שריח של מות יש שם. חמץ - זכר, מחמצת - נקבה. (משלי ה) רגליה ירדות מות, בראש ובסוף התבה תמצא אותה. ומשום זה מי שאוכל חמץ בפסח הוא מקדים לעצמו המות, ושידע שהוא מת בעולם הזה ובעולם הבא, שכתוב (שמות יב) ונכרתה הנפש ההיא.

מצה, מדוע (נקראת מצה)? אלא כן שנינו, שדי - משום שאמר לעולמו די, שיאמר לצרותינו די. אף כן מצה, משום שהיא משדדת ומבריחה לכל צדדים רעים ועושה קטטה ביניהם כדגמת שם שדי שבמזוזה, שמבריח לשדים ומזיקים שבשער - אף כן היא מבריחה אותם מכל משכני הקדשה, ועושה מריבה

וְקַטְטוֹת בָּהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יז) מִסָּה וּמִרִיבָה.
וְעַל זֶה כָּתוּב מִצָּה, וַהֲרִי מִסָּה נִכְתַּבְתָּ בְּאוֹת
סִמָּיִךְ? אֵלֶּא תַרְגּוּם שֶׁל מִסָּה הוּא מִצּוֹתָא.

רַעֲיָא מִהִימְנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, כְּמוֹ לְשׁוֹן שֶׁהוּא מִקַּל לְכָל
אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ, וְהוּא לְשׁוֹן צוּרַת אוֹת ו',
וְהוּא מִטָּה שֶׁבּוּ עֶשֶׂר אוֹתוֹת, וּבּוּ הִכָּה הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל יְדוֹ עֶשֶׂר מִכּוֹת. וּמִשׁוּם שֶׁכָּל
הַמִּכּוֹת הֵיוּ מֵצַד שֶׁל ה' ה', אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא,
מִנִּין שֶׁכָּל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הִיטָּה שֶׁל חֲמֵשׁ מִכּוֹת וְכוּ',
אָמַר מֵעַתָּה וְכוּ'. וְאוֹת ה' עוֹלָה בְּאוֹת י'
לְחֲמִשִּׁים מִכּוֹת. חֲמֵשׁ פְּעָמִים חֲמִשִּׁים הֵם
מֵאוֹתִים וְחֲמִשִּׁים. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר, וְעַל הַיָּם לָקוּ
מֵאוֹתִים וְחֲמִשִּׁים מִכּוֹת.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם הִיא רַעֲמִסָּס,
וְאוֹתָהּ אֶרֶץ הַפְּרִישׁוֹ לִירְאָתָם, לְרַעוֹת
וּלְהִלֵּךְ בְּכָל תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם. וְכָל הַמִּצְרִים
הִחֲשִׁיבוּ לְאוֹתָם שְׂרוּעִים לִירְאָתָם – כִּירְאָתָם. וְזֶה
מֵה שֶׁשָּׂאֵל יוֹסֵף מִפְּרַעָה, שִׁישְׁלֹטוּ אַחֲיוֹ עַל
יְרֵאָתָם שֶׁל הַמִּצְרִים, שֶׁכְּפוּיִים תַּחַת יָדָיו כַּעֲבָדִים
אֲחֵר מִלְכֵיהֶם, לְהִיּוֹת כָּלָם נִכְפִּים תַּחַת שֵׁם יְהוָה

מַצְדָּם, וְלֹא יִשְׁלַט בְּעוֹלָם אֱלֹא שֵׁם יְהוָה, וְיִכְנָעוּ
כָּל מַמְנִים תַּחַת יָדָיו.

וְלִהְרֵאוֹת לָהֶם שֶׁהוּא עֵתִיד לְהַפְרֵעַ מֵהֶם, זֶהוּ
שְׁכָתוּב (שמות יב) וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם
אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אָנִי יְהוָה. כִּיּוֹן שֶׁהִטְעוּ לִבְרִיּוֹת
וְעָשׂוּ עֲצָמָם אֱלוֹהוֹת, וּמִשׁוּם שֶׁטָּלָה, מִמְּנַה שְׁלוֹ,
הוּא גְדוֹל עַל כָּל הַמַּמְנִים שֶׁל אֱלֹהִים אַחֲרָיִם,
צָוָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, (שמות יב) וַיִּקְחוּ
לָהֶם אִישׁ שָׂה לְבַיִת אָבוֹת שָׂה לְבַיִת, וְהִשְׁלִיט
אוֹתָם עָלָיו, וְתַפְסוּ אוֹתוֹ תַּפּוּס בְּתַפְסָה שֶׁלָּהֶם
יוֹם וּשְׁנָיִם וְשָׁלֹשׁ, וְלֹאֲחֵר זֶה הוֹצִיאוּ לוֹ לְדִין
לְעֵינֵי כָּל מִצְרַיִם, לְהֵרָאוֹת שֶׁהָאֱלוֹהִי שֶׁלָּהֶם
בְּרִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת בּוֹ דִין.

בְּגִלְגָּלִי זֶה נֶאֱמַר, (סו) אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשָׁל
מִבָּשָׂל בַּמַּיִם כִּי אִם צָלִי אִשׁ רָאשׁוֹ עַל
כַּרְעָיו וְעַל קַרְבּוֹ, לְהִיּוֹת נִדוּן בְּאִשׁ צָלִי, וְצָוָה
לְזַרֵּק לְעֲצָמוֹתָיו בְּשׁוֹק בְּבִזְיוֹן. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר,
(סו) וְעַצֶּם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ. וְצָוָה לְיוֹם הַרְבִּיעִי,
אַחַר שֶׁהָיָה תַּפּוּס שֶׁלְשָׁה יָמִים קָשׁוּר, לַעֲשׂוֹת בּוֹ
דִין. וְזֶה קָשָׁה לָהֶם מִכָּל נִגְעִים שֶׁהִכָּה לָהֶם
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן. וְלֹא
עוֹד, אֱלֹא שְׁצָוָה שְׁלֹא לֶאֱכֹל אוֹתוֹ בְּתַאֲוָה. וּמִדִּ

שָׂרְאוּ עֲצֻמוֹתָיו בְּשׁוּק וְלֹא יָכְלוּ לְהַצִּילוֹ, זֶה קָשָׁה
 לָהֶם מֵהַכֹּל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (שם)
 וּמִקְלָכֶם בְּיַדְכֶם, לְכַפּוֹת כָּל יִרְאָתֶם שֶׁל הַמִּצְוִיִּים
 תַּחַת יְדֵיהֶם. וּמִשׁוּם שֶׁהֵם בְּכוֹרוֹת מִמְּנִים, כְּתוּב
 (שם) וְה' הִכָּה כָּל בְּכוֹר.

אַחַר כָּל זֶה, כְּתוּב (שם יג) לֹא יִרְאָה חֶמֶץ, (דברים טז)
 שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלֶיךָ מִצוֹת לַחֵם עֲנִי.
 וְכְתוּב (שמות יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ. אָמַר
 הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, מִדּוּעַ צְוֶה שְׁלֵא לֶאֱכֹל חֶמֶץ
 שְׁבַעַת יָמִים וְלֹאֲכֹל בָּהֶם מִצָּה? וּמִדּוּעַ לֹא יֹאכְל,
 וּמִדּוּעַ נֶאֱמַר לֹא תֹאכְלוּ? אֲלֵא שְׁבַעַת כּוֹכְבֵי
 לְכַת, וְהֵם: שְׁצ"ם חֲנֻכ"ל. וְהֵם מְצַד שֶׁל טוֹב
 וְרַע, אוֹר הַפְּנִימִי, מִצָּה. קִלְפָה שְׁבַחֲוֶץ - חֶמֶץ.
 וְהֵם, חֶמֶץ - זָכַר. מַחְמֶצֶת - נִקְבָּה.

מִצָּה שְׁבַעַת יָמִים - שְׁמוֹרָה. וְהֵם (אסתר ב) שְׁבַע
 הַנְּעֻרוֹת הַרְאִיּוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ.
 וְנֶאֱמַר עָלֵיהֶם (שמות יב) וְשִׁמְרְתֶם אֶת הַמִּצּוֹת.
 מִצָּה הִיא שְׁמוֹרָה לְבַעֲלָהּ, שֶׁהוּא אוֹת ו', וְבוֹ
 נַעֲשִׂית מִצְוָה.

וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר לָהּ בְּשִׁבִיל י"ה הַגְּנוּזִים בְּאוֹתִיּוֹת
 מ"ץ מִמִּצָּה, וְהֵם י"ם ה"ץ. וְצִוָּה הַקְּדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא לְבָרַךְ אוֹתָהּ בְּשִׁבְעַ בְּרָכוֹת לַיִל פֶּסַח,
שֶׁהֵן שִׁבְעַ הַנְּעֻרוֹת שְׁלֵה, שֶׁהֵן שִׁבְעַ שְׁצ"ם חֲנֻכ"ל. וְצִוְיָה
לְהַעֲבִיר מֵהֵן חֲמֵץ וּמַחְמֶצֶת, שֶׁהֵם עֲנָנִים חֲשׂוּכִים
שֶׁמְכַסִּים עַל אוֹרוֹת שֶׁל שִׁבְעָה כּוֹכָבֵי לְכַת,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (בְּרֵאשִׁית מֵא) וַתִּבְאֲנָה אֶל קַרְבָּנָה וְלֹא
נֹדַע כִּי בָאוּ אֶל קַרְבָּנָה וּמֵרֵאִיָּהּ רַע. חֲשׂוּךְ כְּאֲשֶׁר
בַּתְּחִלָּה. שֶׁכֵּל כֶּף הַחֲשֵׁךְ שֶׁל הָעֲנָנִים שְׁלָהֶם, שֶׁלֹּא
יְכוּלִים אוֹרוֹת לְהֵאִיר לָהֶם, וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר וְלֹא
נֹדַע כִּי בָאוּ אֶל קַרְבָּנָה. (ע"כ רַעִיא מֵהֵימְנָא).

רַבִּי שִׁמְעוֹן פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים סח) גְּעַר חַיִּת קְנָה
עַדֵּת אֲבִירִים בְּעַגְלֵי עַמִּים. גְּעַר חַיִּת – זֶה
הַחִיָּה שֶׁאֲחֻזוֹ בָּהּ עָשׂוּ. קְנָה – לְמַדְנֹו, שֶׁבִּיּוֹם
שֶׁנֶּשְׂא שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ אֶת בַּת פְּרָעָה, בָּא גְּבִרְיָאֵל,
נֶעַץ קְנָה בָּיִם הַגָּדוֹל, וְעָלִיו נִבְנִית עִיר שֶׁל רוּמִי.
מֵהוּ קְנָה? זֶה הַזְּכָר שֶׁל זֶה הַחִיָּה רָעָה, שֶׁיֵּשׁ לוֹ
צַד קָטָן בְּאֲחִיזָתוֹ בְּקִדְשָׁהּ. וְזֶהוּ קְנָה שֶׁנֶּעוּץ בָּיִם
הַגָּדוֹל, וּמִשׁוּם זֶה הִיא שׁוֹלֶטֶת עַל הָעוֹלָם, וְעַל
שְׁלֵטוֹן זֶה כְּתוּב, (יִשְׁעִיָּה יט) קְנָה וְסוּף קָמְלוּ. קְנָה,
שְׁלֵטוֹן וְרֹאשׁ לְכָל הַמַּלְכוּת. וְעוֹד קְנָה, שֶׁעַתִּיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ כְּקְנָה זֶה.

בֵּא וְרֵאָה, בְּמִצְרַיִם הִיא שׁוֹלֶטֶת, וּמִמֶּנָּה יוֹצְאִים
כְּמָה שְׁלֵטוֹנִים לְמִינֵיהֶם, וְהַכֵּל בְּסוּד שֶׁל

חֲמִץ. כִּיּוֹן שְׁשֶׁבֶר אוֹתָהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 הוֹצִיא חֲמִץ וּמִכְנִיס מִצָּה. בַּמָּה? בַּחוּט קָטָן
 מֵהַכֹּל שֶׁבֶר אוֹת ח' שֶׁל חֲמִץ, וְנַעֲשֶׂה מִצָּה. אֵלּוֹ
 אוֹתוֹת, אֲלָא שְׁשֶׁבֶר ח' שֶׁל חִיָּה זו, שְׁנִקְרָא
 חֲמִץ. וְעַל זֶה נִקְרָא חִית קְנָה, שְׁנוּחַ לְשִׁבְרוֹ כְּמוֹ
 קְנָה זֶה. בַּמָּה נִשְׁבֵּר? בַּחוּט קָטָן כְּמוֹ שְׁעָרָה שֶׁבֶר
 ח' וְעֵבֶר מְאִיתָנָה, וְהָיָה מִצָּה. וְעַל זֶה כְּתוּב גְּעַר
 חִית קְנָה. גְּעַר בָּהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִשְׁבֵּר ח'
 שֶׁל חֲמִץ וְנַעֲשֶׂה ה'.

(ועובר ח' של חמץ ונעשה).

וְעַתִּיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׁבֵּר לוֹ לְאוֹתוֹ קְנָה
 כְּמוֹ זֶה, יִשְׁבֵּר רֶגֶל ק' מִקְנָה, וְיִשְׁאַר
 הֵנָּה. (ישעיה מ) הֵנָּה ה' אֱלֹהִים בְּחֻזֵּק יְבוּא וְזָרְעוֹ
 מִשְׁלָה לוֹ הֵנָּה שְׁכָרוֹ אֶתוֹ וּפְעָלָתוֹ לְפָנָיו. מֵהוּ
 וּפְעָלָתוֹ? זֶה פֶּעַל שֶׁל אוֹתָהּ ק' (פְּעָלָה שֶׁל אוֹתוֹ חֲמִץ)
 שִׁישְׁבֵּר אוֹתָהּ, וְהִיא פְּעָלָה שֶׁלְּפָנָיו, וְהוּא יַעֲבִיר
 רְגָלוֹ וְיִהְיֶה הֵנָּה, שְׁנֶאֱמַר (שם מא) רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן
 הֵנָּה הַנֶּם וְגו'.

רַעְיָא מֵהִימְנָא

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, גְּעַר חִית קְנָה עֲדַת
 אַבִּירִים בְּעִגְלֵי עַמִּים. גְּעַר חִית קְנָה – זֶה
 קְנָה שְׁאָחוֹז בּוֹ עֲשׂוֹ, שֶׁהִיא עִיר רוּמֵי הַגְּדוּלָּה,
 שְׁנַעֲץ גְּבַרְיָאל קְנָה בַּיָּם הַגְּדוּל, וּבָנוּ עָלֶיהָ כְּרֶךְ

גְּדוּל שֶׁל רוּמִי. קִנְיָה שֶׁל חֶמֶץ. וְכֹאֲשֶׁר תִּבְא
גְּאֻלְתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, יִשְׁבְּרוּ אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
גְּעַר חֵית קִנְיָה עֲדַת. וּמִיָּד עוֹבֵר חֶמֶץ מֵהָעוֹלָם.
הַמְחַמֶּצֶת שָׁלוּ הִיא רוּמִי. וְתִתְגַּלֶּה מִצָּה בָּעוֹלָם,
שֶׁהוּא בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁל בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (הַרְוּעָה הַנְּאֻמָּן), שֶׁהֵם כְּנֻגָד
בֵּת עֵינַי יְמִין, וּבֵת עֵינַי שְׂמָאל. וְהֵם כְּנֻגָד
(לְחֵם מִשְׁנָה) רוּמִי הַגְּדוּלָּה וְרוּמִי הַקְּטָנָה, וּכְנֻגָד שְׁנֵי
עֲנָנִים שְׂמֻכְסִים עַל בֵּת עֵינַי יְמִין וּשְׂמָאל. וְהֵם
כְּנֻגָד שְׂאוֹר וְחֶמֶץ. וְעַד שֶׁאֵלּוּ יִתְבַּעְרוּ מֵהָעוֹלָם,
בֶּל יֵרָאֶה וּבֶל יִמָּצֵא אֶחָד מֵהֶם, בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית
שְׁנֵי לֹא יִתְגַּלוּ בָּעוֹלָם.

וְהַרְפוּאָה שֶׁל עֲנָנֵי הָעֵינַי שֶׁהֵחֵשִׁיכוּ לְבַת עֵינַי
יְמִין וּשְׂמָאל, מַה תְּהִיָּה רְפוּאָתָם?
הַמְרִירוֹת שֶׁל הָעֵגֶל. וְזֶהוּ שְׁכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה כ"ז) שֵׁם
יִרְעָה עֵגֶל וְשֵׁם יִרְבֵּץ. שֵׁם יִרְעָה עֵגֶל – זֶה מְשִׁיחַ
בֶּן יוֹסֵף שֶׁנֶּאֱמַר בוֹ (דְּבָרִים ל"ג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ.
וְשֵׁם יִרְבֵּץ – זֶה מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. אֶחָד לְהַעֲבִיר אֶת
רוּמִי הַגְּדוּלָּה, וְאֶחָד לְהַעֲבִיר אֶת רוּמִי הַקְּטָנָה.
וּמִיכָאֵל וּגְבַרִיאֵל כְּנֻגָדֵם הֵם.

וּמִשׁוּם זֶה ח', שֶׁהוּא חוּט קָטָן, תִּשְׁבֵּר אוֹתָהּ,
וְתִכְנַס אוֹת ה' בְּמִקוּמָהּ. שְׁבַתְחָלָהּ

נֹאמַר קְנָה וְסוּף קָמְלוּ. קְנָה - שְׁלֵטוֹן שֶׁל רוּמִי.
 וְסוּף - לְכָל הַמְּלָכִיּוֹת, שְׁעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ. גְּעַר חַיִּת קְנָה - גְּעַר חַיָּה רָעָה,
 שֶׁהִיא אוֹת ח' מִחֲמִץ, וּשְׁבֵר רַגְלֶיהָ מִן הַמִּחְמָצֶת,
 שֶׁנֹּאמַר בָּהּ (מְשַׁלֵּי ה) רַגְלֶיהָ יִרְדוּת מוֹת. וְעוֹד גְּעַר
 חַיִּת קְנָה - שְׁבֵר רַגְלֵי הַקּוֹ"ף מִקְנָה, וַיִּשְׁאַר הִנֵּה.
 מִיָּד - (יִשְׁעִיָּה מ) הִנֵּה ה' אֱלֹהִים בְּחֹזֶק יָבֵא, (שֵׁם מֵא)
 רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הַנֶּם וְלִירוּשָׁלַיִם מִבֶּשֶׁר אֶתְּנָן.
 הִנֵּה - ס', אַחַר אֶלְפֵי וּמֵאֵתִים.

וְאָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, נֹאמַר (בְּרֵאשִׁית מו) כָּל
 הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ. שְׁשִׁים,
 לְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן. וְשֵׁשׁ,
 לְהַתְּעוֹרְרוֹת מְשִׁיחַ שְׁנִי. נִשְׁאַרוּ שֵׁשׁ שָׁנִים
 לְשִׁבְעִים וְשָׁנִים, לְקַיֵּם בָּהֶם (וַיִּקְרָא כה) שֵׁשׁ שָׁנִים
 תִּזְרַע שָׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כְּרֶמֶךְ וְאַסְפֹּת אֶת
 תְּבוּאָתָהּ, שֶׁנֹּאמַר (יִרְמִיָּה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לָהּ
 רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ.

אם כֵּן, מֵה כְּתוּב לְמַעְלָה (שֵׁם לא) רָנוּ לְיַעֲקֹב
 שְׁמִחָה? אֵלָּא אַרְבַּע גְּאֻלוֹת עֵתִידוֹת לְהִיּוֹת
 כְּנֶגֶד אַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל פְּסַח. מִשׁוּם שֶׁיִּשְׂרָאֵל
 מְפָזְרִים בְּאַרְבַּע פְּנוֹת הָעוֹלָם, וְאֵלוּ שְׂיֵהִיו
 רְחוּקִים מִהֶאֱמוֹת, יִקְדִּימוּ לָרְנוּ. וְהַשְּׁנַיִים -

לְשֵׁשִׁים. וְהַשְּׁלִישִׁים – לְשֵׁשִׁים וְשֵׁשׁ. וְהַרְבִּיעִים –
 לְשִׁבְעִים וְשָׁנִים.

וּגְאֻלוֹת אֵלוֹ יִהְיוּ בְּאַרְבַּע חֵיוֹת, בְּשֵׁם יְהוָה
 שְׂרוּכָב עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (חֲבֻקָק א) כִּי
 תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתִּיךָ יְשׁוּעָה. שְׁכַנְגָדִים
 יַעֲוֹרֵר לְמַטָּה אַרְבַּעַה דְּגָלִים וְשָׁנִים עָשָׂר שְׁבָטִים,
 בְּסוּד שֶׁל יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, (שְׁמוֹת טו) יְהוָה
 יִמְלֶךְ לְעֹלָם וָעֶד. שְׁתִּים עָשָׂרָה אוֹתִיּוֹת הֵן, כְּנִגְדֵי
 שָׁנִים עָשָׂר שְׁבָטִים, וְשָׁנִים עָשָׂר פָּנִים שֶׁל שְׁלֹשֶׁת
 הָאֲבוֹת, שְׁנַאֲמַר עֲלֵיהֶם, הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְּבָה.
 וְהֵם עָשָׂרָה שְׁבָטִים, אֶלֶף שָׁנִים. שְׁנֵי שְׁבָטִים –
 מֵאֲתִים שָׁנָה. וּמִי"ב אוֹתִיּוֹת תְּלוּיִים ע"ב שְׁמוֹת,
 שֶׁהֵם ע"ב שָׁנִים אַחַר הָאֶלֶף וּמֵאֲתִים.

וְהֵם כ"ד, לְכֹל חֵיָה מְשַׁלֵּשׁ חֵיוֹת. כ"ד הַסּוּד
 שְׁלוֹ, (יִשְׁעִיָה ו) וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. וְהֵם
 שְׁלֹשׁ כְּתוּת מְכ"ד צוּרוֹת. כַּת אַחַת אוֹמֶרֶת קְדוּשָׁה,
 וְכַת שְׁנֵיָה אוֹמֶרֶת קְדוּשָׁה, וְכַת שְׁלִישִׁית אוֹמֶרֶת
 קְדוּשָׁה. מִיָּד מִתְעוֹרֵר הַשְּׁמַאֲל בְּמ"ב אוֹתִיּוֹת,
 וְעוֹשֶׂה דִין בְּעַמְּלֵק.

(דְּבָרִים כב) כִּי יִקְרָא קֵן צְפוּר לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ – בְּעֲלֵי
 מִקְרָא. בְּכֹל עֵץ – בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, שֶׁהֵם כְּאֶפְרוּחִים

המקננים בענפי האילן. יש שאומרים, בכל עץ – אלו ישראל, שנאמר בהם (ישעיה סה) כי כימי העץ ימי עמי. או על הארץ – אלו בעלי תורה (משנה), שנאמר בהם, על הארץ תישן וחי צער תחיה ובתורה אתה עמל. אפרחים – אלו פרחי כהנה. או ביצים – אלו שזן אותם הקדוש ברוך הוא מקרני ראמים ועד ביצי כנים. והאם רבצת על האפרחים – בזמן שהיו מקריבים קרבנות. מה כתוב? לא תקח האם על הבנים.

חֶרֶב בית המקדש ובטלו הקרבנות, מה כתוב? שלח תשלח את האם. וגלו הבנים. וזהו שנאמר ואת הבנים תקח לך, מצד זה של האות ו', שהוא עולם ארך שנאמר בו (דברים כב) למען ייטב לך והארכת ימים, לעולם שכלו ארך.

במקום הקרבנות תקנו תפלות, ומצפצפים בקולות של שירים, בקול של קריאת שמע, לקראת העמוד האמצעי שהוא למעלה. שהרי אמא ובת בגלות, ומיד שיורד, קושרים אותו בבת, שהיא יד כהה, להיות קשורה ו' עם ה' בשש ספירות. מיד לוחשים לעמת החכמה: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

אָחַד וְכַבּוּד גִּמְטְרִיא מ"ה מְחַכְמָה. שְׁמוֹרִיד
 אוֹתוֹ אֵצֶל אִמָּא, וּמִיד שְׁיֹרֵד, קוֹשְׁרִים
 אוֹתוֹ עִמָּה בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ. וּמִשׁוּם זֶה
 בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם: קִדְשׁ לִי –
 חֲכָמָה. וְהָיָה כִּי יִבְיָאָךְ – בִּינָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל –
 תְּפָאֶרֶת שְׁכוּלָלֶת שֶׁשׁ סְפִירוֹת בְּשֵׁשׁ תְּבוּת. וְהָיָה
 אִם שָׁמַע – מַלְכוּת, יָד כְּהָה. תְּפִלָּה כְּתָר, כ' עַל
 רֵאשׁוֹ, אֵין קְדוּשׁ כִּיהוָה, שְׁסַנְדְּלָפוֹן קוֹשֵׁר כָּל
 הַתְּפִלוֹת וְעוֹשֶׂה מֵהֵן כְּתָר.

בְּאוֹתוֹ זְמַן צְרִיף לְסִדְר מְנוּרָה (שְׁלַח) לְסַעוּדָה
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וּמִשְׁכָּן וּמְנוּרָה וְאַרוֹן
 וּמִזְבֵּחַ, וְכָל מִינֵי שְׁמוֹשׁ שֶׁל בֵּית הַמֶּלֶךְ. וְלֹא
 אַחַר שְׁלַחן אָנוּ הוֹלְכִים שְׁאִינוּ עֲבוֹדַת הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּף הוּא, שְׁאִין אָנוּ הוֹלְכִים אֲלֵא אַחַר שְׁלַחן
 שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה יָדָיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא, שֶׁהוּא
 הַשְּׂכִינָה, מִשְׁכָּן שְׁלוֹ, שְׁלַחן שְׁלוֹ, מְנוּרָה שְׁלוֹ,
 אַרוֹן שְׁלוֹ, מִזְבֵּחַ שְׁלוֹ. הֵיא כְּלוּלָה מְכָל כְּלֵי
 שְׁמוֹשׁ לְמֶלֶךְ הָעֶלְיוֹן.

הֵם אֵלוֹ שְׁמֵתִקְנִים יֵין וְלַחֵם שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן,
 שְׁנֵאמַר בְּהֵם אֶת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי, שְׁאִין
 לְהַקְרִיב לוֹ אֲצִלוֹ אֲלֵא אֵלוֹ שְׁנַקְרָאִים אִשִּׁי ה'.
 וּמִשׁוּם זֶה נֵאמַר אֶת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי. שְׁעֵלְיוֹ

נֹאמֵר (משלי ט) לָכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי. וְנִקְרָא לַחֵם
הַפָּנִים, שֶׁהֵם י"ב פָּנִים, שֶׁנֹּאמֵר (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ
יְהוָה, יָאֵר יְהוָה, יִשָּׂא יְהוָה. שְׁנַיִם עָשָׂר פָּנִים שֶׁל
שָׁלֹשׁ חַיּוֹת.

מֵהוּ הַלָּחֵם שֶׁל אֱלוֹ הַפָּנִים? זֶה לַחֵם שֶׁל אָדָם,
שֶׁהוּא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וַיֵּשׁ לוֹ לַחֵם
בְּאַרְבַּעַת פָּנִים, שֶׁהֵם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהו"ה. זֶה
הַלָּחֵם שֶׁל שְׁלַחַן הַמִּלֶּךָ, הוּא סֵלֶת נִקְיָה.

הַכֶּבֶשֶׂן שֶׁלוֹ שְׂאוּפָה בּוֹ לַחֵם הִיא הַשְּׂכִינָה,
שֶׁשֶׁם מִתְבַּשֵּׁל וְנִשְׁלָם. וּמִשּׁוֹם זֶה אֵין
בוֹצְעִים אֶלָּא מִמְּקוֹם שֶׁנִּגְמַר בְּשׁוּלוֹ. כְּדִגְמַת
שְׁלֵמוֹת הַפָּרִי, שֶׁהוּא גָמַר בְּשׁוּלוֹ. וְזֶהוּ שֵׁם אֲדָנִי,
גָמַר וּשְׁלֵמוֹת שֵׁם יְהוָה, שֶׁהוּא לַחֵם הַפָּנִים. אֲדָנִי
הוּא הַכֶּבֶשֶׂן שֶׁלוֹ. שֶׁהִיא כְּבוֹשָׁה תַּחַת בַּעֲלָהּ.
וּבְגִלְלָהּ נֹאמֵר, (שמות ט) וְהָרַסְנִי עֵשֶׂן כֹּל מִפְּנֵי
אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו ה' בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֵשֶׂנוּ כְּעֵשֶׂן הַכֶּבֶשֶׂן.
וְלֹא כְּמוֹ כֶּבֶשֶׂן שֶׁל אֵשׁ הֶדְיוֹט, אֶלָּא כְּמוֹ כֶּבֶשֶׂן
שֶׁבּוֹ כּוֹבֵשׁ רַחֲמָיו עַל עַמּוֹ כְּאֲשֶׁר מִתְפַּלְלִים
וּמְבַקְשִׁים בְּקִשּׁוֹת, כֵּן יְכַבְּשׁוּ רַחֲמֵיךָ אֶת כַּעֲסֶךָ.
וּבוֹ, דְּבָרִים הַכְּבוֹשִׁים שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
לְמָה לָךְ לַחְקֹר?

וּבְלָחֶם הַתּוֹרָה יֵשׁ סֵלֶת שְׁנַתָּן לוֹ הַמֶּלֶךְ לְאוֹתָם
 שְׁנֵאמַר עֲלֵיהֶם, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים.
 מֵאֵכֶל הַצְּדִיקִים. וַיֵּשׁ לָחֶם שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא
 פְּסֻלַּת לְאוֹתָם עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת שֶׁל בֵּית הַמֶּלֶךְ.
 וּמִשּׁוּם זֶה בְּמִלְכָּה נֶאמַר, (משלי לא) וַתִּקַּם בְּעוֹד
 לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרֹתֶיהָ, שֶׁהֵם
 בְּעֲלֵי מִשְׁנָה. וּמִשּׁוּם זֶה נֶאמַר בְּמֵאֵכֶל שֶׁל הַמֶּלֶךְ,
 וְעֲשִׂירֵית הָאֵיפָה סֵלֶת, וְדָאֵי. וְזוֹ יו"ד מֵאֲדָנִי,
 שֶׁהִיא עֲשִׂירֵית. וְזֶה סֵלֶת שֶׁל הַיֵּכֶל הַמֶּלֶךְ,
 וּמִשְׁתַּבַּחַת (שֶׁל מֵאֵכֶל הַמֶּלֶךְ נִמְצְאָת).

קוּם הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אַתָּה וְרַבֵּי אֶלְעָזָר בְּנֵי,
 וְרַבֵּי אַבְא, וְרַבֵּי יְהוּדָה, וְרַבֵּי יוֹסִי, וְרַבֵּי
 חֲזִיָּא, וְרַבֵּי יוֹדָאֵי, לְתַקֵּן מִתְּנָה לְמֶלֶךְ, וּלְהַקְרִיב
 כָּל אֵיבָרִים, שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, קְרִבְנוֹת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, זֶה שְׁנִקְרָא נְשָׁמָה שֶׁל הָאֵיבָרִים, שְׂכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה, אֵשׁ שֶׁל גְּבוּהָ. שְׂאֲחוּז בְּעֲצִים
 שְׁנִקְרָאִים עֲצֵי הָעוֹלָה, שֶׁהֵם עֵץ הַחַיִּים וְעֵץ
 הַדַּעַת טוֹב וְרַע. עֲצֵי הַקְּדוּשׁ נִקְרָאִים אֵלוֹ בְּעֲלֵי
 תּוֹרָה, שְׂמֵתְאֲחֻדַּת בָּהֶם הַתּוֹרָה, שְׁנֵאמַר בָּהּ (ירמיה
 כג) הֲלֹא כֹה דִבַּרְתִּי כִּי־אֵשׁ נֶאֱמַר ה'.

וְנֵאמַר בָּהּ עֲלֵה לָהּ, קְרִבֵּן לָהּ, אֲשֶׁה לָהּ.
 וְנֵאמַר אֶת קְרִבְנֵי לַחֲמֵי לְאֲשֵׁי. וְהָרִי

כְּתוּב שְׂאִין לְהִקְרִיב קָרְבָּן אֶלָּא לְשֵׁם ה', מֵהוּ אֵת
 קָרְבָּנִי לְחַמֵּי לְאִשֵּׁי? אֶלָּא הִדְרָךְ, שְׂמִי שְׂמִקְרִיב
 דוֹרוֹן לְהִקְרִיב אוֹתוֹ לְמַלְךְ וְאַחַר כֵּךְ הוּא מְחַלֵּק
 אוֹתוֹ לְמֵי שְׂרוּצָה, אִף כֵּךְ יִשְׂרָאֵל מִקְרִיבִים תּוֹרָה
 לְהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא לְחֶמּוֹ, וְהוּא יֵינוּ,
 וְהוּא בְּשֵׁרוֹ, וְנֶאֱמַר בָּהּ (בראשית ב) עֵצִים מֵעֵצִים
 וּבֶשֶׂר מִבֶּשֶׂרִי. בֶּשֶׂר קֹדֵשׁ, שֶׁפָּרְשׁוּ עָלֶיהָ בְּעַלְי
 הַמִּשְׁנָה, בְּבֶשֶׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אָנוּ עֲסוּקִים.

מָה עוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוֹתוֹ דוֹרוֹן?
 מְשַׁל לְמַלְךְ שְׂאֵכֵל עַל שְׁלֶחֶן, וּמִקְרִיבִים
 עַל שְׁלֶחֶנוּ מִכָּל מִין וּמִין – סֵלֶת, וּבִינּוֹנִי,
 וּפְסֵלֶת. וְהוּא מְחַלֵּק מִשְׁלֶחֶנוּ לְכָל בְּעַלְי
 הַסְּעוּדָה, לְכָל אֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוּי, עַל יְדֵי הַמְּמַנִּים
 שָׁלוּ. וּמֵאוֹתוֹ לָחֵם שֶׁהוּא סֵלֶת, שֶׁהַמֶּלֶךְ אוֹכֵל,
 הוּא מְצוּה לָתֵת לְאֵלוֹ שְׂאֵהוּבִים אֶצְלוֹ. זֶהוּ
 שְׂכָתוּב אֵת קָרְבָּנִי לְחַמֵּי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחָחִי.
 כְּלוּמַר, (דברים יח) אִשֵּׁי ה' וְנִחַלְתוּ יֵאֲכַלּוּן (וְזֶהוּ אוֹתוֹ
 שְׂנֶאֱמַר בּוֹ (משלי ט) לָכוּ לְחֶמּוֹ בְּלַחְמֵי וּשְׂתוֹ בִּיּוֹן
 מִסְּכָתִי) – זֶהוּ מְצַד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים. אֲבָל מְצַד שֶׁל
 עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, מְצוּה לָתֵת בִּינּוֹנִי לְמִלְאָכִים,
 וּפְסֵלֶת לְשִׂדִים וּמְזִיקִים, שֶׁהֵם מְשַׁמְשִׁים לְסוּסִים
 וּלְפָרָשִׁים שֶׁל הַמֶּלֶךְ.

וְאִף כִּן שֶׁפָּרְשֵׁי הַמֶּלֶךְ הָיוּ בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, שֶׁהֵם
 כְּמִלְאָכִים - מְשֻׁמְשִׁים לָהֶם שִׁדִּים
 יְהוּדִיִּים, שֶׁהֵם רְשׁוּמִים בְּאוֹת שְׁדֵי (בְּאוֹת י'). וַיֵּשׁ
 שִׁדִּים וּמְזִיקִים מְצַד הַטְּמֵאָה, שֶׁנִּקְרְאוּ שִׁדִּים
 עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת. (קֵהֶלֶת ז) וְזֶה לְעַמַּת זֶה
 עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.

וּמִשׁוּם זֶה אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁהֵם ג' מִיָּנִים
 מֵהֵם: אֶחָד מִיָּן שֶׁלָּהֶם כְּמִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת,
 וּמִיָּן שְׁנַי כְּבָנֵי אָדָם, וּמִיָּן שְׁלִישֵׁי כְּבֵהֲמוֹת. וַיֵּשׁ
 בָּהֶם חֻכְמִים בְּתוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְשֶׁבְּעַל פֶּה. נִקְרָא
 יוֹסֵף הַשָּׂד, עַל שֵׁם שֶׁהוּלִיד אוֹתוֹ שָׂד. וְלֹא
 לְחַנֵּם אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אִם הָרַב דּוֹמָה
 לְמִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת, תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ.
 וְאַשְׁמְדָאֵי הַמֶּלֶךְ, הוּא וְכָל מְשַׁפְּחָתוֹ, כְּבָר
 בְּאֶרְנוֹ שֶׁהֵם שִׁדִּים יְהוּדִיִּים, שֶׁנִּכְנָעִים בְּתוֹרָה
 וּבִשְׁמוֹת הַתּוֹרָה.

וּבְנֵי אֶהְרֹן, מִשׁוּם שֶׁעָרְכוּ קִרְבָּנוֹתֵיהֶם, בְּגִלְלַת זֶה
 נִעְנְשׂוּ. שְׁכָל הַקִּרְבָּנוֹת, אִף עַל גִּב
 שֶׁנִּקְרְבִים בְּשִׁבִיל הַמֶּלֶךְ, הוּא מְחַלֵּק לָהֶם לְכָל
 אֶחָד כְּמוֹ שְׂרָאוֹי, וְנוֹטֵל לְחֻלְקוֹ מֵה שְׂרָאוֹי לוֹ.

זהר:

וּבַחֲבוּר הַקְדָּמוֹן, נֹאמֵר (במדבר כח) וּבַיּוֹם
הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה
וְגו'. אָמַר רַבִּי אָבָא, יוֹם הַבְּכוּרִים, מִיְהוּ הַיּוֹם?
זֶה נִהְרַה הַיֵּצֵא מֵעֶדֶן, שֶׁהוּא יוֹם מֵאוֹתָם בְּכוּרִים
עֲלִיוֹנִים. וְזֶהוּ שֶׁהַתּוֹרָה תְּלוּיָהּ בּוֹ, וְהוּא מוֹצֵיא
כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה. וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים,
צָרִיכִים לְהַבִּיא פְרוֹת הָאֵילָן.

רַעְיָא מִהֵימְנָא

וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו'
(במדבר כח). רַבִּי אָבָא אָמַר, יוֹם הַבְּכוּרִים
הֵם בְּכוּרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הַתּוֹרָה. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שמות
כג) רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא וְגו'. אָמַר הַרּוֹעֵה
הַנְּאֻמָּן, כָּמוֹ הַבְּכוּרוֹת לְאֲמוֹתֵיהֶם, אֵף כֵּן נִקְרְאוּ
הַפְרוֹת בְּכוּרִים, שֶׁל פְרוֹת הָאֵילָנוֹת. (הושע ט)
כְּבַכּוּרָה בְּתֵאנָה, כֵּן יִשְׂרָאֵל קָדְמוֹנִים וּבְכוּרִים
לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַל אֲמוֹת הָעוֹלָם. זֶהוּ
שֶׁכָּתוּב (ירמיה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה וְגו'. וּמִשּׁוֹם
זֶה נֹאמֵר בְּהֵם, (שמות כג) תָּבִיא בֵּית ה' אֶלֶהֶיךָ.
וּמִשּׁוֹם זֶה אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת שֶׁנֹּאמַר
בְּהֵם (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה – יֶאֱשָׁמוּ
רַעַה תָּבֵא אֲלֵיהֶם.

אָף כָּף ו' שְׁפָלוּלָה מִשֵּׁשׁ סְפִירוֹת, וְהוּא בֶן י"ה,
 שְׁנֵקָרָא בְכ"ר. וְכָל עֲנָפִים שְׂיוּצָאִים מִמֶּנּוּ
 שְׂבָהֶם רָאשִׁים, כָּמוֹ זֶה (ציור למעלה) נִקְרָאִים
 בְּכוּרִים. אוֹת ו' הִיא נָהָר מֵאֱלוֹ בְּכוּרִים עֲלִיוֹנִים,
 וְאוֹתוֹ נָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, וְזֶהוּ שְׁהַתּוֹרָה תְּלוּיָהּ בּוֹ.
 וְכֹאשֶׁר יוֹצֵא, יוֹצָאִים כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וּמִשׁוּם
 שֶׁהוּא עֵץ חַיִּים שֶׁל הַתּוֹרָה, זֶהוּ (אֶחָת הִיא) שְׂכַתּוֹב
 (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וְהַמְצוּוֹת
 שֶׁלָּהּ דּוֹמוֹת לְפָרִי שֶׁל הָאֵילָנוֹת, צְרִיכִים לְהִבְיֹאן.
אָמַר הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, וְאִם תֹּאמְרוּ מְדוּעַ
 הַבְּכוּרִים שֶׁלָּהֶם נִקְרָאִים מְנַחֵה חֲדָשָׁה,
 מִשֵּׁשֶׁת חֲדָשִׁים לְשֵׁשֶׁת חֲדָשִׁים, וּמֵאָדָם שְׁנֵאֱמַר
 בּוֹ (דְּבָרִים ט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדָה – לְתַשְׁעָה
 חֲדָשִׁים אוֹ לְשִׁבְעָה. וּבְהַמּוֹת אָף כָּף – שְׂבִיעַת
 יָמִים יִהְיֶה (ויקרא כב) תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׂמִינִי
 וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לָהּ, לְהַקְרִיב קָרְבָן
 לְפָנָי ה' וְעוֹד, הַסְּפִירוֹת, בְּהֵן שֵׁם יְהוָה, וְכָל
 הַכְּפוּיִים שֶׁלוֹ, מְדוּעַ נִקְרָאוֹת בְּשֵׁם חַיּוֹת?

אָלָּא מְנַחֵה חֲדָשָׁה בְּדֶרֶךְ סוּד זוֹ הַשְּׂכִינָה.
 מִשֵּׁשֶׁת חֲדָשִׁים לְשֵׁשֶׁת חֲדָשִׁים אֱלוֹ שֵׁשׁ
 סְפִירוֹת, שְׁנֵקָרָאוֹת שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת לְבְרִיאת
 הָעוֹלָם, שֶׁהֵן שֵׁשׁ אֶלֶף שְׁנַיִם שְׁקִים הָעוֹלָם, מִצַּד

שֶׁל אִמָּא עֲלִיוֹנָה. וּמִצַּד שֶׁל אִמָּא תַחְתּוֹנָה
נִקְרָאִים חֲדָשִׁים. וּמִשּׁוּם שֶׁקָּדְמוּ לְעוֹלָם וּלְכָל
הַבְּרִיּוֹת, נִקְרָאִים בְּכוֹרִים.

וְהַשְׂכִּינָה, מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִצַּד שֶׁל חַיָּה, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהּ (יחזקאל א) וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם.
וְהוּא תִשַׁע לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ. הוּא אָדָם
שֶׁנוֹלָד לְתִשְׁעָה חֲדָשִׁים שֶׁל הַמַּעֲבָרָת, שֶׁהִיא
עֲשִׂירִית. וּבְזֶה כְּלוּל מִכָּלֶם, וְנִקְרָא בֶן בְּכוֹר, עַל
שֵׁם אוֹת בְּרִית, שֶׁהִיא י', טָפָה רֵאשׁוֹנָה שֶׁנִּמְשָׁךְ
מִמֶּנָּה זֶרַע יוֹרֵה כַּחֲץ, שֶׁהִיא ו', וְהִיא י' שֶׁעוֹלָה
עַל ו' כִּפְרֵי שֶׁעוֹלָה עַל עֲנַף הָאֵילָן.

וְאֵף עַל גַּב שֶׁכָּמָה עֲנָפִים יֵשׁ בְּאֵילָן וְכָמָה
תְּאֵנִים עֲלֵיהֶם – אֵלוּ שֶׁהַקְּדִימוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה
נִקְרָאִים בְּכוֹרִים. אֵלוּ הֵם רְאשִׁים שֶׁל כָּלֶם.
כְּדִגְמָא שֶׁלָּהֶם נֶאֱמַר (תהלים כד) שָׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם. (ישעיה מ) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא
אֱלֹהֵי. (במדבר א) שָׂאוּ אֶת רֵאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם. שְׁעָרִים אֵלוּ הֵם חֲמֻשִׁים
שְׁעָרִים שֶׁל בֵּינָה, שֶׁהִיא יְשִׁיבָה שֶׁל
מַעֲלָה. וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם – שֶׁל יְשִׁיבָה שֶׁל מִטָּה.
שְׁכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לְבִסוּף מִתְנַשֵּׂא. זֶהוּ

שְׁכָתוּב (משלי ל) אִם נִבְלַת בְּהַתְנַשָּׂא. וּבְאָרוּהוּ
 בְּעֵלֵי הַמְשָׁנָה, כָּל הַמְנַבֵּל עֲצָמוּ עַל דְּבָרֵי תוֹרָה,
 לְסוּף מִתְנַשָּׂא, וַיָּבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וַאֲיֵן כְּבוֹד
 אֶלָּא תוֹרָה.

מִכָּאן, מִי שֶׁלּוֹמֵד תוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת כְּבוֹד, נִקְרָא
 מֶלֶךְ. וְלֹא תֹאמַר בְּאוֹתוֹ עוֹלָם הֵבֵא וְלֹא
 יוֹתֵר – אֶלָּא מֶלֶךְ בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, בְּדָמוֹת רְבוּנוּ.
 וּמִשּׁוּם זֶה כְּפוּל הַפְּסוּק פְּעַמִּים. אַחַת – מִי זֶה
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. שְׁתֵּים – מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.
 שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם, מֵהוּ רְאִשֵׁיכֶם? פְּעַמִּים.
 אֵלּוּ חַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְחַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה
 הַתַּחְתּוֹנָה. וּבַחֲבוּר הַקְּדָמוֹן. (ע"כ רעיא מהימנא).

רַבִּי שִׁמְעוֹן פֶּתַח פְּסוּק וְאָמַר, שָׂאוּ שְׁעָרִים
 רְאִשֵׁיכֶם וְגו'. פְּסוּק זֶה בְּאָרוּהוּ וְנִתְבְּאָר.
 אֲבָל שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם – אֵלּוּ הֵם שְׁעָרִים
 עֲלִיּוֹנִים, שְׁעָרִים שֶׁל שְׁכָל עֲלִיּוֹן, וְאֵלּוּ חֲמִשִּׁים
 שְׁעָרִים. רְאִשֵׁיכֶם – אֵלּוּ הֵרָאשִׁים מִי הֵם? אֶלָּא
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ רֹאשׁ לְהַתְפַּשֵּׁט וְלַעֲלוֹת זֶה
 בְּזֶה וְלַהֲכַלֵּל זֶה בְּזֶה.

מִצָּאנּוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ: שָׂאוּ שְׁעָרִים – אֵלּוּ הֵם
 שְׁעָרִים שֶׁלֹּמָטָה מִהֶאֱבוֹת, וְאֵלּוּ שְׁלֹשָׁה

אחרונים. ראשיכם - אלו הם ראשי אלפי ישראל, ואלו האבות העליונים, ואלו ראשים של אותם שערים. ומשום אלו שהם אופנים, שסובבים ונוטלים אותם על כתפיהם, אומרים שאו שערים ראשיכם. שאו, למי? לראשיכם. שהם ראשים עליכם ושולטים עליכם. והנשאו פתחי עולם - אלו האמהות, וארבע הן שלמטה. **ויבוא** מלך הכבוד - זה המלך העליון של הכל, שהוא מלך מאתו כבוד, שמאיר ללבנה. ומי הוא? ה' צבאות. ויבוא, לאיזה מקום? להכניס התורה בארון, בחבור אחד כמו שראוי. וכיון שזה נכנס למקומו, אז התורה נכנסת בארון, ומתחבר חבור אחד, תורה עליונה בתורה שבעל פה, מתחברות לפרש דברים סתומים.

מתי? בשבעתיכם, למנין שאתם מונים. שבכל שעה שישראל עושים חשבון לחדשים וזמנים, הקדוש ברוך הוא מתקן תבה תוך אותם רקיעים, ומעביר כרוז: הנה בני למטה, קדשו החדש, קדשו זמן, התקדשו כלכם למעלה! ועושה לכל החילות שבשמים שמתקדשים כאחד בעם הקדוש, וכלם שומרים כאחד שמירה

אחת, ועל זה נאמר בשבעתיכם, למנין שאתם מונים אותם שבע שבתות.

ואז מושך הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות למטה באותה מדרגה שמתאחדת

בהן, באלו שבע שבתות. (באותן שבע שבתות. ואז מושך

הקדוש ברוך הוא המשכה של שבע מדרגות שלמעלה באותה מדרגה שלמטה

שמתאחדת באלו שבע שבתות). ואם תאמר, והרי יש הן

ולא יותר - אלא כאשר אמא יושבת על

האפרוחים ונמצאת רובצת עליהם, ואנו

משלחים אותה ולוקחים אלו הששה בנים בזו

המדרגה שלמטה, לקיים שנאמר (דברים כב) שלח

תשלח את האם ואת הבנים וגו'.

רב המנונא סבא אמר, ביום זה לא לוקחים

ישראל אלא חמשה בנים, ואלו הם חמשה

חמשי תורה. ואם תאמר ששה הם - אלא שבעה

הם בצפור אחת שנמצאת בין כנפיה של אמא.

וישראל יודעים לצוד ציד טוב, גדול וחשוב. מה

עושים? מוציאים מתחת כנפיה של אמא אותה

הצפור, בלחישת הפה מלחשים לה, לחישה

אחר לחישה.

ואותה צפור שחוששת (שאוהבת) לאותן

הלחישות ולאותם קולות שמלחשים

לָהּ, וְאָף עַל גַּב שְׁהִיא תַּחַת כַּנְּפֵי אִמָּהּ, זֹקֶפֶת
 רֵאשָׁהּ וּמִסְתַּכֶּלֶת אֵצֶל אוֹתָהּ לְחִישַׁת הַקּוֹל,
 וּפּוֹרַחַת אֶלֵיהֶם, וְיוֹצֵאת מִתַּחַת כַּנְּפֵיהָ שֶׁל אִמָּא.
 וְכִיּוֹן שְׂיִשְׂרָאֵל לֹקְחִים אוֹתָהּ, מִחֲזִיקִים בָּהּ
 וְלוֹחֲשִׁים אֶצְלָהּ, וְקוֹשְׁרִים אוֹתָהּ בְּקֶשֶׁר שֶׁלֹּא
 תִּעֲוֹף וְתִלָּךְ. מִיַּד לֹקְחִים אוֹתָהּ יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ
 קֶשֶׁר, וְהִיא מִבְּקֶשֶׁת לְעוֹף וְלִלְכָת, וְאִינָהּ יְכוּלָה
 לְלַכֵּת לָהּ.

וּבַעֲוֹד שְׁהִיא קְשׁוּרָה בִּידֵיהֶם, הֵם לוֹחֲשִׁים
 בְּקוֹלָם, וְהִיא מְצַפְצֶפֶת עִמָּהֶם,
 וּמְעוֹפֶפֶת לְמַעְלָה וְיֹרֶדֶת. וְכֹל אוֹתָם בָּנִים
 שְׁתַּחַת כַּנְּפֵי אִמוֹתֵיהֶם, כִּיּוֹן שְׁשׁוֹמְעִים אוֹתוֹ
 הַצֶּפְצוּף שֶׁל אֲחוֹתָם וְלְחִישַׁת אוֹתוֹ הַקּוֹל, מִיַּד
 יוֹצֵאִים תַּחַת כַּנְּפֵי אִמוֹתֵיהֶם וּמְעוֹפְפִים אֵצֶל
 אוֹתָהּ הַצֶּפּוֹר. וְיִשְׂרָאֵל לֹקְחִים אוֹתָם וְאוֹחֲזִים
 בָּהֶם. וְאִם לֹא אוֹתָהּ צֶפּוֹר שְׁאוֹחֲזִים בָּהּ בְּתַחֲלָה,
 לֹא הָיוּ אֵלּוּ מְעוֹפְפִים אֶצְלָם לְעוֹלָמִים, וְלֹא
 יְכוּלִים לְאַחֲזוֹ בָהֶם.

אִיךָ צָדִים צִידָה שֶׁל צֶפּוֹר קְדוּשָׁה זֶה? מִתְקַנְנִים
 לְפָנֶיהָ מְאֹכֵל מְכַבֵּד בְּשִׂמְחָה וְכֹל תַּעֲנוּגִים,
 וְנִכְנָסִים לְבֵתִי כְּנִסְיוֹת וּלְבֵתִי מְדַרְשׁוֹת,
 וּמְצַפְצֶפִים אֶלֵיהָ בְּקוֹל לְחַשׁ כְּמוֹ שְׂרָאוּי. וְהִיא

נִסְתַּרְתָּ תַּחַת כְּנַפֶּיהָ שֶׁל אִמָּא, וְזוֹקֶפֶת רֵאשָׁה,
וְרוֹאֵה שְׁלַחֲנוֹת מְתַקְנִים וְצַפְצוּפִים אֵלֶיהָ כְּמוֹ
שְׂרָאוּי. יוֹצֵאת וּמְעוֹפֶפֶת אֶצְלָם כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר,
וְבָה אַחוּזִים כָּל אוֹתָם בָּנִים.

וּמִשְׁלָחִים לְאוֹתָהּ שְׂרוּבֶצֶת עֲלֵיהֶם, וְהוֹלֶכֶת.
מִשׁוּם שֶׁהָרִי מִהֶרְקִיעַ הַשְּׁבִיעִי
וְלִמְעָלָה, בְּמִכְסֵה מִמֶּךָ אֵל תְּדַרְשׁ. שְׁלַח אוֹתָהּ,
שֶׁלֹּא תוּכַל לְהַשִּׁיגָהּ, וְעַל זֶה כָּתוּב (דְּבָרִים כב) שֶׁלַּח
תְּשַׁלַּח וְגו'.

מִקְרָא קִדְשׁ – זוֹהֵי הַקְּרִיאָה וְהַצְּפֻפוֹ שְׂעוֹשִׂים
לְאוֹתָהּ צְפוּר קְדוּשָׁה בְּרֵאשׁוֹנָה. וְכִיוֹן
שְׂאֲחוּזִים בָּהּ שְׂאֵר הַיָּמִים, נִקְרָאִים מִקְרָאֵי קִדְשׁ.
צְפוּר זֶה נִקְרָאת קִדְשׁ, שֶׁכָּתוּב כִּי קִדְשׁ הִיא לָכֶם.
וּמִשׁוּם שֶׁהִיא קִדְשׁ, הִיא קוֹרֵאת לְכֻלָּם וּבָאִים
אֶצְלָהּ, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאִים מִקְרָאֵי קִדְשׁ.

הִיא קוֹרֵאת, וַיִּשְׂרָאֵל מְצַפְצְפִים עִמָּה וְקוֹרֵאִים
גַּם כֶּךָ. וְעַל זֶה הֵם בָּאִים אֶצְלָם וְאוֹחוּזִים
בָּהֶם. וּמִשׁוּם זֶה (וַיִּקְרָא כג) אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי
קִדְשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם. מִקְרָאֵי קִדְשׁ –
בְּצַפְצוּפִים שְׁלָהֶם, וּבְאוֹתָהּ צְפוּר קְדוּשָׁה. קִדְשׁ
– שְׁקוֹרֵאת לָהֶם.

סדר הלימוד ליום ג סיון [יום 239 בשנה]

רעיא מהימנא

אָמַר הָרוּעָה הַנְּאָמֵן, דְּבָרִים אֱלוּ כַּמָּה סְתוּמִים
 הֵם לְמִי שְׁלֹא יוֹדֵעַ, וְנִגְלִים לְמִי שְׂיֹדֵעַ
 בָּהֶם. וְדַאי אוֹתָהּ צְפוּרָה הִיא הַשְּׂכִינָה. הֵקֵן שְׁלֵה
 זֶה בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ. וַיִּשְׂרָאֵל הֵם הָאֶפְרוּחִים, שְׂאֵמָא
 יוֹשְׁבַת עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ל"ב) וְהָאֵם רִבְצַת
 עַל הָאֶפְרוּחִים, וְהֵם בְּעֲלֵי מִשְׁנָה שְׁמַעוּפְפִים
 בְּמִצּוֹת שְׁלֵה. אוּ בִיּוֹצִים – אֱלוּ בְּעֲלֵי מְקַרָּא.

וּבְזִמְנָן שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְנִחְרַב בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ, מַה
 כָּתוּב? שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. זֶהוּ שְׁכָתוּב
 (יִשְׁעִיָּה ג') וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם. וְאֵלוּ בְּעֲלֵי
 שְׁשָׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה כָּתוּב בָּהֶם, וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח
 לָךְ. שְׁהֵם שְׁשָׁה מִצְדָּה שֶׁל שְׁשָׁה בָנִים שְׁתַּחַת
 הָאֵמָא הָעֲלִיוֹנָה, שְׁהֵם בְּשֵׁשׁ תְּבוּת שֶׁל קְרִיאַת
 שְׁמַע, אוּ בְּשֵׁשׁ סְדָרֵי מִשְׁנָה, אַחַד הַמְּרַבָּה וְאַחַד
 הַמְּמַעִיט וּבְלִבְדָּה שְׁיִכּוֹן לְבוֹ לְשָׁמַיִם. וְקוֹשְׁרִים
 אוֹתָם בְּקִשְׁרֵי הַתְּפִלִּין, עַל הָרֵאשׁ וְעַל הַזְּרוּעַ.

וּבְמִדָּה לּוֹקְחִים הַבָּנִים? בְּכַמָּה צְפָצוּפִים שֶׁל
 קוֹלוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וּבְסוּף לּוֹחֲשִׁים
 בְּלַחֲשֵׁת הַתְּפִלָּה שְׁבַח־שְׁאֵי אֵצֶל אֵמָא וּבַתְּהָ,

וְאֵלוֹ ה' ה', וְיִוְרְדִים אֶצֶל ו', בְּקֶשֶׁר שְׁלוֹ, שְׁהִיא
 יו"ד. וְשׁוֹרָה ה' עֲלִיוֹנָה עַל ו', תְּפַלִּין עַל רֵאשׁוֹ.
 ה' קֶטְנָה יוֹרְדֵת אֶצֶל י', שְׁהִיא קֶשֶׁר שֶׁל ה'
 עֲלִיוֹנָה, עַל רֵאשׁ ו', וְהִיא ו', קֶשֶׁר עֲמָה בְּה' שֶׁל
 יָד בְּהָהּ.

וּמִשׁוֹם זֶה אֶפְרָחִים, מֵצֵד שֶׁל אוֹת ו', כּוֹלֵל
 שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. אוּ בִיציִים - אֵלוֹ
 בְּעֵלֵי מִקְרָא שְׁנַאמֵר עֲלֵיהֶם בֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִים
 לְמִקְרָא, וְזוֹ ה'. בְּנִים מֵצֵד שֶׁל בֶּן י"ה, אֵלוֹ
 בְּעֵלֵי קִבְלָה. עֲלֵיהֶם נֶאמֵר (דְּבָרִים כב) לֹא תִקַּח הָאֵם
 עַל הַבָּנִים.

וּבְעֵלֵי קִבְלָה אֵלוֹ בְּעֵלֵי תִלְמוּד, וְנֶאמֵר עֲלֵיהֶם
 (שם ו) וְשִׁנְנֹתָם. וּבְאֵרוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה,
 אֵל תִּקְרֵי וְשִׁנְנֹתָם אֵלָא וְשִׁלְשֹׁתָם. שְׁהֵם שְׁלִישׁ
 בְּמִקְרָא, שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה, שְׁלִישׁ בְּתִלְמוּד. וְסוּד
 הַדְּבָר - (שם כב) כִּי יִקְרָא קֵן צְפוּר לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ,
 בְּבְעֵלֵי מִקְרָא. (שְׁמוֹת כה) וְעֲשִׂיתָ מְנִרְתָּ זָהָב טָהוֹר.
 הָרִי בְּאֵרוֹהוּ, מְנִרְתָּ - כָּלֵל. זָהָב - פָּרֹט. מִקְשָׁה -
 כָּלֵל. וְכַמָּה פְּסוּקִים בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵלוֹ מְרַבִּים
 וּמְמַעֲטִים, כְּגוֹן רַבָּה וּמַעֲט. אֵף כֶּף מְרַבִּים, אֵל
 תִּקְרָא מָה אֵלָא מֵאָה.

אף כִּף אַל תִּקְרָא וְשַׁנַּנְתָּם אֶלָּא וְשַׁלְשַׁתָּם.
 וְדוֹרְשִׁים מִמֶּנּוּ, שְׁלִישׁ בַּמִּקְרָא, שְׁלִישׁ
 בַּמִּשְׁנָה, שְׁלִישׁ בַּתְּלִמּוּד. כְּמוֹ שֵׁישׁ בְּקִדּוּשֵׁין. אִף
 כִּף (במדבר ז) בְּיוֹם כָּלֵת מִשֶּׁה, וְדוֹרְשִׁים בּוֹ כָּלֵת. אִם
 תֹּאמַר שְׁדוֹרְשִׁים לָהֶם מֵהֶם – כִּי צַד מֵאֲלֶף בֵּית
 וְלֹא מֵעֶצְמָם, שֶׁהֵם אֵין לָהֶם רְשׁוּת לְהוֹסִיף וְלֹא
 לְגַרֵעַ אוֹת מִמֶּנּוּ, (שְׁהִיא ו') אוֹ לְהַחֲלִיף אוֹת זֶה בְּאוֹת
 אַחֶרֶת. הֲרֵי כְּתוּב כָּלֹת מִלֵּא בַּתּוֹרָה, וּמִי נוֹתֵן
 לָהֶם רְשׁוּת לְגַרֵעַ אוֹת מִמֶּנּוּ, שְׁהִיא ו'? הֲרֵי אֵין
 כָּאֵן דְּבַר שְׁמִתְחַלֵּף בְּאֲלֶף בֵּית. אֶלָּא עַל אֵלוֹ
 תְּבוֹת חֲסֵרוֹת שֶׁהֵן מִלְּאוֹת, וּמִלְּאוֹת שֶׁהֵן חֲסֵרוֹת,
 וְעַל כָּל פְּרוּשִׁים שְׁיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת לְקִשְׁט כְּלָה
 בְּתַכְשִׁיטָיָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַוֶּה לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ
 שִׁיאֲמְרוּ, וְלִהְיוֹת מֵאֲמִין לָהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (דברים
 י) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

לְאֲמִן שְׁחַתְךָ כְּלִי לְבוּשִׁים שֶׁל הַמַּלְכוּת וְעֵשָׂה
 מֵהֶם חֲתִיכוֹת רַבּוֹת – אֵלוֹ שְׁיִוְדָעִים
 הַמְּקוּמוֹת שְׁחֲסֵרִים אֵלוֹ הַחֲתִיכוֹת אוֹ אֵלוֹ
 שְׁנִשְׁאָרִים, אֵלוֹ מִתְקַנִּים אוֹתָם הַלְּבוּשִׁים, וְשָׁמַיִם
 אֵלוֹ הַחֲתִיכוֹת שְׁנוֹסְפוֹת בְּמָקוֹם הַחֲסֵרוֹת,
 וְחֲתִיכוֹת שֶׁהֵן מוֹעֲטוֹת, מוֹסִיפִים עָלֶיהֶן, וְזֶהוּ
 שְׁנִיאֲמַר עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֹּף הוּא, מֵהוּ שְׁלִפְעָמִים טוֹעָה
 אֶחָד מֵהֶם וַיֹּאמֶר חוֹזְרֵנִי בִּי? אֵלָא עַד
 שִׁיעֲשׂוּ הוֹרָאָה מֵאוֹתוֹ דְּבוּר שְׁחוּלְקִים עָלָיו, יְכוּל
 אוֹתוֹ שְׁהַקְשָׁה עָלָיו לוֹמַר חוֹזְרֵנִי בִּי. שְׁלֵא כָּל
 אֱלוֹ שְׁמִפְרָקִים תְּכַשִּׁיטִי הַפְּלָה יוֹדְעִים בְּחֻתִּיכוֹת
 לְאֵן הוֹלְכוֹת, עַד שְׁיֵהָא הַפְּסָק עַל בְּרִיו, תְּרוּצִי
 הַהֲלָכוֹת עַל בְּרִים.

הַמְּנוּרָה, שְׁבַעַת נְרוֹתֶיהָ הוּא שְׁנַאֲמַר, (אסתר ב)
 אֵת שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת הָרְאִיוֹת לְתֵת לָהּ
 מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. כְּנִגְדַּ שִׁי"ן שֶׁל שְׁלֹשָׁה רְאשִׁים שׁ,
 וְאוֹת שִׁי"ן שֶׁל אַרְבַּעָה רְאשִׁים שְׁבַתְּפִלִין, וְהֵם
 כְּנִגְדַּ שְׁבַע בְּרָכוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהֵן: בְּשַׁחַר
 מְבָרַךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעָרֵב מְבָרַךְ
 שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ. וְאַחַר כֹּף כֹּהֵן גְּדוֹל
 בְּעִבוּדָהּ, שְׁמִשְׁמֵשׁ בְּכַנְפֵי מִצֻּוֹה. פְּעֻמוֹנִים
 וְרִמּוֹנִים – אֱלוֹ הַקְּשָׁרִים וְהַחֲלִיּוֹת. וְצִיץ – תְּפִלִין.
 מִשֵּׁם וְאֵילָךְ, (שמות ל) וְעָשִׂיתָ מִזְבַּח מִקְטָר קְטָרֶת.
פְּתַח הַרוּעָה הַנְּאָמָן (רבי שמעון) וַאֲמַר, כְּתוּב
 בְּפָרְשָׁה זוֹ, וְהַקְּרַבְתָּם אִשָּׁה עֹלָה לָהּ.
 וּפְרָשׁוּהָ, שְׁעוֹלָה לְאִשִּׁים. וְלִכְּן סָמַךְ עוֹלָה
 לְאִשָּׁה. וְעוֹד פְּרָשׁוּהוּ, שְׁאִין עוֹלָה בָּאָה אֵלָא עַל
 הַרְהוּר הַלֵּב.

וְדַאִי, כָּל הַקָּרְבָּנוֹת לֹא בָאִים אֶלָּא לְכַפֶּרֶה. כָּל
 קָרְבַּן וְקָרְבָן עַל כָּל אֵיבָרִים שֶׁל אָדָם כְּפִי
 אוֹתוֹ חֲטָא שֶׁל אוֹתוֹ אֵיבָר. עַל טְפוֹת הַמִּחַ נֹאמֵר,
 (שמות יב) עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמִץ. אִם זוֹרֵק טְפוֹת
 רֵאשׁוֹנוֹת קֹדֶם שֶׁהִחְמִיצוּ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא שָׁלוּ. וְעַל
 אֵלוֹ שֶׁהִחְמִיצוּ וְזָרֵק אוֹתָן בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא צָרִיךְ,
 צָרִיךְ לְהֵבִיא עֲלֵיהֶן לֶחֶם חֲמִץ, וְאוֹתָם לְחֲמִי
 תוֹדָה כִּף הֵם – מֵהֶם חֲמִץ וּמֵהֶם מִצָּה.

פָּרִים – מִצַּד הַדִּין, וְכֵן כְּבָשִׂים וְאֵילִים וְעֵתוּדִים
 וְעֵזִים. מִשׁוֹם שֶׁהֵם פָּנִי שׁוֹר, כָּלָם
 שְׁחִיטָתָם בַּצָּפוֹן, וְקִבּוּל דָּמָם בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצָּפוֹן.
 שְׁחִיטָה וְקִבְלָה וְזָרִיקָה כָּלָם בַּצָּפוֹן, לְבִסָּם מִדַּת
 הַדִּין שֶׁבָּאָה לְבֵית דִּין מִצַּד הַגְּבוּרָה. בֵּית דִּין
 הַגְּדוֹל מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁשָּׂם בִּינָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן
 מִצַּד הַמְּלָכוּת. וְכָל אוֹתָם שׁוֹפְכֵי דָמִים לְמִצְוָה
 הֵם מִצַּד הַגְּבוּרָה.

וּמֵה שֶׁבְּאֵרוֹהָ עֲלֵת שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ – וְלֹא בְּשַׁבַּת
 אַחֲרֵת, מִשׁוֹם שֶׁעֵבֵר יוֹמוֹ בְּטַל קָרְבָּנוֹ.
 שֶׁקָּרְבַּן דּוּחָה שַׁבַּת, וּמִדְּלִיק אֵשׁ בְּשַׁבַּת, מִשׁוֹם
 שֶׁהוּא אֵשׁ שֶׁל קִדְשָׁה. שֶׁכָּל אֵשׁ שֶׁל קָרְבָּנוֹת הוּא
 קִדְשׁ, וְשַׁבַּת קִדְשׁ, אַחֲזִים זֶה בְּזֶה.

אָבֵר אֵשׁ שֶׁל חַל אָסוּר לְתַת לוֹ אַחִיזָה בְּקֹדֶשׁ,
 וּמִשּׁוּם זֶה צְוָה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, (שמות לה) לֹא
 תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. שְׁזֵהוּ
 כְּלָאִים שֶׁל טוֹב וְרָע. וּבְשַׁבַּת שְׁשׁוּלֵט עַץ
 הַחַיִּים, שְׂאִין בּוֹ תַעְרֹבֶת, (אָסוּר לְהִבְעִיר בּוֹ חֲלִין, שְׁזֵה הָאֵשׁ
 שֶׁל חֲלִין שֶׁל טְמֵאָה, וְלֹא שֶׁל חֲלִין שֶׁל טְהוֹרָה) וְחֲלִין שֶׁל טְהוֹרָה
 אָסוּר לְעָרֵב בְּאֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁהּ. כָּל שֶׁפֶן חֲלִין שֶׁל
 טְמֵאָה שְׂאִסוּר לְעָרֵב אוֹתָם בְּקֹדֶשׁהּ. אִף כֶּן כָּל
 קְרִבְנוֹת נִקְרָאִים בְּשֵׁר קֹדֶשׁ, וְכָל קְרִבְנוֹת שֶׁל כָּל
 מִין יֵשׁ בָּהֶם חֲלִין שֶׁל טְהוֹרָה, וַיֵּשׁ בָּהֶם קֹדֶשׁ
 וְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים.

וְהַפּוֹד שֵׁישׁ הַפָּרֶשׁ בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ, זֵהוּ
 שְׁכָתוּב (שמות כו) וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרֹכֶת לָכֶם
 בֵּין הַקְּדוֹשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים. אִף כֶּן אֲשִׁי
 הַקְּרִבְנוֹת אֵינָם שְׂוִים. שְׂאֵשׁ שֶׁל גְּבוּהַ מְקֹדֶשׁ
 מֵאֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ שְׁלֵמֶטָה, שְׁנִקְרָא אֵשׁ עֲצֵי הַקְּדוֹשׁ,
 אוֹ אֵשׁ בְּשֵׁר הַקְּדוֹשׁ. וְאֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁהּ יֵשׁ בּוֹ
 הַבְּדִלָהּ בֵּינוֹ לְבֵין אֵשׁ שֶׁל הַדְּיוֹט. אִף עַל גִּב
 שְׁבָאָרוֹ עָלָיו שְׁמִצּוּהָ לְהִבְיָא מִן הַדְּיוֹט אִף עַל
 גִּב שֵׁישׁ אֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ, שְׁכָל אֶחָד צְרִיךְ לְמְקוֹמוֹ.
 וּמִשָּׁל נִמְשָׁלוּ יִשְׂרָאֵל הָרֵאשׁוֹנִים לְסוּד זֵה
 יִשְׂרָאֵל.

(ישראל נמשלו לזה. שהרי ישראל בכלל) נקראים מלכים, כמו שבארוהו, כל ישראל בני מלכים. אבל כאשר היו עולים לבית המקדש, כל אחד שורה במקומו כמו שראוי לו. אף כן כל הקרבנות אינם שוים, שאף על גב שבכלם כתוב קרבן לה', הוא מחלק הכל כל אחד ואחד כמו שראוי. וסוד זה נודע בפרי החג, שהיו מקריבים להם ישראל לפני ה'.

אמר המנורה הקדושה, קום רועה נאמן משנתך, שאתה והאבות נקראים ישני עפר, שעד כאן הייתם משתדלים בתורה באותם ימים במשנה, שנאמר בהם על הארץ תישן. וביום הפורים בהקריבכם מנחה חדשה לה'. אתם הם (בני) פורים של השכינה, ובמעשים שלכם היא מתחדשת בתפלות של האבות בכל יום. שבארו בעלי המשנה, תפלות כנגד אבות תקנום. ובקריאת שמע שאמר הרועה הנאמן שמע ישראל, ופרשוה כל הקורא קריאת שמע בכל יום כאלו הוא מקיים (יהושע א) והגית בו יומם ולילה.

ודאי בתפלות שלהם, בקריאת שמע שלכם, השכינה היא מתחדשת לפני הקדוש

בְּרוּךְ הוּא. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה
 חֲדָשָׁה לַה'. בַּתְּפִלוֹת שֶׁהֵן בְּמָקוֹם הִקְרַבְנוֹת.
 בְּאֵילוֹ קְרַבְנוֹת שֶׁל הַתְּפִלוֹת הִיא מִתְחַדְּשֶׁת?
 בְּשִׁבְעַתֵיכֶם. כְּלוּמַר שְׁבוּעוֹת, שָׁבוּ מִתֵּן תּוֹרָה,
 וְנִקְרָא חֲמִשִּׁים יוֹם לְעַמָּר. וְבוֹ שְׁבַעַה שְׁבוּעוֹת,
 מִצַּד אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (תהלים קיט) שְׁבַע בְּיוֹם
 הִלְלִיתִיךָ. וְהִיא מַלְכוּת, כְּלָה, כְּלוּלָה מִשְׁבַּע
 סְפִירוֹת, כְּלוּלָה בְּבִינָה, שֶׁהִיא מִתְפַּשְׁטֶת בְּחִמְשׁ
 סְפִירוֹת לְחֲמִשִּׁים.

יְסוּד כָּל, כְּלוּל מֵאֵלוֹ הַחֲמִשִּׁים. כְּלָה - כ"ל ה' .
 כְּלוּלָה מִחֲמִשִּׁים, כָּלֶם נִבְלָעִים בְּתוֹךְ
 חֲמִשִּׁים, חֲכָמָה שֶׁהִיא י' עֲלִיוֹנָה מְבַלְעֶת בְּתוֹךְ
 חֲמִשִּׁים. ה' פְּעָמִים עֶשֶׂר. ה' - בִּינָה. י' - חֲכָמָה.
 עֶשֶׂר פְּעָמִים ה', כְּלוּמַר חֲמִשִּׁים בְּחֻשְׁבוֹן כ"ל,
 וּבְחֻשְׁבוֹן י"ם, וְהוּא יָם הַתּוֹרָה. הַמְקוֹר שֶׁלּוֹ
 כְּתוּר, שָׁאִין לוֹ סוּף. שָׁאֵר הַסְּפִירוֹת נִקְרְאוֹת עַל
 שְׁמָהּ שְׁבַעַת יָמִים. וְהַמְלְכוּת יָם סוּף, שֶׁהִיא סוּף
 כָּל הַיָּמִים.

וּמִשׁוּם זֶה שֶׁהֵם חֲמִשִּׁים, שְׁבַעַה שְׁבוּעוֹת,
 מִנְחָתָם שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים וּשְׁנַי
 עֶשְׂרוֹנִים, חֲמֵשׁ, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב (במדבר כח) וּמִנְחָתָם סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשָׁמֶן

שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לְפָר הָאֶחָד ⁽¹⁾ שְׁנֵי עֶשְׂרִים לְאֵיל
הָאֶחָד, עֶשְׂרִים עֶשְׂרִים לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
הַכַּבָּשִׁים. וְשִׁבְעַת הַכַּבָּשִׁים כְּנֹגֵד (ויקרא כג) שִׁבְעַת
שִׁבְתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה. כָּל אֶחָד עִם שִׁשָּׁה
הַיָּמִים שְׁלוֹ.

וּבְעֵשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט) – שְׁהוּא
תְּשִׁירִי. מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם – זֶה
יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁהוּא עֵשִׂירִי, י', כָּלֹל מֵעֶשְׂרֵת
יָמֵי תְּשׁוּבָה. וְתִקְנּוּ בּוֹ חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, לְחִבְרֵי אוֹתוֹ
עִם ה' (מהו מקרא קודש יהיה לכם? זה יום הכפורים שהוא עשירי, י',
כלול מעשרת ימי תשובה. ותקנו בו חמש תפלות, לחברו עם ה') מֵהוּ
מִקְרָא קֹדֶשׁ? לְהַבְדִּילוֹ מִשָּׂאֵר יָמֵים שֵׁשׁ בָּהֶם
עֲבוּדָה שֶׁל חֵל. וּמִשׁוּם זֶה, כָּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ.

שְׁיָמִים שֵׁשׁ בָּהֶם מְלֹאכָה שֶׁל חֵל, הֵם מֵצַד
שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע. שְׁהַתְּהַפֵּךְ
מִמָּטָה לְנֶחֱשׁ, וּמִנְחָשׁ לְמָטָה, לְכָל אֶחָד כְּפִי
מֵעֶשְׂרִי. וְזֶה מִטְטְרוֹן מָטָה, נְחָשׁ, סְמָאֵל. אֲבָל
בְּיוֹם זֶה, שְׁהוּא יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁנִּקְרָא קֹדֶשׁ,
שׁוֹלֵט עֵץ הַחַיִּים, שֶׁלֹּא מִשְׁתַּתֵּף עִמוֹ שְׁטָן וּפָגַע
רָע. וּמֵצִדוֹ (תהלים ה) לֹא יִגְרָךְ רָע. וּמִשׁוּם זֶה יֵשׁ

בו מְנוּחָה לְעַבְדִים בְּעֵץ הַחַיִים, (ומשִׁתְּפִים אֲצֵלוֹ) וְבוּ יוֹצְאִים לַחֲרוּת, בוּ יוֹצְאִים מִשְׁלֵשְׁלוֹתֵיהֶם.

אָלוֹ שֵׁשׁ עָלֵיהֶם גָּזַר דִּין בְּנֶדֶר וּבִשְׁבוּעָה, וּמְשׁוּם זֶה הִתְקִינוּ לֹמַר בוּ: כָּל נְדָרִים וְאִסּוּרִים וְכוּ', כָּלֵם יִהְיוּ מִשְׁבָּתִים וְעִזּוּבִים בְּלִי תִקְוָה וְלֹא קִיּוּמִים. וּמְשׁוּם זֶה נֶדֶר שֶׁל שֵׁם יְהוָה, שֶׁהִיא תַפְאֲרָתוֹ. וּשְׁבוּעָה – שֶׁל אֲדָנִי, שֶׁהִיא מַלְכוּת. שֶׁעָשׂוּ עַל גְּלוּת שְׁלָהֶם, בְּחֻכְמָה וּבִינָה יִהְיוּ נֶעֱזָבִים וּמִשְׁבָּתִים לְלֹא תִקְוָה וּבְלִי קִיּוּם, (במדבר טו) וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שֶׁחֹסֵד הוּא מַיִם, וּגְבוּרָה אֵשׁ, וְתַפְאֲרָתוֹ אוֹר. וּמְשׁוּם זֶה בָּאוּ בְּעַלֵי הַמְּשָׁנָה, הֵתַר נְדָרִים פּוֹרְחִים בְּאוֹר.

וּמְשׁוּם שֶׁשְׁבוּעָה מִמַּלְכוּת, שֶׁהִיא לְמַטָּה מִמֶּנּוּ, פְּרָשׁוּהוּ, נְדָרִים עַל גְּבֵי שְׁבוּעוֹת עוֹלָם. וְעוֹד פְּרָשׁוּ, כָּל הַנִּשְׁבָּע כְּאֵלוֹ נִשְׁבָּע בְּמֶלֶךְ עֲצָמוֹ, וְכָל הַנּוֹדֵר כְּאֵלוֹ נוֹדֵר בְּחַיֵי הַמֶּלֶךְ. הַמֶּלֶךְ עֲצָמוֹ – אֲדָנִי. חַיֵי הַמֶּלֶךְ – יְהוָה. וּמְשׁוּם זֶה נֶאֱמַר (במדבר ל) כִּי יִדֹר נֶדֶר לַיהוָה.

וְאִף כִּף יֵשׁ סוּד אַחַר, חַיֵי הַמֶּלֶךְ – חֻכְמָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (קהלת ז) הַחֻכְמָה תַחֲיֶיהָ בְּעָלֶיהָ. כָּל הַנּוֹדֵר בִּיהוָה, שֶׁהוּא תַפְאֲרָתוֹ, כְּאֵלוֹ נוֹדֵר

בַּחֲכָמָה, שֶׁהוּא שֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, חַיִּי
הַמֶּלֶךְ. וְכָל הַנְּשָׁבַע בְּאֲדָנִי, כְּאֵלוֹ נִשְׁבָּע בַּמֶּלֶךְ
עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ, זֶה אִמָּא עֲלִיוֹנָה, כְּאֵלוֹ נִשְׁבָּע בָּהּ,
שֶׁהִיא (שמות כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטָהָר. מִצַּד הַחֹסֵד –
(בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי. וּבָשָׂר מִבְּשָׂרֵי – מִצַּד
הַגְּבוּרָה, זֶה מַלְכוּת. וּבַחֲכָמָה, שֶׁהִיא חַיִּי תַפְאֲרֵת,
הוּא עוֹלָה לְקִרְאֵת אָדָם. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (ישעיה מד)
כַּתְּפָאֲרֵת אָדָם.

וְנֵאמָר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, (ויקרא טז) וְעֲנִיתֶם אֶת
נַפְשֵׁיכֶם. וּבִעֲשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
הַזֶּה תַעֲנוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בּוֹ חֲמֹשֶׁה עֲנוּיִים,
כְּדִי שֶׁתִּתְלַבֵּן ה' קִטְנָה בָּהּ עֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא חֲמֹשׁ
תְּפִלוֹת. לְקִיָּם בְּיִשְׂרָאֵל, (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם
כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל לְשׁוֹן זְהוּרִית,
מִשׁוֹם שֶׁכָּל הַחֻבּוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִגִּיעִים אֶצֶל
הַמַּלְכוּת, וְתִשׁוּבָה, שֶׁהִיא בִּינָה, מְלַבֶּנֶת אוֹתָם,
מִשׁוֹם שֶׁנֵּאמָר בָּהּ (ויקרא טז) הִשְׁכֵּן אִתְּם בְּתוֹךְ
טְמֵאתֶם. וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לְבָן וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב
לְהַלְבִּישׁ – יֵאֱהָדוּנָהּ.

וְתִקְנוּ לְתַקְעַ שׁוֹפָר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, לְהַעֲלוֹת
קוֹל, שֶׁהוּא אוֹת ו', לְחֵרוֹת, שֶׁנֵּאמָר בָּהּ
(ישעיה סג) בְּכָל צָרְתֶם לוֹ צָר – בְּאֵי וּבְו', קָרִי וּכְתִיב.

וְעִבֹדֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים הִיא בְּאַרְיֵכוֹת, וְהִיא כְּלוּלָה
מִשְׁלֹשׁ מַדְרָגוֹת - בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

בַּחֲמִישָׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו' (ויקרא כג),
שֶׁהוּא תִשְׁרִי, מְקַרָּא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם.

כָּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְחַגְתֶּם אֹתוֹ חַג לַה'
שִׁבְעַת יָמִים וְגו'. בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר - מֵצֵד שֶׁל י"ה.

וְחַגְתֶּם אֹתוֹ - זֹו אוֹת ו', הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. (ח"ג -
חֲסֵד גְּבוּרָה) שִׁבְעַת יָמִים - מֵצֵד שֶׁל בֵּת שִׁבְעָה, שֶׁהִיא

מְלָכוּת. הָאָבוֹת, וְהַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְאַהֲרֹן, דָּוִד
וְשִׁלְמָה - הָרִי הֵם שִׁבְעָה, כְּנֶגֶד שִׁבְעַת סְפִירוֹת.

אֲנִי רוּעָה לְתַקֵּן לָכֶם סִכָּה, שֶׁהִיא אִמָּא עֲלִיוֹנָה,
לְסַכֵּף עֲלֵיהֶם כְּאִמָּא עַל בָּנִים.

**וּמִשּׁוּם שִׁבְעַת סְפִירוֹת אָמַר הַפְּסוּק, (ויקרא כג) כִּי
בְּסִכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,**

בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּשִׁבְעָה עֲנָנֵי כְבוֹד. סִכָּה
(י"ש שְׁכֵתוּבָה בְּאוֹת ו', בְּסִכַּת חֲסֵד ו', שְׁנֵאֲמַר בַּהּ בְּסִכַּת תְּשֻׁבוֹת שִׁבְעַת יָמִים.

הִיא אִמָּא. אָבֵל סִכָּה) בְּאוֹת ו' הִיא בְּסוּד (הַתְּבוֹת) שֶׁל שְׁנֵי
בָּנִים - יְהוֹה אֲדָנִי. וְכֵף עוֹלָה סוּכָּה בְּחֻשְׁבוֹן

יְאֵהֲדוֹנָהּ. שְׁנֵי כְרוּבִים, שֶׁהֵם (שְׁמוֹת כה) סִכְכִים
בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפֹּרֶת וּפְנִיָהּ אִישׁ אֶל אַחֵיו.

וַיֵּשׁ עֲשָׂרָה טְפָחִים בְּכְרוּבִים מִמָּטָה לְמַעְלָה,
מִרְגְּלֵיהֶם עַד רְאֲשֵׁיהֶם, וּמִרְאֲשֵׁיהֶם עַד

רְגְלֵיהֶם, וְשׁוּרִים עַל טַפַּח שֶׁהוּא י'. וְעֲשֶׂרָה
 עֲשֶׂרָה מִמְעֵלָה לְמַטָּה, וּמִמַּטָּה לְמְעֵלָה, כְּלוּמַר
 יו"ד. וּמִשׁוּם זֶה שֶׁעוֹר סָפָה אָמְרוּ חֲכָמִים, לֹא
 פָּחוֹת מִעֲשֶׂרָה, וְלֹא לְמְעֵלָה מִעֲשָׂרִים. סָפָה
 הָעֲשׂוּיָה כְּכַבֶּשֶׁן מֵצַד שֶׁל אִמָּא, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (שמות
 יט) וְהָרַסִינִי עֵשֶׂן כֹּל מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו ה'
 בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֵשֶׂנוּ כְּעֵשֶׂן הַכְּבֶשֶׁן. (וּפְרָשׁוֹהוּ, מִהוּ (יחזקאל
 א) וְהַחֲיֹת רָצוּא וְשׁוֹב? כָּאוֹר הַיּוֹצֵא מִפִּי
 הַכְּבֶשֶׁן) וְהַכֹּל אֶחָד.

וּסְפָה תִּהְיֶה לְצֵל יוֹמָם (ישעיה ד), שְׁצָרִיךְ סְכָךְ.
 וּסְכָךְ נַעֲשֶׂה לְצֵל, שְׁנֹאֲמַר בּו (תהלים צא)
 בְּצֵל שְׁדֵי יִתְלוּנָן. וְלֹא בְּצֵל סִכַּת הַדְּיוּט, שְׁמַגֵּן עַל
 הַגּוֹף מִשֶּׁמֶשׁ. אֲלֹא צֵל לְהַגֵּן עַל הַנְּשָׁמָה, כְּמוֹ
 שְׁנֹאֲמַר (שיר השירים ב) בְּצֵלוֹ חִמְדֹּתַי וַיִּשְׁבְּתִי. (איכה ד)
 אֲשֶׁר אָמְרָנוּ בְּצֵלוֹ נַחֲיָה בְּגוֹיִם. צֵל עִם ס' הוּא
 צֵלָם, שְׁנֹאֲמַר בּו (תהלים לט) אַךְ בְּצֵלָם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ.
 ס' סְתוּמָה יֵשׁ לָהּ אַרְבַּע דְּפָנוֹת.

וּמִזֶּה שֶׁפָּרְשׂוּהוּ שְׁתֵּים כְּהִלְכָתָן וְשְׁלִישִׁית אֶפְלוֹ
 טַפַּח, וְלָמִי שְׁאָמַר שְׁלֹשָׁה כְּהִלְכָתָן
 וּרְבִיעִית אֶפְלוֹ טַפַּח, וְהֵם בְּגִלְלָה זֶה, שְׁתֵּים, שְׁלֹשׁ,
 אַרְבַּע – הָרִי תִשַׁע. וְטַפַּח הוּא עֲשִׂירִי, לְהַשְׁלִים
 כָּל חֲסָרוֹן. וּמִשׁוּם זֶה שֶׁעוֹר סָפָה לֹא פָּחוֹת

מַעֲשֵׂר, שֶׁהיא מַלְכוּת, עֲשִׂירִית שֶׁל כָּל הַדְּרָגוֹת.
 וְלֹא לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרִים, שֶׁהיא אוֹת כ', כְּתוּר עֲלִיּוֹן,
 שֶׁלֹּא שׁוֹלֵטת בּוֹ עֵינַי. כְּבוֹד עֲלִיּוֹן, עָלִיו אָמַר
 מֹשֶׁה, (שְׁמוֹת לג) הִרְאֵנִי נָא אֶת כְּבוֹדְךָ. וְהַשִּׁיב לוֹ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא תוּכַל לִרְאוֹת אֶת פָּנָי. וְאֵין
 כְּבוֹד בְּלִי אוֹת כ'.

וּמִשׁוּם זֶה שֶׁעָרְוּ בְּעַלְי הַמִּשְׁנָה כְּנִגְדָם, סִכָּה
 הָעֲשׂוּיָה כְּמַבּוּי, מֵצַד אוֹת ב', כְּמִין
 גא"ם, מֵצַד אוֹת ג'. כְּמִין צָרִיף, מֵצַד אוֹת ד'.
 וְשֶׁבַע אוֹתִיּוֹת הֵן, בְּגִלְל זֶה כִּפְר"ת: כ' – כְּבִשָּׁן.
 ב' – בּוֹרְגָנִין. וְשָׂאֵר סְכוּת. וְכֻלָּם רְמָזִים אֲצֵל
 בְּעַלְי הַמִּשְׁנָה, וְאֵין לְהֶאֱרִיךְ בָּהֶם.

וְאֵלֵיו לְעַמְתָּם שְׁבָעָה כּוֹכְבֵי לְכַת, וְהֵם זָכָר
 וְנִקְבָּה. וּמִשׁוּם זֶה נִקְרְאִים שְׁבַע כְּפוֹלוֹת,
 כְּמוֹ שְׁבָעָה קָנִים שֶׁל הַמְּנוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (תְּהִלִּים
 קיט) שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִךָ. כֶּף (זְכוּרִיָּה ד) שְׁבָעָה וְשְׁבָעָה
 מוֹצְקוֹת. כֶּף שְׁבַע סְפִירוֹת כְּפוֹלוֹת. וְשְׁבָעָה יְמֵי
 בְּרֵאשִׁית לְמַטָּה, שְׁבָעָה לְמַעְלָה, (קֹהֶלֶת א) אֵין כָּל
 חֶדֶשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ.

לְאֵלֵב זֶה צְדִיק, שְׁדוּמָה לְחוּט הַשְּׂדֵרָה, שְׁבו
 שְׁמוֹנָה עָשָׂרָה חֲלִיּוֹת, כְּנִגְדָ שְׁמוֹנָה

עֶשֶׂר נְעֻנוּעִים שֶׁל הַלּוּלָב. וְהֵם כְּנֶגֶד שְׁמוֹנֵה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה, כְּנֶגֶד שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר שְׁמוֹת שֶׁל (תהלים כט) הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלִים, כְּנֶגֶד שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר שְׁמוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וְנְעֻנוּעַ לְשֵׁשֶׁה צְדָדִים, בְּחֻשְׁבוֹן ו'. וּשְׁלֹשֶׁה נְעֻנוּעִים בְּכָל צֶדֶד, הֵם שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר.

לוּלָב בְּיָמִין, כּוֹלֵל שְׁשֶׁה מִיָּנִים (שהם) שְׁלֹשֶׁה הַדְּסִים - גְּדֵלָה גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת. וְדוּמִים לְשִׁלְשֶׁת גּוֹנֵי הָעֵינַן. שְׁנֵי בְּדֵי עֲרָבוֹת - נִצַּח וְהוּד, וְדוּמִים לְשִׁתֵּי שְׁפָתַיִם. לוּלָב - יְסוּד, דּוּמָה לְשִׁדְרָה, שָׁבוּ קִיּוֹם שֶׁל כָּל הָעֲצָמוֹת, וְעָלְיוֹ אָמַר דָּוִד, (תהלים לה) כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֵנָה ה' מִי כָמוֹךָ. אֶתְרוּג - מַלְכוּת, דּוּמָה לְלֵב, שָׁבוּ הַהֲרָהוּרִים.

וְנְעֻנוּעֵי הַהֵלֵל הֵם מְשֻׁתָּפִים בְּנְעֻנוּעִים שֶׁל נְטִילַת לוּלָב, וְהֵם שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר בְּ"אָנָּא". שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר בְּהוֹדוֹ תְּחִלָּה וְסוּף, שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר שֶׁל נְטִילַת לוּלָב - הָרִי ע"ב. וּמִפְּנֵי זֶה לוּלָב בְּחֻשְׁבוֹן ח"ס, וְאַרְבָּעָה מִיָּנֵי הַלוּלָב - הָרִי חֶסֶד, זְרוּעַ יָמִין. וּמִפְּנֵי זֶה תִּקְנּוּ לוּלָב בְּיָמִין, לְצַד הַחֶסֶד. אֶתְרוּג לְצַד הַגְּבוּרָה, לְשִׁמְאֵל הַלֵּב. וּמִפְּנֵי זֶה אֶתְרוּג הַדּוּמָה לְלֵב, תִּקְנּוּ לַהֲיוֹת בְּיַד שְׁמָאל. כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׂוּהוּ, לוּלָב

בְּיָמַי, וְאֶתְרוּג בְּשִׂמְלוֹ. וְהֵם כְּנִגְד זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.
וּמִי נָטַל שְׁנִיָּהֶם? הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. לוֹלֵב בְּיָמֵינוּ,
וְאֶתְרוּג בְּשִׂמְלוֹ.

בְּאוּ הָאֲבוֹת, וְהַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן, וְאֶהְרֵן וְדוֹד
וְשְׁלֵמָה, וּבִרְכוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ לוֹ, אַתָּה
הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַחֲבָרִים שְׁלָךְ שְׁהֵם שְׁשָׁה,
כְּנִגְד אֵלוֹ שְׁהֵם שְׁבַעָה. וְאַתָּה הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
גַּר מֵעֲרָבִי בְּאֲמֻצָּע, שְׁכָל שְׁשָׁה גֵרוֹת מְאִירִים
מִמֶּךָ. בְּכָל אֶחָד נְאֻמַר בּוֹ, (משלי כ) גַּר ה' נִשְׁמַת
אָדָם. וְהַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן מְאִיר בְּךָ, וְאַתָּה בְּחֲבָרִים
שְׁלָךְ, וְהַכָּל אֶחָד בְּלִי פְרוּד כָּלֵל. וּמִשָּׁם וְאֵילָךְ
מִתְפַּשְׁטִים עֲנָפִים לְכָל בְּעָלֵי הַחֲכָמָה, הַשְּׁלֵם
דְּבָרֵי הַחֲבוּרָה הָרְאוּשׁוֹנָה שְׁלָךְ לְעֹטֵר אוֹתָם.

פְּתַח הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, בְּחֲבוּר
הָרְאוּשׁוֹן נְאֻמַר, (שיר השירים ח) מִיָּם לֹא
יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהָבָה וְגוֹ'. מֵהוּ בּוֹז? יוֹם
שְׁנֵי יוֹם שְׁשֵׁי יוֹם שְׁבִיעֵי שָׁל סְכוּת, שְׁבָהֶם
הָיוּ מְנַסְכִּים מִיָּם וְיֵין.

שְׁבַעָה יְמֵי סְכוּת בָּהֶם הָיוּ מְקַרְיָבִים יִשְׂרָאֵל
שְׁבַעִים פָּרִים לְכַפֵּר עַל שְׁבַעִים מְמַנִּים
כְּדֵי שְׁלֹא יִשָּׂאֵר הָעוֹלָם חָרוּב מֵהֶם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב

ובחמשה עשר יום והקרבתם עלה אשה לריח
 ניחח לה פרים בני בקר שלשה עשר תמימים.
 וביום השני פרים שנים עשר. וביום השלישי
 אחד עשר. וביום הרביעי עשרה. וביום החמישי
 פרים תשעה. וביום הששי פרים שמונה. וביום
 השביעי שבעה. וכלם שבעים. ובכל יום היו
 חסרים. מדוע חסרים?

אף כאן הוא רמוז, (בראשית ח) ותנח התבה בחדש
 השביעי. ומה שם בימי המבול (ש) והמים
 היו הלוד וחסור – אף כף בתשרי, שהוא החדש
 השביעי, שבו כמה מצוות: ראש השנה, ויום
 הכפורים, ספה ולולב, אתרוג, מינים של הלולב,
 שופר – השכינה העליונה שורה על ישראל, שהיא
 תשובה, ספה, אתרוג, והקדוש ברוך הוא שהוא
 לולב. מיד – והמים היו הלוד וחסור. מתמעטים
 החטאים של ישראל. אף כף מתמעטים הממנים,
 שהם מלאכי החבלה שממנים עליהם שדומים
 למי המבול. כמו שפרשוהו, עשה עברה אחת,
 קנה לו קטגור אחד. באותו זמן שמתמעטים
 החטאים, מתמעטים הפרים שלהם, מתמעטים
 הממנים של שבעים אמות, מתמעטים שבעים
 אמות, מתמעט הטוב שלהם.

תיקון הבללי

קודם אמירת תהלים ביום חול אומרים זה:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
אָבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדוֹד עֶבְדוֹ וּבִזְרָעוֹ אַחֲרָיו
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת שֶׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא בְּאֵלּוֹ אֲמַרְם דְּדוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, זְכוּתוֹ יְגַן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי
תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּתֵיהֶם וְאוֹתֵייתֵיהֶם וּנְקוּדוֹתֵיהֶם
וּמַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם מְרֵאשֵׁי תְבוּת
וּמִסּוֹפֵי תְבוּת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִים
אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אִשָּׁת נְעוּרִים עִם דּוֹדָהּ
בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּהַ וְרַעוּת וּמִשָּׁם יִמְשֶׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה לְמַהֲרָנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ וּלְסִלּוֹחַ חַטָּאתֵינוּ
וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסְּלַחַת לְדוֹד שֶׁאֵמַר מִזְמוֹרִים אֵלּוֹ
לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי הַעֲבִיר חַטָּאתֶךָ
לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קִדְמָה זְמַנְנוּ עַד
מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בְּאִפְסָן שְׁנוֹכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שַׁחַתְנוּ.
וּזְכוּת דְּדוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יְגַן עָלֵינוּ וּבְעֵדְנוּ
שֶׁתֹּארוּךְ אַפְּךָ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ

וּמֵאוֹצֵר מִתַּנַּת חַנּוּם חֲנָנוּ כְּדַכְתִּיב וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר אָחַן
 וְרַחֲמֹתַי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֵׁם שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ
 שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי נִזְכָּה לוֹמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ
 אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׁבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אַמִּירַת
 תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבַצְלַת הַשְּׁרוּן וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים
 בְּגִילַת וְרִנָּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתֵּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית
 אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

הַרְיֵנִי מִזְמֵן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
 לֵשֶׁם יַחּוּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינָתָה בְּדַחִילוֹ
 וְרַחֲמֵינוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת קודם אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּאִמִּירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים אֵלַי
 לְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּדוֹרְנוּ וּלְכֹל
 הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שׁוֹכְנֵי עֵפֶר קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 הַמָּה, וּבְפֶרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה רַבְּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּינְאָ שְׁגֵלָה תִּקְוֵן זֶה זְכוּתָם
 יִגַּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

לְבוּ גְּרִנָּה לִיהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
 נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל
 גָּדוֹל יְהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ וּמְלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

מִזֵּ « מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי־חֲסִיתִי כָךְ: » אִמְרַת
 לִיהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ, אֲדַנִּי אֶתָּה, טוֹבֹתֵי בַל־עֲלִיךָ:

ג לקדושים אשר-בארץ הַמָּה, ואדירי, כָּל-חֲפָצֵי-בָם:
 ד ירבו עצבותם, אחר מהרו, בל-אסוף נספיהם מִדָּם,
 ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: ה יְהוָה יאהדונהי
 מִנֶּת-חֲלָקֵי וְכוּסֵי, אֶתְּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי: ו חבלים נִפְלוּ-לִי
 בנעמים, אֶף-נִחַלְת שִׁפְרָה עָלַי: ז אֶבְרַךְ אֶת-יְהוָה
 יאהדונהי אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אֶף-לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְלִיּוֹתַי: ח שׁוֹיֵתִי
 יְהוָה יאהדונהי לְנַגְדֵי תְּמִיד, כִּי מִיְמִינִי בַל-אֲמוּט: ט לָכֵן
 שָׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף-בְּשָׂרֵי יִשְׁכֵּן לְבַטַּח: י כִּי
 לֹא-תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא-תִתֵּן חֲסִידֶךָ חֲסִידֶיךָ כִּי לְרֵאוֹת
 שָׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים, שִׁבַּע שְׁמֹחוֹת אֶת-פְּנֵיךָ,
 נַעֲמוֹת בִּמְיֻנְךָ נִצַּח:

לב א לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי-פֶשַׁע, כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁרִי-אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יְהוָה יאהדונהי לוֹ עוֹן,
 ואין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי-הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשֵׂאֲנֵתִי
 כָּל-הַיּוֹם: ד כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יְדָךְ, נִהַפֵּךְ
 לְשֹׁדֵי, בְּחֲרַבְנִי קִיץ סְלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ, וְעוֹנִי
 לֹא-כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה יאהדונהי,
 וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סְלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מִצָּא, רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֱלֹו
 לֹא יִגִּיעוּ: ז אֶתְּה סִתֵּר לִי, מִצָּר תִּצְרַנִּי, רְנִי פֶלֶט
 תְּסוּבְּנִי סְלָה: ח אֲשַׁכִּילֶךָ, וְאוֹרֶךְ בְּדַרְדְּ-זוֹ תִלְךָ,

אִיעֲצָה עָלַיךָ עֵינַי: ט אֶל-תְּהִי כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הַבּוּן,
 בְּמַתְגַּוְרְסוֹן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֵלַיךְ: י רַבִּים
 מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי חֶסֶד
 יְסוּבְכֶנּוּ: יא שְׂמַחוּ בַּיהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי, וְגִילוּ צְדִיקִים,
 וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא « לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-דָּל,
 בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי: ג יְהוָה
 יֵאֱהוּדוּנְהִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר יֵאֱשֶׁר כִּי בְּאֶרֶץ, וְאֶל-
 תְּתַנְּהוּ בְּנַפְשׁ אִיבּוֹ: ד יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי יִסְעֲדֵנּוּ עַל-עֵרֶשׁ
 דָּוִי, כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֶתָּה בְּחֵלְיוֹ: ה אֲנִי-אִמַּרְתִּי יְהוָה
 יֵאֱהוּדוּנְהִי חֲנֻנִי, רַפְּאָה נַפְשִׁי כִּי-חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֵאֱמְרוּ
 רַע לִי, מִתִּי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֵאוֹת, שְׂוֹא
 יְדַבֵּר, לָבוֹ יִקְבֹּץ-אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי
 יִתְלַחֲשׁוּ כָּל-שֹׁנְאֵי, עָלַי יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר-כְּלִיעַל
 יֵצוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יִוְסֵף לְקוֹם: י גַּם-אִישׁ שְׁלוּמִי
 אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב:
 יא וְאַתָּה יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפַצְתָּ בִּי, כִּי לֹא-יִרְעַע אוֹיְבֵי עָלַי:
 יג וְאִנִּי בְּתַמִּי תִּמְכַּתָּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ
 יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
 אָמֵן וְאָמֵן:

מב « לְמַנְצַח מִשְׁפִּיל, לְבְנֵי-קָרַח: ב פְּאִיל תְּעָרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם, בֵּן נַפְשֵׁי תְעָרַג אֱלֹהִים:
 ג צְמָאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חוּ, מְתֵי אָבּוּא וְאֲרָאָה
 פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיתְהָלִי דְמַעְתִּי לְחַם יוֹמָם וְלַיְלָה,
 בְּאִמְרַי אֵלֵי כָּל-הַיּוֹם, אֵיזָה אֱלֹהֵיךָ: ה אֵלָה אֲזַכְּרָה
 וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי, כִּי אֶעְכַּר בְּסַף, אֲדַדְּם עַד-בֵּית
 אֱלֹהִים בְּקוֹל-רְנָה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוּגְגִי: ו מַה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי
 נַפְשִׁי וְתַהֲמֵי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, בִּי-עוֹד אֲוַדְנוּ
 יְשׁוּעוֹת פְּנִי: ז אֵלָהִי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחַח, עַל-בֵּן
 אֲזַכְּרָךְ מֵאֲרֶץ יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים, מֵהַר מְצָעַר: ח תַּהוּם-
 אֶל-תַּהוּם קוֹרָא, לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי
 עָבְרוּ: ט יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהֵי חֶסֶדּוֹ, וּבְלִילָה
 שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אֲמַרְהָ לְאֵל סְלַעִי,
 לָמָּה שָׁכַחְתָּנִי, לָמָּה-קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֲץ אֹיִב: יא בְּרִצַּח
 בְּעֲצָמוֹתַי, חֶרְפוּנֵי צוֹרְרֵי, בְּאִמְרָם אֵלֵי כָּל-הַיּוֹם אֵיזָה
 אֱלֹהֵיךָ: יב מַה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי נַפְשִׁי, וּמַה-תַּהֲמֵי עָלַי,
 הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, בִּי-עוֹד אֲוַדְנוּ יְשׁוּעַת, פְּנֵי וְאֵלָהִי:

נבז « לְמַנְצַח אֶל-תִּשְׁחַח, לְדוֹד מְכַתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
 וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הִצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהֵי,
 מִמַּתְקוֹמְמֵי תִשְׁגְּבֵנִי: ג הִצִּילֵנִי מִפְּעֵלֵי אָוֶן, וּמֵאֲנָשֵׁי
 דְּמַיִם הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים,

לֹא-פִשְׁעֵי וְלֹא-חַטָּאתַי יְהוָה יֵאָהֳרֶנּוּ: ה בְּלִי-עֹן
 יִרְצֹן וַיְכַוְנֵנוּ, עֹנֶה לְקִרְאתִי וְרָאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה
 יֵאָהֳרֶנּוּ אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד
 כָּל-הַגּוֹיִם, אֶל-תַּחַן כָּל-בְּגְדֵי אֹן סֵלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרֵב,
 יִהְמוּ כַכָּלֵב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעִיֹן בְּפִיהֶם, חֲרֻבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי-מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֳרֶנּוּ
 תִשְׁחַק-לָמוֹ, תִלְעַג לְכָל-גּוֹיִם: י עֲזֹז אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁמְרָה,
 כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנְבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֶי חֲסֵדוֹ כ, יִקְדַּמְנִי,
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשֶׁרְרִי: יב אֶל-תַּהֲרִגֶם פֶּן-יִשְׁכַּחוּ עָמִי,
 הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּנְנֵנוּ אֲדָנָי: יג חַטָּאת-פִּימוֹ,
 דַּבַּר-שִׁפְתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וּמֵאֲלֹהִים וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ:
 יד כִּלָּה בַחֲמָה, כִּלָּה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי-אֱלֹהִים מִשְׁלַל
 בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ לְעָרֵב יִהְמוּ כַכָּלֵב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעֹן יִנְעֹן כ, לְאָכֵל, אִם-לֹא
 יִשְׁכְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסָדֶךָ,
 כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי וּמְנוּס, בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ
 אֲזַמְרָה, כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנְבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֶי:

עז « לְמַנְצַח עַל-יְהוּדוֹתוֹן יִדִיתוֹן כ, לְאַסְפָּה מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלָי: ג
 בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג,
 מֵאַנְהָה הַנַּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה

וְתַעֲטֹף רוּחִי סֵלָה: ה' אֶחֱזֶה שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: ו' חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז' אֶזְכְּרָה
 נִגְיַנְתִּי בַלְיָלָה, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי:
 ח' הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא-יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד: ט' הָאִפִּס
 לְנִצָּח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י' הִשְׁכַּח חַנוּת אֵל,
 אִם-קִפֵּץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: י"א וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת
 יָמַי עֲלוֹיֹן: י"ב אֶזְכּוֹר אֲזִכִּיר כ' מֵעַלְלֵי-יָהּ, כִּי-אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם
 פְּלִאָה: י"ג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ, וּבְעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה:
 י"ד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָהּ, מִי-אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: ט"ו אַתָּה
 הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵאָה, הוֹדַעְתָּ בְּעַמּוּם עֲזָה: ט"ז גְּאֻלְתָּ בּוֹרוֹעַ
 עַמָּהּ, בְּגִי-יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה: י"ח רְאוּהָ מַיִם אֱלֹהִים, רְאוּהָ
 מַיִם יַחֲלוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תִהְמוֹת: י"ח זָרְמוּ מַיִם עֲבוֹת, קוֹל
 נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: י"ט קוֹל רַעֲמָהּ בַּגְּלָגֶל,
 הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבֵּל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ' בְּיָם דִּרְכָהּ,
 וַשְׁבִּילָהּ וַשְׁבִּילֶיהָ כ' בְּמַיִם רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְעוּ:
 כ"א נַחֲתִת כִּצְאֵן עַמָּהּ, בִּיד-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

כ"א תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מְעוֹן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדָר וְדָר: ב' בְּמַרְם הָרִים יִלְדוּ, וַתְּחַלְלֵל
 אָרֶץ וַתִּבֵּל, וַיִּמְעוֹלִם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: ג' תָּשַׁב אֲנוֹשׁ
 עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי-אָדָם: ד' כִּי אֶלֶף שָׁנִים
 בְּעֵינֶיהָ כִּיּוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוֹרָה בַלְיָלָה:

ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציין
 וחלף, לערב ימולל ויבש: ז כִּי־כִלְינוּ בְּאִפְּךָ, וּבְחִמְתָּךְ
 נִבְהַלְנוּ: ח שְׁתֵּה שֶׁת כ' עֹנֵתִינוּ לְנִגְדֶךָ, עֲלַמְנוּ לְמֵאֹר
 פְּנִיךָ: ט כִּי כָל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כִּלְינוּ שְׁגִינוּ כְּמוֹ־
 הֶגֶה: י יְמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרֹת
 שְׂמוֹנִים שָׁנָה, וְרֹהֲבִים עִמָּל וְאוֹן, כִּי־גוּ חֵישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עֵז אִפְּךָ, וּכִירְאָתְךָ עִבְרַתְךָ: יב לְמִנּוֹת יְמֵינוּ
 בֶּן הַדָּעַ, וְנִבְא לְכַב חֲכָמָה: יג שׁוֹבָה יְהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי
 עַד־מָתִי, וְהִנָּחִם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בְּבִקֵּר חֲסִדְךָ,
 וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ בִּימֹת עֲנִיתְנוּ,
 שָׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה: טז יִרְאָה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּה, וְהַדְרִיךְ
 עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
 יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה א הודו ליהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי קראו בשמו, הודיעו
 בעמים עלילותיו: ב שִׁירֵי־לוֹ זְמֵרֵי־לוֹ, שִׁיחוּ
 בְּכָל־נְפְלָאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב
 מְבַקְשֵׁי יְהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי וְעֵזוֹ,
 בְּקִשׁוּ פְּנֵי תַמִּיד: ה זְכְרוּ נְפְלָאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה, מִפְּתֵי
 וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו: ו זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
 ז הוּא יְהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפְּטָיו:
 ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צוּה לְאַלְפֵי דוֹר: ט אֲשֶׁר בָּרַת

אֶת-אַבְרָהָם, וְשִׁבְעֵתוֹ לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחַק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לְאָמֹר לְךָ אֲתָן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן,
 חֶבְל נַחֲלַתְכֶם: יב בְּהַיּוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר, כַּמַּעֲט וְגָרִים
 בָּהֶ: יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר:
 יד לֹא-הֵנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמוֹשִׁיחִי, וְלִנְבִיאֵי אֱלֹהֵי: טז וַיִּקְרָא רָעַב
 עַל-הָאָרֶץ, כָּל-מִטְּהַלְחֵם שָׁבָר: יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ,
 לְעַבְד נִמְכָר יוֹסֵף: יח עָנּוּ בַכָּבֵל רִגְלוֹ רִגְלוֹ כ', בְּרוֹזַל בָּאָה
 נַפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה בֹאֲדָבָרוֹ, אִמְרַת יְהוָה: יאה וְהָיָה
 צָרְפְתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירֶהוּ, מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
 כא שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִינָו: כב לְאָסֹר שָׂרְיוֹ
 בְּנַפְשׁוֹ, וּזְקִנָיו יַחֲבִם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:
 כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ, לְהַתְנַכֵּל בְּעַבְדָיו: כו שָׁלַח
 מֹשֶׁה עַבְדּוֹ, אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמוּבְכֶם דְּבָרֵי
 אֲתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח חֲשֵׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ,
 וְלֹא-אָמְרוּ אֶת-דְּבָרוֹ דְּבָרָיו כ': כט הִפְךָ אֶת-מִימֵיהֶם לָדָם,
 וַיָּמַת אֶת-דָּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֶרֶץ צִפְרֹדְעִים, בְּחַדְרֵי
 מְלִכְיָהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב, בָּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֶרְצָם: לג וַיָּה, גִּפְגָּפָם
 וַתֵּאֲנָתָם, וַיִּשְׁבַּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר, וַיָּבֹא אֲרָבָה,

וַיִּלְקֵהוּ, וְאִין מְסָפֵר: ל^ה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶצָם, וַיֹּאכַל
 פְּרֵי אֲדָמָתָם: לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶצָם, רֵאשִׁית לְכָל-
 אוֹנָם: לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וְאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שְׂמַח מְצֻרִים בְּצִאתָם, פִּי-נֶפֶל פָּחַדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּה, וְאִשׁ, לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׂאֵל וַיִּבֵּא
 שְׁלֹו שְׁלוֹ כ', וְלָחֵם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר, וַיּוֹזְבוּ
 מוֹם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נְהַר: מב פִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קִדְשׁוֹ,
 אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדוֹ: מג וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה
 אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים
 יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלו א על נְהָרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-פְּכִינוּ בְּזִכְרָנוּ
 אֶת-צִיּוֹן: ב עַל-עַרְבִים בְּתוֹכָהּ, תְּלִינוּ כְּנֹרֹתֵינוּ:
 ג כִּי שָׁם שְׂאֵלוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ דְבַר־יְשִׁיר, וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמִיחָה,
 שִׁירוֹ לָנוּ מְשִׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר אֶת-שִׁיר-יְהוָה־
 יֵהוּדוֹנְהִי, עַל אֲדָמַת נֶכֶר: ה אִם-אֲשַׁפְּחֵךְ יְרוּשָׁלַם,
 תִּשְׁפַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי, אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכֶּה,
 אִם-לֹא אֲעֲלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמִיחָתִי: ז זָכַר
 יְהוָה־יֵהוּדוֹנְהִי יֵהוּדוֹנְהִי לְבָנֵי אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֲמָרִים
 עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: ח בַּת-כָּבֵל הַשְּׂדוּדָה, אֲשֶׁרִי
 שִׁישְׁלָם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלָת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז
 וְנִפְץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסֵּלַע:

קנ « הַלְלוּהָ הַלְלוּ-אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ עֲזוֹ:
 ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ: ג הַלְלוּהוּ
 בְּתַקַּע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר: ד הַלְלוּהוּ בְּתַרְפָּ
 וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֹגֵב: ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שְׁמַע,
 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהִלֵּל יָהּ,
 הַלְלוּ-יָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יִתֵּן מְצִיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה יֵאֱהַרְגֵנִי
 שְׁבוּת עִמּוֹ. יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת
 צְדִיקִים מִיְהוָה יֵאֱהַרְגֵנִי מְעֹזִים בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֹרֵם
 יְהוָה יֵאֱהַרְגֵנִי וַיִּפְלְטֵם וַיִּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
 חָסוּ בוֹ:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲלֵת הָעֲלוֹת וְסִפְתָּ כָּל הַסְּבוּת, אֲנִתָּ
 לְעֵלָא, לְעֵלָא מִן כְּלָא, וְלִית לְעֵלָא מִנְּךָ, דְּלִית
 מִחֲשָׁבָה תְּפִיסָא כְּךָ כְּלָל, וְלָךְ דּוּמְיָה תְּהִלָּה, וּמְרָמָם
 עַל כָּל בְּרָכָה וְתְהִלָּה. אוּתְךָ אֲדַרְשׁ, אוּתְךָ אֲבַקֵּשׁ
 שְׁתַּחֲתֵר חֲתִירָה דְּרָךְ כְּבוֹשָׁה מֵאַתְךָ, דְּרָךְ כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, עַד הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת שְׁלִי בְּמִקּוּם שְׁאַנִּי עוֹמֵד,
 כְּפִי אֲשֶׁר נִגְלָה לְךָ, יוֹדַע תְּעֲלוּמוֹת, וּבְדִרְךָ וּנְתִיב הַזֶּה
 תְּאִיר עָלַי אוּרְךָ, לְהַחְזִירֵנִי בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ
 בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹן מִבְּחַר הַכְּרוּאִים,
 לְבָלִי לְחֶשֶׁב בְּמִחְשַׁבְתִּי שׁוּם מִחֲשַׁבְתָּ חוּץ וְשׁוּם

מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונה, רק לדרך במחשבות
 זכות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך
 ובתורתך. הט לבי אל עדותיך, ותן לי לב מהור לעבדך
 באמת. ומצולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל
 מהרה. תשועת יהוה יאהדונהי כהרף עין, לאור באור
 החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש
 נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה,
 ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה
 לחיות בנעם יהוה יאהדונהי ולבקר בהיכלו, בלו אומר
 כבוד, אמן נצח סלה ועד:

דיני וסדר תפלת הדרך

לעירו או לעיר שרוצה ללון בה,
 דמשם ואילך יאמר אותה בלא
 חתימה. וטוב להסמיק תפלת הדרך
 לברכה אחרת כרי שתהא ברכה
 הסמוכה לחברתה. לכן כשיוצא
 בדרך בשחרית קודם התפלה כגון
 שהוא נחוץ, יאמר ברכת השחר על
 הדרך ויסמיק תפלת הדרך לברכת
 השחר, וביום יאכל איזה פרי ויסמיק
 תפלת הדרך לברכת הפרי, או
 כשמטיל מים יסמוך אותה לברכת
 אשר יצר.

היוצא לדרך מהלך שיעור פרסה
 (שבעים ושתיים דקות) ויותר צריך
 להתפלל תפלת הדרך. אבל אם הוא
 צריך לילך רק פחות ממהלך שיעור
 פרסה, מתפלל בלא שם ומלכות.
 ובמקום סכנה אפילו בפחות ממהלך
 שיעור פרסה צריך להתפלל
 בחתימה בשם ומלכות. תיכף
 כשיוצא מעיבורה של עיר צריך
 להתפלל תפלה זו. ואם שכח מתפלל
 כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא
 הגיע עדיין תוך פרסה הסמוכה

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שְׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם
 וְתִדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתִסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. (ואם חוזר באותו היום
 יאמר וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב
 בַּדֶּרֶךְ, וְתִשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְתַתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד
 וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 יֵאֱהֹדְנֵהי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

יש מוסיפים פסוקים אלו לשמירה:

וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר רָאִים מַחְנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
 הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵי:

וַיִּסְעוּ וַיְהִי חַמַּת אֱלֹהִים עַל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
 וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי
 יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהי:

וַיִּבְרַךְ יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהי
 פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: יִשָּׂא יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהי פָּנָיו
 אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח מִלְּאֶךָ לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֶךָ בַּדֶּרֶךְ וְלַהֲבִיאֶךָ
 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכְנַתִּי:

הַמְּלֵאךָ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע, יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים,
 וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתַי, אֲבָרְכֵם
 וַיִּצְחַק, וַיִּדְגּוּ לְרוֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

להודות ולהלל את ה' יתברך מביאה לכל הישועות.
כל האומר אותה כל יום יזכה לראות נסים גלויים מבורא עולמים,
וכל האומר תחנה זו מהלב הופך מיד מדת דין לרחמים.

תפילת הודיה לבורא עולם

מִלְךָ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲדוֹן עוֹלָם, רַבּוֹנוּ
שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה.

תּוֹדָה שְׁאֲנִי עוֹמֵד/ת כֹּאֵן לְפָנֶיךָ וּמוֹדָה לְךָ.
וְכֹל מִה שְׁאֲנִי אוֹמֵר יִהְיֶה כֹּאֵן וּכְאֶפֶס לְעֲמַת כִּמָּה שְׁאֲנִי
בְּאֲמַת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְךָ.

הָרִי עַל הַכֹּל אֲנִי צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְךָ.
כִּי הַכֹּל מוֹמֵךְ, הַכֹּל נִתַּת לִי בְּחֵן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
תּוֹדָה עַל כָּל הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם.

תּוֹדָה עַל רוֹב רַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים שְׁעֲזַרְתָּ לִּי, תְּמוֹכֶת בֵּי,
הוֹשַׁעַת אוֹתִי הַצֵּלְת אוֹתִי, שְׁמַחַת אוֹתִי רִיפַאת אוֹתִי,
שְׁמֹרַת עָלַי, עוֹדְדַת אוֹתִי, תּוֹדָה שְׁאֲתָה אֶתִּי תְּמִיד.

תּוֹדָה שְׁאֲתָה נוֹתֵן לִי כּוֹחַ לְעֲשׂוֹת מִצְוֹת, כּוֹחַ לְעֲשׂוֹת
מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכּוֹחַ לְהִתְפַּלֵּל.

תּוֹדָה עַל כָּל הַפְּעָמִים שְׁעֲזַרְתָּ לִּי וְלֹא יָדַעְתִּי לְהַגִּיד לְךָ
תּוֹדָה.

תּוֹדָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׁאֲתָה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכֹל רַגַע וְרַגַע.
תּוֹדָה עַל כָּל גְּשִׁימָה וְגְשִׁימָה שְׁאֲנִי נוֹשֵׁמ/ת.

תודה לך מלך מלכי המלכים, גם על כל הדברים שאין לי.
תודה שקשה לי לפעמים, כי הכל לטובתי אפילו אם לא
תמיד ראיתי שזה לטובתי, עמוק בלב אני יודעת שכל מה
שמגיע ממך הוא הדבר הטוב ביותר עבורי, והוא נעשה
במיחד בשבילי, בהשגחה פרטית מדויקת ומשלמות, כמו
שרך מלך מלכי המלכים יכול לעשות.

תודה שלפעמים קשה לי, כי רק כך אני יודעת להעריך
את הטוב,

כי רק בשנמצאים בחשך אפשר להעריך את האור.

תודה על החיים הנפלאים שנתת לי.

תודה על הדבר הכי קטן שיש לי, כי את הכל אתה נתת
לי ולא אף אחד אחר.

תודה שאתה שומע את התפלות שלי.

בורא עולם! אני מבקש/ת ממך סליחה מעמקי לבי, אם
היו פעמים שלא הערכת את מה שנתת לי, ובמקום לומר
לך תודה, רק התלוננתי.

אני עפר ואפר ואתה אדון כל העולם, אנא אל תרחק
ממני לעולם!!!

מבוסס על פ' הסה"ק יסוד ושרש העבודה (צוּאָה ס' כ"ו)
מצוה גדולה לפרסם ולהפיץ את התפלה הקדושה הזו

תפילה קצרה לאומדה קודם הלימוד

לְשֵׁם יְחִוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ וְכוּ'. עַל
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאַקְמָא שְׂכִינְתָא מַעְפָּרָא, וְלַעֲלוּי שְׂכִינַת עוֹזְנוּ אִם
הַבְּנִים שְׂמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעְלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל.

הַרִינִי מְקַשֵּׁר עֲצָמִי בְּלִימוּד הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְדוּשׁ
וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלוּקֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּנֵי. וְעַל יְדֵי זֶה תַתְקִיִּים תְּפִילַת דְּוֹד הַמְּלָךְ
עָלוּי הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים ס"א ד' - ה') כִּי הֵייתָ מַחְסֵה לִי מִגְדֵּל
עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגוּרָה בְּאֶהְלֵךְ עוֹלָמִים אֲחַסֶּה בְּסִתֵּר
כְּנִפְיָךְ סֵלָה. וְאִזְכֶּה שְׁבַלִּימוּדֵינוּ זֶה יִהְיוּ שְׂפָתוֹתֵיהֶם
דּוֹכְבוֹת בְּקִבְרֵי, לְמַעַן שְׁמוּ בְּאֶהְבֶּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבַהֲדִין סִפְרָא סִפְרֵי
הַזוּהַר, יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, יִרְאֶה אֵל
עַבְדֶּיךָ פְּעֻלָּךְ וְהַדְרִיךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהְיֵי נַעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
בּוֹנְנָהוּ, וְיִהְיֵי נַעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
בּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה מהאר"י זלה"ה

רבוז העולמים ואדני האדונים. אב הרחמים
והסליחות. מודים אנחנו לפניך יהוה
יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, בקידה ובהשתחויה,
שקרבנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו
חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו,
אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים
תחנונינו לפניך שתמחל ותסלח לכל חטאתינו
ועונותינו. ואל יהיו עונותינו מבדילים בינינו לבינך.
ובכן יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי
אבותינו, שתכונן את לבבנו ליראתך ואהבתך,
ותקשיב אזנך לדברינו אלה, ותפתח לבבנו הערל
בסודות תורתך. ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא
כבודך פריח נוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו
בכל בחינותינו. ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים
אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם וזכות
אבותם וזכות תורתם ותמימותם וקדשם יעמד לנו
לכל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה
שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל, גל עיני
ואביטה נפלאות מתורתך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון
לפי לפניך, יהוה יאהדונהי צורי וגאלי. כי יהוה

יאהדונהי יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה:

רבוֹן עֲלֵמִין, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא
 וְגַלִּי רְזִיא. יְהֵא רַעְוֵא מִן קְדָמְךָ לְאַסְפְּרָא
 מְלִין בְּפּוּמָנָא, לְקִימָא בְּנָא מְקָרָא שְׁכֵתוּב, וְאַנְכִי
 אֶהֱיָה עִם פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֵּר. וְלֹא נִיעוּל
 בְּכִסּוּפָא קְדָמְךָ. וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלָאִין דְּאוּרִיתָא
 מְפּוּמָא דְרִישָׁא דְמַתִּיבְתָא עֲלָאָה. אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן,
 אֲמֵן, סְלָה:

וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהִיָּה
 לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים: וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזוֹהַר
 הַרְקִיעַ, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל־עֵינֵי
 וְאַבְיֹטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרְתֶךָ:

תפלה לרפואות וישועות

הַרְיִנִי מְקַבֵּל עָלַי מְצוֹת עֲשֵׂה נָשָׁל וְאַהֲבַת לְרַעְךָ
 כְּמוֹךָ, וְהַרְיִנִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּנַפְשֵׁי וּמַאֲדֵי, וְהַרְיִנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזוֹהַר
 הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פב"פ (וְכַאֵן יִפְרַט בַּקְּשָׁתוֹ) [לְרַפּוּאֹת...]
 [יִשׁוּעַת ...] [לְבָנִים ...] הַיֵּשׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יְחֻקְהוּ
 [וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרַפּוּאֹת הַנְּפֶשׁ וּרַפּוּאֹת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו
 וַיִּשְׁמַח גִּידָיו בְּתוֹךְ שְׂאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּאֲרִיךְ יָמָיו
 וּשְׁנוֹתָיו בְּנְעִימִים] [וַיּוֹשִׁיעֵהוּ בְּדַבַּר יִשׁוּעָה
 וּרְחִמִים ...] אֲמֵן סְלָה:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתַי
 שְׂיִתְקַיֵּם בְּנוֹ עֵתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי
 בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְנִמְעַ שְׁמַיִם וְלִיסַד אָרְצֵי",
 לְהַעֲלוֹת לְרוּמָם וּלְתַקֵּן הַרִיסוֹת וְחַרְבוֹת הַשְּׂכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה לְקִשׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָאָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוֹנוֹ
 יֵשֵׁב לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקַיִם בְּנוֹ מְהֵרָה מִקְרָא
 שְׁפָתוֹב "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָבָה בְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה
 יִהְיֶה שְׁבַעֲתַיִם בְּאֹרֶךְ שְׁבַעֲתַיִם הַיָּמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁבִי
 הַקְּדוּשׁ וּבְנוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתָם בְּן עֲזִיחָה, יַעֲמוּד לְנוּ
 לְתַקֵּן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנַבְרָא עַד סוּפּוֹ בְּרַצוֹנוֹ וּכְרַצוֹן
 יִרְאוּ. וּבְזִכּוֹת הַיּוֹתְנֵנוּ עֶסוּקִים בְּחַכְמָה הַזֹּאת, עַל יָדָה
 תִּתְקַרֵּב הַגְּאוּלָּה, וְיִשׁוּעָתָה מְהֵרָה תִּצְמִיחַ, לְעַלְוֵי
 שְׂכִינַת עֲוֹנוֹ בְּמֵהֵרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנוֹ מִקְרָא שְׁפָתוֹב
 "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אֹרֶךְ יְהוָה
 יֵאָהֲדוּנְהִי, בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אַחַד וְנִשְׁמוּ
 אַחַד, אָמֵן נִצַּח סֵלָה וְעַד. (נִסַּח הַתְּפִלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל

רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתַי שְׂזַכִּיתַנִּי לְלִמּוּד וּלְהַגּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ
 הַזֶּה זִיְהֵרָה עֲלֵיָאָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְּדוּשִׁים שְׁלַמְדְנוּ
 תּוֹרָתָם יַעֲמוּד לְנוּ וּלְזֵרְעֵנוּ וְנִזְכָּה לְהַבְטַחַת הַנְּבִיא

סוד הגאולה "בראשית תמו" תקון מ"ג מתקוני זוהר השלם והמבואר

(זוהר הקדוש דף פ"ב ע"א)

א. הבנים צועקים שמע ישראל ואין קול ואין עונה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נִהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ,
 (שם ה), בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶשׁ וְהִיא
 יִבֶשֶׁה, צוֹנְחִים הַבְּנִים לְמִטָּה בְּיַחֲוֹד וְאוֹמְרִים שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל, וְאִין קוֹל וְאִין עוֹנָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (משלי א כח) אָז
 יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

ב. הלומוד רק תורת הנגלה טוב לו שלא נברא כלל בעולם

וְכַךְ מִי שֶׁגוֹרֵם שְׁתַּסְתַּלַּק קְבֵלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה שְׁבַעַל
 פֶּה וּמִתּוֹרָה שְׁבִכְתָּב, וְגוֹרֵם שְׁלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בְּהֵן,
 וְאוֹמְרִים שְׂאִין אֵלָא פִּשְׁט בְּתוֹרָה וּבִתְלִמּוּד, בְּוֹדֵאֵי
 כְּבֹלוּ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲזֵן מֵאוֹתוֹ נִהַר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אוֹי
 לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה
 שְׁבִכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ כְּבֹלוּ הַחֲזוֹר
 הַעוֹלָם לְתֵהוּ וּבֵהוּ, וְגוֹרֵם עֵנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

ג. אם מתחיל ללמוד היום וזה"ק מתקן את העבר שלא למד

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם תִּדְרָשׁא הָאָרֶץ דְּרָשׁא וְכו' (בראשית א יא),
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, וְהִרִי קָרָא לוֹ יִבֶשֶׁה,

מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך למד תשובה לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ, ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים, זהו שכתוב (שם י) ויקרא אלהים לייבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל אחד למינהו, אלו הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד הוציא למינהו את כל אחד פראוי. עץ פרי - זה תלמיד חכם, עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד פראוי (כל אחד הוציא למינו).

ד. הת"ח שנסמטו גדולה, פוגם יותר אם אינו לומד זוהר

ועוד, עץ פרי - זה העמוד האמצעי, עשה פרי - זה צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו השכינה, שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו בראה לשבת יצרה, ומי שמתפטר מפריה ורביה, באלו החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את המקום שנגזרה נשמתו.

תיקוני זוהר תיקון מ"ח

תקון שמונה וארבעים

סגולה נפלאה מרבנו האר"י זיע"א

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תִּרְ"י, שֵׁם שֶׁב"ת, כְּגוֹן זֶה, בְּרֵאשִׁית
 - בְּר"א שֶׁת"י, וְהֵן שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמַר (שמות לא): "וַשְּׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת" וְגוֹמֵר, שְׁתֵּי פְעָמִים הַזְכִּיר בְּאֵן שַׁבָּת, כְּנֶגֶד
 הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה. "לְדַרְתֶּם", מֵהוּ
 לְדַרְתֶּם? אֵלָּא זָכָא הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה לָהֶם דִּירָה בְּשַׁבָּת
 בְּשְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, וּמַתְּפִנֶה מִשֵּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל
 שַׁבָּת, 'בְּרִית עוֹלָם', זֶה צְדִיק, שְׁשׂוּרִים שְׁנִיִּים עָלָיו,
 אֶחָד לְמַלְא אֹתוֹ, וְאֶחָד לְהַתְּמַלֵּא מִמֶּנּוּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי כְּלִיּוֹת - פְּנִימִיּוֹת נִצָּח וְהוֹד, בְּנִים
 לְיִשְׂרָאֵל סְבָא - עֲמוּד הָאֲמֻצְעִי - תְּפָאֶרֶת, שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג
 שַׁבָּת "וְנִהְרַר יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּ'ן" (בראשית
 ב.י). וְנִהְרַר, יֵשׁ נִהְרַר וְיֵשׁ נִהְרַר, יֵשׁ נִהְרַר הַנִּקְרָא נִהְרַר פְּלִגְיוֹ,
 וְיֵשׁ נִהְרַר הַנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, עֵדֶן עֲלִיּוֹן עָלָיו נֶאֱמַר
 (ישעיה סד) "עֵינִן לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלְתָּד", זֶה הַנִּהְרַר
 הוּא אֹת ו', הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אֹת א', וְעוֹבֵר
 בֵּין אָבָא - חֲכָמָה וְאָמָא - בִּינָה וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שְׁנָה, וּמְבִיעַ עַד צְדִיק - יְסוּד שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, וּמִשֵּׁם

מִשְׁקָה לְגִנָּה - מְלָכוֹת, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. זְכָאִי
 הוּא מִי שֶׁשׁוֹמֵר דִּירָה לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הַלֵּב, שְׁלֹא יִתְקַרֵּב
 שָׁם עֵצֶב הַמַּחּוּל וְכַעַס הַמְּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגֵּיהֶנֶם,
 שְׁעָלֶיהָ נֹאמֵר (שְׁמוֹת ל"ה): "לֹא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל
 מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", וְכֵן הוּא וְדָאִי, שְׁכָל מִי
 שְׁכּוֹעֵם כְּאֵלוֹ מְדַלֵּק אֶת הָאִשׁ שֶׁל הַגֵּיהֶנֶם. אֲרַבְעִים
 מְלָאכוֹת חֲסֵר אַחַת, הֵן כְּנֶגֶד אֲרַבְעִים מְלָקִיּוֹת חֲסֵר
 אַחַת בְּשַׁבָּת, וְהֵם עֲשָׂרָה שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לְחֹהָה,
 וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאֲדָמָה, וּבְגִלְלָה זֶה אָמְרוּ בְּעָלֵי
 הַמִּשְׁנָה אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת, שְׂאֵלוֹ הַמְּלָאכוֹת הֵן נַחֲשָׁבוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד מְלָקִיּוֹת. יִצְיָאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם, הֵם
 עֲקִירָה וְהַנְּחָה, שְׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבֵת אַחַת, מִי שְׁעוֹקֵר
 חֶפֶץ מִמְּקוֹמוֹ וּמְנִיחַ אוֹתוֹ מְחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמְרִשׁוֹתוֹ,
 כְּאֵלוֹ עָקֵר אֶת אֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנִּיחַ
 אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְכַרְיָה. מִי שְׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם לְעַקוֹר
 נְשָׁמְתוֹ מְרִשׁוֹת שְׁלָה וּמְנִיחָה בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת, שֶׁהִיא
 מְרָה וּמַחּוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שְׁנַעֲקָרוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 וּגְלוּ לְאֶרֶץ נְכַרְיָה, שֶׁהִיא רִשׁוֹת הַרְבִּים, וְכֵן הוּא מִי
 שְׁמוֹעֵל בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שְׁלוֹ וּמַעֲבִיר כַּח לְרִשׁוֹת
 נְכַרְיָה. שַׁבְּתָא"י הוּא טַחּוּל, חֶמְ"ה, - אִשָּׁה רָעָה וּמְרָה,
 שַׁבְּתָא"י עָלְיוֹ נֹאמֵר: "וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מִיָּם", מִיָּם אֵין
 בּוֹ אָבֵל נְחֻשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעֵב וְצָמְאוֹן

וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחִשְׁכָּה וְעַרְפָּל - אֶפְלָה, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנַיִם בְּכַל, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וְהוּא דְבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אֶסוּר בְּשַׁבָּת, וְכֹאשֶׁר לֹא מוֹצֵאת מְקוֹם לְשָׂרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבֵרָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבַרְתִּי אֲנִי בְּרַחַת". מְחוּל עָלָיו נֶאֱמַר: "שֶׁל נְעֻלָּךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ", נֵעַל מִטַּנֵּף שֶׁל טַפָּה סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמְרַת הַשְּׂכִינָה: "פְּשִׁמְתִי אֶת בְּתַנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רִגְלֵי אֵיכָכָה אִטְנִפִים", וּמִפְּנֵי זֶה צָרִיךְ בֶּן אָדָם בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוֹת בְּלְבוּשִׁים, בְּנִיר וּבִמְאֻכָּלִים, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֶּדֶשׁ, וְכֹל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת, וְכֹל הַגּוֹרֵעַ מִפְּסִידִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵם וְשָׁלוֹם וְכֹל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת.

כשהנך מקדיש דקה בלבד ללמוד דף זהר ומצטרף ל-250.000 לומדי הזוהר הקדוש נחשב כאלו אתה מסיים 250.000 פעמים כל ספר הזוהר!!! - ויתקבלו תפלותיך ומשאלות לבך, כי התנאי לקבלת התפלות וקריאת שמע הוא למוד בזוהר כל יום (תיקוני' תיקון מ"א). על כן כל אדמו"ר, ראש ישיבה, רב עיר, רב שכונה, רב בית מדרש, מגיד שעור של דף היומי, מלמד תינוקות של בית רבן טהורים, יקח בחשבון איזה נחת רוח הוא יכול לעשות להקב"ה, ולהציל את עם ישראל מכל הצרות בלומדו זוהר הקדוש דקה אחת עם הצבור, וכך כל עם ישראל יכנסו בתבת נח, וינצלו ממלחמת גוג ומגוג, כמו שכתב הזוה"ק, רבי חיים וויטאל, והרמח"ל ז"ע, ועיין עוד "אור הזוהר".

פתיחה אליהו הנביא

לקבלת התפלה. (עבודת הקודש מורה באצבע סוף סימן י'). והרי"ח הטוב כתב, שבאמירתה מסוגל לברור ניצוצי הקדושה (בא"ח, פ' בהר סוף ההקדמה).

כתב הרמ"ק: טוב לומר תפלת פתח אליהו זכור לטוב הנזכרת בריש ספר תיקוני הזוהר (סדר רבי שבתאי מראשקוב). וכתב החיד"א, אשר קבלו רבנן קדישי, שהיא מסגלת

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וְאָמַר. רְבוּן הָעוֹלָמִים שְׁאֵתָה הוּא אֶחָד לְבָד, וְלֹא בְּחֻשְׁבוֹן הַמְּסַפְּרִים. אֵתָה הוּא עֲלִיּוֹן מֵעַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים, נִעְלָם מֵעַל כָּל נַעְלָמִים. וְאִין מַחְשְׁבָה או תְּפִיסָה בְּךָ לְהַשִּׁיגְךָ כָּלֵל. אֵתָה הוּא שְׁהוּצָאת וּגְלִיתָ עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם עֶשֶׂר סְפִירוֹת, לְהַנְהִיג בָּהֶם עוֹלָמוֹת סְתוּמִים שְׁאִינָם נִגְלִים וְעוֹלָמוֹת הַנִּגְלִים. וּבָהֶם אֵתָה מְתַכְּסֶה מִבְּנֵי אָדָם, וְאֵתָה הוּא שְׁקוֹשֵׁר אוֹתָם וּמַיְחֵד אוֹתָם. וּמִפְּנֵי שְׁאֵתָה מִבְּפָנִים, כָּל מִי שְׁמַבְדִּיל וּמַפְרִיד אֶחָד מִחֻבְרוֹ, מֵאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, נַחֲשֵׁב לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא מַפְרִיד בְּךָ. וְאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֵם הוֹלְכִים כְּסֻדְרָם, אֶחָד אַרְוֶה, וְאֶחָד קֶצֶר, וְאֶחָד בִּינוּנִי. וְאֵתָה הוּא שְׁמַנְהִיג לָהֶם. וְאִין מִי שְׁמַנְהִיג לָךְ, לֹא מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה וְלֹא מִכָּל צַד שְׁהוּא. לְבוֹשִׁים תְּקַנֶּת לָהֶם, שְׁמֵהֶם פּוֹרְחִים נְשָׁמוֹת לְבַנֵי אָדָם, וְכַמָּה גּוֹפִים תְּקַנֶּת לָהֶם, שְׁנִקְרְאוּ גּוֹפִים כָּלִפִי הַלְבוּשִׁים שְׁמַכְסִים עֲלֵיהֶם, וְנִקְרְאִים בְּתַקוּן הַזֶּה. הַחֶסֶד זְרוּעַ יְמִין. גְּבוּרָה זְרוּעַ שְׁמָאל. תְּפָאֶרֶת כְּנָגֵד הַגּוֹף. נִצְחַ וְהוֹד כְּנָגֵד שְׁנֵי רִגְלָיִם. יְסוּד - שְׁלִימוֹת הַגּוֹף, וְהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ. מְלָכוּת נִקְרְאת פֶּה, תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה קוֹרְאִים לָהּ. מִדַּת הַחֻכְמָה הִיא הַמַּחַת, הִיא הַמַּחְשְׁבָה שְׁבַפְּנִים. מִדַּת הַבִּינָה הִיא הַלֵּב, וּבֶה הַלֵּב מִבִּין, וְעַל אֵלוֹ שְׁנֵיהֶם [הַחֻכְמָה וְהַבִּינָה] נֶאֱמַר, הַנְּסֻתְרוֹת לְה' אֱלֹקֵינוּ. כְּתָר עֲלִיּוֹן, הוּא כְּתָר מְלָכוּת, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמַר מִגִּיד

מראשית אחרית, והוא הראש שמניחים עליו תפלין, ובנשמה הפנימית מאיר שם אות יוד ואות הא ואות ואו ואות הא, שהוא דרך אצילות, והוא משקה את האילן בזרועותיו וענפיו, כמים שמשקים את האילן, ומתרבה ומתגדל באותה ההשקאה.

רבוץ העולם, אתה הוא עליון על כל העליונים, וסבת כל הסבות, ואתה משקה את הספירות שנקראים אילן, בנביעת המעין, ואותו אור המעין הוא כנשמה לגוף, שהוא חיים לגוף. ובה אין דמיון, ואין דמות מכל הספירות והנבראים הפנימיים והחיצוניים. ובראת שמים וארץ. והוצאת מהם שמש, וירח, וכוכבים ומזלות. ובארץ בראת אילנות ודשאים, וגן עדן, ועשבים, וחיות ועופות ודגים ובהמות ובני אדם. להפיר ולהודיע בהם עליונים, ואיך יתנהגו בהם עליונים ותחתונים, ואיך נכרים ונודעים עליונים ותחתונים, ואין מי שיודע ומשיג באין סוף ברוך הוא כלל. ובלעדי אורו יתברך, אין יחוד בעליונים ותחתונים, ואתה נפר ונודע אדון על כלם, ולכל ספירה לכל אחד יש שם ידוע, ובשמות הספירות נקראים המלאכים. ואתה אין לך שם ידוע, שאתה הוא ממלא ומחיה את כל הספירות הנקראים בשמות. ואתה הוא המשלים וממלא את כולם וכאשר אתה מסיר את השפעתך מהם, ישארו כל השמות כגוף בלי נשמה. אתה הוא חכם ולא על ידי החכמה הידועה בספירות, אתה הוא מבין ולא על ידי הבינה הידועה בספירות. אין לך מקום קבוע וידוע, אלא הנהגתך להודיענו תקיפה וחזקה לבני אדם. ולהראות להם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, שהם צדק ומשפט כפי מעשי בני אדם. דין הוא הגבורה. משפט הוא העמוד האמצעי. צדק היא המלכות הקדושה. מאזני צדק, שני עמודי האמת. הין צדק, היא אות ברית. הכל להראות

איך מתנהג העולם אבל לא שיש לה צדק הידוע שהוא דין ולא משפט הידוע שהוא רחמים, ולא מכל אלו המדות כלל.

קום רבי שמעון ויתחדשו סודות עליונים על ידך שהרי רשות נתנה לה לגלות רזים נסתרים על ידיך, מה שלא נתן רשות לגלות לשום בן אדם עד עתה. קם רבי שמעון פתח ואמר: לה ה' הנהגות הגדולה, חסד והגבורה, והתפארת, והנצח, וההוד. כי כל – יסוד, בשמים ובארץ. לה ה' הממלכה – מלכות. והמתנשא לכל לראש. עליונים שמעו, אלו ישני חברון, והרועה הנאמן, התעוררו משנתכם. "הקיצו ורננו שוכני עפר", הם אלו אותם הצדיקים, שהם מחלק השכינה שנאמר בה, "אני ישנה ולבי ער", ואינם קרויים מתים אלא ישנים, ובשביל זה נאמר בהם, "הקיצו ורננו" וגו', משה הרועה הנאמן, אתה והאבות. התעוררו לשמח ולעורר את השכינה שהיא ישנה בגלות, שעד עתה, הצדיקים כלם רדומים, ושינה בעיניהם. מיד נתנה השכינה שלש קולות, לנגד הרועה הנאמן, ואמרת לו: קום הרועה הנאמן. שהרי עליך נאמר "קול דודי דופק", אצלי בארבע אותיות שלו, ויאמר בהם בכחם, פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמתי". שהרי כתוב: "תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך" שהרי ראשי מלא טל ומדוע מלא טל? אלא אמר הקדוש ברוך הוא, את השכינה חשבת, שמיום שנחרב בית המקדש, שעליתי לבית המקדש של מעלה, ועליתי לישובי – ירושלים של מעלה? אין זה כף, שבאמת לא עליתי לביתי כל זמן שאת בגלות! הרי לה סימן, "שראשי נמלא טל" והא היא השכינה בגלות, השלמות שלה והחיים שלה הוא בסוד טל, וזה הוא סוד אות יו"ד אות ה"א אות נא"ו ואות ה"א היא השכינה שאינה בחשבון ט"ל, אלא אות יוד אות הא ואות נא"ו עלים האותיות לחשבון ט"ל, שהשם הזה ממלא את השכינה

ממעין הנובע של כל המקורות העליונים, מיד קם הרועה הנאמן והאבות הקדושים עמו. עד כאן סוד היחוד.

ויהי רצון מלפני ה' העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים ונסתור מכל הנסתרים נעלם מהכל. שיתמשך טל העליון ממנו להשפיע ולמלאות הראש של זעיר אנפין ולהמשיך שפע לשדה תפוחין הקדוש בהארת פנים ברצון ובשמחת הכל. ויתמשך מלפני ה' "העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים, ונסתור מכל הנסתרים נעלם מהכל. רצון ורחמים חזן, וחסד, בהארה עליונה, ברצון, ושמחה, עלי ועל כל בני ביתי, ועל כל הקרובים אלי, ועל כל ישראל עמו. ויפדה אותנו מכל הצרות הרעות שבאות לעולם, ויכין וינתן לנו מזון ופרנסה טובה בלי צרה ומצוקה, מהמזל העליון, שכל המזונות ממנו משתלשלים. ויצילנו מעין הרע, ומחרב מלאך המות, ומהדין של גיהנום. ויתן לנו, ולכל נפשותנו, חן וחסד, וחיים ארכים, ומזונות ברווח, ורחמים, מלפניו, אמן כן יהי רצון. אמן ואמן.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות, למעלה שכאשר הרצון העליון למעלה למעלה, עומד על אותו הרצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולם. הראש הסתום ביותר למעלה ואותו הראש הוציא מה שהוציא, ולא נודע, והאיר מה שהאיר, והכל בהעלם. ורצון המחשבה העליונה, לדרף אחריו לקבל הארה ממנו. כעין מסך אחד נפרס, ומתוך אותו המסך על ידי רדיפת זו המחשבה העליונה מגיע ולא מגיע עד אותו המסך ומזה האיר מה שהאיר וכשקבלה אותה המחשבה העליונה היה עתיק מאיר באור סתום שלא נודע וזו המחשבה לא ידע ואינו משיג גודל האור, אז הבה אותו האור שהוא סוד המחשבה שלא נודעה הבה בהארת מסך העומד והאיר ממה שאינו ידוע ומשג, ולא נודע ולא התגלה

ואז זה האור של המחשבה שלא נודעה הכה פעם ב' בהארת המסך העומד ועל ידי זה האירו כולם כאחד ונעשו ונתקנו תשעה היכלות ואלו ההיכלות אינם אורות ואינם בבחינת רוח ואינם בבחינת נשמות ולא יש מי שעומד בהם בבחינת חיה. הרצון של כל תשע האורות, שעומדים כלם בכח המחשבה שהוא אחד מהם בחשבונם כולם רוצים לרדף אחריהם בזמן שעומדים במחשבה ואינם משיגים אותו ולא נודע להם כלל ואלו לא קימים לא ברצון ולא במחשבה העליונה תופסים בה מעט הארה ולא תופסים. באלו נמצאים כל סודות האמונה וכל אותם האורות מסוד המחשבה העליונה, משם ולמטה כולם נקראים בערכם אין סוף. עד כאן מגיעים האורות בדקות ולא מגיעים, ולא נודעים מהותם, אין כאן השגה של רצון ולא השגה של מחשבה כאשר מאירה המחשבה ולא נודע לו מי מאיר אז מתלבש ונעלם בתוך בינה ומאירים למי שראוי להאיר ומתחבר זה עם זה עד שנכללים ונחשבים כולם לאחד ובסוד הקרבן כאשר עולה עשן הקטרת, כולם נקשרים זה בזה ומאירים זה בזה, אז עומדים כולם בסוד עליה והמחשבה עולה ומתעטרת באין סוף. זה האור שמאירה ממנו מחשבה עליונה (שלא נודע בה כלל) נקרא אין סוף וממנו נמצא ונאצל ומקיים ומאיר למי שמאיר ועל סוד זה הכל עומד, אשרי וזך חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

